

Informe de **conjuntura**

24

socio **econòmica**

de Mataró Juliol 2009

Ajuntament de Mataró

24

Informe de
conjuntura
socio
econòmica
de Mataró Juliol 2009

Edita: Ajuntament de Mataró.

Realització: Treballs Gràfics Paco López, S.L.

D. L.: B-42.913-2001

PRESENTACIÓ

Enmig del present escenari de crisi, el debat entre els diversos experts i organismes internacionals centra la seva atenció en els primers signes d'estabilització o certa millora en les expectatives més immediates de l'economia mundial.

En qualsevol cas, les previsions de l'FMI, l'OCDE o la Comissió Europea continuen essent pessimistes. S'assenyalen dificultats perquè la recuperació econòmica es pugui consolidar mentre no s'acabin de restablir amb més fermesa els nivells de confiança empresarial i dels consumidors, així com l'accessibilitat del crèdit financer, en especial el destinat a l'activitat empresarial.

La situació a Catalunya i a Espanya, i les seves perspectives, resulten encara més complicades, a causa de l'endeutament privat, el desequilibri extern i el daltabaix immobiliari. Les dificultats derivades d'aquesta crisi es mostren de manera especialment preocupant en el seu mercat laboral. Com ja dèiem en l'anterior informe, cap altre país desenvolupat ha sofert un deteriorament tan ràpid i acusat dels seus indicadors d'ocupació i atur.

En aquest context, els indicadors disponibles per a Mataró mostren una evolució en consonància: pèrdua del nombre d'assalariats i empreses, i augment del nombre de desocupats, que si bé en termes relatius se situa per sota de l'increment registrat en àmbits de referència com el conjunt de Catalunya i la província, deixen la seva taxa d'atur com una de les més elevades en comparació amb altres ciutats mitjanes de la regió metropolitana.

L'informe incorpora altres apartats habituals com el dedicat a l'habitatge -on es fa ressò de la seva gairebé aturada-, les dades de consum, la mobilitat o l'apartat demogràfic, en aquesta edició dedicat a la natalitat, que en els darrers períodes ha experimentat un repunt considerable i s'ha situat en les xifres més elevades des de la meitat dels anys 70.

Agraïments

Des del Servei d'Estudis i Planificació volem donar les gràcies a totes les persones, empreses i entitats que ens subministren les dades, sense les quals no seria possible elaborar l'Informe de Conjuntura Socioeconòmica de Mataró. L'agraïment no és només per les dades que ens faciliten, sinó també per atendre amb paciència els nostres dubtes i preguntes. Així, doncs, volem donar les gràcies a:

- Abertis, S.A.
- ASEGEMA
- Aigües de Mataró, S.A.
- Banc d'Espanya
- Cambra Oficial de Comerç, Indústria i Navegació de Barcelona
- CASAS – Grup Sarbus
- Consorci Port Mataró
- CTSA
- Departament de Medi Ambient i Habitatge de la Generalitat de Catalunya
- Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya
- Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya
- Escola Universitària Politècnica de Mataró (EUPMt)
- Escola Universitària del Maresme (EUM)
- Fecsa-Endesa
- Gas Natural SDG, S.A.
- Hotel Castell de Mata
- Hotel Colón
- Hotel NH Ciutat de Mataró
- Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat)
- Institut Municipal d'Educació (IME)
- Institut Nacional d'Estadística (INE)
- Oficina Agenda 21 del Servei de Ciutat Sostenible de l'Ajuntament de Mataró
- Servei de Llicències d'Activitats de l'Àrea d'Innovació i Promoció de Ciutat de l'Ajuntament de Mataró
- Servei d'Obres de l'Àrea de Serveis Territorials de l'Ajuntament de Mataró
- Secció de Residus i Neteja de l'Àrea de Serveis Territorials de l'Ajuntament de Mataró
- Servei de la Policia Local de l'Àrea de Via Pública de l'Ajuntament de Mataró
- Servei de Sistemes d'Informació i Telecomunicació de l'Àrea de Serveis Centrals i Planificació de l'Ajuntament de Mataró

També volem agrair a la Diputació de Barcelona l'esforç i el suport econòmic i tècnic que ens ha proporcionat des de l'inici de l'Informe de Conjuntura Socioeconòmica, ja fa més d'onze anys, a través del Fons Social Europeu i de la Xarxa d'Observatoris del Desenvolupament Econòmic Local.

Índex

Índex de taules.....	Pàg. 7
Índex de gràfiques.....	Pàg. 9

Síntesi.....	Pàg. 11
---------------------	----------------

1. Conjuntura socioeconòmica

1.1. Conjuntura socioeconòmica internacional, d'Espanya, Catalunya	Pàg. 16
1.2. Altres indicadors macroeconòmics bàsics.....	Pàg. 27

2. Resum de la conjuntura a Mataró

2.1. La conjuntura a Mataró. 4t trimestre 2008.....	Pàg. 30
---	---------

3. Població

3.1. L'evolució recent de la natalitat a Mataró. Trencant límits.....	Pàg. 36
---	---------

4. Consum

4.1. Energia i aigua.....	Pàg. 52
4.2. Matriculació de turismes.....	Pàg. 56
4.3. Residus.....	Pàg. 58

5. Habitatge

5.1. Habitatges iniciats per tipologia i preus dels habitatges.....	Pàg. 62
---	---------

6. Activitat i estructura empresarial

6.1. Activitat i estructura empresarial a Mataró i el Maresme.....	Pàg. 70
6.2. Terciarització de l'economia.....	Pàg. 84
6.3. Llicències d'activitats.....	Pàg. 86

7. Anàlisi sectorial

7.1. Els principals sectors de l'economia de Mataró.....	Pàg. 90
7.2. Indústria tèxtil i de la confecció.....	Pàg. 91
7.3. Construcció.....	Pàg. 95
7.4. Comerç a l'engròs.....	Pàg. 98
7.5. Comerç al detall.....	Pàg. 100
7.6. Hostaleria i sector turístic.....	Pàg. 104
7.7. Altres activitats empresarials.....	Pàg. 110

8. Ocupació

8.1. Contractacions a Mataró i al Maresme.....	Pàg. 114
8.2. Expedients de regulació de l'ocupació a Mataró i el Maresme.....	Pàg. 119
8.3. Atur registrat a Mataró i el Maresme.....	Pàg. 121
8.4. Comparació entre el mercat laboral de Mataró i el conjunt del Maresme.....	Pàg. 127
8.5. Salut laboral.....	Pàg. 128

9. Transport i mobilitat

- 9.1. Trànsit i mobilitat en vehicle privat.....Pàg. 134
9.2. Transport públic.....Pàg. 136

10. Resumen / Summary

- 10.1. Cuadro resumen de la coyuntura de Mataró.....Pàg. 140
10.2. Summary chart of the situation in Mataró.....Pàg. 143

11. Glossari

- 11.1. Glossari.....Pàg. 148
-

Índex de taules

T 1.1.1.	Perspectives econòmiques de l'OCDE i de l'FMI.	21
T 1.2.1.	Inflació, índex de competitivitat i tipus d'interès. Desembre 2007-desembre 2008.	27
T 2.1.1.	Quadre resum de la conjuntura a Mataró. Fins al 4n trimestre de 2008.	30
T 3.1.1.	Evolució del nombre de naixements i la taxa bruta de natalitat (%). Mataró. 1975-2008.	36
T 3.1.2.	Naixements per barris. Mataró. 1996-2008.	41
T 3.1.3.	Distribució percentual de la mitjana de naixements de nacionalitat estrangera per barris. Mataró. Període 2006-2008.	44
T 3.1.4.	Relació entre el percentatge de població i els naixements de nacionalitat estrangera per nacionalitat. Mataró.	44
T 3.1.5.	Taxes de fecunditat per trams d'edat. Mataró. 1986-2007.	46
T 3.1.6.	TEF per edats de les dones espanyoles i estrangeres de 15-49 anys. Mataró. 2007.	46
T 3.1.7.	Taxes específiques de fecunditat mitjanes de les mares de nacionalitat espanyola i marroquina residents a Mataró Període 2006-2007.	47
T 3.1.8.	Fecunditat i mitjana de la maternitat marroquina per àmbits territorials. 2007.	48
T 3.1.9.	Existència o no de fills amb anterioritat a l'actual naixement. Mataró. 2007.	49
T 3.1.10.	Caracterització dels parts. Mataró. 2007.	49
T 3.1.11.	Casos registrats d'IVE's. Mataró. 2003-2007.	49
T 4.1.1.	Consum de gas canalitzat. Mataró. 1998-2008.	52
T 4.1.2.	Consum d'electricitat. Mataró. 2002-2008.	53
T 4.1.3.	Consum d'aigua. Mataró. 4t trim. 2006 - 4t trim. 2008.	54
T 4.3.1.	Evolució dels residus generats. Mataró. 2007-2008.	58
T 4.3.2.	Recollida selectiva al carrer. Mataró. 2007-2008.	60
T 5.1.1.	Evolució del nombre d'habitatges iniciats. Mataró. 2001-2008.	63
T 5.1.2.	Dades sobre l'oferta i la comercialització d'habitatges nous als municipis de més de 50.000 habitants de la província de Barcelona. 2008.	66
T 6.1.1.	Evolució del nombre d'autònoms, assalariats i empreses a Mataró. 2007-2008.	71
T 6.1.2.	Evolució del nombre d'autònoms, assalariats i empreses a Catalunya. 2007-2008.	73
T 6.1.3.	Estructura empresarial (mínim 1 assalariat) de Mataró. IV/2007-IV/2008.	74
T 6.1.4.	Evolució del nombre d'autònoms, assalariats i empreses al Maresme. 2007-2008.	75
T 6.1.5.	Estructura empresarial (mínim 1 assalariat) al Maresme. IV/2007-IV/2008.	76
T 6.1.6.	Nombre d'assalariats, empreses i autònoms segons subsectors. Mataró. 4n trim. 2007-4t trim. 2008.	77
T 6.1.7.	Evolució del pes dels assalariats, de les empreses i dels autònoms segons subsectors. Mataró. 4t trim. 2007-4t trim. 2008.	77
T 6.1.8.	Relació de subsectors amb major guany i pèrdua de treballadors assalariats. Mataró 2007-2008.	78
T 6.1.9.	Nombre de patents i models d'utilitat registrades a l'Oficina Española de Patentes y Marcas. 2005-2008.	79
T 6.1.10.	Nombre d'articles publicats en publicacions científiques d'àmbit internacional en matèries de medicina, biologia molecular, bioquímica, biofísica, genètica... 2005-2008.	80
T 6.1.11.	Nombre d'assalariats, d'empreses i autònoms segons subsectors. Maresme. 4t trim. 2007-4t trim. 2008.	81
T 6.1.12.	Evolució del pes dels assalariats, de les empreses i dels autònoms segons subsectors. Maresme. 4t trim. 2007-4t trim. 2008.	81
T 6.1.13.	Relació de subsectors amb major guany i pèrdua de treballadors assalariats. Maresme. 4t trim. 2007-4t trim. 2008.	82
T 6.1.14.	Anàlisi Shift-Share. Mataró / Província de Barcelona. 2005-2008.	83
T 6.2.1.	Pes relatiu del nombre d'assalariats, d'empreses i d'autònoms segons sectors a Mataró i al Maresme, 2007-2008.	85
T 6.3.1.	Distribució de les sol·licituds de llicències d'activitat per annexos. Mataró. 2006-2008.	86
T 7.1.1.	Mataró i els seus principals sectors d'activitat.	90
T 7.2.1.	Indústria tèxtil (17) i confecció i pel·leteria (18). Mataró. 2007-2008.	93
T 7.3.1.	Sol·licituds de llicències d'obres. Mataró. 2002-2008.	96
T 7.3.2.	Construcció (45). Mataró. 2007-2008.	97
T 7.4.1.	Comerç a l'engròs (51). Mataró. 2007-2008.	98
T 7.5.1.	Índex de vendes a preus constants. Espanya. Desembre 2007-desembre 2008.	100
T 7.5.2.	Índex de vendes generals a preus constants. Catalunya. Desembre 2007 - desembre 2008.	101
T 7.5.3.	Comerç al detall (52). Mataró. 2007-2008.	101
T 7.6.1.	Turistes i pernoctacions dels estrangers a Catalunya segons país d'origen. 2008.	104
T 7.6.2.	Turistes i pernoctacions dels estrangers a Catalunya segons marca turística de destinació. 2008.	104
T 7.6.3.	Hostaleria (55). Mataró. 2007-2008.	105
T 7.6.4.	Percentatge d'ocupació hotelera trimestral. Mataró. 2005-2008.	106
T 7.6.5.	Pernoctacions a l'alberg municipal. Mataró. 2005-2008.	107
T 7.6.6.	Nombre de pernoctacions dels transeünts al Port de Mataró segons nacionalitat del patró de l'embarcació. 2005-2008.	108
T 7.6.7.	Distribució de les embarcacions que han recalat al Port de Mataró segons l'origen del patró de les embarcacions. 2005-2008.	108
T 7.6.8.	Nombre d'embarcacions que han recalat al Port de Mataró segons nacionalitat estrangera del patró de l'embarcació. 2005-2008.	109
T 7.7.1.	Altres activitats empresarials (74). Mataró. 2007-2008.	111

T 8.1.1.	Evolució de la contractació a Mataró i el Maresme. 4t trim. 2006-4t trim. 2008.	115
T 8.2.1.	Nombre d'expedients de regulació d'ocupació autoritzats i treballadors afectats. Mataró. 4t trim. 2006-4t trim. 2008.	119
T 8.2.2.	Nombre d'expedients de regulació d'ocupació autoritzats i treballadors afectats. Maresme. 4t trim. 2006-4t trim. 2008.	120
T 8.3.1.	Dades de l'atur registrat a Mataró. 2007-2008.	124
T 8.4.1.	El mercat laboral a Mataró i al Maresme. 2004-2008.	127
T 8.5.1.	Accidents de treball amb baixa segons la seva gravetat. Mataró. 1998-2008.	128
T 8.5.2.	Distribució percentual de la gravetat dels accidents de treball amb baixa segons si són durant la jornada laboral o in itinere. Mataró. 1998-2008.	128
T 8.5.3.	Accidents en jornada laboral amb baixa. 2008.	129
T 8.5.4.	Índex de gravetat dels accidents en jornada laboral amb baixa. 2008.	129
T 8.5.5.	Índex d'incidència per sectors d'activitats. 1998-2008.	129
T 8.5.6.	Distribució dels accidents i índex de sinistralitat laboral per sexe. Mataró. 2008.	130
T 8.5.7.	Distribució dels accidents i índex de sinistralitat laboral per trams d'edat. Mataró. 2008.	130
T 8.5.8.	Distribució dels accidents i índex de sinistralitat laboral per antiguitat en l'empresa. Mataró. 2008.	130
T 8.5.9.	Distribució dels accidents i índex de sinistralitat laboral per tipologia de contracte. Mataró. 2008.	130
T 8.5.10.	Índex de sinistralitat laboral per grandària d'empresa. Mataró. 2008.	130
T 9.1.1.	Intensitat Mitjana Diària (IMD) del trànsit a diferents trams de l'AP2, l'AP7, la C-31 i C-32. 2008.	134
T 9.1.2.	Gravetat dels accidents de trànsit amb víctimes per trimestre. 2007-2008.	134
T 9.1.3.	Gravetat de les víctimes d'accidents de trànsit per trimestres. 2007-2008.	134
T 9.2.1.	Evolució del nombre de viatgers segons tipologia del Mataró Bus. 1997-2008.	136
T 9.2.2.	Evolució del nombre de viatgers en l'autobus interurbà segons destinació final. 2005-2008.	137
T 10.1.1.	Cuadro resumen de la coyuntura de Mataró. Hasta el 2º trimestre de 2008.	140
T 10.2.1.	Summary chart of the situation in Mataró through 2nd quarter 2008.	143
T 11.1.1.	Indicadors de síntesi. Mataró.	148

Índex de gràfics

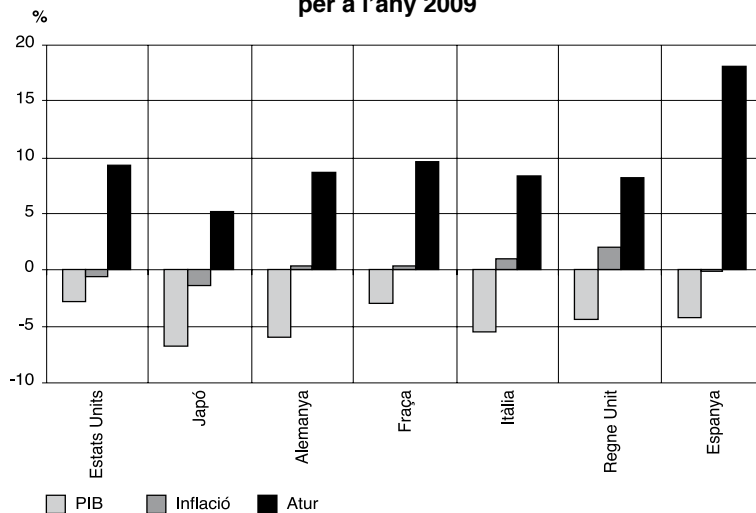
G 1.1.1.	Evolució del PIB sectorial. Espanya. 2008-2009	22
G 1.1.2.	Evolució del PIB sectorial. Catalunya. 2008-2009	25
G 1.2.1.	Evolució de l'IPC. Desembre 2007-desembre 2008	28
G 1.2.2.	Evolució del tipus d'interès internancari. Desembre 2007-desembre 2008	28
G 1.2.3.	Evolució de l'índex de competitivitat. Desembre 2007-desembre 2008	28
G 2.1.1.	Variació de la població en els municipis de més de 50.000 habitants de la província de Barcelona. 1998-2008.	31
G 2.1.2.	Diagrama d'informació local a Mataró (Comparació amb la província de Barcelona)	33
G 3.1.1.	Evolució dels naixements. Mataró. 1975-2008.	36
G 3.1.2.	Estructura de la població per sexe i edat. Mataró. 1 de març de 1991-1 de gener de 2009	37
G 3.1.3.	Estructura de la població per sexe i edat. Centre. 1 de març de 1991-1 de gener de 2009	38
G 3.1.4.	Estructura de la població per sexe i edat. Eixample. 1 de març de 1991-1 de gener de 2009	38
G 3.1.5.	Estructura de la població per sexe i edat. Palau-Escorxador. 1 de març de 1991-1 de gener de 2009	38
G 3.1.6.	Estructura de la població per sexe i edat. Rocafonda. 1 de març de 1991-1 de gener de 2009	38
G 3.1.7.	Estructura de la població per sexe i edat. Cerdanyola. 1 de març de 1991-1 de gener de 2009	39
G 3.1.8.	Estructura de la població per sexe i edat. Vista Alegre. 1 de març de 1991-1 de gener de 2009	39
G 3.1.9.	Estructura de la població per sexe i edat. Cirera. 1 de març de 1991-1 de gener de 2009.	39
G 3.1.10.	Estructura de la població per sexe i edat. La Llàntia. 1 de març de 1991-1 de gener de 2009.	39
G 3.1.11.	Estructura de la població per sexe i edat. Molins-Torner. 1 de març de 1991-1 de gener de 2009	40
G 3.1.12.	Estructura de la població per sexe i edat. Peramàs. 1 de març de 1991-1 de gener de 2009.	40
G 3.1.13.	Estructura de la població per sexe i edat. Pla d'en Boet. 1 de març de 1991-1 de gener de 2009	40
G 3.1.14.	Evolució taxes brutes de natalitat per barris	41
G 3.1.15.	Nivell i evolució de la taxa bruta de natalitat (‰) per barris	42
G 3.1.16.	Evolució de la taxa general de fecunditat. Mataró. 1986-2007.	42
G 3.1.17.	Taxa bruta de natalitat i taxa general de fecunditat per barris de Mataró (‰). Període 2004-2008.	43
G 3.1.18.	Percentatge de població estrangera i pes dels naixements de nacionalitat estrangera sobre el total de naixements. Mataró. 1996-2008.	43
G 3.1.19.	Distribució de la fecunditat per edat de la mare	44
G 3.1.20.	Evolució de la mitjana d'edat de la maternitat. Mataró 1996-2007	45
G 3.1.21.	Taxes de fecunditat per trams d'edat. 1986-2007	45
G 3.1.22.	Taxes específiques de fecunditat per edats de les dones de nacionalitat espanyola i estrangera de 15-49 anys. Mataró. 2007	46
G 3.1.23.	Evolució de l'índex sintètic de fecunditat. 1975-2007.	47
G 3.1.24.	TEF mitjanes de les mares de nacionalitat espanyola i marroquina residents a Mataró. Període 2006-2007	48
G 3.1.25.	Percentatge de naixements per estat civil de la mare. Mataró. 2007.	48
G 4.1.1.	Consum elèctric i gas canalitzat a Mataró. 1998-2008	53
G 4.1.2.	Consum d'aigua a Mataró 2006-2008	54
G 4.2.1.	Variació interanual en la matriculació de turismes i en la despesa en consum final de les famílies. Espanya. 2002-2008	56
G 4.2.2.	Matriculació de turismes en persones físiques. Mataró. 2005-2008	57
G 4.2.3.	Matriculació de turismes en empreses. Mataró 2005-2008	57
G 4.3.1.	Residus generats. Mataró. 2005-2008	59
G 4.3.2.	Evolució del percentatge de recollida selectiva sobre el total de residus generats a Mataró. 2005-2008	59
G 5.1.1.	Evolució dels habitatges iniciats a Mataró. 2005-2008	64
G 5.1.2.	Evolució dels habitatges iniciats al Maresme. 2005-2008	64
G 5.1.3.	Evolució dels habitatges iniciats a Barcelona. 2005-2008	64
G 5.1.4.	Evolució dels habitatges iniciats al Catalunya. 2005-2008	65
G 5.1.5.	Evolució de la intensitat constructora cada 100.000 habitants. 2005-2008.	65
G 5.1.6.	Preu mitjà dels habitatges nous i variació anual als municipis de més de 50.000 habitants de la província de Barcelona. 2007-2008.	67
G 5.1.7.	Preu mitjà dels habitatges de segona mà i variació anual a diversos municipis de Catalunya. 2007-2008	67
G 5.1.8.	Renda mensual dels habitatges de lloguer i variació anual a diversos municipis de Catalunya. 2007-2008	68
G 6.1.1.	Variació interanual del PIB i des treballadors afiliats a la Seguretat Social. Espanya. 1998-2008	70
G 6.1.2.	Empreses i assalariats. Mataró. 2006-2008	72
G 6.1.3.	Autònoms. Mataró. 2006-2008	72
G 6.1.4.	Assalariats per empresa. Mataró. 2006-2008	72
G 6.1.5.	Empreses i assalariats. Catalunya. 2007-2008.	73
G 6.1.6.	Evolució de la variació interanual dels assalariats. Mataró i Catalunya. 2006-2008.	73
G 6.1.7.	Empreses i assalariats. Maresme. 2006-2008	76

G 6.1.8.	Autònoms. Maresme. 2006-2008	76
G 6.1.9.	Assalariats per empresa. Maresme. 2006-2008	76
G 6.1.10.	Variació del nombre de treballadors assalariats respecte del mateix trimestre de l'any anterior. Mataró (paràgrafs CCAE 93) 2008	78
G 6.1.11.	Variació del nombre de treballadors assalariats respecte del mateix trimestre de l'any anterior. Maresme (paràgrafs CCAE 93) 2008	81
G 6.2.1.	Percentatge d'assalariats i variació en punts percentuals del pes en el darrer any en el sector serveis per als municipis majors de 50.000 habitants de la província de Barcelona. Desembre 2008	84
G 6.3.1.	Sol·licitud de llicències d'activitat. 2004-2008	86
G 6.3.2.	Mapa amb la ubicació de les sol·licituds de llicència d'activitat. Mataró. 2008	87
G 7.2.1.	Enquesta conjuntura sector tèxtil. Maresme. 2007-2008	92
G 7.2.2.	Indústria tèxtil i confecció i pel·leteria. Mataró. 2006-2008	93
G 7.2.3.	Assalariats per empresa. Indústria tèxtil i confecció i pel·leteria. Mataró. 2006-2008	93
G 7.2.4.	Variació interanual assalariats indústria tèxtil i de la confecció. Mataró i Catalunya. 2006-2008	94
G 7.3.1.	Sol·licituds de llicències d'obres majors i menors als primers semestres. Mataró. 2000-2008	96
G 7.3.2.	Construcció. Mataró. 2006-2008	97
G 7.3.3.	Assalariats per empresa. Construcció. Mataró. 2006-2008	97
G 7.3.4.	Variació interanual assalariats. Construcció. Mataró i Catalunya. 2006-2008	97
G 7.4.1.	Comerç a l'engròs. Mataró. 2006-2008	98
G 7.4.2.	Assalariats per empresa. Comerç a l'engròs. Mataró. 2006-2008	99
G 7.4.3.	Variació interanual assalariats. Comerç a l'engròs. Mataró i Catalunya. 2006-2008	99
G 7.5.1.	Comerç al detall. Mataró. 2006-2008	101
G 7.5.2.	Assalariats per empresa. Comerç al detall. Mataró. 2006-2008	102
G 7.5.3.	Variació interanual assalariats. Comerç al detall. Mataró i Catalunya. 2006-2008	102
G 7.5.4.	Mapa amb la ubicació de les sol·licituds de llicència d'activitat de comerços. Mataró. 2008	103
G 7.6.1.	Hostaleria. Mataró. 2006-2008	105
G 7.6.2.	Assalariats per empresa. Hostaleria. Mataró. 2006-2008	106
G 7.6.3.	Variació interanual assalariats. Hostaleria. Mataró i Catalunya. 2006-2008	106
G 7.6.4.	Percentatge d'ocupació hotelera (mitjana anual) i diferència respecte de l'ocupació mitjana de l'any anterior. Mataró. 2006-2008	106
G 7.6.5.	Pernotacions a l'alberg municipal. Mataró. 2003-2008	107
G 7.7.1.	Altres activitats empresarials. Mataró. 2006-2008	111
G 7.7.2.	Assalariats per empresa. Altres activitats empresarials. Mataró 2006-2008	111
G 7.7.3.	Variació interanual assalariats. Altres activitats empresarials. Mataró i Catalunya. 2006-2008	111
G 8.1.1.	Evolució de la contractació a Mataró i al Maresme. 1998-2008	115
G 8.1.2.	Proporció de contractats per sexe als quarts trimestres. 2006-2008	116
G 8.1.3.	Proporció de contractats per edat als quarts trimestres. 2006-2008	116
G 8.1.4.	Proporció de contractats per durada als quarts trimestres. 2006-2008	117
G 8.1.5.	Proporció de contractats per sectors als quarts trimestres. 2006-2008	118
G 8.2.1.	Treballadors afectats per ERO autoritzats segons sexe. Acumulat en els darrers 12 mesos. Mataró. 4t trim 2006-4t trim 2008	119
G 8.2.2.	Treballadors afectats per ERO autoritzats segons sexe. Acumulat en els darrers 12 mesos. Maresme. 4t trim 2006-4t trim 2008	120
G 8.3.1.	Comparació entre la taxa d'atur registrat de Mataró, Maresme, província de Barcelona i Catalunya. 2005-2008	122
G 8.3.2.	Comparació entre la variació interanual de l'atur registrat de Mataró, Maresme, província de Barcelona i Catalunya. 2005-2008	123
G 8.3.3.	Diagrama de la taxa d'atur registrat i la seva evolució als municipis de més de 50.000 habitants de la província de Barcelona. Desembre 2007-desembre 2008	123
G 8.3.4.	Variació d'aturats registrats segons sexe respecte del mateix any anterior. Mataró. 2007-4t trim 2008	125
G 8.3.5.	Variació d'aturats registrats segons edat respecte del mateix any anterior. Mataró. 2007-4t trim 2008	125
G 8.3.6.	Variació d'aturats registrats segons sectors respecte del mateix trimestre de l'any anterior. Mataró. 2007-4t trim 2008	126
G 8.3.7.	Evolució de la variació interanual de l'atur registrat a l'indústria tèxtil i de la confecció i a la construcció. Mataró 2001-2008	126
G 8.3.8.	Variació d'aturats registrats segons formació respecte del mateix trimestre de l'any anterior. Mataró. 2007-4t trim 2008	126
G 8.5.1.	Evolució de l'índex d'incidència segons àmbits territorials. 1998-2008	129
G 9.1.1.	Percentatge i variació de positius en controls en accidents i/o infraccions. Mataró	135
G 9.2.1.	Nombre de viatgers de Mataró Bus acumulats els darrers dotze mesos. 2005-2008	137

Síntesi

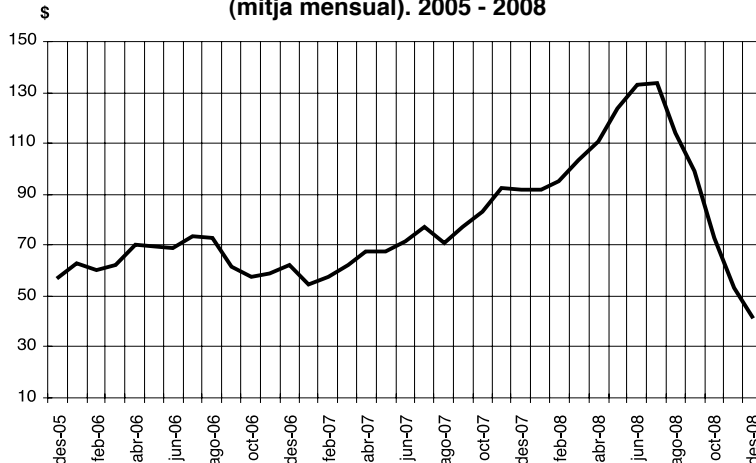
Síntesi de la conjuntura internacional

Perspectives econòmiques a diversos països de l'OCDE per a l'any 2009

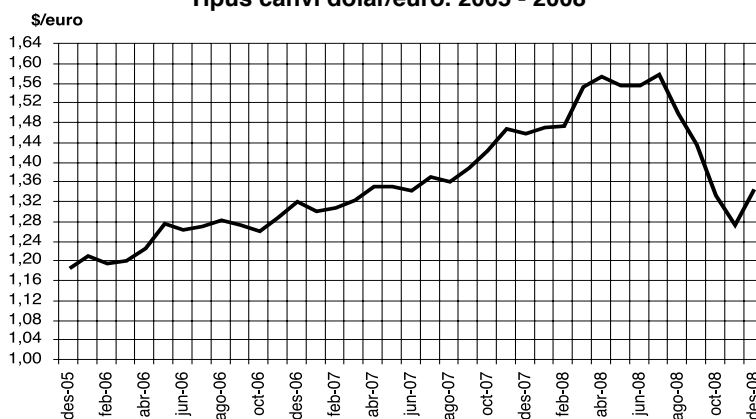
Font: Economic Outlook 85 de l'OCDE.

Evolució del preu del barril de petroli Brent Dated (mitja mensual). 2005 - 2008

Font: Fons Monetari Internacional.

Tipus canvi dòlar/euro. 2005 - 2008

Font: web del Banc d'Espanya.

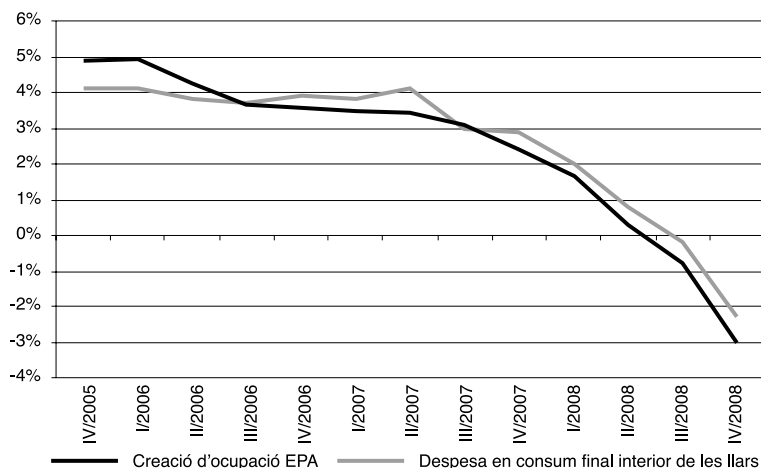
Les economies d'arreu del món s'han vist seriosament afectades per la crisi financera i la desacceleració de l'activitat. Al 2009, les grans economies del món registraran una caiguda del PIB, tret de la Xina i l'Índia. Aquest ràpid refredament de l'activitat mundial ha coincidit amb una ràpida dissipació de les pressions inflacionistes. Per al 2010 s'espera que hi hagi una recuperació gradual.

El preu del barril de petroli canvia de direcció. Després d'arribar a un màxim de 147 dòlars per barril a meitat juliol, l'any 2008 ha acabat amb un preu lleugerament per sobre del 40 dòlars. En aquest descens dels preus hi ha tingut una especial incidència l'entorn de recessió de l'economia i dels mercats financers durant la segona meitat del 2008. El baix preu del petroli i d'altres matèries primeres proporciona un cert respir a la capacitat de despesa de les famílies.

Durant bona part del 2008 el dòlar s'ha anat revaloritzant davant de l'euro, trencant així la línia alcista que venia presentant l'euro enfront el dòlar des de l'any 2001. Al desembre, però, l'euro s'ha tornat a apreciar respecte del dòlar gràcies a la forta retallada del tipus d'interès per part de la Reserva Federal, que s'ha situat en una banda del 0%-0,25%, fent menys atractiva l'adquisició d'actius de renda fixa, i alhora també indiquen que hi ha una greu situació de dificultat en l'economia nord-americana.

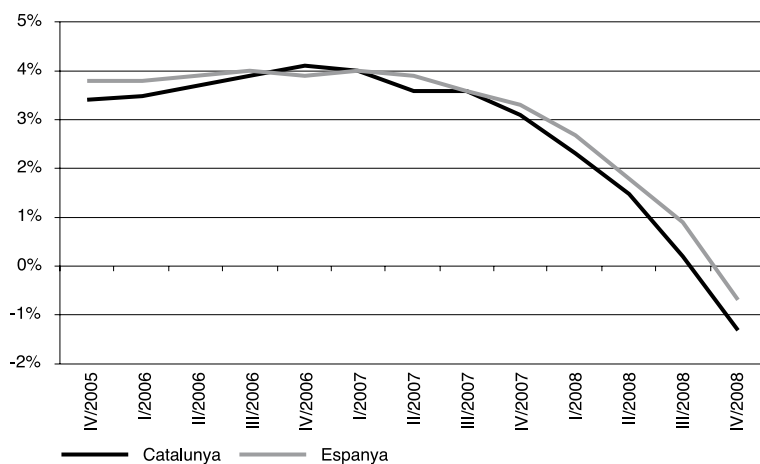
Síntesi de la conjuntura espanyola i catalana

Evolució de la creació d'ocupació i la despesa en consum final interior de les llars. Espanya. 2005 - 2008.

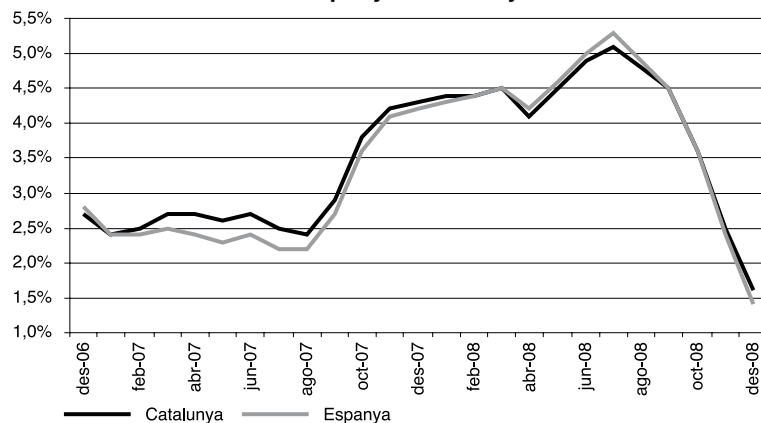
Font: web del Instituto Nacional de Estadística (INE).

Evolució del PIBpm. Espanya i Catalunya. 2005 - 2008

Font: web de l'Institut d'Estadística de Catalunya.

Evolució de l'IPC. Espanya i Catalunya. 2006 - 2008.

Font: web de l'Institut d'Estadística de Catalunya.

L'evolució de l'economia espanyola i la del principal component de la despesa, el consum, han accentuat la tendència recessiva que s'albirava durant la primera meitat del 2008. En aquesta davallada hi ha contribuït el gruix d'elements que afecten la despesa de les llars. En especial, però, hi han jugat un paper molt important tant la davallada de l'ocupació com l'accentuació de la crisi financera, ja que han generat dificultats creixents per a les llars per obtenir un finançament tant abundant com en el passat.

L'evolució de l'economia espanyola i catalana van de la mà. En totes dues l'ajust s'ha accentuat en la segona meitat del 2008, tant pel deteriorament de l'economia mundial com per factors interns. En aquest últim cas, cal destacar la forta destrucció d'ocupació (620.000 ocupats menys a Espanya i 148.300 menys a Catalunya), que no fa res més que recollir la contracció de l'activitat, tant en la construcció com en la indústria i també en els serveis.

L'any 2008 ha acabat amb un índex de preus al consum (IPC) de l'1,4% a Espanya i de l'1,6% a Catalunya. La dràstica caiguda del preu del petroli durant els mesos finals del 2008 ha estat el factor fonamental en la contenció dels preus. A més, la debilitat de la demanda interna, amb caigudes del consum privat durant el segon semestre del 2008, ha repercutit en el descens de la inflació subjacent. Les dades de l'IPC del 2009 se situen en valors negatius tant a Espanya com a Catalunya, fet que no s'havia produït mai en la sèrie històrica disponible.

Síntesi de la conjuntura de Mataró

Quadre resum de la conjuntura de Mataró. Fins el 4t trimestre de 2008.

		Signe [+]	Valor	Variació interanual	Període
Demografia	Població		121.746	1,6%	1 de gener de 2009
	Edat mitjana		39,48	-0,04 anys	1 de gener de 2009
	Esperança de vida		81,88	0,34 anys	1 de gener de 2009
	Taxa bruta natalitat		14,31‰	1,63 p.m.	2008
	Taxa bruta mortalitat		6,62‰	-0,44 p.m.	2008
	Taxa altes		54,65‰	0,42 p.m.	2008
	Taxa baixes		43,39‰	-8,45 p.m.	2008
Consum	Aigua (domèstic) ^{1, 2}		4.503.096	-5,1%	4t trim. 2008
	Electricitat ¹		456.583.123	1,7%	4t trim. 2008
	Gas ¹		400.756.000	-14,6%	2008
	Matriculació turismes ²		2.454	-30,8%	4t trim. 2008
	Residus generats ²		67.032.818	0,1%	4t trim. 2008
Habitatge	Habit. unifam. inic. ²		20	-42,9%	4t trim. 2008
	Habit. plurifam. inic. ²		90	-86,6%	4t trim. 2008
	Preu m ² construït (euros)	+	3.666	-12,7%	2008
Activitat	Nombre d'empreses	-	3.930	-8,5%	4t trim. 2008
	Obres menors ²	-	229	-13,3%	4t trim. 2008
	Obres majors ²	-	113	-48,4%	4t trim. 2008
	Llic. activ. sol·licitades ²	-	672	-20,1%	4t trim. 2008
R+D	Patents ⁷	-	0,83	-33,7%	2008
	Articles publicats ⁸	+	1,34	22,3%	2008
Hostaleria i turisme	Ocupació hotelera ³	-	55,3%	-4,24 p.p.	4t trim. 2008
	Pernotacions a l'alberg municipal	+	4.316	22,7%	4t trim. 2008
	Pernotacions al Port de Mataró ²	+	972	8,8%	4t trim. 2008
Ocupació	Assalariats	-	31.668	-8,6%	4t trim. 2008
	Autònoms	-	8.447	-6,6%	4t trim. 2008
	Contractes ²	-	31.103	-14,4%	4t trim. 2008
	Treb. afectats ERO ²	-	139	49,5%	4t trim. 2008
	Atur registrat	-	9.448	54,1%	4t trim. 2008
	Taxa d'atur registrat	-	14,52%	5,03 p.p.	4t trim. 2008
	Accidents laborals ⁴	+	53,1	-10,2%	2008
Transport	Autobús urbà ²	-	5.173.177	-2,4%	4t trim. 2008
	Autobús interurbà ²	+	1.683.145	5,2%	4t trim. 2008
	RENFE viatgers Mataró ²	+	2.655.076	1,0%	1r trim. 2007
	IMD Autopista C-32 ³	-	54.670	-4,3%	2008
	IMD Autovia C-60 ³	+	52.789	7,7%	2007
	Seguretat viària ⁵	+	5,87	-12,6%	2008
Recollida selectiva i vectors ambientals	Vidre recollit selectivament ²	+	1.801.460	2,0%	4t trim. 2008
	Paper recollit selectivament ²	-	3.368.993	-16,3%	4t trim. 2008
	Envasos recollits selectivament ²	-	1.142.000	-15,0%	4t trim. 2008
	Orgànica recollida selectivament ²	-	6.576.320	-6,3%	4t trim. 2008
	Entrada vehicles deixalleria ²	+	46.116	13,4%	4t trim. 2008
	Qualitat de les platges ⁶	+	4,98	0,06	2008
	Soroll a la xarxa viària	-	68,67	0,37 dBA	2008

[+] El signe positiu (+) indica una evolució favorable de la variable, i el signe negatiu (-), desfavorable.

¹ Variables altament afectades per factors externs, climàtics, mesures d'estalvi...

² Variació interanual entre l'acumulat dels darrers dotze mesos.

³ Variació interanual sobre la mitjana dels darrers dotze mesos.

⁴ Accidents laborals per cada 1.000 assalariats.

⁵ Accidents a la xarxa viària de Mataró per cada 1.000 vehicles.

⁶ Puntuació d'1 a 5 punts (1 és dolenta i 5 molt bona).

⁷ Nombre de patents per cada 10.000 habitants.

⁸ Articles publicats en publicacions científiques d'àmbit internacional en matèria de medicina per cada 10.000 habitants.

Durant la segona meitat del 2008 s'ha observat un deteriorament significatiu de l'entorn econòmic internacional i el 2009 serà un any de recessió mundial, en què els principals blocs econòmics -els Estats Units i la Unió Europea- presentaran taxes de creixement negatives. Aquest empitjorament de les perspectives sobre l'economia mundial ha suposat que s'intensifiqui el procés d'ajust de l'economia catalana i espanyola. En aquest sentit, la deterioració observada en els indicadors del mercat de treball durant els darrers mesos del 2008 i principis del 2009 és especialment preocupant, amb efectes molt negatius sobre la confiança dels consumidors i les empreses. Mataró no s'escapa del que està succeint tant a Catalunya com a Espanya, i els indicadors a nivell local segueixen la tònica dels àmbits superiors. Així, un dels indicadors més importants -el dels assalariats- presenta un davallada interanual del 8,6% al final del 2008, xifra que representa una pèrdua molt propera als 3.000 treballadors assalariats. L'altra dada preocupant és el creixement de la desocupació, que al desembre del 2008 ha estat superior al 50%, amb una xifra d'aturats registrats de 9.448 i una taxa d'atur registrat del 14,5%. El consum de les famílies mataronines mesurat a través de la matriculació de turismes presenta un descens del 30,8%, la qual cosa indica que les llars s'estan estrenyent la bossa.

Agafant l'habitatge com a termòmetre de l'estat en què es troba la construcció, amb 110 habitatges iniciats al 2008 (gairebé 600 habitatges menys que els iniciats al 2008), pot dir-se que el sector està pràcticament aturat. La davallada en les vendes d'habitatges ha acabat repercutint en una caiguda dels preus de venda -espe-

cialment dels habitatges nous- i les dades del 2008 situen el preu per metre quadrat a Mataró en els 3.666 euros, un 12,7% inferior al del 2007.

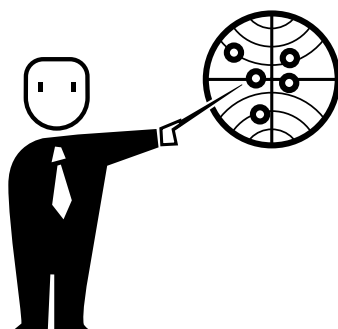
Entre els principals sectors econòmics de la ciutat no n'hi ha cap que s'escapi del mal moment econòmic actual, ja que tots ells perden treballadors assalariats. Val a dir, però, que els menys perjudicats són els que registren una pèrdua inferior a la mitjana de Mataró (-8,05%), fet que propicia que guanyin pes dins de l'estructura sectorial de la ciutat, com ara és el cas del comerç a l'engròs i al detall, i el de l'hostaleria. Entre els que perden pes hi ha novament el tèxtil mataroní, que ja representa menys del 9% dels assalariats de la ciutat; la construcció, amb una pèrdua propera als 3 punts percentuals al llarg del darrer any, i un pes del 7,4%; i les altres activitats empresarials, amb un pes del 5,7%, la qual cosa suposa 1,9 punts menys que tot just un any abans.

Mataró i el seus principals sectors d'activitat

		Total Mataró desembre-2007	Total Mataró desembre-2008	Diferència	Variació
	Nombre assalariats	34.665	31.668	-2.997	-8,65%
	Nombre empreses	4.294	3.930	-364	-8,48%
	Nombre autònoms	9.041	8.447	-594	-6,57%
	N. assal. / N. emp.	8,07	8,06	-0,01	-0,18%
Pes dels sectors respecte del total de Mataró					
Indústria tèxtil i de la confecció	Nombre assalariats	9,94%	8,93%	-1,01 pp	-10,14%
	Nombre empreses	11,92%	10,97%	-0,96 pp	-8,02%
	Nombre autònoms	8,74%	8,25%	-0,49 pp	-5,57%
Construcció*	Nombre assalariats	10,38%	7,42%	-2,96 pp	-28,56%
	Nombre empreses	14,67%	11,78%	-2,89 pp	-19,70%
	Nombre autònoms	19,41%	17,64%	-1,77 pp	-9,13%
Comerç a l'engròs	Nombre assalariats	6,55%	6,60%	0,06 pp	0,88%
	Nombre empreses	7,85%	8,14%	0,29 pp	3,75%
	Nombre autònoms	5,39%	5,66%	0,27 pp	5,05%
Comerç al detall	Nombre assalariats	12,06%	12,94%	0,88 pp	7,29%
	Nombre empreses	15,65%	16,49%	0,84 pp	5,36%
	Nombre autònoms	18,57%	18,73%	0,16 pp	0,85%
Hostaleria	Nombre assalariats	4,67%	5,07%	0,39 pp	8,45%
	Nombre empreses	7,73%	9,03%	1,30 pp	16,83%
	Nombre autònoms	7,94%	8,55%	0,61 pp	7,63%
Altres activitats empresarials	Nombre assalariats	7,69%	5,74%	-1,95 pp	-25,38%
	Nombre empreses	8,29%	8,35%	0,06 pp	0,67%
	Nombre autònoms	7,51%	8,32%	0,81 pp	10,82%

* S'hi inclouen els instal·ladors.

Nota: pp vol dir punts percentuals

1. Conjuntura socioeconòmica

- 1.1. Situació general, economia internacional, d'Espanya i Catalunya
- 1.2. Altres indicadors macroeconòmics

Les principals institucions econòmiques mundials revisen a la baixa les seves previsions de creixement per a tots els països per al 2009. Els vessants més visibles de la recessió als Estats Units són el sector immobiliari i el mercat de treball, els mateixos que a Espanya, tot i que la sortida de la crisi s'augura que serà més tardana en el cas espanyol que no pas en l'americà.

Fonts utilitzades: El País, La Vanguardia, Cinco Días, Expansión, Avui i El Punt, diversos articles (2008 i 2009); Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya; Enquesta de població Activa (EPA); Butlletí Econòmic i Estadístic del Banc d'Espanya, diversos períodes (2008 i 2009); Nota de Conjuntura Econòmica, diversos períodes (2008 i 2009); Perspectiva econòmica de Catalunya, diversos períodes (2008 i 2009). Caixa de Catalunya, informe sobre la Conjuntura Econòmica, diversos períodes (2008 i 2009); La Caixa, informe mensual, diversos períodes (2008 i 2009); BBVA, Situació Catalunya i Situación España, diversos períodes (2008 i 2009).

1.1. Conjuntura socioeconòmica internacional, d'Espanya i de Catalunya

Conjuntura socioeconòmica internacional

Al 2009 la majoria de països d'arreu del món presentaran taxes de creixement negatiu

En el moment de tancar el present informe han aparegut alguns indicadors positius que evidencien la millora en alguns àmbits. Prenent la metàfora d'un malalt amb febre, és com si s'hagués passat dels 40 als 39,5°C. Òbviament, la febre del malalt ha millorat, però continua sent força alta. El cert és que l'economia mundial travessa la conjuntura més greu en moltes dècades, tot i que la pitjor

part de la crisi es pot haver registrat entre el final del 2008 i el principi del 2009. Hom espera que al llarg de la segona meitat del 2009 les dades no siguin tan negatives -si bé encara és aviat per parlar de recuperació-, tot i que, atesa l'elevada incertesa que encara ens envolta, no s'haurien de descartar possibles recaigudes. Malgrat el probable alleujament de la recessió, les previsions per al 2009 per part de les principals institucions econòmiques internacionals situen el PIB mundial en valors negatius. Així, el Fons Monetari Internacional estima que es produirà una davallada del -1,3%; l'OCDE preveu una davallada del -4,1% en el PIB dels països que té associats; i, finalment, el Banc Mundial situa les previsions de creixement del PIB del món en el -2,9%. Queda clar, doncs, que aquesta no és una recessió qualsevol. És ben sabut que el seu principal desencadenant ha estat una crisi financera, la qual cosa -d'acord amb l'experiència històrica- afegeix gravetat a l'assumpte. Però tampoc es tracta d'una crisi financera de caràcter individual o regional, com ha estat habitual. Som al davant d'una crisi financera de dimensió global. Tret de la Gran Depressió dels anys 30 del segle passat, no hi ha cap experiència històrica semblant.

La crisi és especialment aguda en les economies avançades i, sobretot, als Estats Units, on l'esclat de la bombolla immobiliària no dona senyals d'haver tocat fons. La resta d'economies avançades també se'n ressenten: la Unió Europea presenta un fort deteriorament econòmic, tot i que és el Japó, que conservava una certa capacitat de resistència, qui l'ha sofert amb més intensitat. El país nipó no ha pogut aguantar més la caiguda d'un 36,8% de les exportacions, la qual cosa li ha suposat una contracció de l'economia del 9,1% interanual al llarg del primer trimestre del 2009.

Durant la segona meitat del 2008, el preu del barril de petroli i, en general, de les matèries primeres -alimentàries i no alimentàries- es

va reduir amb molta intensitat, tot i que en el període viscut del 2009 el preu de les matèries primeres ha tornat a pujar. Al llarg del 2009, el petroli porta acumulada una pujada del 51,4%. I això mateix està passant amb els aliments, amb la diferència que els aliments són un bé bàsic per a la supervivència per als més de 925 milions de persones que pateixen desnutrició arreu del món, segons estima el Banc Mundial.

La forta inestabilitat dels preus dels aliments, sumada a l'impacte de la crisi financera, amenaça d'incrementar encara més la inseguretat alimentària i d'exacerbar les dificultats a les quals s'han d'enfrontar els més pobres. Amb total seguretat, la desacceleració econòmica limitarà els pressupostos dels governs dels països més vulnerables, així com els de les pròpies famílies, la qual cosa debilita encara més la seva capacitat per fer front i adaptar-se a les crisis. En un context d'inseguretat alimentària, quan una família ha de bregar amb uns preus força alts i no compta amb cap tipus d'ajut, tot sovint no li queda cap altre remei que no sigui reduir el consum d'aliments, canviar la dieta per aliments de menys qualitat o més barats, o deixar de banda despeses en serveis bàsics com ara la salut i l'educació.

Tornant als països desenvolupats, val a dir que el producte interior brut (PIB) de l'economia més gran del món, la dels **Estats Units**, va retrocedir un 2,6% interanual durant el primer trimestre del 2009. La inversió en béns d'equipament també va recular amb intensitat, un

33,8% en termes inter trimestrals anualitzats, mentre que la construcció va cedir un 38%. La resta de components, que representen el 85% del total de l'economia nord-americana, ofereixen una imatge una mica millor, i tot apunta que l'economia podria tocar fons al segon trimestre del 2009 per iniciar tot seguit la recuperació, que es preveu feble i dubitativa. La debilitat de la recuperació és degut al fet que el repunt del consum privat que ha tingut lloc al principi del 2009 no ha d'anar a més, ja que les llars hauran de reduir el seu nivell d'endeutament brut (en l'actualitat en nivells propers al 100% del PIB, quan l'any 2000 era del 60%). A més a més, l'augment de la taxa d'estalvi (del 4,2% al primer trimestre del 2009, quan entre gener del 2005 i setembre del 2008 era del 0,7%) i la pèrdua de riquesa de les famílies nord-americanes són dos factors que juguen en contra de la continuïtat en la recuperació del consum privat.

Els indicadors de demanda del passat mes d'abril confirmen que el repunt del consum perd força. Les vendes al detall van recular per segon mes consecutiu després d'un inici d'any en positiu. Sense automòbils ni benzina, van cedir el 5,7% interanual. Així mateix, l'índex de confiança del consumidor del Conference Board va passar dels 26,9 als 39,2 punts i es va distanciar del mínim històric del febrer, tot i que encara es troba lluny de nivells propis de recuperació.

La visió des del costat empresarial segueix un patró semblant, amb l'inici d'una línia a l'alça. L'índex d'activitat de l'Institut for Supply Management (ISM) es va apropant al llindar dels 50 punts, que marca el principi d'etapes expansives. L'índex de manufactures va avançar per quart mes consecutiu i va arribar al nivell dels 40,1 punts, mentre que l'índex de serveis es va recuperar fins als 45,2 punts. La dada negativa cal buscar-la en la producció industrial, ja que a l'abril va caure un 12,5% interanual, i la capacitat productiva es va situar en el 69,1%, valor mínim històric des del 1967.

Centrats en les principals magnituds macroeconòmiques dels Estats Units, la taxa d'atur del mes d'abril va arribar al 8,9% de la població activa i, en els propers mesos podria continuar pujant fins al 10%. Pel que fa als preus, val a dir que a l'abril van caure un 0,7% interanual, però l'IPC subjacent –sense aliments ni energia– va pujar un 1,9%. El sector exterior continua sent una preocupació, no per la persistència del dèficit, sinó per la reducció dels fluxos comercials, en part a causa de la crisi als mercats de crèdit i caució que deixen els proveïdors indefensos davant dels impagaments dels clients.

Fort retrocés del PIB nipó al primer trimestre del 2009, que pot indicar un punt d'inflexió El PIB del primer trimestre del 2009 de l'economia japonesa va registrar una notòria davallada del 9,1% interanual. Aquesta reculada suposa un rècord negatiu des del 1945, i gairebé tot és conseqüència del descens de les exportacions, que es van enfonsar un 36,8% interanual. També hi ha contribuït, però, la inversió en béns d'equipament, que va retrocedir el 22,4%. Finalment, cal també remarcar el descens en el consum privat, que en el primer trimestre del 2009 s'ha intensificat amb un descens del 2,7%.

La davallada de les exportacions japoneses és conseqüència dels efectes negatius i simultanis de tres factors. En primer lloc, la recessió està tenint lloc a tot el món al mateix moment, amb la reducció de la demanda mundial i, per extensió, també la del Japó. En segon lloc, la crisi del crèdit ha provocat una distorsió del comerç mundial de la banda de l'oferta i ha disparat els costos de les assegurances de crèdit i caució, provocant ruptures en les cadenes de proveïdors. I, finalment, el tercer factor és la naturalesa més fluctuant dels béns de capital que no pas dels de consum, tal com s'observa amb la reculada de la inversió del PIB de les principals economies del món durant els tres primers mesos del 2009.

Malgrat tot, però, sembla que la pitjor part ja ha passat. Des del setembre del 2008 i fins al gener del 2009 les exportacions japoneses es van reduir un 46,9%, però al març van aconseguir augmentar un 5,3%. Així, doncs, els forts descensos dels fluxos exportadors podrien estar arribant al final, de manera que

l'economia estaria decantant-se cap a guarismes més favorables. Les perspectives per al segon semestre del 2009 i l'inici del 2010 es mostren més esperançadores que les del primer semestre del 2009, i podríem assistir a un repunt de l'economia japonesa.

Els indicadors de la banda de l'oferta són els que més han evidenciat la feblesa dels darrers mesos. Igual que en el cas de les exportacions, però, també aquí remetent els descensos dràstics, tot i que les últimes dades de l'índex de confiança empresarial Takan del primer trimestre del 2009 continuen sota mínims.

De la banda de la demanda, va continuar la tendència a la baixa. Les vendes de comerços detallistes van retrocedir un 3,8% interanual. Les vendes d'automòbils en l'acumulat entre maig del 2008 i abril del 2009 es van situar un 28,7% per sota del màxim del 2005. Amb una demanda tant feble, els preus van baixar al març un 0,3% interanual, la primera variació interanual negativa des del setembre del 2007. La feblesa dels preus possiblement anirà a més en els propers mesos, com a conseqüència de la debilitat en la demanda. De fet, el mercat de treball confirma la debilitat de l'economia japonesa, amb 450.000 nous aturats al mes de març, i la taxa d'atur s'ha situat en el 4,8% de la població activa, el valor més alt des del 2004.

El creixement econòmic xinès se situa per sota dels dos dígits La Xina, juntament amb l'Índia, són els dos únics països que l'OCDE preveu que aconseguiran un creixement del seu PIB al 2009. L'estimació que fa l'OCDE situa el creixement de l'economia xinesa en el 7,7%, una xifra gens menyspreable per a qualsevol altre país del món, per bé que per a la Xina suposa una clara desacceleració. Les dades reals que ofereix l'Oficina Nacional d'Estadístiques de la Xina situen el PIB del primer trimestre del 2009 en el 6,1%, una xifra envejable, però que amb el flux de mà d'obra que genera cada any la població rural de la Xina, el país es veu obligat a créixer per sobre del 8%, que és l'objectiu que es marca el govern. En aquest creixement té un pes important el paquet d'estímul fiscal massiu de 4 bilions de renminbis anunciat al novembre del 2008 destinat a impulsar la despesa en infraestructures i a reanimar el sector de la construcció i immobiliari. A més, al gener d'enguany el govern va anunciar una reforma sanitària que preveu un increment de la despesa de 850.000 milions de renminbis en els propers tres anys (2009-2011), amb l'objectiu de garantir l'atenció mèdica a tots els ciutadans. Aquests paquets fiscals suposen un fort suport al creixement econòmic sostingut de la Xina, els efectes dels quals s'haurien d'entreveure aquest mateix 2009.

Els indicadors més recents no acaben de mostrar l'esperada recuperació de l'economia xinesa. La producció industrial va créixer un 7,3% interanual a l'abril, una xifra que tot i ser considerable és la meitat del ritme de creixement que es venia registrant en els darrers anys.

La feblesa del comerç mundial no està afectant la Xina tant com s'esperava, atès que les exportacions no són intenses en béns de capital ni són d'un valor afegit elevat, de manera que la seva caiguda ha estat més moderada. Amb la davallada de les importacions, el superàvit comercial dels dotze últims mesos fins a l'abril es va mantenir en 313.665 milions de dòlars, prop del rècord històric. Tot i aquest superàvit en temps de crisi, però, hi ha consens sobre la idea que el creixement de la Xina s'ha de centrar en la demanda interna a través de l'augment de la propensió al consum.

El creixement de l'economia de la zona euro pateix una forta reculada en el primer trimestre del 2009 En l'anterior informe dèiem que la zona euro¹ estava resistint força bé la desacceleració econòmica iniciada als Estats Units. En aquest número ja no podem dir el mateix, ja que l'economia de l'eurozona ha sucumbit a la contracció econòmica mundial, en especial per la seva exposició al col·lapse del comerç mundial. Tant la zona euro com el conjunt de la Unió Europea van registrar un creixement negatiu al primer trimestre del 2009, amb una taxa interanual negativa del 4,6% i del 4,4%, respectivament.

Les vendes al detall, un bon indicador de l'evolució del consum, van registrar una reculada del 3,5% al primer trimestre del 2009 en relació amb el mateix trimestre del 2008. El ritme de contracció de la

¹ La zona euro la configuren Bèlgica, Alemanya, Irlanda, Grècia, Espanya, França, Itàlia, Luxemburg, Holanda, Àustria, Portugal, Finlàndia i, des de l'1 de gener del 2007, també Eslovènia. L'1 de gener del 2008 ho van fer Xipre i Malta, i l'1 de gener del 2009, Eslovàquia.

producció industrial, un bon indicador de la inversió, es va accelerar fins al 20,2% al març. En canvi, les dades de comerç exterior sembla que estan començant a canviar de tendència, per bé que en la comparació interanual es va registrar un descens del 17%. Tot i ser 6 punts percentuals més baix que el registre del mes de febrer, encara és molt superior al de l'últim trimestre del 2008.

Tot i que les xifres de la zona euro són clarament desfavorables, hi ha dos factors que apunten al fet que l'economia ha entrat en un procés de gradual millora: la millora dels índexs de sentiment econòmic i l'estabilització dels mercats financers. Així, l'índex general de sentiment econòmic elaborat des de la Comissió Europea, que resumeix les condicions dels principals sectors de l'economia, va registrar també una notable millora a l'abril, després d'uns mesos d'estancament.

De tota manera, és important destacar que la incertesa sobre la celeritat en què es recuperarà l'economia encara és molt elevada, ja que cal tenir en compte el deteriorament del mercat laboral en els propers anys. Al mes de març, la taxa d'atur va tornar a augmentar dos punts percentuals i es va situar en el 8,9%. Segons l'informe de previsions de la Comissió Europea, l'ocupació es contraurà un 2,5% tant a la zona euro com en el conjunt de la Unió Europea al 2009 i continuarà reculant un 1,5% al 2010. Això representa que 8,5 milions de persones perdran la feina a la Unió Europea al llarg d'aquests dos anys. Si es confirmen les previsions, la recuperació del consum serà molt feble i limitarà la capacitat de recuperació del conjunt de l'economia.

L'altre element que introdueix un elevat nivell d'incertesa en les previsions és la futura evolució de la inflació. Ara com ara, mostra una clara tendència a la baixa, ja que a l'abril es va mantenir en el 0,6% i en els propers mesos podria assolir taxes negatives. A mitjà termini, però, hi ha dos factors que empenyen en direccions oposades: d'una banda, la feblesa del consum que frenarà l'augment dels preus i, de l'altra, la inflació podria repuntar si tot el diner que ha injectat el Banc Central Europeu en el sistema no es retira de manera ordenada.

A una economia tan exportadora com la germànica, li passa factura un euro tan fort

Alemanya no presentava una contracció de la seva economia tan intensa des de la Segona Guerra Mundial, amb una reducció interanual del PIB del 6,9% al primer trimestre del 2009. Aquesta caiguda és conseqüència, sobretot, del sobtat deteriorament durant els tres primers mesos de l'any, període durant el qual el PIB va caure un 3,8% en relació amb el darrer trimestre del 2008.

L'economia germànica, de la mateixa manera que la nipona, ha sofert amb duresa l'actual conjuntura econòmica. El ràpid desinflament del comerç exterior, derivat de la recessió global i de les dificultats de finançament, ha castigat amb severitat els països que tenen el sector exterior com una peça clau del seu creixement. A més a més, atesa l'especialització alemanya en béns intensius en capital, la caiguda de les exportacions ha comportat una forta contracció de la inversió. Aquests dos components i el consum intern, compensats parcialment per un increment de la despesa pública, han arrossegat el PIB cap al descens.

Així, el sector exterior alemany va registrar una caiguda del superàvit comercial per sobre del 50% interanual en els tres primers mesos del 2009 a causa de la contracció del 21,3% de les exportacions. La producció i les comandes van caure un 19,7% i un 35,7%, respectivament. Tot i aquestes xifres poc esperançadores, hi ha certs indicis que apunten cap a la millora. L'índex d'activitat empresarial IFO del mes d'abril, tant en el component de present com de futur, ha repuntat a l'alça. També s'aprecien signes esperançadors en l'evolució de les exportacions i les vendes al detall, mentre que les matriculacions d'automòbils van continuar augmentant gràcies a l'estímul que representa l'incentiu fiscal pensat per renovar el parc automobilístic.

Els indicadors que no milloren són els relacionats amb el mercat de treball. La taxa d'atur del mes d'abril va augmentar novament i va arribar al 8,3% de la població activa.

La recessió de França és menys intensa de la d'altres països de la Unió Europea

Les dades de comptabilitat nacional de França mostren una caiguda del PIB del 3,2% interanual durant el primer trimestre del 2009, la qual cosa situa l'economia gal·la com una de les que millor està aguantant la recessió. Igual que a Alemanya, els indicadors del mes d'abril semblen assenyalar que el moment més crític de la recessió s'ha travessat en el primer trimestre del 2009. Així, les dades de confiança, les comandes industrials i l'índex de sentiment econòmic van mostrar una certa recuperació a l'abril.

Des de la perspectiva de la demanda, els indicadors mostren una desacceleració intensa del consum intern. No obstant això, cal destacar el repunt del consum durant el primer trimestre del 2009. Així, segons les dades de la comptabilitat nacional, el consum privat va créixer un 0,6% interanual, taxa superior al 0,2% anotat en el quart trimestre del 2008.

Les xifres de la inversió i les d'exportació de França –igual que les d'Alemanya– presenten una situació clarament desfavorable. Així, al primer trimestre del 2009 la formació bruta de capital va registrar una taxa interanual negativa del 7%, després del 3,9% anotat en el trimestre anterior. Pel que fa a les exportacions, val a dir que també es van enfonsar durant els tres primers mesos del 2009, amb una taxa interanual negativa del 12,9%, xifra que contrasta amb el creixement del 4,2% que es va registrar durant el mateix trimestre del 2008.

El mercat de treball també està rebent les conseqüències de la recessió: el nombre de desocupats ha augmentat substancialment en els darrers mesos i la taxa ha arribat al 8,8% al març. Els joves ha estat el col·lectiu que ha patit de manera més intensa el deteriorament del mercat de treball.

Els indicadors econòmics italians no presenten signes de millora a curt termini

L'economia italiana continua la seva particular travessa pel desert. En el primer trimestre del 2009 el PIB italià va patir una caiguda intertrimestral del 2,4%. Aquesta contracció, derivada d'una important disminució de la demanda –tant interna com externa–, va comportar una reculada interanual del PIB del 5,9%. Si a aquesta dada se li afegeix la forta contracció de la producció industrial del mes de març i el fet que les comandes industrials de l'abril evidencien que la inversió mantindrà

la tònica de decreixement en els propers mesos, tot plegat dona com a resultat una perspectiva de l'activitat econòmica poc favorable per a la primera meitat del 2009. Les exportacions han aportat un bri d'aire a la malparada economia italiana en repuntar durant els mesos de febrer i març, la qual cosa –sumada a la reducció del preu de les primeres matèries– ha provocat un alleujament del dèficit comercial.

A més a més, tot i les retallades fiscals impulsades pel govern de Berlusconi i el nivell històricament baix de la inflació, el consum privat continua sense repuntar. La incertesa sobre el deteriorament del mercat de treball ha provocat un augment de la taxa d'estalvi de les llars, que s'espera que es mantingui durant el 2009.

Intensa davallada del PIB del Regne Unit durant el primer trimestre del 2009

Les dades de la comptabilitat nacional indiquen que la contracció del PIB al Regne Unit va ser molt intensa al primer trimestre del 2009, amb una caiguda del 4,1% interanual. Destaca la inversió com a pal de paller de la retracció de l'economia de les illes, amb una caiguda del 8,3% interanual, fruit de la feblesa i la incertesa de la demanda i de la restricció del crèdit.

El consum privat va experimentar una reculada del 2,8% interanual, molt per sobre de la caiguda del 0,8% anotada en el trimestre anterior. La renda de les famílies, un factor molt important en l'evolució del consum, s'ha encongit per la moderació dels salaris i l'increment de l'atur. De fet, la taxa d'atur va augmentar dues dècimes a l'abril i es va situar en el 4,7%, quan un any abans no arribava al 2,5%.

Com era de preveure, el consum públic és l'únic component del PIB amb una evolució positiva, amb un augment interanual del 3,5%. Tant les exportacions com les importacions van caure de manera significativa, l'11% i el 12,8% interanual, respectivament.

Malgrat la intensa desacceleració de l'activitat econòmica reflectida en les dades de comptabilitat nacional del primer trimestre del 2009, cal destacar que -després de diversos mesos amb pessims indicadors- algunes xifres reflecteixen un canvi de tendència i, en certa manera, apunten cap a una possible millora. Així, al mes de març es va frenar la contracció de la producció industrial. Així mateix, el total de comandes i els indicadors de sentiment econòmic del mes d'abril van experimentar una certa millora.

TAULA 1.1.1. Perspectives econòmiques de l'OCDE i de l'FMI.

	OCDE		FMI	
	2009	2010	2009	2010
PIB (1)				
Estats Units	-2,8	0,9	-2,8	0,0
Japó	-6,8	0,7	-6,2	0,5
Alemanya	-6,1	0,2	-5,6	-1,0
França	-3,0	0,2	-3,0	0,4
Itàlia	-5,5	0,4	-4,5	-0,4
Regne Unit	-4,3	0,0	-4,1	-0,4
Espanya	-4,2	-0,9	-3,0	-0,7
Zona euro	-4,8	0,0	-4,2	-0,4
Inflació (2)				
Estats Units	-0,6	1,0	-0,9	-0,1
Japó	-1,4	-1,4	-1,0	-0,6
Alemanya	0,3	0,4	0,1	-0,4
França	0,3	0,7	0,5	1,0
Itàlia	1,1	1,2	0,7	0,6
Regne Unit	1,9	1,2	1,5	0,8
Espanya	-0,1	0,3	0,0	0,9
Zona euro	0,5	0,7	0,4	0,6
Taxa d'atur (3)				
Estats Units	9,3	10,1	8,9	10,1
Japó	5,2	5,7	4,6	5,6
Alemanya	8,7	11,6	9,0	10,8
França	9,7	11,2	9,6	10,3
Itàlia	8,4	10,2	8,9	10,5
Regne Unit	8,2	9,7	7,4	9,2
Espanya	18,1	19,6	17,7	19,3
Zona euro	10,0	12,0	10,1	11,5

(1) Taxes percentuals de variació en termes reals.

(2) Taxes percentuals de variació de l'índex de preus al consum.

(3) Percentatge de població activa.

Font: *Econòmic Outlook 85* de l'OCDE i *Perspectives de l'economia mundial* d'abril del 2009 de l'FMI.

Espanya

La caiguda del PIB espanyol en el primer trimestre del 2009 ha estat la més important en dècades L'economia espanyola ha anat augmentant progressivament el ritme de caiguda, si bé en la part final del 2008 i a l'inici del 2009 l'ajustament ha estat més brusc, pe-

ríodes en els quals s'han registrat descensos interanuals del producte interior brut (PIB) del 0,7% i 3%, respectivament. De fet, la xifra del primer trimestre del 2009 és la caiguda més intensa que s'ha produït en les darreres dècades, superant fins i tot la pitjor xifra de l'anterior recessió del 1992-1994. Tot i el mal resultat de l'economia espanyola, però, tant el PIB agregat total de la Unió Europea com el de la zona de l'euro van baixar encara més durant el mateix període, un 4,4% i un 4,6%, respectivament.

La causa del fort descens del PIB ha estat l'acceleració de la caiguda de la **demanda nacional**, la contribució negativa de la qual a la variació del PIB s'ha ampliat en 2,3 punts, fins als 5,3. Per la seva banda, l'aportació del sector exterior va continuar essent positiva i es va mantenir en 2,3 punts.

El **consum de les famílies** va intensificar la contracció en el primer trimestre fins a una disminució interanual del 4,1%. Aquest descens s'explica per la reducció de la renda disponible, en caure l'ocupació un 6% interanual, arran de l'efecte advers de la davallada dels valors dels actius borsaris i immobiliaris i de l'augment de la propensió a l'estalvi com a mesura de precaució davant l'escalada de l'atur, i pel major cost del finançament.

L'altre gran apartat de la demanda, **la inversió**, també va accelerar la seva caiguda, i ho van fer tots els seus components, en especial el de l'equipament, dins del qual destaca la maquinària. La feblesa de la demanda -tant interna com externa-, la reculada dels beneficis empresarials i la incertesa sobre les perspectives econòmiques expliquen l'enfonsament de la inversió. Val a dir, però, que la utilització de la capacitat productiva ha presentat una lleugera pujada, fet que podria frenar el deteriorament de la inversió. La inversió en construcció tampoc s'escapa de la davallada i va baixar un 12,4% en relació amb el primer trimestre del 2008, 1,5 més que en el trimestre precedent. La inversió en habitatge va continuar caient en força (23,8%), ajustant-se d'aquesta manera a la crisi del mercat immobiliari. Només l'obra pública presenta símptomes de recuperació en passar d'una caiguda de l'1,4% al quart trimestre del 2008 a fer-ho un 0,6% al primer trimestre del 2009, gràcies sobretot al pla d'obres locals i als treball relacionats amb el tren d'alta velocitat.

Les importacions reculen amb més intensitat que les exportacions Per la seva banda, el **sector exterior**, en un context de frenada del comerç internacional, va intensificar la desacceleració de les importacions i exportacions, si bé la caiguda interanual de les importacions va ser més intensa que no pas la de les exportacions (un -22,3% enfront d'un -19%). Això ha generat una davallada del dèficit comercial espanyol, que va arribar als 14.000 milions d'euros durant els tres primers mesos del 2009, un 47,7% per sota del 2008.

En el cas de les exportacions, la reducció s'explica per la contracció de la demanda dels principals socis comercials espanyols, que es va reduir intensament al març. Així, les exportacions cap a la Unió Europea, que al març representaven el 70% del total de les exportacions espanyoles, van caure per sobre de la mitjana, amb una reculada del 17,5%, mentre que les dirigides a l'Àfrica, l'Àsia i l'Amèrica Llatina van registrar uns augments més aviat tímids. Els sectors més afectats per la reducció de les exportacions en el primer trimestre del 2009 van ser el de l'automòbil i el de béns duradors, amb caigudes del 35,2% i 33,4%, respectivament.

Pel que fa a les importacions, la caiguda de la demanda interna s'ha fet patent, principalment, en la reducció superior al 30% de les importacions de béns de capital i béns intermedis, així com energètics. A més de la contracció de la demanda, l'evolució dels preus també incideix sobre la variació dels fluxos comercials. La caiguda del preu de les importacions va superar el 7% en els tres primers mesos del 2009 arran, sobretot, del component energètic.

Des del vessant de l'oferta, totes les branques van patir davallades interanuals dels valors afegits, llevat dels serveis de no mercat, que van pujar un 3,5%. No obstant això, el descens va ser més intens que durant el trimestre anterior en el cas del sector agrícola i es va mantenir en el -8% en el de la construcció.

Forta davallada del valor afegit de les indústries espanyoles El valor afegit de la **indústria** va accelerar la seva caiguda fins a l'11% interanual al primer trimestre del 2009. Els

descensos en la producció van ser generalitzats i els subsectors més afectats per l'enfonsament de la producció van ser la fabricació de vehicles de motor i remolcs, les indústries extractives no carboníferes i la fabricació de productes minerals no metàl·lics, que van experimentar davallades interanuals superiors al 40%. El menor decrement anual va correspondre a la indústria de l'alimentació, un 1,7%, ja que atén necessitats bàsiques que no es poden ajornar. L'enfonsament del consum d'electricitat, del 10,2% interanual al març, representa la davallada més important de les últimes dècades i confirma la forta reculada de l'activitat industrial. La davallada del 30,5% de les entrades de comandes en el primer trimestre no suggereix una recuperació a curt termini. La nota positiva la trobem en l'índex de confiança industrial, que a l'abril va experimentar certa millora.

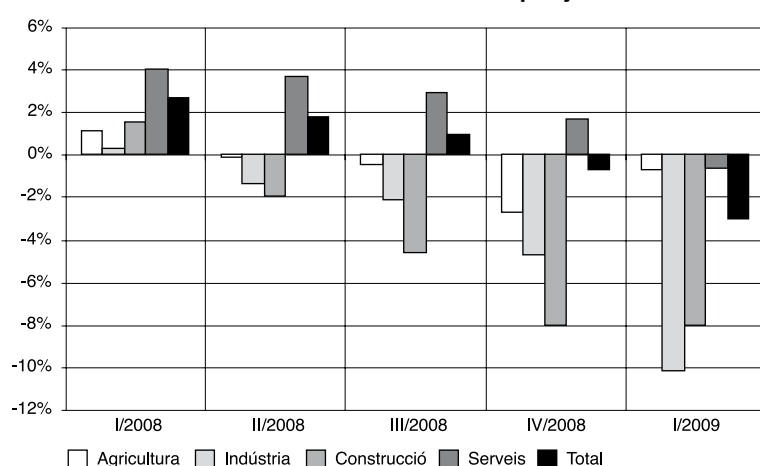
El sector **primari** ha aconseguit frenar la caiguda. Així, el valor afegit brut al primer trimestre del 2009 va ser d'un -0,7%, quan al trimestre anterior la caiguda va ser d'un 2,7%.

Els **serveis de mercat**, durant el primer trimestre del 2009, van anotar una reducció interanual del valor afegit de l'1,7%, enfront d'un increment del 0,7%

en l'últim trimestre del 2008. Les branques que van presentar una evolució més desfavorable van ser el comerç de vehicles i de carburant, la selecció i col·locació de personal i les agències de viatges, mentre que les tecnologies de la informació i les comunicacions se'n van sortir prou bé.

La **construcció** també està immersa en un fort procés d'ajust per la crisi immobiliària. Al febrer, es van fer un total de 34.669 compravendes d'habitatges, un 37,5% menys que al llarg del mateix mes del 2008, mentre que els preus es van reduir un 6,8% al primer trimestre en relació amb els dotze mesos anteriors, d'acord amb les dades del Ministeri d'Habitatge. Així, el consum de ciment va baixar el 44,7% en el primer trimestre en relació amb el mateix període de l'any anterior. Sembla que aquesta situació es mantindrà durant un cert temps, atesa la reducció en un 66,6% dels visats d'obra nova d'habitatges del gener i el descens interanual de la licitació oficial d'obra pública en un 20,6% durant el mateix mes.

GRÀFIC 1.1.1. Evolució del PIB sectorial. Espanya. 2008 - 2009.

Font: INE.

Al març del 2009 l'IPC va registrar valors negatius, fet que no succeïa des del 1961

L'evolució dels preus de consum (IPC) va prosseguir la via iniciada a l'agost del 2008 en remetre l'alça de les primeres matèries i, en especial, del petroli. Així, al març, la taxa de variació interanual de l'IPC va caure un 0,1%. D'aquesta manera, va marcar una taxa anual negativa per primer cop des de l'inici de l'elaboració de l'índex (per trobar un registre negatiu caldria recular fins al setembre del 1961 i enllaçar amb l'anterior Índex Nacional Urbà). A l'abril, es va tornar a repetir el descens dels preus, tot i que aquesta vegada en un 0,2%; de fet, aquesta taxa és la més baixa de les últimes dècades i reflecteix les pressions deflacionistes derivades de l'enfonsament dels preus de les primeres matèries i de la forta contracció de la demanda.

El nucli més estable de la inflació, l'anomenada inflació subjacent, que exclou els productes energètics i els aliments no elaborats, es va mantenir en l'1,3% a l'abril. Cal destacar l'evolució dels serveis, amb una taxa de variació interanual situada en el 3,1%. Aquest increment és atribuïble, sobretot, als viatges organitzats, els preus dels quals van augmentar el 12,4% en l'últim any, pel fet que la Setmana Santa del 2009 es va celebrar a l'abril, mentre que la del 2008 va ser al març.

Les perspectives de la inflació en els propers mesos són d'una intensificació de la tendència a la baixa, a causa -principalment- dels alts preus de les primeres matèries en la primera meitat del 2008. No obstant això, a partir de la meitat de l'estiu, la inflació anual tendirà a repuntar i, molt probablement, se situarà novament en un terreny positiu cap al final de l'exercici.

Les dades del **mercat de treball** mostren un fort deteriorament del mercat de treball en el primer trimestre del 2009, tant pel que fa a la destrucció d'ocupació com a l'augment del nombre de desocupats. Les dades de l'Enquesta de Població Activa (EPA), que duu a terme l'Institut Nacional d'Estadística, situen el nombre d'ocupats a Espanya en el primer trimestre del 2009 lleugerament per sota dels 19,1 milions. Aquesta xifra suposa una pèrdua d'1.311.500 ocupats en dotze mesos o, el que és el mateix, una pèrdua del 6,4% interanual. Per sexes, la caiguda va ser més intensa entre els homes (9,1% interanual), que no pas entre les dones (2,6%), tot i que les dades mostren una acceleració en la destrucció de llocs de treball de les dones. A més, cal destacar que la pèrdua d'ocupació en el primer trimestre del 2009 va ser especialment intensa entre la població immigrant: si bé el nombre d'ocupats espanyols va

baixar un 6,0% interanual, la caiguda en el nombre d'estrangers va ser del 9,3% (reducció en sis dècimes del percentatge d'ocupats estrangers sobre el total, que se situa en el 14%).

Així mateix, la destrucció d'ocupació s'ha concentrat en els treballadors amb contracte temporal, amb una caiguda interanual del 20,6%. Amb menys intensitat, la caiguda també ha estat força important entre els autònoms, amb un 9,4%. En canvi, el grup d'assalariats amb contracte indefinit ha experimentat una lleugera pujada del 0,6%. Això va comportar que la taxa de temporalitat baixés 2,52 punts en relació amb el trimestre anterior i se situés en el 25,4%.

Pel que fa a l'atur, les dades indiquen un fort increment de la població desocupada. Així, en els darrers dotze mesos, el nombre d'aturats va augmentar en 1.836.500 persones, un increment interanual del 84,5%, i es va situar per sobre dels 4 milions. Així, la taxa d'atur es va situar en el 17,4%, la més alta des del quart trimestre des del 1998. En el primer trimestre, la desocupació va créixer més entre els homes que no pas entre les dones i va situar la taxa d'atur en el 16,9 i el 18,0%, respectivament, de manera que, en els últims mesos, s'està produint una aproximació progressiva de les dues taxes. Així mateix, l'escalada del nombre d'aturats va ser notablement més brusca entre la població estrangera durant el primer trimestre, amb una taxa d'atur del 28,4%, després d'un increment de 7,13 punts.

Catalunya

Reculada històrica del PIB català, en caure un 3,7% al primer trimestre del 2008 El darrer trimestre del 2008 va acabar amb una davallada interanual del PIB català del 0,9%, si bé per al conjunt del 2008 el PIB va aconseguir un creixement del 0,7%. Situats en el primer trimestre del 2009, la reculada del PIB s'ha accelerat fins a situar-se en el -3,7% interanual. Aquest descens analitzat des del vessant de la demanda mostra que la demanda interna a Catalunya durant el primer trimestre del 2009 registra decrements interanuals en tots els seus components, tret de la despesa en consum de les administracions públiques, que mostra un creixement del 5,4%.

La despesa en **consum de les llars** es redueix un 3,7% interanual, dada que se situa 1,8 punts per sota del valor registrat en el trimestre anterior. Un conjunt d'indicadors corroboren aquesta tendència: les vendes al detall s'han reduït un 9,6% interanual, l'índex de vendes en grans superfícies ho han fet un 7,4%, l'IPI de béns de consum ha registrat un decrement del 8,9% i la matriculació de

turismes presenta una taxa negativa del 41%. Aquest últim indicador, amb dades més recents –les de juny– presenta un canvi de tendència fruit del pla 2000E impulsat pel govern espanyol i del pla AutoCAT 09 del govern de la Generalitat de Catalunya.

La despesa en **consum de les administracions públiques** mostra un increment interanual del 5,4%, dada que reflecteix un augment de tres dècimes respecte del trimestre anterior que caldria atribuir, en bona part, al Fons Estatal d'Inversió Local.

La formació bruta de capital –és a dir, la **inversió**– accentua la contracció iniciada al segon trimestre del 2008 amb una variació interanual negativa del 13,4%. Aquesta xifra s'explica per la reducció de la inversió en béns d'equipament, que se situa en un -15,3%, vuit punts i quatre dècimes per sota del trimestre precedent, i per la disminució de la inversió en la construcció, que se situa en una taxa negativa del 10,1%, dos punts i sis dècimes per sota del valor registrat durant el trimestre anterior.

La reculada més intensa de les importacions que de les exportacions alleugereix el dèficit comercial català L'aportació del sector exterior a l'economia catalana és d'1,2 punts, dada que presenta una millora de dues dècimes respecte del trimestre anterior. Les exportacions totals de béns i serveisnoten un decrement del 20,3% enfront del 9,6% del trimestre precedent, disminució que s'explica per la reducció de les exportacions de béns i serveis, que passen del -10,2% al -21,2%, i també per l'empitjorament del consum dels estrangers, que passen del -5,6% al -14,9%.

Les importacions totals de béns i serveis també anoten una taxa de variació negativa (-22,5%) i se situen cinc punts i dues dècimes per sota del valor registrat en el trimestre anterior (-17,3%). Aquesta dada s'explica per la reducció de les importacions de béns i serveis, que se situen en un -22,5 % enfront del -17,7% del trimestre anterior, i també pel comportament a la baixa del consum dels residents a l'estranger, que passa d'un -6,9% a un -22,9%.

Des de l'òptica de l'oferta, al primer trimestre del 2009, totes les branques d'activitat registren unes taxes interanuals inferiors a les del quart trimestre del 2008, tret de l'agricultura. El **sector agrari** registra una taxa de variació positiva del 9%, dada que representa una millora de nou punts i tres dècimes respecte del trimestre anterior (-0,3%). A aquesta millora hi ha contribuït el subsector agrícola, atès que la producció de cereals ha crescut un 41,5%; la fruita fresca, un 3,9%; i l'oli d'oliva, un 55,3%. Pel que fa al sector ramader, la producció ha mantingut un comportament més estable: cal destacar que la producció de porcs -que representa el 53,7% de la producció ramadera- ha registrat una taxa de variació positiva del 6,1%.

Els resultats del sector industrial són els que presenten una reducció del PIB més important

El **sector industrial** ha disminuït un 11,9%, dada que accentua la recessió observada els trimestres precedents. Aquesta tendència és confirmada per un conjunt d'indicadors. D'una banda, l'índex de producció industrial (IPI) ha disminuït un 21,7% i les indústries manufactureres mostren una reducció del 22,1%, mentre que la fabricació de productes farmacèutics i les indústries d'alimentació, begudes i tabac han estat les úniques que han presentat taxes positives (14,2% i 0,6% respectivament). D'altra banda, les indústries químiques (-14,5%), les indústries del paper (-16,8%) i la fabricació de maquinària i equips mecànics (-21,5%) són les branques

d'activitat que han tingut una disminució més moderada. Per contra, la fabricació de material de transport i la metal·lúrgia i fabricació de productes metàl·lics són els sectors que han anotat els decrements més elevats (-45,2% i -38,2%, respectivament).

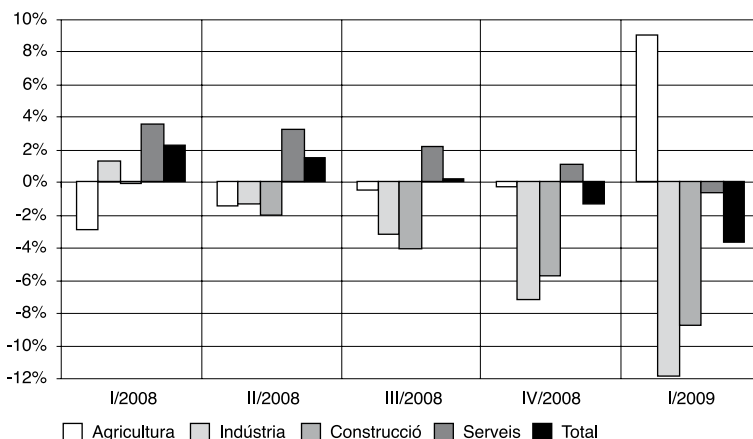
El **sector de la construcció** presenta un decrement del 8,8%, tres punts i una dècima per sota del valor registrat en el trimestre anterior. Aquesta tendència es fa palesa en el nombre d'hipoteques urbanes, que s'ha reduït un 35,1%. En la mateixa línia, la població ocupada -segons l'Enquesta de Població Activa- presenta també una taxa negativa del 20,2%.

El **sector serveis** anota per primera vegada un decrement (-0,7%), dada que representa una disminució d'un punt i vuit dècimes respecte del trimestre precedent. La població ocupada en aquest sector també mostra un valor negatiu, del -4%. Pel que fa al sector turístic, el nombre de viatgers ha disminuït un 15,9%, dada que s'explica pel decrement tant del turisme domèstic (-16,6%) com del turisme estranger (-15,2%). Pel que fa a les pernoctacions en establiments hotelers, han anotat una taxa negativa del 18%, mentre que el turisme domèstic decreix un 21,2% i l'estranger ho fa un 14,8%. Així mateix, l'indicador de volum de negoci de les activitats dels serveis de mercat (IASS) es redueix un 18,5%.

GRÀFIC 1.1.2.

La **inflació** ha continuat en la sendera descendent i a partir del mes de maig s'ha situat en valors negatius (-0,3% al mes de maig i -0,5% al mes de juny), la qual cosa suposa un nou mínim en la història més recent de Catalunya (sèrie publicada des del 1978). En termes interanuals, els més inflacionistes han estat els grups de les begudes alcohòliques i

GRÀFIC 1.1.2. Evolució del PIB sectorial. Catalunya. 2008 - 2009.

tabac (8%) i de l'ensenyament (5,4%), mentre que els grups que baixen preus han estat el dels transports (-8,9%), vestit i calçat (-1,4%), comunicacions (-0,9%), aliments i begudes no alcohòliques (-0,7%) i medicina (-0,2%).

**Fortíssima
caiguda de
l'ocupació a
Catalunya, amb
la construcció
al capdavant en
destrucció de
llocs de treball**

Les dades procedents de l'Enquesta de Població Activa indiquen un marcat deteriorament del **mercat laboral** català en el primer trimestre del 2009, amb una caiguda de l'ocupació del 8,6% interanual (-4,2% el trimestre anterior), davallada que s'ha produït de manera generalitzada en tots els sectors productius. La construcció encapçala la llista, amb una destrucció de llocs de treball del 19,7% (-19,3% el trimestre anterior), seguida de la indústria, amb una davallada del 17,3% (-6,8% l'anterior trimestre). Aquests dos sectors han concentrat més del 66% del llocs destruïts respecte de l'any anterior (210.000). La caiguda dels ocupats en el sector serveis ha estat del 3,1% interanual (-0,3% en l'anterior trimestre), registre que equival a 86.900 d'ocupats menys respecte del mateix període del 2008. Finalment, el sector primari ha tingut una caiguda del 18,7% dels ocupats (-4,7% en l'anterior trimestre). Pel que fa a la població activa, val a dir que ha moderat la taxa d'avanç interanual des de l'1,5% del trimestre anterior fins al 0,7%, correcció que no ha estat suficient per impedir que els aturats augmentessin un remarcable 114,1% interanual; és a dir, 332.000 desocupats més que ara fa un any, la qual cosa eleva la xifra a 622.700 aturats al principi del 2009. Això ha portat a un nou repunt de la taxa d'atur, que s'ha situat en el 16,2% al gener-març, des de l'11,8% del trimestre anterior i el 7,6% d'ara fa un any.

Les dades de registre d'afiliació al règim general de la Seguretat Social (incloent-hi el règim especial de la mineria i el carbó) han mostrat una nova caiguda al mes de març (-7,8%), la qual cosa ve a corroborar la feblesa del mercat de treball. Per sectors, destaca novament la construcció, amb una caiguda del nombre d'afiliats que ha arribat fins al -20,3% interanual (des del -19,7% anterior). En la indústria, el ritme de caiguda interanual ha estat més moderat (-11,0%, des del -9,6% del mes anterior), així com també ha passat en els serveis (-4,9%, des del -3,7% anterior). El primari ha reduït els afiliats de 5,9 milers respecte del març del 2008 (-42,4%). En conjunt, els afiliats s'han reduït en 213,3 milers al març de 2009 respecte d'un any abans, 93,6 milers dels quals corresponen als serveis; 59,4 milers, a la indústria; i 54,5 milers, a la construcció.

1.2. Altres indicadors macroeconòmics bàsics (2007-2008)

En els darrers tres mesos del 2008, el ritme de creixement dels preus es va frenar fortament tant a Espanya com a Catalunya i es va passar d'un 4,5% a un 1,4% i un 1,6%, respectivament. Aquesta tendència baixista en els preus al consum (IPC) ha continuat al llarg del 2009 fins arribar a assolir, en el cas d'Espanya, valors negatius durant els mesos de març i abril (-0,1% i -0,2%, respectivament), fet que no es produïa des del 1961. En el cas de Catalunya el creixement dels preus durant els primers mesos del 2009 ha estat baix, i finalment també ha acabat assolint valors negatius. Un factor determinant d'aquesta intensa desacceleració ha estat la pronunciada caiguda dels preus de l'energia respecte dels valors d'un any abans, tot i que -adicionalment- la retallada de la inflació s'ha estès a tots els components menys volàtils, i de manera molt particular als preus dels serveis, que històricament han mostrat una escassa sensibilitat cíclica. L'actual recessió estaria provocant un ajust dels preus i dels marges d'aquests productes molt superior al que indicaria l'experiència històrica, fet que ha permès que el diferencial de creixement dels preus a Espanya amb la UEM hagi passat a ser negatiu (factor al qual també contribueix l'efecte més gran de les variacions del cru sobre els preus espanyols).

És força previsible que durant els propers mesos es continuïn registrant taxes de variació negatives de l'IPC, tot i que tindrà un caràcter transitori derivat de l'efecte estadístic vinculat a l'encariment del

petroli durant el primer tram del 2008. A partir d'aquest comportament no es pot deduir que l'economia espanyola hagi de fer front a una situació de caigudes generalitzades dels preus ni que se situï a prop del començament d'una espiral deflacionista. **GRÀFICS 1.2.1. A 1.2.3.**

La disminució de les pressions inflacionistes a mitjà termini, com a conseqüència de la caiguda dels preus de les matèries primeres i del fort deteriorament de l'activitat, ha permès que el Consell de Govern del Banc Central Europeu (BCE) hagi relaxat substancialment el to de la seva política monetària durant els darrers mesos del 2008 i els primers del 2009. En concret, des de l'octubre del 2008 fins a l'abril del 2009, els tipus d'interès oficials han acumulat una retallada de 300 punts bàsics. Així, els tipus aplicats a les operacions principals de finançament i a les facilitats de dipòsit i de crèdit s'han situat en l'1,25%, el 0,25% i 2,25%, respectivament. A més, el Consell de Govern va reiterar que, en les circumstàncies actuals, és essencial assegurar l'ancoratge de les expectatives al voltant del seu objectiu a mitjà termini de taxes d'inflació per sota -però properes- del 2%, cosa que constitueix la contribució més valuosa que la política monetària pot fer a l'estabilitat financera.

Fruit d'aquesta relaxació monetària, i en menor mesura també de la disminució progressiva de les primes de risc de crèdit, els tipus a tots els terminis en el mercat interbancari s'han reduït progressivament des de finals del 2008 fins als

**TAULA 1.2.1. Inflació, índex de competitivitat i tipus d'interès.
Desembre 2007 - desembre 2008.**

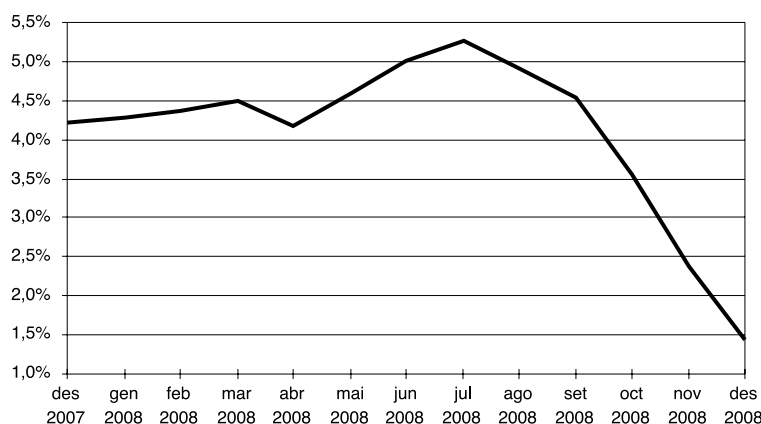
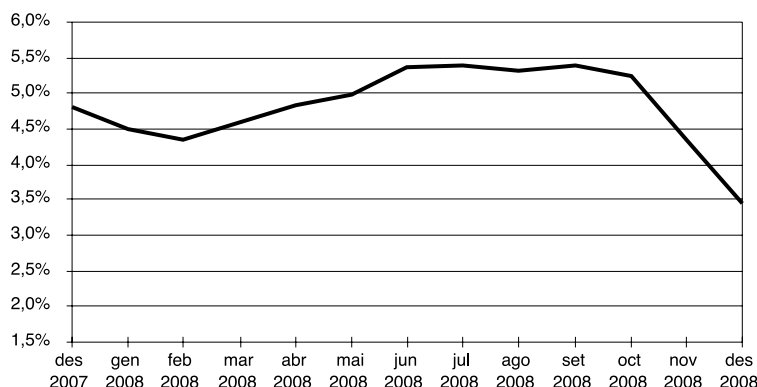
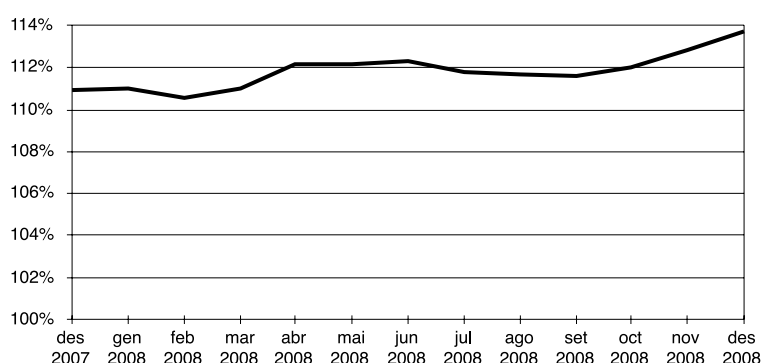
	Preus IPC*	Índex de competitivitat**	Tipus d'interès hipotecari***
des 2007	4,22%	110,89%	4,79%
gen 2008	4,28%	110,96%	4,50%
feb 2008	4,37%	110,56%	4,35%
mar 2008	4,50%	110,99%	4,59%
abr 2008	4,19%	112,14%	4,82%
mai 2008	4,60%	112,14%	4,99%
jun 2008	5,01%	112,28%	5,36%
jul 2008	5,27%	111,83%	5,39%
ago 2008	4,90%	111,63%	5,32%
set 2008	4,54%	111,55%	5,38%
oct 2008	3,56%	112,03%	5,25%
nov 2008	2,38%	112,85%	4,35%
des 2008	1,43%	113,73%	3,45%

* Taxa de variació interanual de l'Índex de Preus al Consum.

** Índex de competitivitat amb preus de consum respecte a la UE-27.

*** EURIBOR a un any.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Banc d'Espanya.

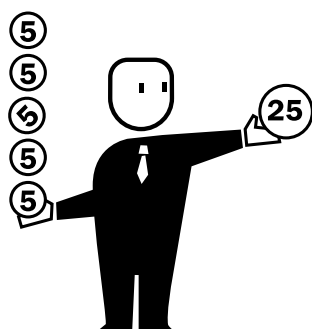
GRÀFIC 1.2.1. Evolució de l'IPC*. Desembre 2007 - desembre 2008.**GRÀFIC 1.2.2. Evolució del tipus d'interès interbancari***. Desembre 2007 - desembre 2008.****GRÀFIC 1.2.2. Evolució de l'índex de competitivitat **. Desembre 2007 - desembre 2008.**

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Butlletí Estadístic del Banc d'Espanya.

primers mesos del 2009. En particular, al mes d'abril del 2009, l'Euribor a un any se situa en l'1,8%, fet que significa més d'1,6 punts percentuals per sota del tipus que hi havia a finals del 2008. Aquesta evolució s'ha traslladat -si bé parcialment- als tipus d'interès dels préstecs bancaris, que s'han anat ajustant a la baixa durant aquest període.

Pel que fa a l'indicador de **competitivitat** preu², durant la segona meitat del 2008 ha continuat empitjorant, seguint la línia marcada en el primer semestre del 2008. Durant bona part del 2008, l'empitjorament de la posició competitiva de l'economia espanyola s'atribuïa a l'elevada inflació espanyola, comparada amb la resta de socis de la Unió Europea (en especial, respecte dels països amb una relació comercial més important, com ara França, Alemanya i Itàlia). No obstant això, en el darrer trimestre del 2008, els preus han frenat fortament el seu creixement, i malgrat tot l'indicador de competitivitat ha continuat augmentant, la qual cosa significa que s'ha perdut competitivitat. En el tram final del 2008, l'empitjorament competitiu de l'economia espanyola es pot atribuir a la intensa reducció dels fluxos de comerç a nivell mundial, diluint el possible suport per a les vendes a l'exterior derivat del millor comportament relatiu dels preus.

² L'índex de competitivitat preu és el resultat de multiplicar el component preus pel component nominal. El component nominal és una mitjana geomètrica dels tipus de canvi bilaterals en el qual les ponderacions estan basades en el comerç de manufactures amb els socis comercials de l'agregat de contrapartida i capten l'efecte de tercers mercats.

2. Resum de la conjuntura socioeconòmica a Mataró

2.1. La conjuntura a Mataró. 4t trimestre 2008

La situació econòmica de Mataró segueix el perfil descendent que presenten Catalunya o Espanya. La construcció d'habitatges ha sofert un fort daltabaix a Mataró i ha arrossegat la resta del sector, passant a ser el sector amb uns creixements més importants quant al nombre d'aturats. El tèxtil també es veu afectat per la crisi i continua minvant el seu pes dins de l'estructura econòmica local.

2.1. La conjuntura a Mataró. 4t trimestre 2008

TAULA 2.1.1. Quadre resum de la conjuntura de Mataró. Fins el 4t trimestre de 2008.

		Signe [±]	Valor	Variació interanual	Període
Demografia	Població		121.746	1,6%	1 de gener de 2009
	Edat mitjana		39,48	-0,04 anys	1 de gener de 2009
	Esperança de vida		81,88	0,34 anys	1 de gener de 2009
	Taxa bruta natalitat		14,31‰	1,63 p.m.	2008
	Taxa bruta mortalitat		6,62‰	-0,44 p.m.	2008
	Taxa altes		54,65‰	0,42 p.m.	2008
	Taxa baixes		43,39‰	-8,45 p.m.	2008
Consum	Aigua (domèstic) ^{1, 2}		4.503.096	-5,1%	4t trim. 2008
	Electricitat ¹		456.583.123	1,7%	4t trim. 2008
	Gas ¹		400.756.000	-14,6%	2008
	Matriculació turismes ²		2.454	-30,8%	4t trim. 2008
	Residus generats ²		67.032.818	0,1%	4t trim. 2008
Habitatge	Habit. unifam. inic. ²		20	-42,9%	4t trim. 2008
	Habit. plurifam. inic. ²		90	-86,6%	4t trim. 2008
	Preu m ² construït (euros)	+	3.666	-12,7%	2008
Activitat	Nombre d'empreses	-	3.930	-8,5%	4t trim. 2008
	Obres menors ²	-	229	-13,3%	4t trim. 2008
	Obres majors ²	-	113	-48,4%	4t trim. 2008
	Llic. activ. sol·licitades ²	-	672	-20,1%	4t trim. 2008
R+D	Patents ⁷	-	0,83	-33,7%	2008
	Articles publicats ⁸	+	1,34	22,3%	2008
Hostaleria i turisme	Ocupació hotelera ³	-	55,3%	-4,24 p.p.	4t trim. 2008
	Pernotacions a l'alberg municipal	+	4.316	22,7%	4t trim. 2008
	Pernotacions al Port de Mataró ²	+	972	8,8%	4t trim. 2008
Ocupació	Assalariats	-	31.668	-8,6%	4t trim. 2008
	Autònoms	-	8.447	-6,6%	4t trim. 2008
	Contractes ²	-	31.103	-14,4%	4t trim. 2008
	Treb. afectats ERO ²	-	139	49,5%	4t trim. 2008
	Atur registrat	-	9.448	54,1%	4t trim. 2008
	Taxa d'atur registrat	-	14,52%	5,03 p.p.	4t trim. 2008
	Accidents laborals ⁴	+	53,1	-10,2%	2008
Transport	Autobús urbà ²	-	5.173.177	-2,4%	4t trim. 2008
	Autobús interurbà ²	+	1.683.145	5,2%	4t trim. 2008
	RENFE viatgers Mataró ²	+	2.655.076	1,0%	1r trim. 2007
	IMD Autopista C-32 ³	-	54.670	-4,3%	2008
	IMD Autovia C-60 ³	+	52.789	7,7%	2007
	Seguretat viària ⁵	+	5,87	-12,6%	2008
Recollida selectiva i vectors ambientals	Vidre recollit selectivament ²	+	1.801.460	2,0%	4t trim. 2008
	Paper recollit selectivament ²	-	3.368.993	-16,3%	4t trim. 2008
	Envasos recollits selectivament ²	-	1.142.000	-15,0%	4t trim. 2008
	Orgànica recollida selectivament ²	-	6.576.320	-6,3%	4t trim. 2008
	Entrada vehicles deixalleria ²	+	46.116	13,4%	4t trim. 2008
	Qualitat de les platges ⁶	+	4,98	0,06	2008
	Soroll a la xarxa viària	-	68,67	0,37 dBA	2008

[+] El signe positiu (+) indica una evolució favorable de la variable, i el signe negatiu (-), desfavorable.

1 Variables altament afectades per factors externs, climàtics, mesures d'estalvi...

2 Variació interanual entre l'acumulat dels darrers dotze mesos.

3 Variació interanual sobre la mitjana dels darrers dotze mesos.

4 Accidents laborals per cada 1.000 assalariats.

5 Accidents a la xarxa viària de Mataró per cada 1.000 vehicles.

6 Puntuació d'1 a 5 punts (1 és dolenta i 5 molt bona).

7 Nombre de patents per cada 10.000 habitants.

8 Articles publicats en publicacions científiques d'àmbit internacional en matèria de medicina per cada 10.000 habitants.

Les dades de Mataró del final del 2008 presenten una situació concordant amb les de l'entorn que ens és més proper. Quant a població, el creixement demogràfic continua vigent, i ho fa amb més intensitat que l'any anterior atès el fet que el gruix més important de les renovacions en el padró d'habitants dels estrangers no comunitaris³ ja ha tingut lloc. Així, a la fi del 2008, Mataró té registrats en el padró continu 121.746 habitants, 1.888 habitants més que els que hi havia a la darrera del 2007, fet que en termes relatius suposa un creixement de l'1,6%. En aquest creixement, la component migratòria ha estat la que més hi ha contribuït, però tampoc cal menysprear el paper que ha tingut el component de creixement natural. Així, doncs, cal destacar els naixements: al 2008 se n'han registrat 1.729, 212 més que l'any anterior, la qual cosa suposa una variació relativa de gairebé el 14%. Un nombre tant elevat de naixements no es registrava des dels inicis de la transició democràtica, amb la diferència que el nombre de dones en edat fèrtil d'aquella època era clarament inferior a les que hi ha ara. A banda de l'elevat nombre de naixements, les defuncions al 2008 han estat 800, 45 menys que al 2007, la qual cosa representa una variació del -5,3%. Es tracta del nombre més baix de defuncions des del començament d'aquest segle, tret de l'any 2000.

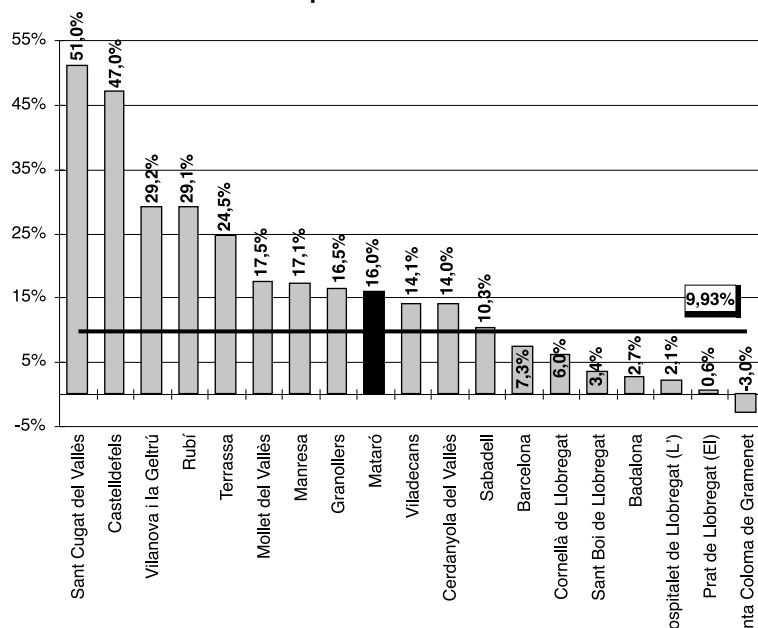
En comparar el creixement demogràfic de Mataró amb els dinou municipis de la província de més de 50.000 habitants, Mataró ocupa la novena posició, amb un augment del 16% en els darrers 10 anys, xifra que en termes anuals acumulats suposa un creixement de l'1,5%. Just per sobre de Mataró hi ha Granollers (16,5%), men-

tre que Viladecans (14,1%) i Cerdanyola (14%) se situen per sota. Els creixements més elevats els experimenten Sant Cugat del Vallès (50,9%) i Castelldefels (47%), mentre que el Prat del Llobregat i Santa Coloma de Gramenet se situen a l'altra banda, amb un creixement del 0,6% per al primer i un descens del 3% per al segon. **GRÀFIC 2.1.1.**

En els darrers anys, el creixement econòmic espanyol i català ha tingut en el consum de les llars el seu banderier. De la mateixa manera que ha estat un factor clau per explicar el creixement econòmic, també ho és en aquests moments per entendre l'actual moment de refredament econòmic. Per sota de l'àmbit de les comunitats autònomes no es disposa de l'indicador macroeconòmic del consum de les llars, per aquest motiu, per poder avaluar el consum de les famílies i la seva evolució a nivell municipal cal fer-ho a través d'indicadors indirectes que estan correlacionats amb el consum privat. Segurament, l'indicador que permet avaluar millor el consum de les llars a la ciutat és la matriculació de turismes: en el conjunt del 2008 van matricular-se 2.454 unitats, xifra que suposa un descens del 30,8%. Aquesta davallada ratificaria el fet que el consum familiar de Mataró s'està reduint de manera molt pronunciada.

La matriculació de turismes, però, també es pot interpretar d'una altra manera, des de la vessant relacionada amb la qualitat de vida a la ciutat. Així, la reducció en la matriculació de turismes, sempre que s'acabi traduint en una menor circulació de vehicles, pot suposar que a Mataró hi hagi menys contaminació atmosfèrica i acústica, a més d'una possible reducció dels accidents de trànsit que s'hi produeixen.

GRÀFIC 2.1.1. Variació de població en els municipis de més de 50.000 habitants de la província de Barcelona. 1998 - 2008.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'INE.

³ Segons el reglament de la Llei d'estrangeria, els estrangers no comunitaris que portaven dos o més anys empadronats havien de renovar el seu empadronament abans del 22 de desembre del 2005. La no renovació suposa la baixa automàtica del padró d'habitants. Aquestes baixes, però, no van començar a comptabilitzar fins al mes de març del 2006.

En l'apartat de l'habitatge, les dades del conjunt del 2008 mostren com el sector ha sofert un fort i ràpid canvi de cicle. Així, si al 2007 es van començar a construir 707 habitatges (un 56% menys que els iniciats al 2006), si ens situem al 2008, només se n'han iniciat 110, un 84% menys que els que es van començar al 2007 i un 93% menys que al 2006. Aquest fort retrocés en la construcció d'habitatges ha tingut lloc principalment en els habitatges plurifamiliars, ja que han passat de representar el 95% de les construccions iniciades al 2007, a representar-ne el 82% al 2008. Altres indicadors que ratifiquen la desacceleració del sector són les llicències d'obra major i menor, que en el conjunt del 2008 s'han situat en 113 i 229, respectivament, la qual cosa suposa una davallada del 48,4% i del 13,3% per a cadascuna. Aquesta pràcticament aturada de la construcció d'habitatges té com a repercussió més immediata l'augment del nombre de desocupats en el sector de la construcció, que en un any s'han més que doblat. Pel que fa als preus, el dels habitatges nous han caigut un 12,8% al 2008 i s'han situat en els 3.666 euros/m².

Quant a l'activitat empresarial, el nombre d'empreses s'ha reduït un 8,5% i al final del 2008 n'hi havia registrades 3.930. Entre els principals sectors econòmics de la ciutat només l'hostaleria ha registrat un creixement pel que fa al nombre d'empreses (23 empreses més, fet que representa un creixement interanual del 6,9%). En la resta de sectors econòmics importants de la ciutat (tèxtil, construcció, comerç a l'engròs i al detall, i altres activitats empresarials) el nombre d'empreses s'ha reduït. Quant a les sol·licituds de llicències d'activitat, al 2008 se n'han registrat 672, fet que suposa 169 sol·licituds menys que les que va haver-hi al 2007 (una davallada del 20,1% en termes relatius).

El mercat de treball és l'àmbit que pateix amb més rapidesa i intensitat la contracció de l'economia. Les dades del mes de desembre del 2008 són força desfavorables i la tendència a curt termini és que empitjorin encara més. Així, el nombre d'assalariats del darrer trimestre del 2008 es va situar en 31.668, xifra un 8,6% inferior als registres d'un any abans. De fet, un nombre tan baix d'assalariats no es registrava des de la fi del 2002. El mateix comportament s'ha produït en els autònoms, que han sofert un descens interanual del 6,6%. Aquesta davallada dels assalariats s'està traduint en un augment de l'atur registrat, que al desembre del 2008 s'ha situat en 9.448 persones sense feina, un 54,1% més de les que hi havia un any abans. Amb aquest volum de desocupats, la taxa d'atur registrat se situa en el 14,5% de la població activa estimada, més de cinc punts superior a la taxa de l'any anterior. Les dades d'atur registrat dels primers mesos del 2009 han situat la taxa d'atur de Mataró per sobre del 17%. Quant als treballadors afectats per expedients de regulació d'ocupació (ERO), també presenten una evolució cla-

rament desfavorable, amb 139 treballadors afectats al 2008, un 50% més que els que es van veure implicats en algun expedient al 2007.

En l'apartat relacionat amb la mobilitat, l'indicador relacionat amb l'ús del vehicle privat es veu afectat per la crisi. Així, la intensitat mitjana diària per la C-32 s'ha reduït un 4,3% en el tram de Montgat a Palafròls. Quant al transport públic, l'autobús urbà també ha registrat un descens del nombre de passatgers al 2008 en comptabilitzar-se'n més de 5,1 milions, un 2,4% menys que els que el van fer servir al 2007. L'autobús interurbà, per la seva banda, presenta un augment del nombre de passatgers, amb gairebé 1,7 milions d'usuaris al 2008, un 5,2% més que al 2007. Pel que fa als accidents de trànsit a Mataró, al 2008 s'han reduït possiblement, en part, perquè ha disminuït la circulació de vehicles per les carreteres.

Quant a la recollida selectiva i els vectors mediambientals, pràcticament tots els ítems que apareixen en la taula presenten una variació interanual negativa, i els que presenten una variació interanual positiva, és amb una tendència a la baixa. Així, la recollida selectiva de paper, envasos i de la fracció orgànica s'ha reduït al 2008 en un 16,3%, 15% i 6,3%, respectivament. Únicament la recollida selectiva de vidre ha crescut al 2008, i ho ha fet en un 2%, creixement que està lluny del 30% que es va registrar al 2007. L'indicador que continua mantenint un bon to és l'entrada de vehicles a les dues deixalleries de la ciutat, per on al 2008 van passar 46.116 vehicles, un 13,4% més que al 2007.

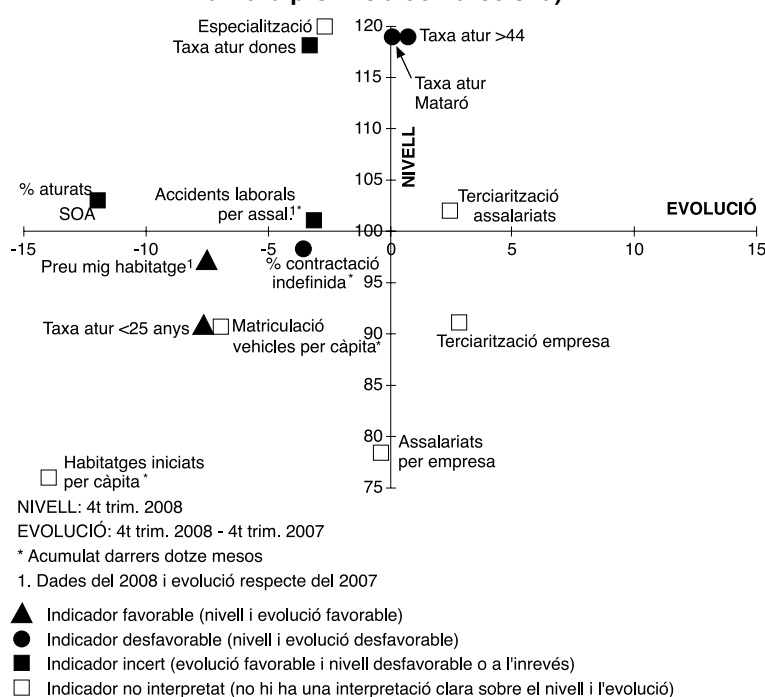
Pel que fa als altres dos indicadors amb una connotació clarament mediambiental, podem destacar l'evolució desfavorable del soroll a la xarxa viària de la ciutat, en augmentar en 0,37 decibels, amb

la qual cosa el nivell de soroll a la xarxa s'ha situat en els 68,7 dBA. Pel que fa a la qualitat de les platges de Mataró, han aconseguit una puntuació de 4,98 (d'un barem que va de l'1 al 5), valor que se situa lleugerament per sobre del que es va aconseguir al 2007.

DIAGRAMA D'INFORMACIÓ LOCAL A MATARÓ (DILMA) Comparació amb la província de Barcelona

El DILMA mostra gràficament l'estat en què es troben diversos indicadors socioeconòmics de Mataró i com han evolucionat al llarg dels darrers dotze mesos en comparació amb la província de Barcelona⁴.

GRÀFIC 2.1.2. Diagrama d'informació local a Mataró (Comparació amb la província de Barcelona).

Els indicadors que apareixen en el DILMA corresponen la majoria al quart trimestre del 2008 o al global del 2008 i indiquen, en termes comparatius, que la situació de Mataró respecte de la província podria qualificar-se de desfavorable dintre d'un context nacional i internacional clarament negatiu. Així mateix, hi ha diversos indicadors rellevants que ajuden a comprendre millor la situació de l'economia (assalariats o empreses) que no apareixen en aquesta anàlisi.

La major part dels indicadors que apareixen en el DILMA estan relacionats amb el mercat de treball. Així, dels set indicadors que hi ha relacionats amb l'àmbit laboral, tres d'ells es troben en una situació desfavorable: la taxa d'atur de la ciutat, la taxa d'atur dels

majors de 44 anys i el percentatge de contractació indefinida. Tres més presenten una situació d'incertesa: la taxa d'atur femenina, el percentatge d'aturats sense ocupació anterior (SOA) i el nombre d'accidents laborals per assalariat. I només un indicador presenta una situació favorable: la taxa d'atur dels menors de 25 anys.

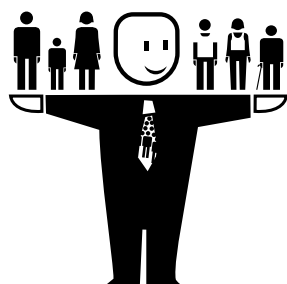
Pel que fa als indicadors més relacionats amb l'estructura econòmico-sectorial, val a dir que pràcticament no varien la seva posició en els quadrants del gràfic d'un informe a l'altre, ja que tenen un component més estructural que no pas conjuntural. Així, Mataró ha estat històricament un municipi amb una elevada especialització⁵, com així ho demostra l'índex de Mataró que se situa clarament per sobre del provincial, gràcies a la seva arrelada tradició en la indústria tèxtil i del gènere de punt, i de la seva dilatada experiència en el sector comercial detallista. Malgrat que els dos sectors han anat perdent pes en l'estructura econòmica de la ciutat, això no treu que encara continuï sent una ciutat especialitzada dins del conjunt de la província. L'altre indicador d'aquest apartat és el de la terciarització, que presenta un augment superior a Mataró que no pas a la província, tant si parlem d'assalariats com si ho fem d'empreses. Pel que fa la nivell dels dos indicadors de terciarització, el d'assalariats se situa per sobre el llindar que marca la província, mentre que el d'empreses se situa per sota. Finalment, el darrer indicador d'aquest apartat és la grandària de les empreses i la seva posició en el gràfic mostra com les empreses de Mataró tenen una mida sensiblement inferior a la mitjana de Barcelona, i que entre desembre del 2007 i del 2008 han crescut pràcticament al mateix ritme que la província.

⁴ Cal recordar que el diagrama presenta, en l'eix vertical, l'estat o nivell de cada indicador en comparació amb la província i es poden adquirir, per a cada variable analitzada, valors superiors o inferiors a 100 segons, tant si es troba per sobre com per sota del nivell del conjunt provincial. A l'eix horitzontal es presenta l'evolució durant el darrer any de l'indicador, en què el valor crític és 0, i el valor de l'indicador és positiu o negatiu segons si l'evolució de la variable a Mataró ha estat superior o inferior a la de la província. A més, per a cada indicador s'intenta donar una valoració de la seva situació pel que fa al nivell i evolució mitjançant l'ús de diferents símbols.

⁵ Proporció d'assalariats que concentren els cinc primers subsectors (CCAE-93 a 2 dígits).

Pel que fa al consum privat, l'únic indicador present en el DILMA és el de la matriculació de vehicles per càpita. El valor de Mataró per a aquest indicador se situa en un nivell i una evolució inferiors als de la província. En el cas de l'evolució cal tenir present que tant Mataró com la província han sofert una forta davallada en la matriculació de vehicles, si bé en el cas de Mataró el descens ha estat més intens (-37,4%) que no pas a la província (-30,5%).

Quant a l'habitatge, l'indicador d'intensitat constructora d'habitatges ha reulat considerablement durant el 2008 tant a Mataró com a la província, però la reducció de la intensitat constructora de la ciutat ha estat molt més acusada que no pas a la província. Aquest retrocés ha fet que l'indicador de Mataró se situï per sota del llindar que marca la província de Barcelona. Respecte del preu del metre quadrat de l'habitatge nou a Mataró, les dades de la Secretaria d'Habitatge situen el preu mitjà (3.666 euros/m²) per sota del nivell del conjunt de la província (3.776 euros/m²), atès que la davallada de preus a Mataró ha estat més intensa (-12,7%) que no pas a la província (-5,2%).

3. Població

3.1. L'evolució recent de la natalitat a Mataró. Trencant limits.

Al 2008, Mataró registra el nombre més alt de naixements des de l'any 1976, amb un total de 1.729. Les mares de nacionalitat estrangera hi tenen un paper rellevant, ja que donen compte d'aproximadament una quarta part dels naixements.

3.1. L'evolució recent de la natalitat a Mataró. Trencant límits

Segons les dades del padró continu d'habitants, a Mataró, al 2008, s'hi van registrar un total de 1.729 naixements. Es tracta d'un registre històric, ja que feia trenta-dos anys que no s'aconseguia una xifra tan elevada de naixements.

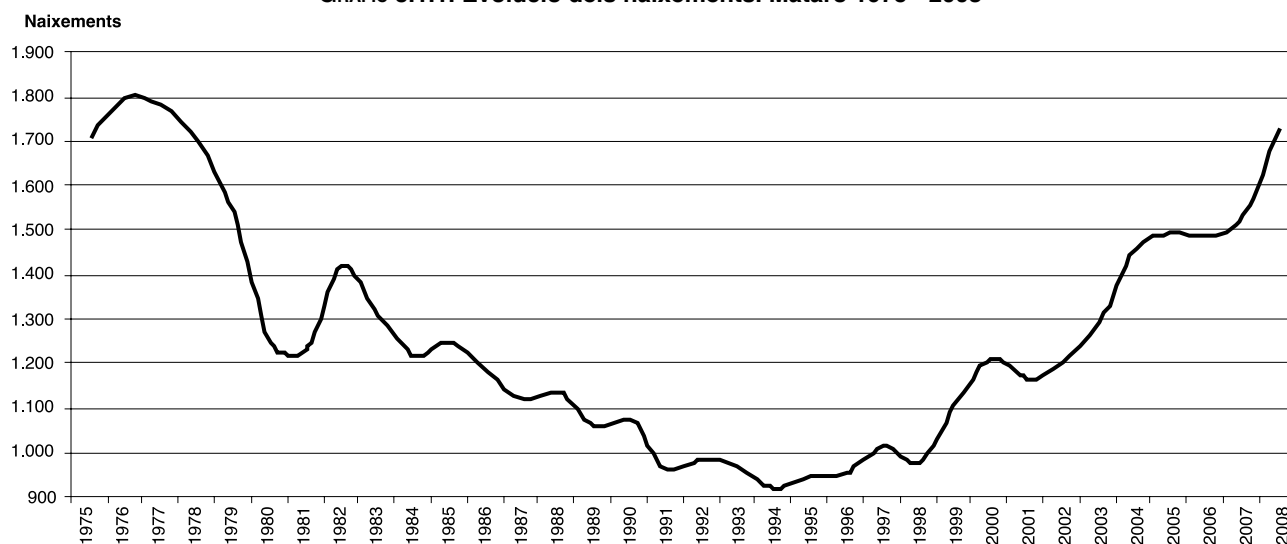
L'evolució de la natalitat durant el període 1977-2008 pot dividir-se, en poques paraules, en dues grans etapes. La primera etapa, que s'inicia a les acaballes dels anys 70 i arriba fins a mitjan dels anys 90 del segle passat, ve marcada per la continuada caiguda del nombre de naixements, fins a tocar fons l'any 1994 amb el registre del nombre més baix de naixements (923 en total). La segona etapa, que s'inicia a partir de 1995 i arriba fins a l'actualitat, dibuixa una tendència radicalment diferent a l'anterior, amb un increment continuat del nombre de naixements fins assolir, en el darrer any, els nivells absoluts de la darrerria dels anys 70. Tot i aquesta evolució favorable, en termes relatius, la taxa bruta de natalitat del 2008 es troba encara 4,1 punts per mil per sota de la registrada el 1975.

Aquesta evolució de la natalitat en l'etapa recent no ha estat exclusiva de Mataró. Així, Catalunya, després d'assolir un màxim històric amb 112.000 naixements al 1975, inicia un progressiu i pronunciat descens que desemboca el 1995 amb el registre de només 53.809 naixements. D'aleshores ençà s'ha seguit una progressiva recuperació de la natalitat fins que al 2007 -darrera dada disponible- s'arriba als 83.176 naixements, la xifra més elevada des del 1979.

TAULA 3.1.1.

Hi ha diverses causes que ajuden a explicar l'evolució recent de la natalitat, d'entre les quals cal destacar l'arribada a

GRÀFIC 3.1.1. Evolució dels naixements. Mataró 1975 - 2008*

TAULA 3.1.1. Evolució del nombre de naixements i la taxa bruta de natalitat (%). Mataró. 1975 - 2008 (*)

	1975	1986	1996	2000	2008
Naixements Mataró	1.711	1.184	954	1.216	1.729
Taxa bruta natalitat Mataró	18,3	11,8	9,4	11,6	14,2

* Nascuts vius segons sexe. Mataró 1975-2007, 2008 naixements registrats padró continu d'habitants a 1 de gener del 2009.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Idescat per al període 1975-2007 i del padró continu d'habitants. Estudi de la població per al 2008.

la maduresa reproductiva de les generacions plenes de mitjans dels anys 70 i els intensos corrents migratoris de població estrangera extracomunitària dels darrers nou anys. Ambdós processos han supo-

sat un augment del nombre de dones en edat fèrtil que s'ha traduït, en un context de bones perspectives socioeconòmiques, en un increment del nombre de naixements.

El pes que aquests dos factors han tingut en el creixement actual de la natalitat fa previsible que, en un termini no massa llarg, torni a caure com a conseqüència de l'arribada a les edats reproductives de les generacions buides dels anys 80 i l'alentiment del corrent migratori com a conseqüència de la crisi econòmica i l'enduriment de les polítiques d'acollida.

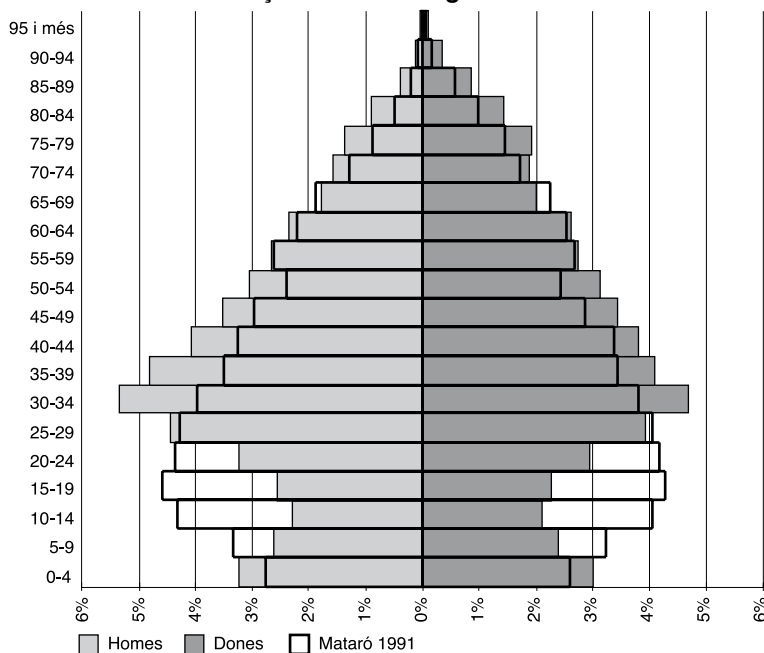
L'evolució de la natalitat i el procés d'envelliment

El repunt de la natalitat viscut en l'actualitat no ha aconseguit, ni possiblement ho aconseguirà, capgirar el procés de progressiu envelliment de l'estructura de població. La migració, que a curt termini ha estat a Mataró un factor d'alentiment d'aquest procés, contribuirà a mitjà i llarg termini a un major envelliment de l'estructura de població, ja que una part important dels seus efectius coincideix amb els trams més plens de joves adults de mitjans dels 70. La concentració temporal de part de les generacions del baby boom i de la migració són perfectament observables en les piràmides d'edat i sexe de Mataró i dels seus barris. Així, també s'hi observen els efectes de la caiguda de la natalitat dels anys 80 i 90, i la recuperació que actualment està experimentant. **GRÀFIC 3.1.2.**

La comparació de les piràmides de Mataró a 1 de març del 1991 i 1 de gener del 2009 mostra com tots els grups d'edat a partir dels 30 anys han incrementat el seu pes sobre la població total, alhora que s'hi observa una forta contracció entre els trams de 5-9 anys i 20-24 anys com a conseqüència de la caiguda de la natalitat als anys 80 i durant la primera quinzena dels 90. El resultat és un envelliment general de la piràmide. L'augment de l'esperança de vida també es pot veure en el guany de pes dels grups de més edat, amb el consegüent sobreenvelliment de l'estructura d'edats.

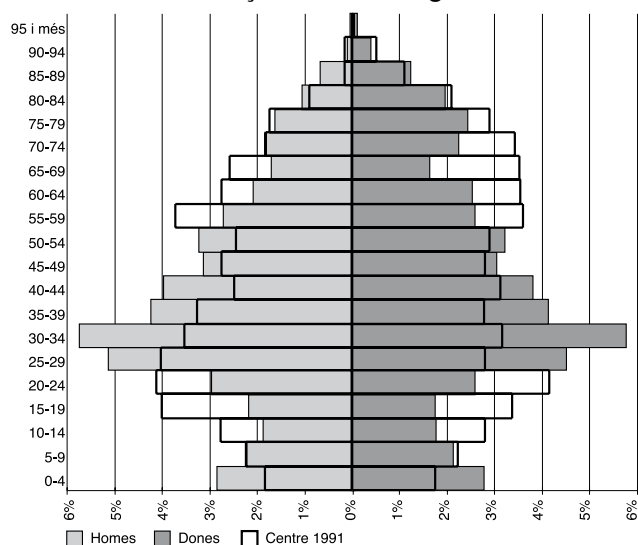
En l'actualitat, el tram d'edat amb més pes és el de joves adults de 30-34 anys, seguit pel tram de 35-39 anys. Aquestes són les edats en què conflueixen les generacions plenes de la meitat dels anys 70 i una part de la nova migració estrangera, que també és responsable del petit repunt en el tram de 25-29 anys (més en el cas dels homes que de les dones). Així mateix, l'augment de la natalitat del període més recent es veu reflectit per una ampliació de la base en el tram de 0-4 anys.

GRÀFIC 3.1.2. Estructura de la població per sexe i edat. Mataró. 1 de març de 1991 - 1 de gener de 2009.

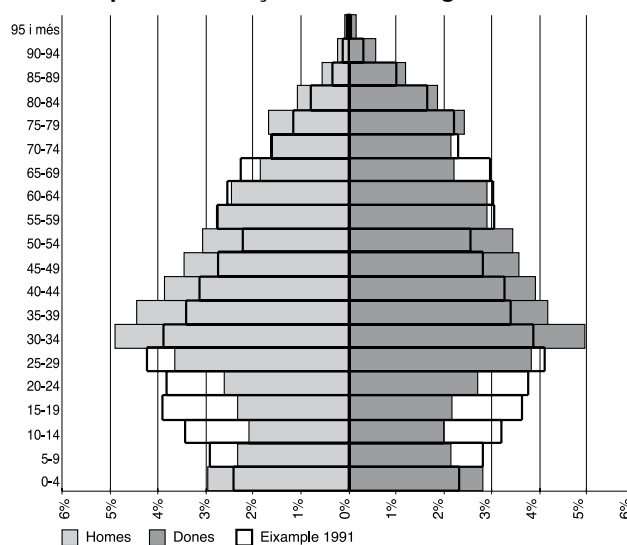

Les piràmides dels barris també presenten els trets descrits per al conjunt de Mataró, si bé el major o menor envelliment de les respectives estructures per edats, l'equilibri o no de l'estructura per sexe en les edats centrals, i l'ampliació de la seva base (naixements) està estretament relacionat amb la desigual distribució/concentració dels processos de transformació urbana i la creació de nou habitatge, que han actuat com a pols d'atracció de població jove adulta de nacionalitat espanyola, i amb la concentració de població estrangera extracomunitària jove en determinats barris.

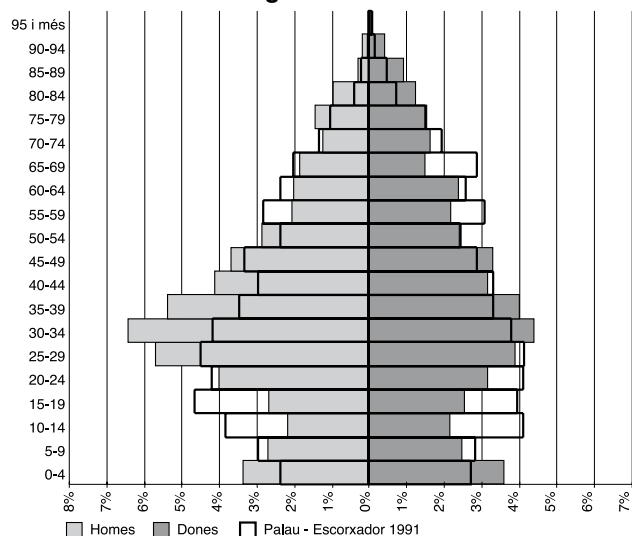
GRÀFIC 3.1.3. Estructura de la població per sexe i edat.
Centre. 1 de març de 1991 - 1 de gener de 2009.

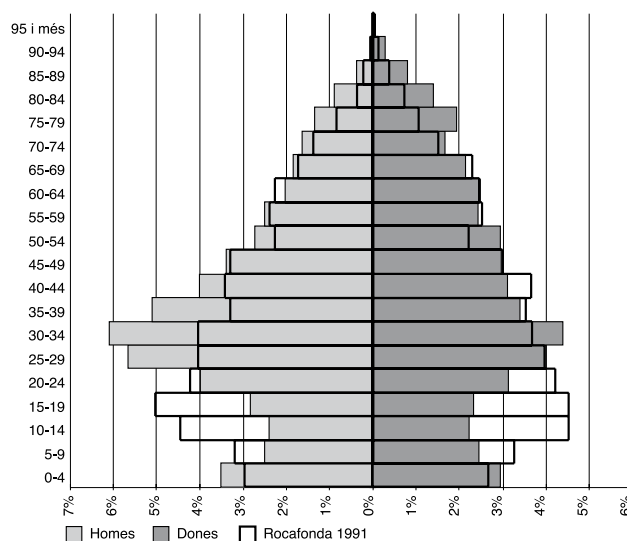
GRÀFIC 3.1.4. Estructura de la població per sexe i edat.
Eixample. 1 de març de 1991 - 1 de gener de 2009.

GRÀFIC 3.1.5. Estructura de la població per sexe i edat.
Palau - Escorxador. 1 de març de 1991 - 1 de gener de 2009.

GRÀFIC 3.1.6. Estructura de la població per sexe i edat.
Rocafonda. 1 de març de 1991 - 1 de gener de 2009.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat i del padró continu d'habitants.

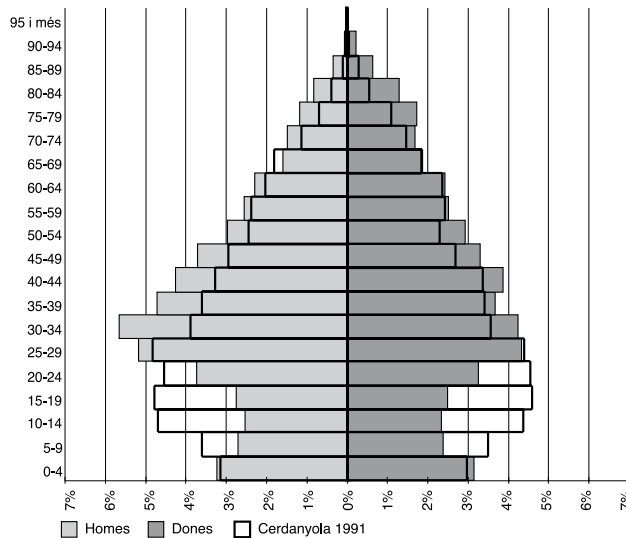
Així, en comparar les piràmides del 2009 dels barris del Centre i l'Eixample amb les del 1991 -si bé és cert que hi ha hagut un procés generalitzat d'envelliment de l'estructura d'edats- destaca l'ampliació dels trams d'edats de joves adults i, en particular, el de 30-34 anys. A més a més, en el cas del barri del Centre, l'ampliació de les edats centrals ha anat acompanyada d'una disminució del pes de les dones de 60 i més anys. També cal remarcar que al barri del Centre, a diferència del conjunt de Mataró o de l'Eixample, el grup amb major pes, després del de 30-24 anys, és el de 25-29 anys. Es tracta d'un tret aquest característic dels barris on s'ha

produït una concentració més gran de població immigrada estrangera. La recuperació en el període recent de la natalitat queda reflectida en tots dos barris, si bé d'una manera més manifesta al barri del Centre.

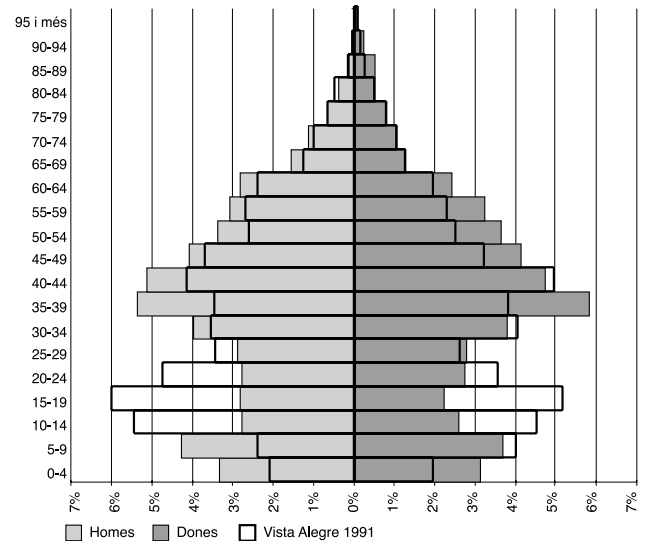
GRÀFICS 3.1.3. I 3.1.4.

En el cas del Palau-Escorxador, Rocafonda i Cerdanyola, com a barris on s'ha concentrat la població estrangera arribada al llarg dels darrers anys, s'observa de manera molt clara el tret apuntat per al Centre respecte de l'elevada concentració de població en el tram d'edat de 25-29 anys, només superat pel de 30-34 anys. Ambdós

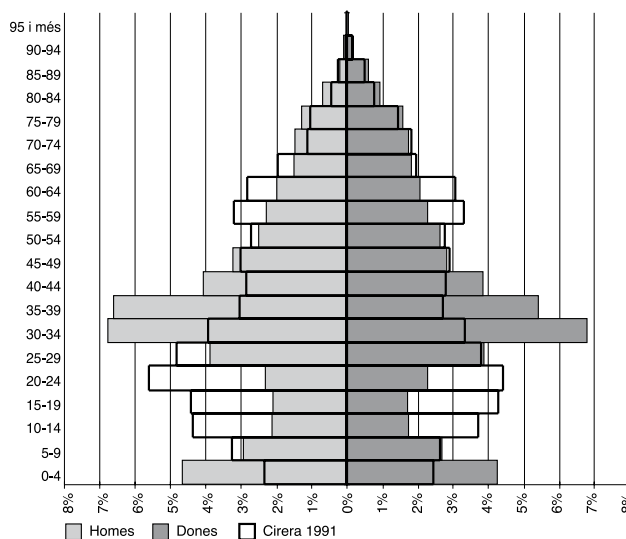
GRÀFIC 3.1.7. Estructura de la població per sexe i edat. Cerdanyola. 1 de març de 1991 - 1 de gener de 2009.

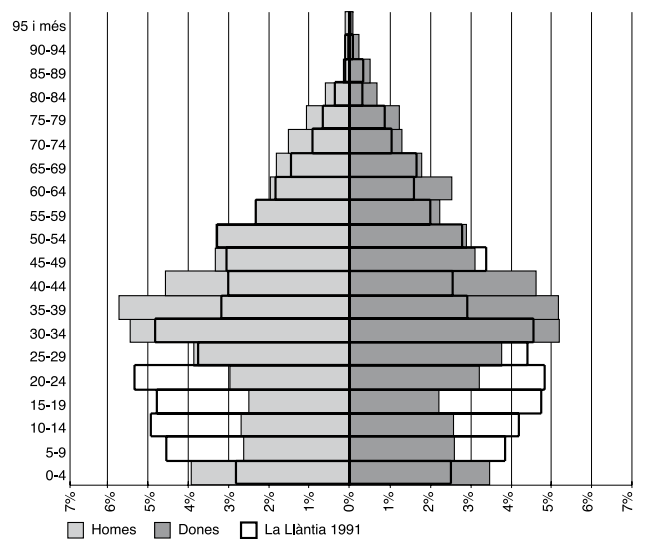
GRÀFIC 3.1.8. Estructura de la població per sexe i edat. Vista Alegre. 1 de març de 1991 - 1 de gener de 2009.

GRÀFIC 3.1.9. Estructura de la població per sexe i edat. Cirera. 1 de març de 1991 - 1 de gener de 2009.

GRÀFIC 3.1.10. Estructura de la població per sexe i edat. La Llàntia. 1 de març de 1991 - 1 de gener de 2009.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat i del padró continu d'habitants.

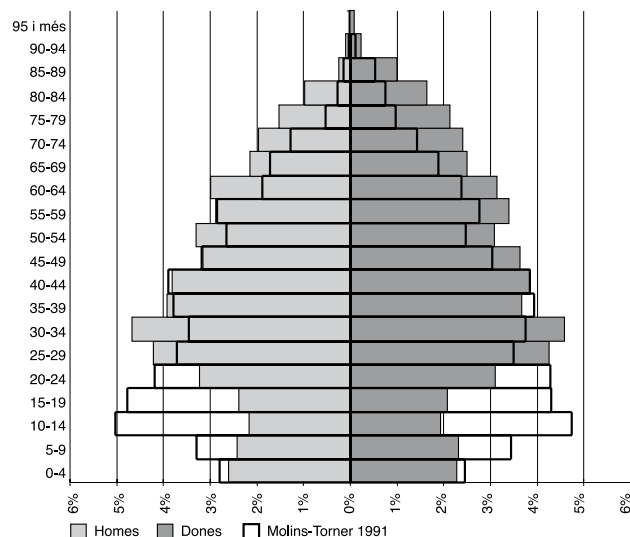
trams, a més a més, presenten clares asimetries pel que fa a la seva distribució per sexes, amb un predomini dels homes. Això és important quan parlem de natalitat, ja que indica que no només és l'estructura per edats més jove de la població estrangera la que explica el seu pes creixent sobre el total de la natalitat de la ciutat, sinó que també cal tenir en compte el fet de mantenir fins al moment present (almenys aquells col·lectius més importants dins de la població estrangera resident a Matarró) nivells de fecunditat més elevats que no pas els de la població de nacionalitat espanyola. Tot això es tradueix en una significativa ampliació de la base del tram

de 0-4 anys que, tanmateix, no pot amagar el procés d'envelliment del conjunt de l'estructura d'edats i el sobreenvelliment del vèrtex de les piràmides.

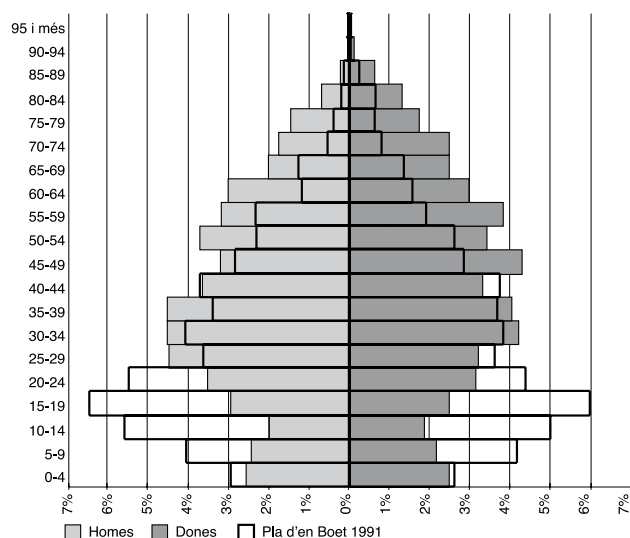
GRÀFICS 3.1.5. A 3.1.7.

En el cas dels barris de Cirera, Vista Alegre i La Llàntia, la superposició de les piràmides del 1991 i 2009 no permet comparar dues poblacions amb una determinada evolució en el temps, ja que tant una piràmide com l'altra parlen de dues realitats demogràfiques i territorials molt diferents: els barris herència de la migració i l'autoconstrucció dels anys 60 i 70 i els barris receptors

GRÀFIC 3.1.11. Estructura de la població per sexe i edat. Molins - Torner. 1 de març de 1991 - 1 de gener de 2009.

GRÀFIC 3.1.13. Estructura de la població per sexe i edat. Pla d'en Boet. 1 de març de 1991 - 1 de gener de 2009.

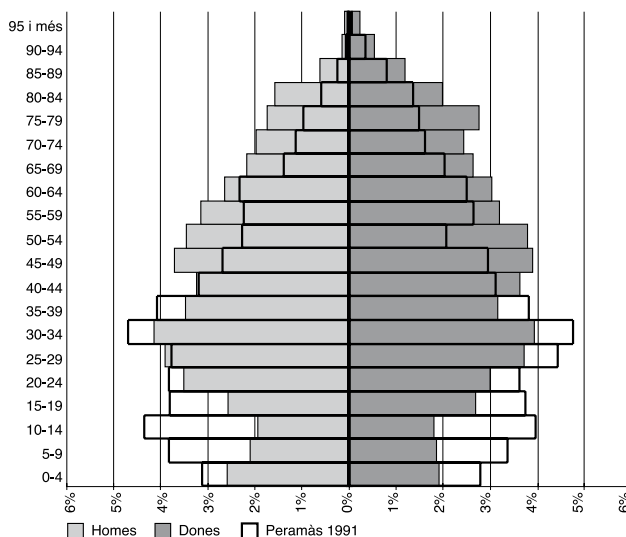

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat i del padró continu d'habitants.

de corrents migratoris de la resta de la ciutat i d'altres municipis pel fet d'haver construït nous habitatges al llarg dels darrers quinze anys.

En aquest sentit, mentre que els trams d'edat amb un pes més gran al 1991 eren el de 20-24 anys a Cirera i La Llàntia i el de 15-19 anys a Vista Alegre, divuit anys després han passat a ser-ho el de 35-39 anys, en el cas Vista Alegre i La Llàntia, i el de 30-34 anys, en el cas de Cirera. D'acord amb els paràmetres de les realitats demogràfiques actuals, d'això se'n diu un barri "jove".

GRÀFIC 3.1.12. Estructura de la població per sexe i edat. Peramàs. 1 de març de 1991 - 1 de gener de 2009.

El predomini present d'aquests trams d'edat mostra la concentració de fills del *baby boom*, més encara quan, en clau local, molt dels residents actuals són fills de les generacions que van arribar a Mataró els anys 60 i 70 i van instal·lar-se en aquells barris infradotats i de difícil orografia. Aquesta concentració és el principal factor per comprendre perquè es tracten dels barris amb les taxes de natalitat més elevades de Mataró en l'actualitat. **GRÀFICS 3.1.8. A 3.1.10.**

Per últim, els tres barris restants (Molins-Torner, Peramàs i Pla d'en Boet) comparteixen dos trets en l'etapa actual que els diferencia molt, no només de la resta de barris, sinó de la seva pròpia realitat demogràfica a principis dels 90: pèrdua de població i envelliment. Entre les implicacions d'aquests processos cal destacar la caiguda de la natalitat, ja que fins i tot en una etapa expansiva com l'actual la base de la piràmide -el tram de 0-4 anys- es troba per sota del que representava l'any 1991, fet particularment intens en el cas del barri de Peramàs, un dels més envellits de la ciutat. La migració estrangera és l'única que aconsegueix compensar una mica la pèrdua de pes dels trams més joves a partir dels 25-29 anys. **GRÀFICS 3.1.11. A 3.1.13.**

Distribució territorial de la natalitat

Com hem pogut comprovar a través de les piràmides, les diferències d'estructura d'edat i composició social de cada barri poden ajudar a comprendre les diferen-

cies respecte de la taxa bruta de natalitat (TBN). En aquest sentit, el major o menor pes de la gent més gran, barris més o menys envellits, o la major presència de població estrangera jove són elements importants que cal tenir en compte. Els barris que presenten les taxes més elevades dels darrers cinc anys són: Cirera (19,47%), la Llàntia (15,79%), Palau-Escorxador (14,61%) i Rocafonda (13,60%). Els barris amb les taxes de natalitat més baixes són: Pe-

ramàs (9,09%), Pla d'en Boet (9,93%) i Molins-Torner (10,26%). **TAULA 3.1.2.**

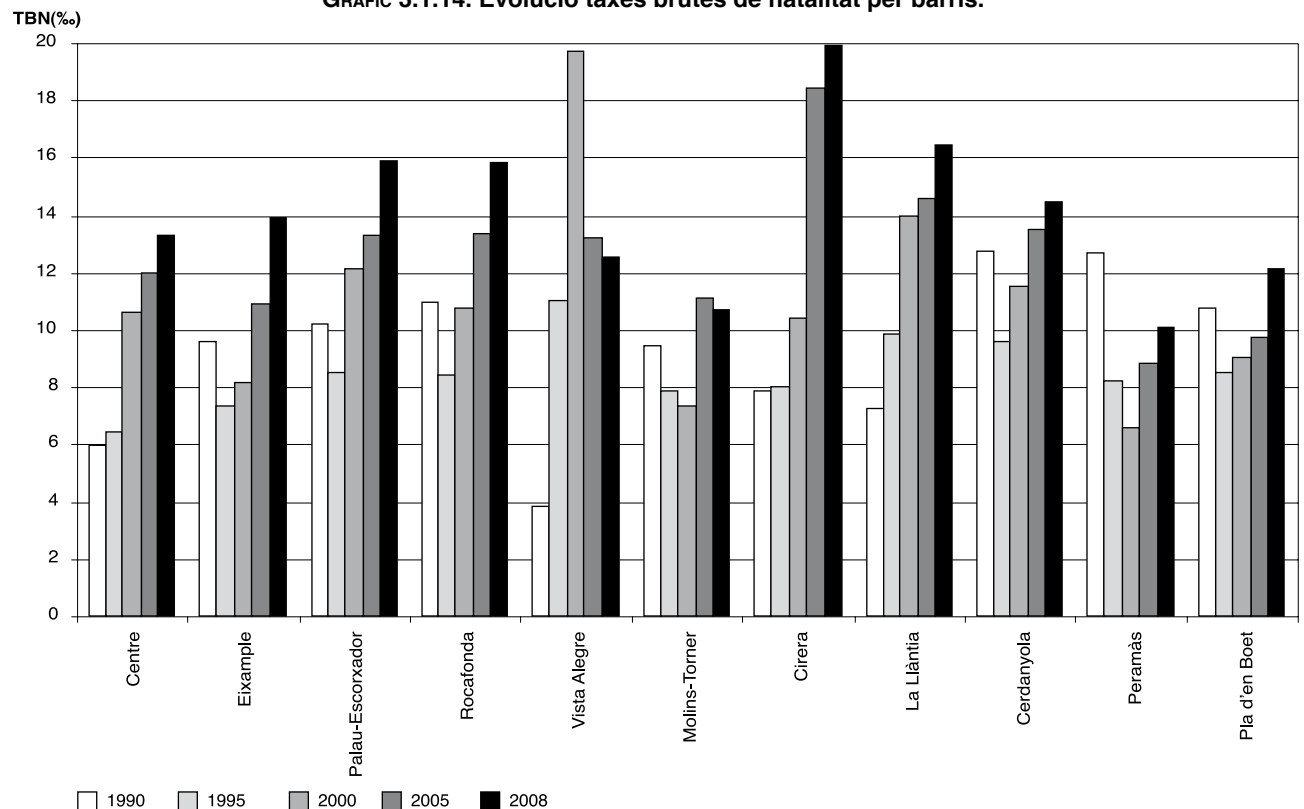
L'evolució de les taxes brutes de natalitat per barris mostren que han estat els barris de nova urbanització i els que concentren població estrangera els que han

TAULA 3.1.2. Naixements per barris. Mataró 1996 - 2008.

	Centre	Eixample	Palau-Escorxador	Rocafonda	Vista Alegre	Molins-Torner	Cirera	La Llàntia	Cerdanyola	Peramàs	Pla d'en Boet	Mataró
1996	19	192	40	100	60	49	37	23	265	61	36	882
1997	29	218	46	103	89	64	51	25	249	68	47	989
1998	31	224	37	97	91	45	40	24	263	57	46	955
1999	26	220	66	118	114	72	49	35	303	66	52	1.121
2000	35	200	65	109	130	44	62	42	322	53	52	1.114
2001	31	213	70	100	115	60	69	33	316	61	50	1.118
2002	35	241	65	111	113	56	94	39	304	53	59	1.170
2003	36	263	72	110	95	49	130	52	388	50	42	1.287
2004	43	308	93	127	74	44	176	66	394	64	56	1.445
2005	44	300	88	145	91	65	167	56	401	73	54	1.484
2006	47	290	90	138	95	62	181	66	375	75	46	1.465
2007	38	325	108	155	87	66	189	52	369	78	50	1.517
2008	54	401	109	175	90	62	199	64	430	81	64	1.729

* Les dades de registre del nombre total de naixements del padró continu discrepen de les publicades per l'Idescat, que estan basades en el Registre civil. Aquestes diferències no afecten de cap manera les tendències seguides per la natalitat.

GRÀFIC 3.1.14. Evolució taxes brutes de natalitat per barris.

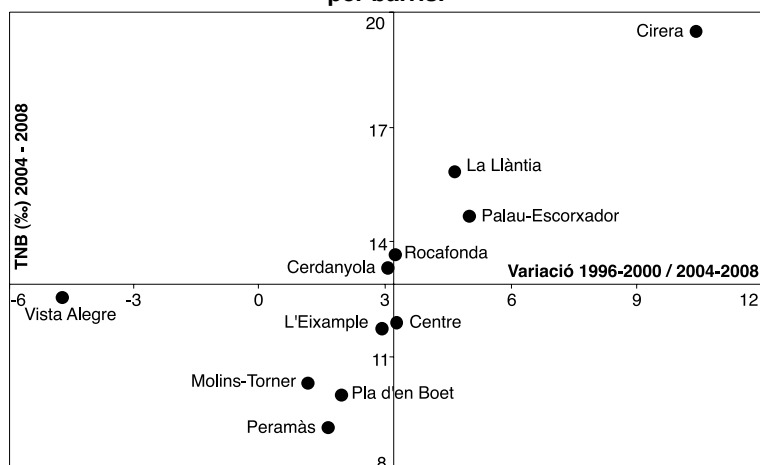

Font: Padró continu de població. Estudi de la població de Mataró.

mantingut l'evolució més favorable de la taxa bruta de natalitat. Aquest fet ha permès, en aquests darrers, revertir la tendència negativa dels anys 90 i situar-los en l'actualitat per sobre de la taxa del conjunt de la ciutat, amb taxes que no es corresponen amb estructures d'edat i sexe més envellides que els barris de nova urbanització. **GRÀFIC 3.1.14.**

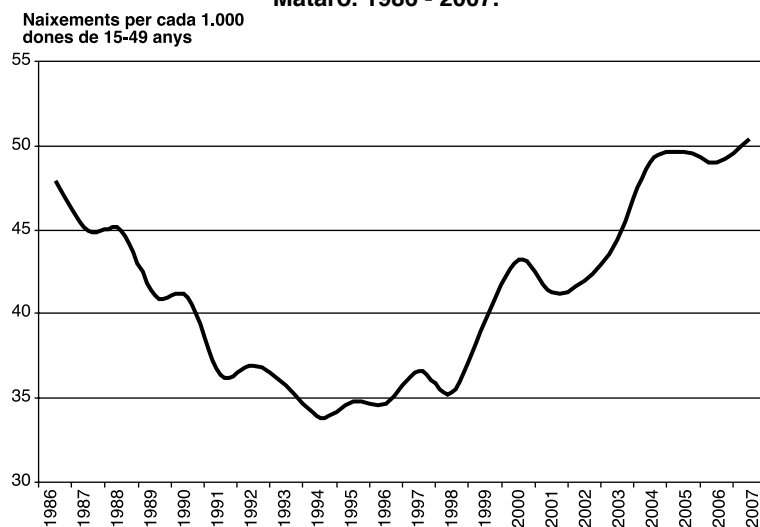
El barri de Vista Alegre es presenta com un cas ben particular. El barri, que va ser urbanitzat a partir de la meitat dels 90 (molt abans que el conjunt del Nou Parc Central i Via Europa, l'efecte de la construcció dels quals es deixa ara notar als barris de Cirera i La Llàntia), mostra una evolució negativa que s'explica pels aspectes següents: concentració de població més moderada en edats de màxima fecunditat, coincidència de l'ocupació del barri amb els inicis de la recuperació de la natalitat a partir de la meitat dels 90

GRÀFIC 3.1.15. Nivell i evolució de la taxa bruta de natalitat (%) per barris.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del padró continu de població. Estudi de la població de Mataró.

GRÀFIC 3.1.16. Evolució de la taxa general de fecunditat. Mataró. 1986 - 2007.

Font: elaboració a partir de dades de l'Idescat.

i per la limitada -com podrem veure- recuperació de les taxes de fecunditat de les dones de nacionalitat espanyola, gran majoria en aquest barri, ja que la presència de població immigrada estrangera és mínima (sobretot si la comparem amb la seva presència en altres barris). **GRÀFIC 3.1.15.**

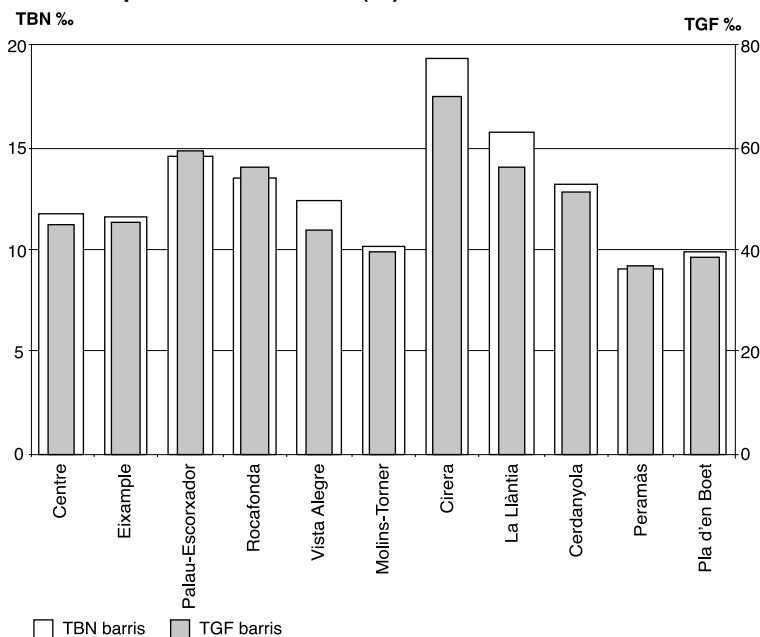
L'evolució de la taxa general de fecunditat (TGF), que és la relació entre el nombre de nascuts vius per cada 1.000 dones en edat fèrtil (dones entre 15 i 49 anys), ens ajuda a comprendre millor el comportament de la natalitat perquè només té en compte la població femenina en edat de fecundar. L'evolució seguida per la TGF indica que l'etapa actual és el punt culminant (50,27%) d'una recuperació de la fecunditat que s'inicia a partir de la segona meitat dels 90, després de registrar al 1994 un mínim de 33,82 naixements per cada 1.000 dones. La taxa de Mataró per al període 2004-2008 se situa en el 49,94%. **GRÀFIC 3.1.16.**

En aquesta recuperació de la TGF han jugat un paper clau les dones estrangeres immigrades, ja que mentre la TGF de les dones de nacionalitat espanyola de 15-49 anys és del 42,93%, la de les dones estrangeres és del 85,04%. Aquesta dada, amb els matisos que s'hi vulguin introduir, indica que a més d'un efecte d'estructura -la població estrangera és una població jove en edats reproductives-, també s'ha de considerar l'existència de pautes de fecunditat més intenses entre la població estrangera que entre la espanyola, com observarem més endavant.

Aquesta major intensitat del patró reproductiu de la població estrangera ajuda a comprendre que les taxes de fecunditat de barris que tenen percentatges més elevats de població estrangera puguin estar per sobre o pràcticament al mateix nivell d'altres barris, amb una mitjana

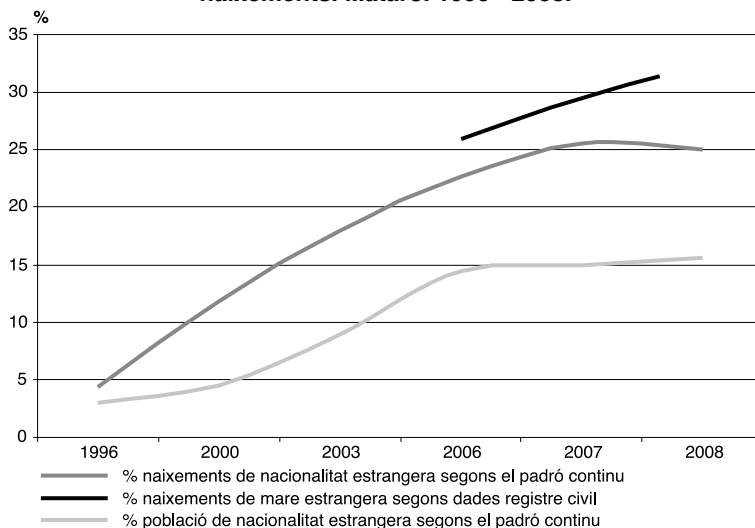
d'edat més jove i majoritàriament formats per població de nacionalitat espanyola. Així, els barris que presenten les TGF més elevades en el període 2004-2008 són: Cirera (70,47%), Palau-Escorxador (59,34%), la Llàntia (56,39%), Rocafonda (56,07%) i Cerdanyola (51,57%). Les més baixes, en canvi, corresponen a: Peramàs (36,79%) i Pla d'en Boet (38,63%), barris que en els darrers anys han perdut població. **GRÀFIC 3.1.17.**

GRÀFIC 3.1.17. Taxa bruta de natalitat i taxa general de fecunditat per barris de Mataró (%). Període 2004 - 2008.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del padró continu. Estudi de la població de Mataró.

GRÀFIC 3.1.18. Percentatge de població estrangera i pes dels naixements de nacionalitat estrangera sobre el total de naixements. Mataró. 1996 - 2008.

Font: elaboració a partir de dades del padró continu d'habitants. Estudi de la població de Mataró i el fitxer de microdades de moviment natural de la població de 2006 i 2007 de l'INE.

El pes dels naixements de mare estrangera sobre el total de naixements

El percentatge de naixements de nacionalitat estrangera a Mataró ha anat augmentant en els darrers deu anys, situant-se sempre per sobre del pes de la població estrangera sobre la població total. Cal apuntar, però, que si bé el padró continu mostra de manera clara aquesta evolució ascendent, no ho fa del tot correctament quant a la seva intensitat, ja que subestima el pes que els naixements de nacionalitat estrangera tenen sobre el total de naixements. Així, mentre sobre dades del padró continu els percentatges de naixements de nacionalitat estrangera serien del 22,73 i 25,58% per als anys 2006 i 2007, sobre dades del registre civil aquests percentatges s'incrementarien fins al 25,94% l'any 2006 i el 29,5% l'any 2007. És molt previsible que al 2008 es torni a repetir aquesta situació i que la dada presentada pel padró continu se situï entre 3 i 5 punts per sota del pes que en realitat tenen els naixements de mare estrangera a partir de les butlletes del registre civil. **GRÀFIC 3.1.18.**

Com ja passa amb la població estrangera en general, la distribució dels naixements de nacionalitat estrangera per barris és molt desigual. Així, en termes absoluts, els tres barris que registren les xifres més elevades són: Cerdanyola (148), Rocafonda (82) i Palau-Escorxador (56). Es tracta d'unes xifres que contrasten molt amb les de l'Eixample (38), Vista Alegre (4) i Cirera (10). En termes percentuals, els barris del Palau-Escorxador i Rocafonda superen el 50% i Cerdanyola se situa en el 37,7%; per contra, el percentatge més elevat dels barris de nova urbanització és Cirera, amb el 5,4%. Els naixements, com altres indicadors, mostren l'existència d'una dualització social i territorial a la ciutat cada cop més forta.

TAULA 3.1.3.

La distribució per nacionalitats dels naixements mostra el paper principal que ocupa la població de nacionalitat marroquina. Pràcticament, la totalitat de la diferència entre el pes de la població estrangera sobre la població total en relació al pes dels naixements de nacionalitat estrangera sobre el total de naixements s'explica per la diferència de 8,20 p.p. de la població marroquina. Fora d'aquesta nacionalitat, no en destaca cap altra, ja que les diferències més remarcables no arriben ni a un punt percentual i es correspondrien amb les de nacionalitat xinesa i senegalesa. Tot i això, cal destacar la hipòtesi de la major fecunditat de la població subsahariana, ja que partint d'estructures d'edat i sexe molt asimètriques -de manera molt clara dominen els homes joves-, Gàmbia i Senegal tenen un major pes en el total de naixements que sobre el conjunt de la població. **TAULA 3.1.4.**

TAULA 3.1.3. Distribució percentual de la mitjana de naixements de nacionalitat estrangera per barris. Mataró.

Període 2006 - 2008.

	Mitjana naixements	%/ mitjana total
Centre	6	12,2
Eixample	38	11,3
Palau-Escorxador	56	55,0
Rocafonda	82	52,8
Vista Alegre	4	4,0
Molins-Torner	8	12,6
Cirera	10	5,4
La Llàntia	2	3,8
Cerdanyola	148	37,7
Peramàs	16	20,5
Pla d'en Boet	14	25,6
Total	384	24,5

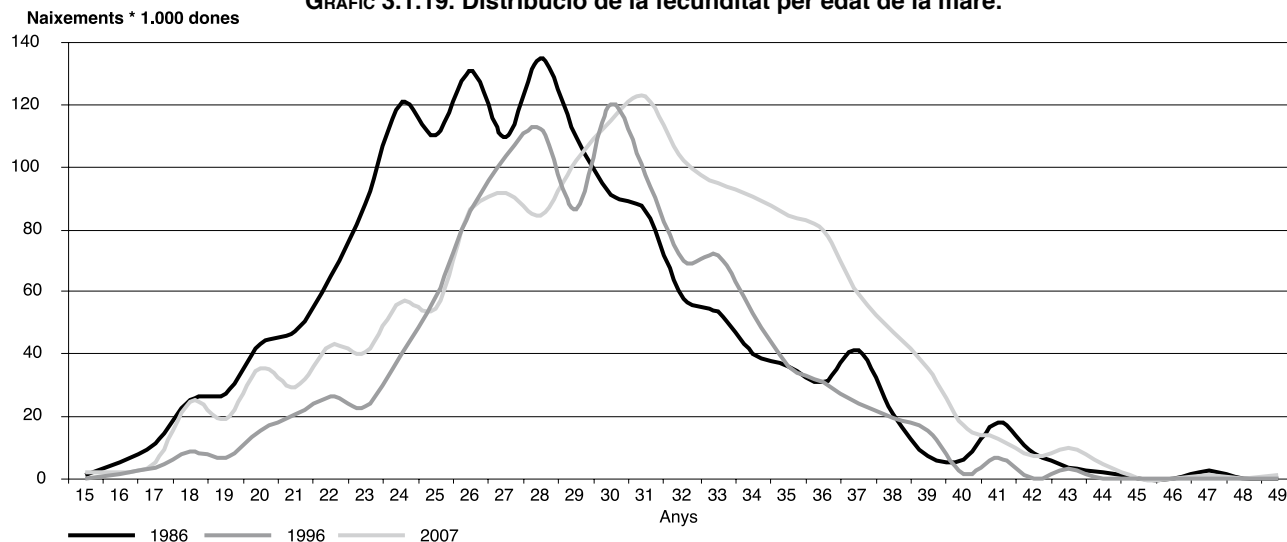
Font: elaboració a partir de dades del padró continu d'habitants. Estudi de la població de Mataró.

TAULA 3.1.4. Relació entre el percentatge de població i els naixements de nacionalitat estrangera per nacionalitat. Mataró.

	Població 1 de gener de 2008	Naixements 2008	%/ població total	% / naixements totals	Diferència percentatges
Marroc	7.160	245	5,97	14,17	8,20
Xina	1.626	40	1,36	2,31	0,96
Gàmbia	1.290	25	1,08	1,45	0,37
Senegal	1.172	34	0,98	1,97	0,99
Argentina	684	7	0,57	0,40	-0,17
Mali	625	6	0,52	0,35	-0,17
Bolívia	591	8	0,49	0,46	-0,03
Itàlia	585	4	0,49	0,23	-0,26
Colòmbia	565	11	0,47	0,64	0,16
Equador	556	7	0,46	0,40	-0,06
Uruguai	391	3	0,33	0,17	-0,15
Romania	332	4	0,28	0,23	-0,05
Resta	3.103	38	2,59	2,20	-0,39
Total població estrangera	18.680	432	15,59	24,99	9,40
Població total	119.858	1.729	100	100	

Font: elaboració pròpia a partir de dades del padró continu d'habitants a 1 de gener de 2008 i 1 de gener de 2009.

GRÀFIC 3.1.19. Distribució de la fecunditat per edat de la mare.

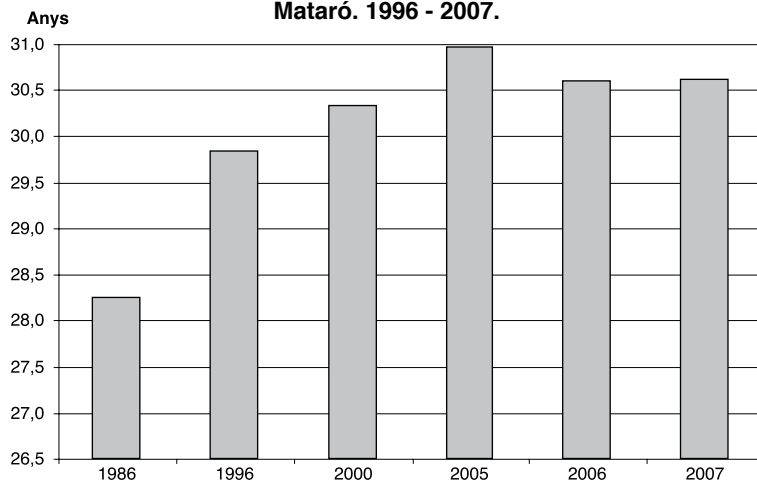
Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat i fitxer de microdades sobre el moviment natural de la població 2007 de l'INE.

Els canvis en la fecunditat

La distribució de la fecunditat per edat de la mare ha seguit una evolució marcada pel progressiu endarreriment del moment de tenir els fills respecte d'èpoques passades, fet que es tradueix en un augment de la mitjana d'edat de la maternitat i en un major protagonisme de les edats madures a partir dels 30 anys. Així, la mitjana d'edat de la maternitat a Mataró se situa entre els 30,5 i els 31 anys. Això no obstant, aquesta mitjana presenta unes profundes diferències internes si té en compte la nacionalitat –espanyola o estrangera-, ja que mentre l'edat de les dones espanyoles se situa en 31,42 anys al 2006 i en 31,53 anys al 2007, l'edat de les dones estrangeres és de 28,55 i 28,85 anys, respectivament.

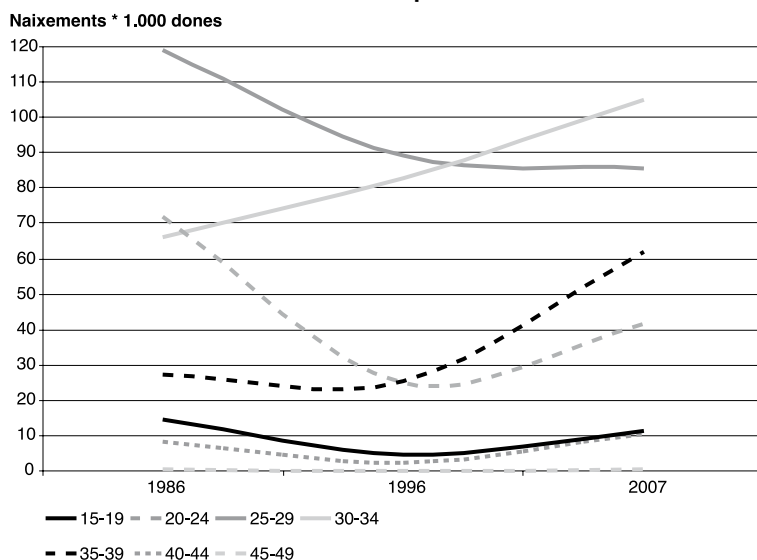
GRÀFIC 3.1.19.

GRÀFIC 3.1.20. Evolució de la mitjana d'edat de la maternitat. Mataró. 1996 - 2007.

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat i del fitxer de microdades sobre el moviment natural de la població 2007 de l'INE.

GRÀFIC 3.1.21. Taxes de fecunditat per trams d'edat. 1986 - 2007.

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat i del fitxer de "microdatos sobre el movimiento natural de la población 2007" de l'INE.

Caldria esperar que la mitjana d'edat de les dones estrangeres fos encara més baixa però -tal com es podrà comprovar en parlar de les taxes específiques de fecunditat per nacionalitat- el paper que juguen les dones estrangeres de 15-49 anys en la recuperació de la fecunditat no es limita als trams d'edat més joves, sinó que també afecta els trams d'edat madurs. **GRÀFIC 3.1.20.**

En el període 1986-2007, les taxes específiques de fecunditat dels trams d'edat de les dones entre 20 i 29 anys han anat perdent protagonisme en favor de les dels trams d'entre 30-39 anys. Així, el tram de 25-29 anys (dominant l'any 1986 i, per ben poc, també el 1996) ha passat d'una taxa de 119,08 naixements per cada 1.000 dones al 1986 a una de 84,7% naixements al 2007. Una cosa semblant ha passat en el cas del tram de 20-24 anys, tot i que amb una millora en els darrers anys: de la segona posició que ocupava al 1986, durant aquest període ha estat superat tant per les taxes de les dones dels grups de 30-34 anys com per les del grup de 35-39 anys. La taxa específica de fecunditat del tram de 30-34 anys ha passat de ser de 66,02 naixements per cada 1.000 dones al 1986 a situar-se en 105,3% al 2007. La de les dones de 35-39 anys ha passat del 27,34% a un 61,62%. **GRÀFIC 3.1.21.**

L'única taxa que ha continuat la seva davallada durant el període 1996-2007 ha estat la de les dones de 25-29 anys. Els guanys de les taxes dels trams de 30-34 i 35-39 anys se situen per sobre del 20% i el 35%, respectivament. Així mateix, i en aquesta mateixa línia, cal destacar l'increment que en els darrers deu anys ha experimentat la taxa específica de les dones de 40-44 anys, que ha passat a ser del 10,23%. **TAULA 3.1.5.**

Com ja s'avançava en parlar del pes dels naixements de nacionalitat estrangera sobre els naixements totals, hi ha diferències significatives quant a la intensitat i la distribució de les taxes específiques de fecunditat (TEF) entre les dones de 15-49 segons si són de nacionalitat espanyola o estrangera.

La comparació de les taxes del 2007 ens mostra que en totes les edats, tret del tram d'edat de 30-34 anys, les TEF de les dones estrangeres de 15-49 anys són superiors a les de les dones de nacionalitat espanyola. Les diferències més grans es donen en els

trams d'edat més joves, fet que ajuda a comprendre que una major intensitat de la fecunditat a edats més primerenques del calendari té com a resultat un major nombre de fills. Així, la TEF del 2007 de les dones de nacionalitat espanyola de 15-19 anys és de 4,23 naixements per cada mil dones, mentre la de les dones estrangeres d'aquest tram d'edat és del 44,40‰. Més gran és encara la diferència entre les que tenen 20-24 anys, amb el 20,24‰ les primeres i el 124,84‰ les segones. **GRÀFIC 3.1.22.**

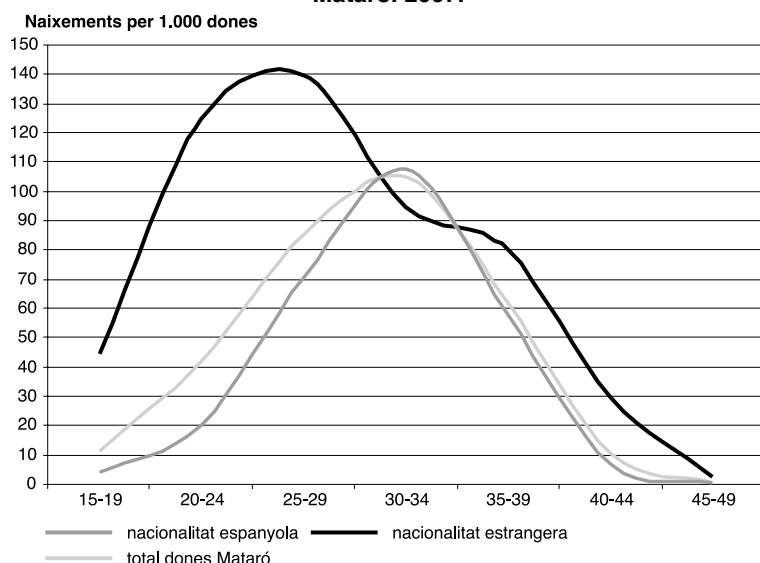
Mentre les dones estrangeres de 15-49 anys assoleixen al 2007 la TEF més elevada als 25-29 anys (139,41‰), les dones espanyoles ho fan en el tram de 30-34 anys (107,51‰).

El protagonisme de les dones estrangeres no desapareix en els trams d'edat madurs, tal com ho demostra el fet que la concentració de dones del *baby boom* de la meitat dels 70 no hauria estat suficient per al repunt de la natalitat, almenys en el cas de Mataró, sinó que l'aportació de les dones estrangeres d'aquests trams d'edat ha estat decisiva. Així, la TEF del 2007 de les dones espanyoles entre 35-39 anys se situa en 57,76 naixements per mil dones mentre que en el cas de les dones de nacionalitat estrangera la TEF augmenta fins al 80,14‰. Les respectives taxes específiques en el tram de 40-44 anys són del 6,69‰ i del 24,66‰, respectivament. **TAULA 3.1.6.**

TAULA 3.1.5. Taxes de fecunditat per trams d'edat. Mataró. 1986 - 2007.

	1986	1996	2007	Variació 1986-2007	Variació 1996-2007
15-19	14,27	4,37	11,20	-3,07	6,83
20-24	72,01	24,87	41,79	-30,22	16,92
25-29	119,08	89,12	85,49	-33,59	-3,62
30-34	66,02	83,03	105,15	39,13	22,12
35-39	27,34	25,43	61,83	34,49	36,40
40-44	8,04	2,29	10,23	2,19	7,94
45-49	0,40	0,00	0,48	0,09	0,48

GRÀFIC 3.1.22. Taxes específiques de fecunditat per edats de les dones de nacionalitat espanyola i estrangera de 15-49 anys. Mataró. 2007.

TAULA 3.1.6. TEF per edats de les dones espanyoles i estrangeres de 15-49 anys. Mataró. 2007.

Edat	nacionalitat espanyola	nacionalitat estrangera	Total dones Mataró
15-19	4,23	44,40	11,20
20-24	20,24	124,84	41,79
25-29	70,78	139,41	85,49
30-34	107,51	94,52	105,15
35-39	57,76	80,14	61,83
40-44	6,69	24,66	10,23
45-49	0,27	2,37	0,48

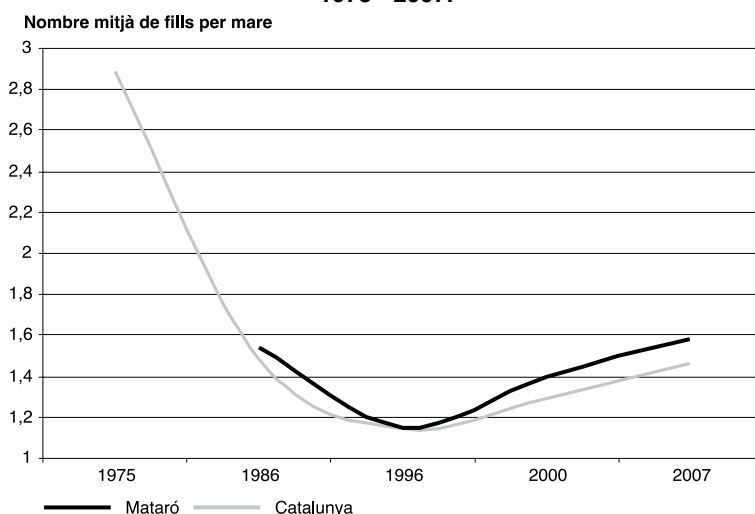
Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat i del fitxer de "microdatos sobre el movimiento natural de la población 2007" de l'INE.

L'indicador que millor mostra la recuperació de la fecunditat és el nombre mitjà de fills per dona, més conegut com a índex sintètic de fecunditat (ISF). Ha calgut esperar fins a la primera dècada del segle XXI per constatar una certa recuperació d'aquest índex, tant a Ma-

taró com a Catalunya, que ha suposat distanciar-se dels mínims històrics i mundials de mitjan anys 90, però que encara es troba lluny d'apropar-se al mític índex de 2,1 fills per dona que permet assegurar el reemplaçament poblacional⁶. **GRÀFIC 3.1.23.**

L'any 2007, l'ISF de Mataró se situa en 1,58 fills per dona i ha anat progressivament creixent des de l'1,15 de l'any 1996. Com ja es pot esperar a partir del que s'ha comentat sobre les taxes específiques de fecunditat, l'ISF també és molt diferent d'acord amb la nacionalitat. Així, en el cas de les dones espanyoles, l'índex s'ha mogut entre l'1,35 l'any 2006 i l'1,34 l'any 2007, mentre que l'índex de les dones estrangeres depassava clarament el llindar de reemplaçament poblacional amb 2,31 i 2,58 fills per dona, respectivament.

GRÀFIC 3.1.23. Evolució de l'índex sintètic de fecunditat. 1975 - 2007.

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat i padró continu de població. Estudi de la població de Mataró.

TAULA 3.1.7. Taxes específiques de fecunditat mitjanes de les mares de nacionalitat espanyola i marroquina residents a Mataró. Període 2006 - 2007.

	Espanyola	Marroquina	Dif. (p.m.)
15-19	3,73	35,62	31,88
20-24	22,05	148,28	126,22
25-29	71,10	197,49	126,39
30-34	107,95	141,31	33,37
35-39	55,86	107,52	51,66
40-44	7,38	49,79	42,41
45-49	0,27	3,58	3,31
ISF	1,34	3,42	2,08

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat i del fitxer de microdades del moviment natural 2006 i 2007 de l'INE.

⁶ A Catalunya, el nombre mitjà de fills per dona va arribar l'any 2007 a 1,46. El mínim es va registrar el 1995, amb 1,14 fills, un dels més baixos de tot el món. En l'actualitat, a Europa hi ha països com França o els països escandinaus que arriben a la taxa de reemplaçament poblacional, mentre que els països del sud i de l'est d'Europa són els que presenten els valors més baixos.

Les pautes de fecunditat de la població marroquina resident a Mataró

El pes que la població marroquina té sobre el conjunt de la població estrangera resident a Mataró, i sobre el total dels naixements registrats a la ciutat, justifica que en fem una anàlisi més concreta.

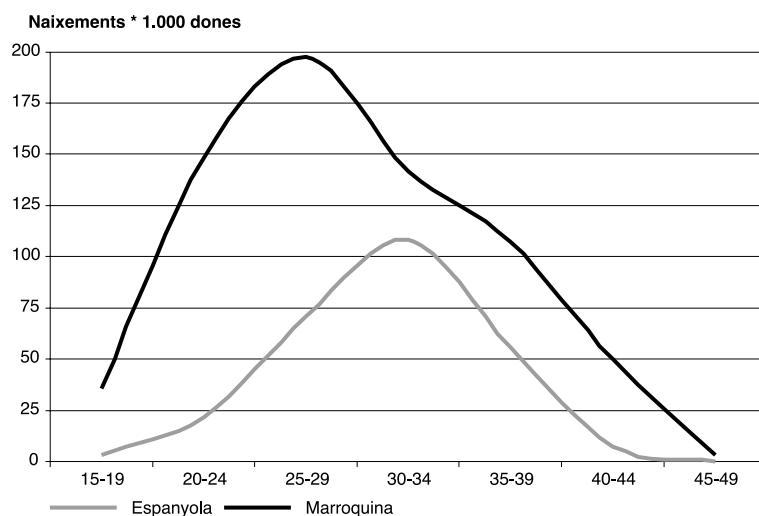
La dada que més sobta, sobretot per totes les afirmacions que diversos estudis i l'Institut d'Estadística de Catalunya fan sobre una lenta però progressiva aproximació de les pautes de fecunditat de la població estrangera i l'autoctona, són les elevadíssimes taxes de fecunditat per edats que presenten les dones marroquines immigrades de 15-49 anys els anys 2006 i 2007, que donen com a resultat final un nombre mitjà de 3,42 fills per dona. Aquest índex ja no tan sols és molt superior al de les dones espanyoles (1,34) o del que registra el conjunt de la ciutat (1,58), sinó que fins i tot és més elevat que el registrat al Marroc (el qual es mou, segons les fonts, entre els 2,5 i els 2,9 fills, tot i que hi ha profundes diferències entre el medi urbà i el rural).

TAULA 3.1.7.

Si bé per al període 2006-2007, en totes les edats, les taxes específiques mitjanes de les dones marroquines de 15-49 anys són molt més elevades que les de les espanyoles, és en els trams d'edat entre els 20 i els 29 anys on es mostren les diferències més acusades, amb uns valors que giren al voltant dels 126 punts per mil. **GRÀFIC 3.1.24.**

Aquesta situació, però, no és una particularitat de Mataró, sinó que també s'observa a la província de Barcelona i

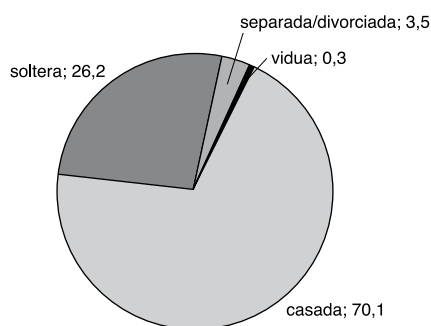
GRÀFIC 3.1.24. TEF mitjanes de les mares de nacionalitat espanyola i marroquina residents a Mataró. Període 2006 - 2007.

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat del fitxer de microdades del moviment natural 2006 i 2007 de l'INE.

Catalunya, la qual cosa permet pensar que aquesta major fecunditat pot estar relacionada, entre altres factors, amb l'origen dels col·lectius immigrants marroquins, les expectatives que obre el procés migratori respecte de les condicions de vida en relació amb les que es tenien al Marroc i la presència, encara limitada, de les dones marroquines a l'esfera laboral. **TAULA 3.1.8.**

GRÀFIC 3.1.25. Percentatge de naixements per estat civil de la mare. Mataró. 2007.

Font: elaboració pròpia a partir del fitxer de "microdatos sobre el movimiento natural de la población 2007" de l'INE.

Natalitat i relacions de parentiu a partir dades de naixements de 2007

Un dels principals trets quant als naixements i les relacions de parentiu és la progressiva disminució dels nascuts dins del matrimoni. Si l'any 1986 representaven el 94,15% del total dels nascuts a Mataró, al 2007 el percentatge ha minvat fins al 70,1%. Els naixements de mare soltera ja representen més d'una quarta part del total de naixements⁷. **GRÀFIC 3.1.25.**

Com en el cas d'altres aspectes vinculats amb els naixements, pel que fa a l'estat civil de la mare també hi ha diferències entre les dones espanyoles i les estrangeres. Així, tenint només en compte els naixements del 2007, el percentatge de mares casades entre les dones espanyoles és d'un 66,8% i el de mares solteres de 28,5%, mentre que en el cas de les dones estrangeres el percentatge de dones casades s'eleva fins al 78% i el de mares solteres representa el 20%. Cal dir que un 20,8% dels casos declaren tenir parella de fet, el 80,3% de les quals està formada per una mare de nacionalitat espanyola.

Una altra dada interessant en la relació de naixements i parentiu és la de l'existència o no de fills amb anterioritat a l'actual naixement. Les dades del 2007 situen el percentatge de primers fills en el 61,2%. **TAULA 3.1.9.**

TAULA 3.1.8. Fecunditat i mitjana de la maternitat marroquina per àmbits territorials. 2007.

	ISF	TEF més elevades	Mitjana d'edat maternitat
Catalunya	3,93	20-24 anys (193,51); 25-29 anys (188,02)	29,30
Província de Barcelona	3,86	20-24 anys (190,08); 25-29 anys (183,53)	29,37
Mataró	3,66	25-29 anys (200,00); 20-24 anys (149,68)	29,63
Mataró (mare espanyola)	1,34	30-34 anys (107,51); 25-29 anys (70,78)	31,53

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat i del fitxer de "microdatos sobre el movimiento natural de la población 2007" de l'INE.

⁷ La classificació segons estat civil de la mare només permet diferenciar entre els fills nascuts dins del matrimoni (dones casades) o fora del matrimoni (dones no casades: solteres, vídues, separades o divorciades). Cal aclarir que dins la categoria soltera també es computa totes aquelles relacions estables de parella diferents del matrimoni, per exemple les parelles de fet registrades o no registrades.

TAULA 3.1.9. Existència o no de fills amb anterioritat a l'actual naixement. Mataró. 2007.

	Nombre	%
No tenen cap fill anterior	942	61,2
Sí tenen algun fill anterior	598	38,8
Total	1.540	100

Font: elaboració pròpia a partir del fitxer de "microdatos sobre el movimiento natural de la población 2007" de l'INE.

Caracterització dels parts del 2007

Tot seguit apareixen alguns indicadors que caracteritzen els parts que van tenir lloc l'any 2007 de dones residents a Mataró i que poden servir per exemplificar algun dels trets d'aquests en l'etapa més recent.

TAULA 3.1.10. Caracterització dels parts. Mataró 2007.

Concepte	Caracterització
Lloc del part	El 99,4% en un centre sanitari
Part assistit	La totalitat van ser atesos per personal sanitari
Nombre de naixements	95,3% senzills, 4,5% dobles, 0,3% triples
Parts amb o sense cesàrea	El 26,3% amb cesàrea
A terme o prematurs	8,2% prematurs
Mitjana de setmanes d'embaràs	39,4 setmanes
Sexe del nadó	49,8% nens i 50,2% nenes
Pes mitjà del nadó	3.196,79 kg
Naixements	1.540 nascuts amb vida i va viure més de 24 hores.

Font: elaboració pròpia a partir del fitxer de "microdatos sobre el movimiento natural de la población 2007" de l'INE.

Les interrupcions voluntàries de l'embaràs

Finalitzarem aquest apartat de l'Informe de Conjuntura dedicat a la natalitat fent un breu esment a les interrupcions voluntàries de l'embaràs (IVE). Recordem que la interrupció voluntària de l'embaràs va ser regulada legalment a Espanya l'any 1985 en els tres supòsits autoritzats en el vigent codi penal: risc per a la vida o la salut de la dona embarassada, presumpció de defectes del fetus i violació. Aquest fet va suposar l'autorització d'aquesta pràctica sanitària per poder garantir una millor atenció a la salut de les dones. Tots els centres públics i privats autoritzats estan obligats a

trametre al Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya les interrupcions voluntàries de l'embaràs.

L'any 2007 s'han dut a terme interrupcions voluntàries de l'embaràs en vint-i-set centres de Catalunya, dels quals setze són centres hospitalaris i onze són extrahospitalaris. Els centres hospitalaris pertanyen majoritàriament a la província de Barcelona (12), tres són de la província de Girona i un és de Lleida. Els extrahospitalaris també es troben gairebé tots a la província de Barcelona (9) i n'hi ha dos a la província de Girona. Tots aquests centres són els que proporcionen regularment la informació que nodreix la base de dades del Registre d'interrupció voluntària de l'embaràs del Departament de Salut, la qual cosa permet conèixer les característiques i l'evolució d'aquesta activitat a Catalunya.

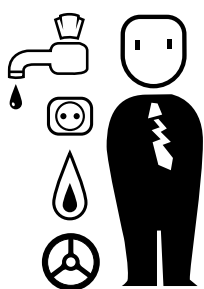
En el cas de dones residents a Mataró, al 2007 s'hi van registrar un total de 252 interrupcions voluntàries de l'embaràs, xifra que sobre el total de dones de 15-49 anys representa una taxa de 8,25 IVE per cada 1.000 dones. La taxa per al conjunt del període 2003-2007 se situa en el 7,79%. **TAULA 3.1.11.**

Les dones menors de 29 anys donen compte d'una mica més del 60% dels casos, percentatge que s'ha anat repetint tots els anys, tret del 2005, en què van explicar un percentatge una mica inferior. La taxa d'interrupcions del 2007 entre les dones menors de 29 anys és de 14,75 IVE per cada 1.000 dones i la del conjunt del període 2003-2007 és del 13,07%.

TAULA 3.1.11. Casos registrats d'IVEs. Mataró. 2003 - 2007.

	Total IVE	Taxa dones 15-49 anys	IVE dones < 29 anys	% <29 anys	Taxa dones <29 anys
2003	207	7,07	125	60,39	11,05
2004	225	7,55	142	63,11	12,63
2005	231	7,66	134	58,01	12,11
2006	256	8,41	162	63,28	15,00
2007	252	8,25	154	61,11	14,75
Total (2003-2007)	1.171	7,79	717	61,23	13,07

Font: elaboració a partir de dades del Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya i de les estimacions postcensals de l'Idescat.

4. Consum

4.1. Energia i aigua

4.2. Matriculació de turismes

4.3. Residus

El baix nivell de consum de les famílies es pot comprovar a través de la matriculació de turismes. A Mataró, durant el 2008 se n'hi van matricular 2.454, un 30,8% menys que els matriculats al 2007. Des de l'any 1995 que no es registrava un nivell tan baix en la matriculació de turismes.

Fonts utilitzades: ICTNET, El País, La Vanguardia, Cinco Días, Expansión, Avui i El Punt.

4.1. Energia i aigua

Electricitat i gas

El consum de gas a la ciutat s'ha tornat a reduir per tercer any consecutiu. Així, al 2008 el consum de gas canalitzat va superar amb prou feines els 400 milions de kWh. Són 69 milions de kWh menys que al 2007, fet que en termes relatius representa un descens del 14,6%. Si mirem de desgranar la comparació interanual del 2008 per tipus de consumidor resulta del tot impossible, ja que l'empresa que ens facilita les dades, Gas Natural SDG, ha pogut reclassificar per al 2008 als tercers que tenien accés a la xarxa com a consumidors domèstic/comercial o com a industrial. Atès que aquesta reclassificació no ha estat possible fer-la per als anys precedents, la comparació interanual per tipus de consumidors no és vàlida per a l'any 2008. **TAULA 4.1.1.**

Pel que fa a l'electricitat, durant el 2008, a tot Mataró es van consumir uns 456,6 milions de kWh, 7,8 milions de kWh més que al 2007, fet que en valors relatius representa un increment de l'1,7%. Val a dir, però, que una fracció molt petita d'aquest creixement és com a conseqüència de la comptabilització d'una part del consum de l'enllumenat públic que no es va fer durant el 2007 i que finalment s'ha comptabilitzat al 2008. **TAULA 4.1.2.**

L'augment en el consum elèctric a Mataró ha tingut el seu epicentre en els contractes de baixa tensió amb una potència inferior als 15 kWh

En electricitat, el consum no es des- tria per tipologia de consumidor, si- nó que es fa per sectors de tarifes, que es regeixen en funció de la potèn- cia contractada. Els subministraments de baixa tensió, amb una potència inferior als 15 kW⁸, són els més habituals de les llars i dels petits comerços, i també inclouen una part del subministrament que fins a l'any passat es comptabilit- zava en l'apartat d'enllumenat públic⁹. Així, durant el 2008 es van consumir 261,9 milions de kWh, la qual cosa su- posa un augment de 15,9 milions de kWh respecte del 2007. En termes rela- tius es tracta d'un creixement del con- sum d'aquest sector de tarifes del 6,5%. En aquesta categoria, a banda de l'efecte que ha tingut la incorporació d'una part

TAULA 4.1.1. Consum de gas canalitzat. Mataró. 1998 - 2008.

	Consum en kWh				Variació respecte l'any anterior			
	Domèstic / Comercial	Industrial	Accés de tercers a la xarxa	Total	Domèstic / Comercial	Industrial	Accés de tercers a la xarxa	Total
1998	114.580.895	182.206.540	0	296.787.435	7,28%	6,56%		6,83%
1999	131.811.532	175.991.394	0	307.802.926	15,04%	-3,41%		3,71%
2000	139.425.990	164.229.776	0	303.655.766	5,78%	-6,68%		-1,35%
2001	127.555.938	94.795.181	0	222.351.119	-3,23%	-42,28%		-26,78%
2002	185.345.000	253.188.000	0	438.533.000	45,30%	167,09%		97,23%
2003	181.659.000	374.756.000	26.382.000	582.797.000	-1,99%	48,01%		32,90%
2004	187.071.000	360.880.000	45.866.000	593.817.000	2,98%	-3,70%	73,85%	1,89%
2005	220.342.000	328.197.000	63.886.000	612.425.000	17,79%	-9,06%	39,29%	3,13%
2006	190.974.000	239.594.000	81.179.000	511.747.000	-13,33%	-27,00%	27,07%	-16,44%
2007	180.274.000	191.944.000	97.299.000	469.517.000	-5,60%	-19,89%	19,86%	-8,25%
2008	198.450.000	202.306.000	0	400.756.000	n.v.	n.v.	n.v.	-14,65%

n.v.: comparació no vàlida.

Font: Gas Natural SDG, S.A.

⁸ La majoria de consumidors domèstics d'electricitat tenen contractada una potència igual o inferior als 15 kW, però les comercialitzadores alienes al grup Fecsa-Endesa (peatges de baixa tensió) no discerneixen la baixa tensió en funció de la potència contractada.

⁹ Al 2007 va desaparèixer la tarifa d'enllumenat públic, tot i que l'adaptació dels comptadors no ha estat possible fins al 2008. El que abans es tarifava com a enllumenat públic, una part ha passat a la tarifa de baixa tensió inferior o igual als 15 kW (aprox. un 33%), i l'altra part ha anat a parar a la tarifa de baixa tensió de més de 15 kW (aprox. un 67%).

del que abans es tarifava com a enllumenat públic, la climatologia és un factor que cal tenir en compte, així com també el fet que cada cop hi ha més llars que disposen de sistemes de calefacció i d'aire condicionat, o del terreny que estan guanyant les cuines d'inducció a les cuines de gas.

Els que tenen contractada una potència de baixa tensió de més de 15 kW -habitualment comerços i petits industrials- han consumint al 2008 un total de 75,3 milions de kWh, 5,9 milions menys que al 2007, fet que representa una davallada del 7,2%. Cal recordar que la caiguda hauria estat encara més important si aquesta modalitat de tarifa no hagués acaparat bona part del consum elèctric corresponent a l'enllumenat públic. Possiblement, el descens en el consum elèctric d'aquesta potència està relacionat amb una menor intensitat productora per part de les empreses de la ciutat, fruit de la crisi econòmica.

La categoria d'altres, que fins al 2007 incloïa els subministraments d'alta tensió i els de l'enllumenat públic, al 2008 pràcticament només incorpora l'alta tensió, ja que el consum elèctric de l'enllumenat públic s'ha distribuït entre els altres dos sectors de tarifes relacionats amb la baixa tensió¹⁰. Així, al 2008, les grans indústries de Mataró van consumir 119,3 milions de kWh, xifra només un 0,1% superior a la consumida al 2007, la qual cosa vindria a refermar la frenada productiva per part de les empreses de la ciutat.

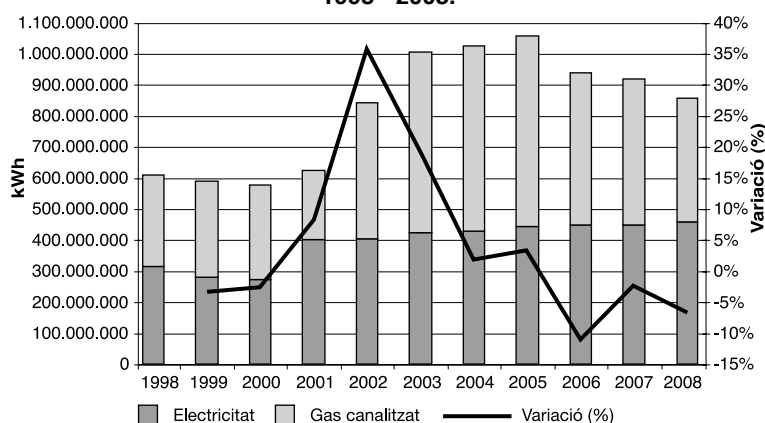
GRÀFIC 4.1.1.

Aigua

El consum total d'aigua a Mataró al 2008 s'ha situat per sota de 7 milions de metres cúbics Al 2008, el consum d'aigua a Mataró es va situar en 6,66 milions de metres cúbics, xifra que suposa un estalvi en la despesa d'aigua d'uns 880.000 metres cúbics respecte del 2007, un 11,7% menys en termes relatius. GRÀFIC 4.1.2.

Els tres tipus de consumidors d'aigua de la ciutat (domèstic, industrial, i comerç i obres) han reduït el seu consum, fet que

GRÀFIC 4.1.1. Consum elèctric i de gas canalitzat a Mataró. 1998 - 2008.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de Gas Natural SDG i Fecsa-Endesa.

TAULA 4.1.2. Consum d'electricitat. Mataró. 2002 - 2008.

	Consum en kWh				Variació (%) el mateix període de l'anterior			
	BT* ≤15 kw	BT* >15 kw	Altres**	Total	BT* ≤15 kw	BT* >15 kw	Altres**	Total
2n sem. 2002	82.857.923	53.755.662	73.720.806	210.334.391	3,22%	-3,63%	3,88%	1,60%
1r sem. 2003	92.233.339	56.159.045	61.413.102	209.805.486	1,98%	4,61%	21,46%	7,76%
2n sem. 2003	87.609.352	56.621.167	68.163.449	212.393.968	5,73%	5,33%	-7,54%	0,98%
1r sem. 2004	102.593.608	48.784.468	67.224.795	218.602.871	11,23%	-13,13%	9,46%	4,19%
2n sem. 2004	113.210.882	41.425.103	56.870.886	211.506.871	29,22%	-26,84%	-16,57%	-0,42%
1r sem. 2005	104.847.466	37.764.690	78.338.912	220.951.068	2,20%	-22,59%	16,53%	1,07%
2n sem. 2005	137.689.309	35.956.620	49.834.220	223.480.149	21,62%	-13,20%	-12,37%	5,66%
1r sem. 2006	130.795.949	37.529.572	59.745.890	228.071.411	24,75%	-0,62%	-23,73%	3,22%
2n sem. 2006	113.994.614	42.701.075	64.866.796	221.562.485	-17,21%	18,76%	30,17%	-0,86%
1r sem. 2007	123.091.605	41.137.160	58.863.901	223.092.666	-5,89%	9,61%	-1,48%	-2,18%
2n sem. 2007	122.833.528	40.059.360	62.770.071	225.662.959	7,75%	-6,19%	-3,23%	1,85%
1r sem. 2008	135.114.350	39.131.934	57.088.309	231.334.593	9,77%	-4,87%	-3,02%	3,69%
2n sem. 2008	126.783.847	36.191.265	62.273.418	225.248.530	3,22%	-9,66%	-0,79%	-0,18%

* Inclou els peatges de baixa tensió.

** Enllumenat públic, subministraments alta tensió i peatges alta tensió.

Font: Fecsa-Endesa.

¹⁰ En les dades facilitades per Fecsa-Endesa, al sector tarifari corresponent a l'enllumenat públic al 2008 encara se li ha facturat consum elèctric, si bé es tracta d'un valor residual.

resulta més rellevant si tenim en compte que el nombre d'abonats ha augmentat en els tres grups. Els dos factors que explicarien aquest comportament són, d'una banda, la conscienciació de la ciutadania per estalviar aigua (com a conseqüència de l'episodi de sequera tan intens que es va viure a Catalunya durant la primera meitat del 2008) i, de l'altra, la caiguda de l'activitat econòmica per part de les empreses acompanyada, possiblement, d'una menor despesa domèstica vinculada a la crisi econòmica.

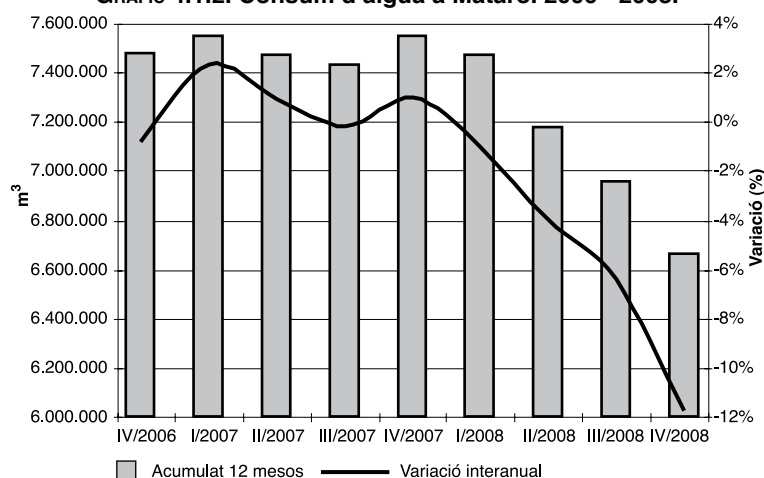
En l'apartat domèstic, a les llars de Mataró es van consumir 4,5 milions de metres cúbics d'aigua durant el 2008, essent l'àmbit en el qual es consumeix més aigua. Aquesta xifra és un 5,1% inferior al volum consumit durant el 2007 i representa un descens de gairebé de 244.127 metres cúbics d'aigua. Aquesta davallada ha tingut lloc malgrat el fet que el nombre total d'abonats domèstics a la ciutat (46.571) ha crescut un 1,6%. La mitjana del consum d'aigua domèstica per abonat a Mataró al llarg del 2008 ha estat de 96,7 metres cúbics, un 6,6% inferior a la mitjana de consum per abonat del 2007. Com ja s'ha esmentat en el paràgraf anterior, una part d'aquest descens en el consum domèstic d'aigua ha estat gràcies

a la conscienciació per part de les famílies mataronines, ja que a Mataró no es van arribar a produir restriccions domèstiques¹¹ d'aigua.

L'altre gran consumidor d'aigua de la ciutat és el sector industrial. L'any passat, la indústria va consumir 1,11 milions de metres cúbics d'aigua, xifra que representa el 16,8% del total de l'aigua consumida a Mataró. Respecte del 2007, el consum industrial d'aigua s'ha reduït prop de 360.000 metres cúbics, fet que en valors relatius suposa una davallada del 24,3%. Si es té present que la mitjana d'abonats industrials al 2008 ha crescut un 3,1%, queda clar que el consum per abonat ha sofert una forta sotragada en passar dels 7.653 metres cúbics per abonat al 2007 als 5.622 al 2008. És a dir, el consum mitjà s'ha reduït en un 26,5% en un any. A banda de possibles millores en l'eficiència en el consum d'aigua per part de les empreses, la desacceleració econòmica del país segurament ha tingut una part de culpa molt important en aquest descens del consum per part de les indústries.

Durant el 2008 els comerços i les obres van consumir 809.037 metres cúbics l'any. Es tracta de 85.721 metres cúbics menys que al 2007 o, el que és el mateix, una reducció del 9,6%. A l'igual que en el consum domèstic i industrial, la mit-

GRÀFIC 4.1.2. Consum d'aigua a Mataró. 2006 - 2008.

TAULA 4.1.3. Consum d'aigua. Mataró. 4t trim. 2006 - 4t trim. 2008.

	Consum m³ a Mataró			Variació mateix trim. any anterior		
	Domèstic	Com. i obres	Industrial	Domèstic	Com. i obres	Industrial
IV/2006	1.213.518	220.928	306.821	-0,66%	-8,71%	14,67%
I/2007	1.156.121	207.464	319.341	0,81%	-0,56%	13,83%
II/2007	1.203.192	231.290	365.767	-3,57%	-4,81%	0,45%
III/2007	1.186.870	220.932	376.935	-3,15%	-4,87%	6,62%
IV/2007	1.201.040	235.072	415.053	-1,03%	6,40%	35,28%
I/2008	1.130.237	199.973	296.726	-2,24%	-3,61%	-7,08%
II/2008	1.087.867	203.082	281.956	-9,58%	-12,20%	-22,91%
III/2008	1.146.152	205.932	294.463	-3,43%	-6,79%	-21,88%
IV/2008	1.138.840	200.050	245.586	-5,18%	-14,90%	-40,83%

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades d'Aigües de Mataró, S.A.

¹¹ Tot i no haver-hi restriccions, l'Ajuntament de Mataró va prendre mesures estalviadores d'aigua en l'ús del consum públic de la ciutat i en l'ús dels particulars. Entre aquestes mesures, la ciutadania tenia prohibit regar jardins, horts i zones verdes. No es podien regar les zones esportives privades per sobre del límit màxim de 450 m³ per hectàrea al mes. Tampoc es podien regar o fregar vials, carrers i voreres, omplir piscines o rentar amb la mànega tot tipus de vehicles, tret del rentatge fet per empreses dedicades a l'activitat de rentatge de vehicles.

jana d'abonats de comerços i obres ha crescut durant el 2008 i ha passat dels 193 que hi havia al 2007 als 199 del 2008. Aquest 3,1% més d'abonats de comerços i obres ha accentuat encara més la caiguda del consum per abonat, ja que al 2007 els comerços i les obres gastaven 98,2 metres cúbics d'aigua de mitjana, i al 2008 han estat 88,7 metres cúbics. En un any, el consum per abonat s'ha reduït un 9,7%. Aquest descens pot haver estat fruit tant d'una millora en l'eficiència d'aquest tipus de consum com de la davallada en el començament de noves construccions. **TAULA 4.1.3.**

4.2. Matriculació de turismes

Situació general

En els darrers trimestres, el consum de les famílies -una de les principals palanques de creixement dels últims anys- ha perdut el seu dinamisme a causa del pitjor comportament de la renda disponible de les llars en un entorn de molta incertesa i complexitat financera. Si bé durant l'expansió anterior els augments de població i de la renda disponible van fer que la demanda de les llars fos un impulsor del creixement, al llarg de 2008 la despesa de les famílies s'ha anat desaccelerant cada cop d'una manera més marcada. Fins aleshores, el comportament favorable de l'ocupació s'havia traduït en un creixement de la renda disponible de les llars relativament elevat, la qual cosa -en un entorn marcat per uns tipus d'interès reals històricament baixos, per l'augment de la confiança i per una baixa percepció de risc- va suposar que la despesa de les llars evolucionés d'acord amb unes taxes de creixement superiors a les experimentades pel PIB.

No obstant això, els signes dels factors indicats anteriorment van patir un fort canvi al llarg del 2008, marcat pel deteriorament del mercat laboral, l'enduriment de les condicions financeres i la disminució de la confiança, amb unes llars que s'havien estat endeutant a uns ritmes relativament elevats en els últims anys. La intensitat d'ajust del consum queda reflectida en el fet que els agents privats estan posposant les seves decisions de consum i inversió, i la co-

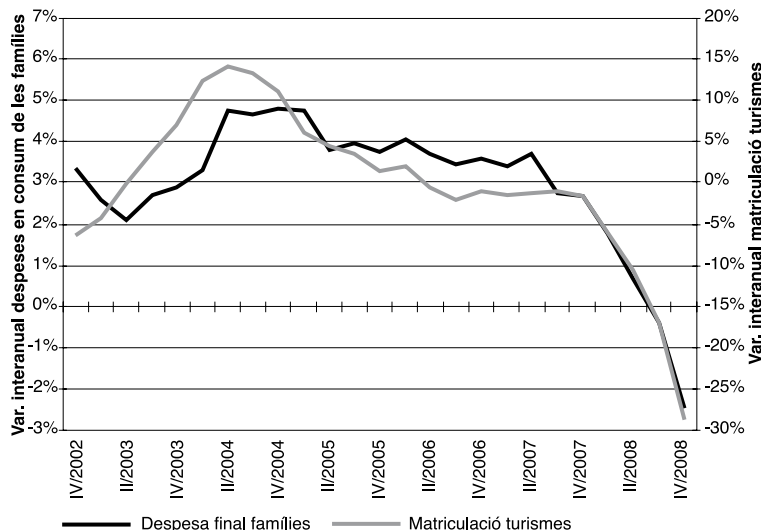
rrecció impacta més intensament en les decisions de despesa en béns de consum duradors, més fàcils de posposar. Aquest és el cas, per exemple, de les matriculacions d'automòbils a Catalunya que al 2008 van caure un 29,3%, amb un perfil temporal d'intensificació en la caiguda, ja que al desembre la reducció interanual s'acostava al 50%. A Espanya, la caiguda en la matriculació de vehicles de turismes ha estat del 27,5%. El gràfic 4.3.1 ens permet observar la important correlació que existeix entre la variació interanual de la matriculació de turismes i la variació interanual en el consum de les famílies, amb un coeficient per al conjunt de l'Estat espanyol del 84,4%.

En total, a Catalunya, l'any 2008 s'hi van matricular 248.969 vehicles, dels quals el 65,5% (162.998 unitats) eren turismes. A Espanya es van matricular 1.650.809 vehicles, amb un pes del 71,8% per als turismes.

Més enllà de la relació existent entre la matriculació de turismes i el consum de les famílies, hom preveu que el creixement del parc de vehicles s'alenteixi amb la davallada en la matriculació de turismes i que això acabi revertint en la millora d'alguns aspectes relacionats amb el trànsit. Així, doncs, sembla raonable pensar que es produirà una millora del medi ambient, especialment pel que fa a la contaminació atmosfèrica i acústica. Una altre aspecte relacionat amb els vehicles que podria millorar amb el descens de la matriculació serien els accidents de trànsit. Òbviament, a banda de la menor matriculació de vehicles, hi ha tot un seguit de polítiques que també poden contribuir a millorar el medi ambient.

GRÀFIC 4.2.1.

GRÀFIC 4.2.1. Variació interanual en la matriculació de turismes i en la despesa en consum final de les famílies. Espanya. 2002 - 2008.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'INE i de l'IDECAT.

Mataró

Al 2008, a Mataró es van matricular 2.454 turismes, la xifra més baixa des del 1995. De vehicles, se'n van matricular 3.797, el nivell més baix des del 1996

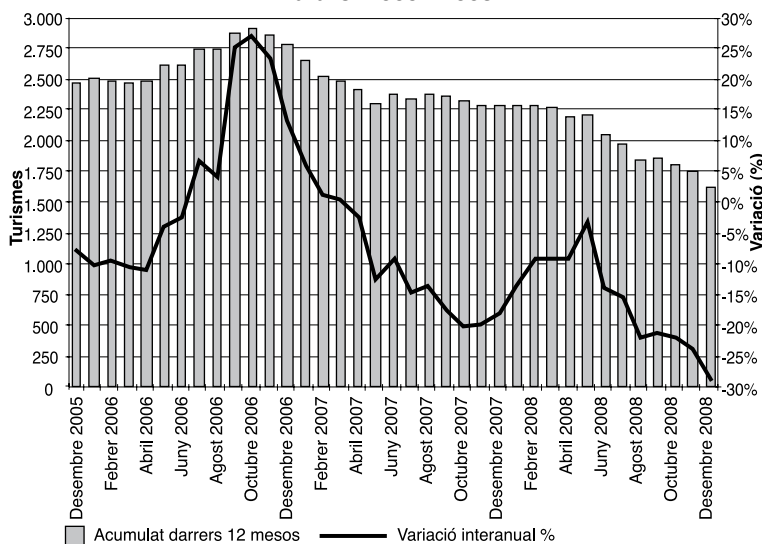
Com no podia ser d'una altra manera, la matriculació de vehicles a Mataró segueix la mateixa tònica que s'ha indicat tant per a Catalunya com per al conjunt de l'Estat, amb descensos interanuals en la matriculació de vehicles i turismes. La diferència entre Mataró i Catalunya rau, com sol ser habitual, en la intensitat, ja que generalment les dades mataronines registren una davallada més intensa que no pas les catalanes.

Si ens centrem en les dades de Mataró, en el conjunt del 2008 a la ciutat es van matricular

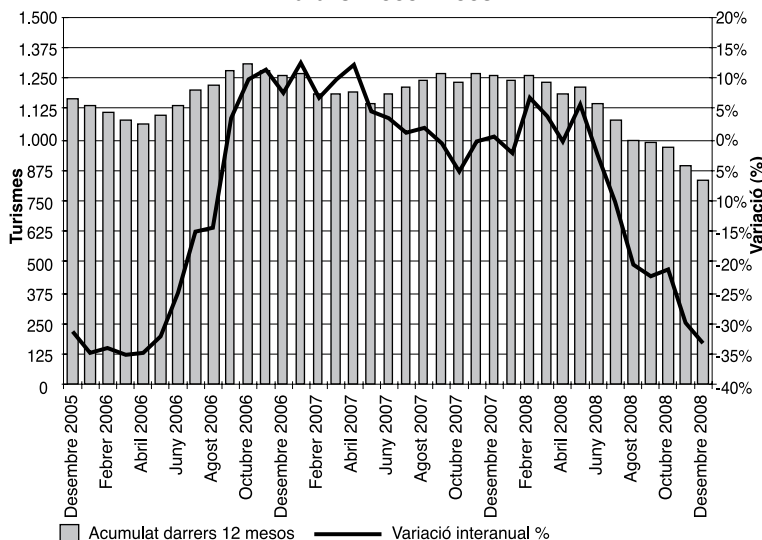
3.797 vehicles, dels quals 2.454 eren turismes; és a dir, el 64,6% del total de vehicles. Si ho comparem amb les xifres del 2007, el conjunt de vehicles matriculats a la ciutat s'ha reduït en 2.235 unitats, fet que en termes relatius es tradueix en una reculada del 37%. Si ens fixem únicament en els turismes, la davallada en termes absoluts en la matriculació és de 1.093 unitats, la qual cosa representa un descens del 30,8% en termes relatius.

La segregació de la matriculació de turismes en funció de si el propietari és una persona física o una persona jurídica, no presenta grans diferències en el perfil d'ambdues sèries, ja que en totes dues la variació interanual mostra un perfil descendent des del mes de maig de 2008 fins a finals d'any. El descens és més acusat en el cas dels turismes matriculats per empreses, ja que al mes de maig creixia a un ritme del 5,7% i al desembre registrava un descens del 33,6%. En total, les empreses de Mataró van matricular 834 turismes al 2008. En el cas de les persones particulars, la variació interanual registrava un descens del 3,4% al mes de maig, mentre que al desembre el descens era del 29,1%. En total, els veïns i veïnes de Mataró van matricular 1.623 turismes al 2008.

GRÀFIC 4.2.2. Matriculació de turismes en persones físiques. Mataró. 2005 - 2008.

GRÀFIC 4.2.3. Matriculació de turismes en empreses. Mataró. 2005 - 2008.

Així, doncs, d'aquestes dades es desprèn que la davallada en la matriculació de turismes per part dels particulars respon a un refredament del consum de les llars mataronines. En el cas de les empreses, el descens en la matriculació de turismes ha trigat més en arribar que no pas en els particulars, tot i que el seu descens ha estat més acusat. Aquesta davallada cal relacionar-la amb un alentiment de l'activitat per part de les empreses locals.

GRÀFICS 4.2.2. I 4.2.3.

4.3. Residus

Generació de residus

Un dels derivats que es desprèn del consum per part de les famílies, especialment de productes no duradors, és la generació de residus, ja que un cop s'ha consumit el producte, el recipient o l'embolcall del producte es disposa en algun dels diversos contenidors que hi ha repartits per la ciutat, ja sigui de recollida selectiva o de rebuig, o es porta a alguna de les dues deixalleries de la ciutat. Però la generació de residus -tot i que de manera indirecta ens indica el nivell de consum de les famílies- és un problema per al medi ambient, especialment els residus que no poden reciclar-se, motiu pel qual cal advocar per reutilitzar-los.

La brossa generada al 2008 supera mínimament els 67 milions de quilograms Amb tot el que els mataronins i mataronines han portat a les deixalleries dels carrers Galícia i Layret, afegit a tot el que s'ha recollit a la via pública de la ciutat, el volum total de brossa generada a Mataró al 2008 ha estat de poc més de 67 milions de quilograms, només 36 tones més que al 2007, fet que en termes relatius representa un creixement del 0,05%. Cal tenir present que entre els anys 2007 i 2008, la població de Mataró ha crescut un 1,6%.

Si ens fixem en la variació interanual de l'acumulat anual que apareix en el **GRÀFIC 4.3.1**, la sèrie de dades presenta de manera més marcada el perfil descendent. Aquest descens s'inicia a començaments del 2007, quan la variació interanual encara registrava un creixement del 6,8%. D'aleshores ençà, la variació s'ha anat reduint mes rere mes, fins arribar al principi del 2008 quan es va registrar una davallada de l'1%. Durant el 2008 la variació interanual s'ha mogut sempre en valors negatius, però mai situats per sota del -1%. Certament, aquest valor negatiu de la variació interanual en la generació de residus que s'ha registrat al llarg del 2007 i 2008 coincideix amb la desacceleració del consum de les famílies espanyoles i catalanes que assenyalen els indicadors macroeconòmics.

Un factor que cal tenir molt present a l'hora d'analitzar la generació de residus és que aquesta sèrie està sotmesa a variacions a causa de factors externs com ara la major conscienciació ciutadana envers el fet de minimitzar la generació de residus o, com va passar al 2005, la implantació del servei de recollida de residus comercials¹². La implantació d'aquest servei va propiciar que alguns comerços optessin per contractar els serveis d'un gestor privat autoritzat per fer la recollida selectiva de la brossa. Així, d'una banda, l'aparició d'aquests gestors privats va suposar que l'Ajuntament deixés de

concentrar de manera exclusiva la prestació de la recollida selectiva i, de l'altra, que ja no es registrés la totalitat de la brossa que es genera al municipi, la qual cosa representa un trencament de la sèrie a nivell estadístic.

El creixement del nombre d'habitants empadronat a Mataró durant el 2008 (1,6%) ha estat més important que el de quilograms de brossa generada (0,05%). Aquesta combinació acaba donant com a resultat una davallada dels residus generats per habitant, ja que al 2007 van ser 559 kg, amb una mitjana diària d'1,53 kg. Al 2008, cada mataroní va generar 550 kg de brossa, la qual cosa representa una mitjana diària d'1,5 kg diaris. Els 24,5 grams diaris de menys que cada habitant de Mataró ha generat al 2008 respecte del 2007, tot i que pot semblar una quantitat molt minsa, en termes anuals representa gairebé 9 quilograms menys de brossa per habitant. Per al conjunt de la ciutat, aquest fet representa que s'han deixat de generar poc més d'un milió de quilograms de brossa.

TAULA 4.3.1. I GRÀFIC 4.3.1.

TAULA 4.3.1. Evolució dels residus generats. Mataró. 2007 - 2008

	TM residus generats	Var. % (1)	Var. % (2)
des-07	5.255,10	-2,16%	-2,56%
gen-08	5.757,72	-0,93%	9,56%
feb-08	5.303,75	3,23%	-7,88%
mar-08	5.509,98	-4,51%	3,89%
abr-08	5.631,61	5,22%	2,21%
maig-08	5.884,55	-1,95%	4,49%
juny-08	5.646,43	-3,25%	-4,05%
jul-08	6.118,35	3,64%	8,36%
ago-08	5.069,38	-2,93%	-17,14%
set-08	5.595,61	2,08%	10,38%
oct-08	5.768,28	-1,08%	3,09%
nov-08	5.308,69	-1,56%	-7,97%
des-08	5.438,46	3,49%	2,44%

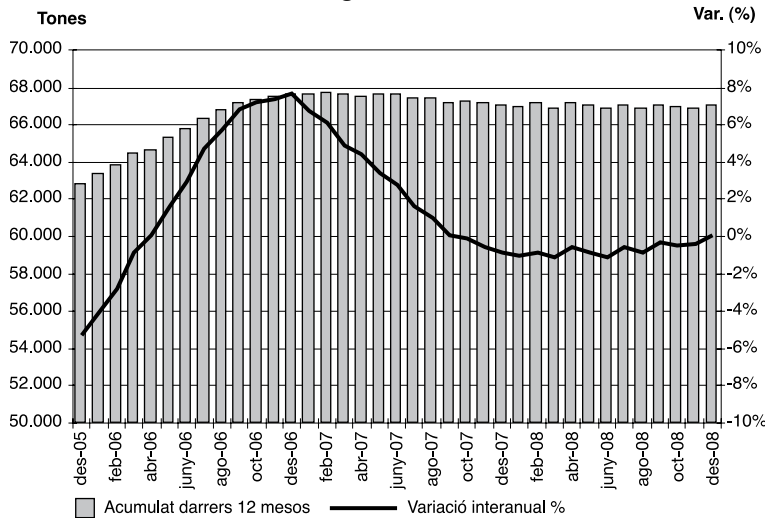
(1) Variació percentual respecte del mateix període de l'any anterior.

(2) Variació percentual respecte del mes anterior.

TM = Tones Mètriques.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de la Secció de Residus i Neteja Viària del Departament de Serveis Municipals i Manteniment de l'Ajuntament de Mataró.

¹² D'acord amb l'entrada en vigor de la Llei 15/2003, de 13 de juny, de modificació de la Llei 6/1993 de 15 de juliol.

GRÀFIC 4.3.1. Residus generats. Mataró. 2005 - 2008.

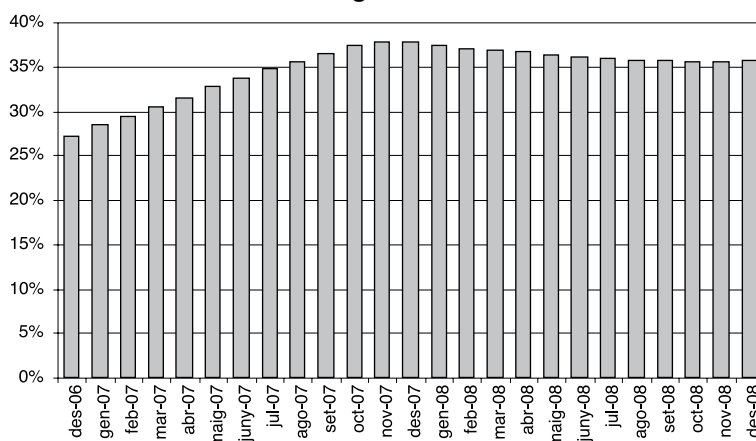
Font: elaboració pròpia a partir de les dades de la Secció de Residus i Neteja Viària del Departament de Serveis Municipals i Manteniment de l'Ajuntament de Mataró.

Recollida selectiva

El percentatge de recollida selectiva del 2008 se situa en el 35,7%, dos punts menys que al 2007

Dels 67 milions de quilograms de residus que s'han generat a Mataró durant el 2008, 23,95 s'han recollit de manera selectiva, ja sigui a través dels contenidors especialment dedicats a la recollida selectiva o bé mitjançant la recollida a les dues deixalleries de Mataró. Aquest volum de recollida selectiva representa el 35,7% de tota la brossa generada a la ciutat, i suposa un descens de dos punts percentuals respecte de la xifra del 2007. **GRÀFIC 4.3.2.**

Si prestem una especial atenció a la recollida selectiva a través dels contenidors ubicats al carrer (principalment de paper, envasos i vi-

GRÀFIC 4.3.2. Evolució del percentatge de recollida selectiva sobre el total de residus generats a Mataró. 2005 - 2008.

Font: Secció de Residus i Neteja Viària del Departament de Serveis Municipals i Manteniment de l'Ajuntament de Mataró.

dre, i també de la fracció orgànica), observem que representa el 19,2% del total de residus recollits a Mataró i el 53,8% de tota la recollida selectiva de la ciutat. Aquest percentatges són 1,9 i 2,2 punts inferiors, respectivament, als del 2007.

La implantació de la recollida de la brossa orgànica durant el darrer trimestre del 2006 ha suposat que al 2007 aquesta fracció passés a ser la més recollida (superant el paper) amb més de 7 milions de quilograms i un creixement del 180%. Sembla, però, que al 2008 aquesta fracció ha tocat sostre ja que se n'han recollit 6,6 milions de quilograms, és a dir, un 6,3% menys que al 2007. Malgrat la davallada, continua sent la fracció amb més quantitat de recollida selectiva.

El paper, que fins a la implantació del sistema de recollida de brossa orgànica era el residu del qual es recollia més quantitat de manera selectiva, s'ha situat en segona posició. Al 2008 se n'han recollit més de 3.369 tones, xifra un 16,4% inferior a la del 2007. En un any, la variació interanual de la recollida de paper ha passat d'un creixement del 17,3% al 2007 a un descens del 16,4% al 2008.

El tercer tipus de fracció més recollida és el vidre, amb un total de 1.800 tones recollides al 2008, un 2% més que al 2007. De fet, ha estat l'única de les quatre grans fraccions de recollida selectiva al carrer que ha crescut al 2008. Aquest creixement, però, no amaga que la tendència -com en la resta de fraccions de recollida selectiva- és clarament a la baixa, com així ho corrobora el fet que al 2007 la recollida de vidre va créixer un 29,7%.

Quant als envasos, al 2008 se n'han recollit 1.142 tones, xifra un 15% inferior a la recollida al 2007. En només un any la recollida d'envasos ha passat de créixer un 43% a recular un 15%.

Finalment, el darrer ítem a analitzar és l'ús de la deixalleria per part dels ciutadans i de les empreses de Mataró. Durant el 2008 van passar 46.116 vehicles per les deixalleries, xifra que representa un creixement del 13,4% respecte del 2007. Val a dir, però, que aquest creixement ha estat influït pel fet que, a partir del mes de febrer, les deixalleries han començat a obrir els dilluns.

En resum, el descens de la brossa recollida selectivament s'ha produït en les principals fraccions que disposen de contenidors al carrer (orgànica, paper, vidre i envasos), ja que al 2008 se'n van recollir 12,8 milions de quilograms, un 8,9% menys que al 2007. A les dues deixalleries el volum de brossa recollida ha estat de 12,8 milions de quilograms, un 0,75% menys que al 2007. **TAULA 4.3.2.**

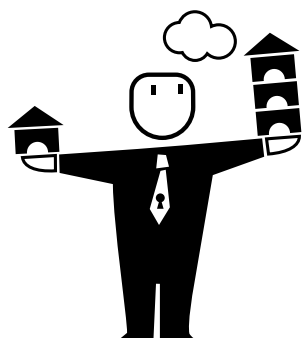
TAULA 4.3.2. Recollida selectiva al carrer. Mataró. 2007 - 2008

	Paper		Vidre		Envasos		Orgànica		Entrada vehicles a la deixalleria	
	Kg. ⁽¹⁾	Var. % ⁽²⁾	Kg. ⁽¹⁾	Var. % ⁽²⁾	Kg. ⁽¹⁾	Var. % ⁽²⁾	Kg. ⁽¹⁾	Var. % ⁽²⁾	Nombre ⁽¹⁾	Var. % ⁽²⁾
desembre-2007	4.027.110	17,27%	1.765.670	29,27%	1.343.180	43,14%	7.016.200	180,76%	40.678	13,38%
gener-2008	3.953.050	13,18%	1.789.910	25,29%	1.317.660	34,70%	6.928.000	130,19%	40.959	12,32%
febrer-2008	3.920.180	10,32%	1.779.770	20,44%	1.313.500	30,93%	6.885.700	99,96%	41.543	12,81%
març-2008	3.845.790	5,75%	1.795.120	20,16%	1.301.100	24,49%	6.793.820	73,23%	41.762	12,12%
abril-2008	3.822.050	3,50%	1.804.920	17,37%	1.301.780	19,68%	6.781.920	55,82%	42.900	15,07%
maig-2008	3.744.710	-0,59%	1.789.600	12,10%	1.294.420	14,89%	6.728.380	39,59%	43.033	14,11%
juny-2008	3.646.600	-5,25%	1.739.620	6,01%	1.279.200	10,43%	6.682.680	26,69%	42.786	11,59%
juliol-2008	3.594.630	-8,34%	1.732.960	3,49%	1.249.960	3,25%	6.668.820	16,57%	43.380	11,75%
agost-2008	3.534.520	-10,55%	1.734.560	0,82%	1.219.180	-1,71%	6.639.040	8,75%	43.518	10,61%
setembre-2008	3.506.910	-11,68%	1.716.960	-2,04%	1.188.800	-5,81%	6.626.820	1,79%	44.389	11,32%
octubre-2008	3.429.740	-14,43%	1.724.720	-2,50%	1.167.720	-9,96%	6.611.460	-3,64%	45.011	10,69%
novembre-2008	3.389.203	-16,01%	1.723.760	-3,15%	1.145.780	-13,86%	6.588.580	-6,21%	45.370	11,08%
desembre-2008	3.368.993	-16,34%	1.801.460	2,03%	1.142.000	-14,98%	6.576.320	-6,27%	46.116	13,37%

(1) Acumulat en els darrers dotze mesos.

(2) Taxa de variació interanual.

Font: Secció de Residus i Neteja Viària del Departament de Serveis Municipals i Manteniment de l'Ajuntament de Mataró.

5. Habitatge

5.1. Habitatges iniciats per tipologia i preus dels habitatges

El ritme de la construcció d'habitatges nous a Mataró s'ha alentit moltíssim. Al 2008 s'hi van començar a construir 110 habitatges, un 84% menys que els que s'hi van iniciar al 2007 i un 93% menys que al 2006. Els preus dels habitatges nous també han caigut: un 11,7% a Mataró, la qual cosa ha provocat que el preu per metre quadrat se situï en els 3.666 euros.

Fonts utilitzades: Informe sobre el sector de l'habitatge a Catalunya (2008), El País, La Vanguardia, Cinco Días, Expansión, Avui i El Punt.

5.1. Habitatge

Situació general

L'any 2008 s'ha confirmat el canvi de tendència que l'economia catalana havia començat a mostrar al 2007. Després de gairebé dotze anys amb creixements anuals del PIB progressius, amb una mitjana superior al 3%, al 2008 el creixement s'ha reduït fins a situar-se en una taxa del 0,7%. El sector de la construcció ha estat un dels que ha contribuït de manera decisiva a entrar en aquest context recessiu. La construcció, que havia estat un dels motors principals de l'economia amb una taxa de creixement mitjà anual del 5,4% i un increment acumulat entre el 1998 i el 2007 del 68% (pràcticament el doble que l'experimentat pel PIB general), ha entrat en recessió, amb un evolució negativa del -3% l'any 2008. La frenada ha estat especialment accentuada en el subsector de l'edificació residencial, que ha sofert una caiguda del -16,7%, després d'un creixement acumulat en el període 1998-2007 del 130% (més de tres vegades superior al del PIB global).

Des de la perspectiva del mercat laboral, la dràstica caiguda d'activitat en el sector de la construcció -caracteritzat per l'ús intensiu de mà d'obra- ha tingut un fort efecte pernicios en l'ocupació, amb una pèrdua directa de més de 80.000 llocs de treball durant el 2008.

Una de les conseqüències immediates d'aquesta pèrdua de llocs de treball ha estat l'increment de la morositat en la devolució de préstecs hipotecaris per a la compra d'habitatge. En efecte, l'atur s'ha afegit a un augment de les dificultats de les llars per pagar els seus habitatges, que ja s'havia començat a manifestar a mesura que s'havien anat incrementant els tipus d'interès hipotecaris. Segons dades del Banc d'Espanya, a nivell de l'Estat espanyol, la morositat hipotecària global ha passat del 0,92%, a finals de l'any 2007, al 3,37%, a finals de l'any 2008. Els creixements més acusats es detecten en el sector de les activitats immobiliàries, amb un morositat del 6,1%; seguida pel sector de la construcció, amb un 4,9%; i una mica més moderada en el cas dels préstecs per la compra d'habitatges, amb un 2,4%.

Els indicadors directes del sector de l'habitatge del 2008 confirmen la difícil situació que travessa el sector de l'habitatge a Catalunya. Així, els habitatges iniciats no han arribat a les 28.000 unitats -exactament han estat 27.569-, xifra que suposa una davallada

del 67,8% respecte dels iniciats al 2007. En només dos anys s'ha passat de la xifra rècord en el nombre d'inici d'obres mai assolida a Catalunya -amb els 127.117 habitatges iniciats al 2006-, a la segona xifra d'inici d'obres més baixa de la sèrie documentada pels visats dels col·legis d'aparelladors i arquitectes tècnics des de l'any 1983 (l'any 1984 els visats van ser 26.294). Amb l'evolució trimestral s'observa com l'activitat ha anat disminuint al llarg de l'any, des dels 11.411 habitatges iniciats al primer trimestre del 2008 fins arribar als menys de 5.000 habitatges iniciats durant els dos darrers trimestres del 2008. Amb aquesta tendència no s'espera una significativa recuperació de l'activitat constructora a curt termini.

Un altre indicador directe són el nombre de préstecs hipotecaris per a la compra d'habitatges. Al 2008 es van concedir 116.303 préstecs nous, un 40,5% menys que al 2007. La quantia mitjana de les hipoteques ha passat dels 184.061 euros del 2007, als 167.0748 del 2008; és a dir, s'ha reduït en un 10,1%, en part pel descens dels preus dels habitatges, però també per la menor proporció de préstec respecte del valor del bé hipotecat.

L'anàlisi de la distribució territorial de la construcció d'habitatges presenta a les comarques de l'interior com les més afectades per la davallada de l'activitat, amb una caiguda de l'inici d'obres del 74,5%, i 4.671 habitatges iniciats. A les comarques turístiques, on s'han iniciat 6.575 habitatges, ha sofert un descens del 69,5%. Les àrees urbanes també han protagonitzat un fort descens en l'inici d'obres, amb una reculada del 64,3%.

Mataró

Mínim històric en l'inici de la construcció d'habitatges a Mataró, amb 110 unitats al 2008

Les dades de construcció d'habitatges a Mataró segueixen la mateixa línia que a Catalunya. Després que al 2006 s'assolís la xifra més alta en l'inici de la construcció d'habitatges a la ciutat (amb 1.625 visats), al 2007 la construcció d'habitatges va començar el seu declivi, tal com ho demostren els 707 habitatges iniciats, 918 menys que al 2006; o el que és el mateix, una davallada del 56,5%¹³. Al 2008, el començament en la construcció d'habitatges ha sofert un fort daltabaix i s'ha registrat la xifra més baixa mai existent a la ciutat des que disposem d'aquestes dades -l'any 1994-, amb l'inici de 110 habitatges, un 84% menys que els que es van iniciar al 2007 i un 93% menys que al 2006.

Amb l'evolució trimestral s'observa com la construcció d'habitatges a Mataró s'afeblia a mesura que passava l'any. Així, en el primer trimestre del 2008 es van iniciar 66 habitatges; en el segon i tercer, 17; i en el quart, 10. Amb aquesta tendència a la baixa sembla difícil que es produeixi una recuperació immediata en les xifres de construcció d'habitatges.

Pel que fa a la tipologia dels habitatges iniciats, els plurifamiliars són els que han patit amb més intensitat la frenada en la cons-

trucció d'habitatges: s'ha passat dels 672 habitatges iniciats al 2007 a només 90 al 2008, fet que representa una davallada del 86,6%. En els habitatges unifamiliars el descens ha estat una mica més moderat: s'ha passat dels 35 habitatges iniciats al 2007 als 20 al 2008, la qual cosa suposa un descens del 43%. Amb la davallada en la construcció d'habitatges, els plurifamiliars han perdut pes ja que representen el 81,8% dels habitatges iniciats durant el 2008, mentre que al 2007 eren el 95%.

La grandària mitjana dels habitatges nous a Mataró al 2008 se situa en els 103,7 m²

Pel que fa a la grandària dels habitatges nous, el major pes dels habitatges unifamiliars (18,2% dels habitatges iniciats) ha ajudat al fet que la grandària mitjana dels habitatges iniciats al 2008 a Mataró creixés i se situés en els 103,7 m². Aquesta xifra suposa 12 m² més que els iniciats al 2007 i 19 m² més que els començats al 2006. Tot i aquest repunt en la grandària dels habitatges nous, però, les construccions d'avui en dia tenen poca cosa a veure amb les que es construïen al 2000, quan la superfície mitjana dels habitatges era de 131 m². En vuit anys, la superfície dels habitatges nous han minvat prop de 27 m². Entre les causes existents per explicar aquesta reducció de la superfície dels habitatges hi ha l'interès, per part dels constructors, d'encabir més habitatges en les seves promocions, i també la tendència que les famílies siguin cada cop més atomitzades.

Per tal d'augmentar les vendes d'habitatges, a banda de rebaixes en els preus de venda, l'augment de la superfície dels habitatges nous és una altra opció per fer-los més atractius per als compradors. **TAULA 5.1.1.**

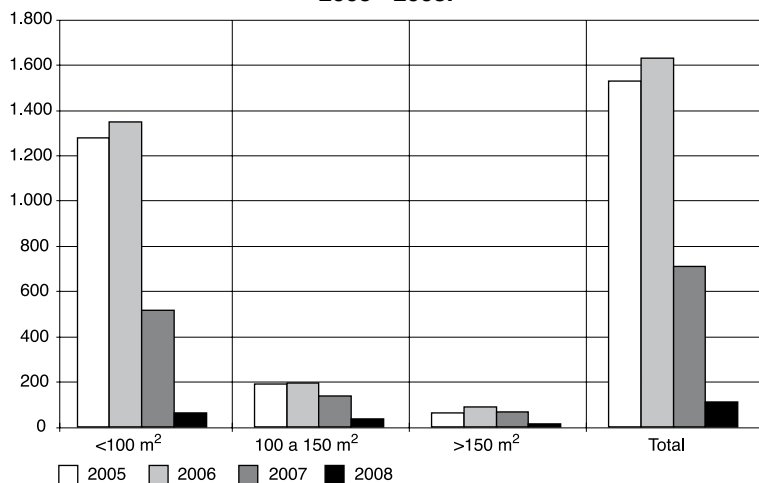
TAULA 5.1.1. Evolució del nombre d'habitatges iniciats. Mataró. 2001 - 2008.

Unifamiliars	<50m²	51 a 75	76 a 100	101 a 125	126 a 150	>150 m²	Total
2001	0	1	35	10	5	51	102
2002	0	9	16	13	19	23	80
2003	0	0	4	26	9	19	58
2004	0	4	1	8	2	23	38
2005	0	0	7	7	4	35	53
2006	0	0	12	3	0	59	74
2007	0	0	2	5	1	27	35
2008	0	0	2	4	0	14	20
Plurifamiliars	<50m²	51 a 75	76 a 100	101 a 125	126 a 150	>150 m²	Total
2001	0	89	216	196	150	57	708
2002	0	82	211	371	112	11	787
2003	8	59	393	187	229	220	1.096
2004	96	198	513	169	86	135	1.197
2005	47	674	545	76	102	28	1.472
2006	53	585	695	153	40	25	1.551
2007	8	206	296	94	31	37	672
2008	5	11	42	15	17	0	90
Total	<50m²	51 a 75	76 a 100	101 a 125	126 a 150	>150 m²	Total
2001	0	90	251	206	155	108	810
2002	0	91	227	384	131	34	867
2003	8	59	397	213	238	239	1.154
2004	96	202	514	177	88	158	1.235
2005	47	674	552	83	106	63	1.525
2006	53	585	707	156	40	84	1.625
2007	8	206	298	99	32	64	707
2008	5	11	44	19	17	14	110

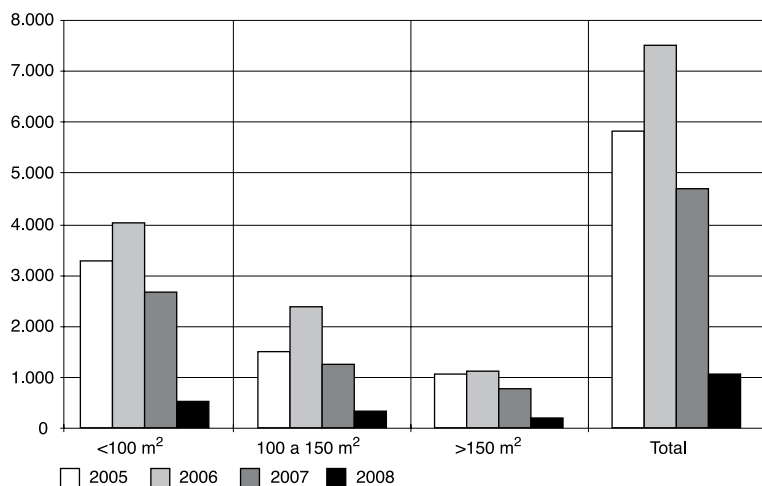
Font: elaboració pròpia a partir de les dades de la Secretaria d'Habitatge de la Generalitat de Catalunya.

¹³ L'entrada en vigor del Codi Tècnic d'Edificació al 2007 va suposar que s'acumulessin als mesos finals del 2006 un nombre important de visats d'obra, que sense aquest nou codi tècnic segurament s'haguessin registrat al 2007

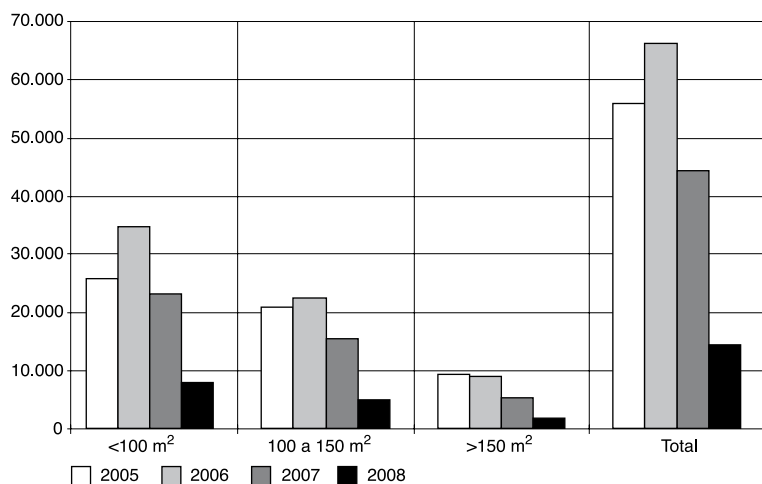
**GRÀFIC 5.1.1. Evolució dels habitatges iniciats a Mataró.
2005 - 2008.**

**GRÀFIC 5.1.2. Evolució dels habitatges iniciats al Maresme.
2005 - 2008.**

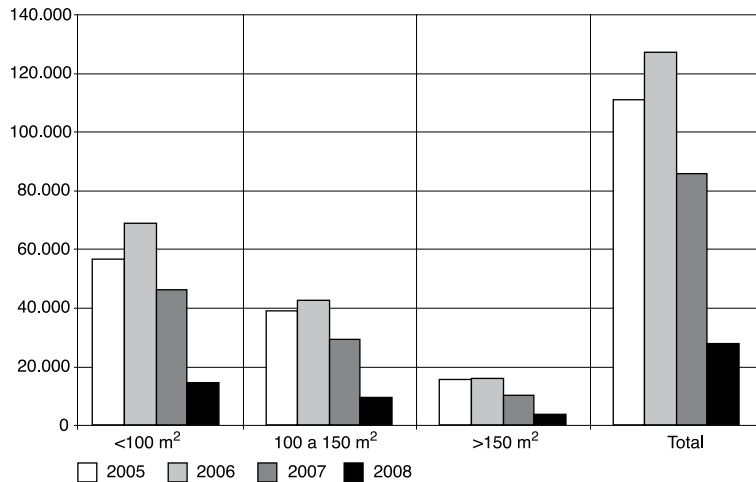
**GRÀFIC 5.1.3. Evolució dels habitatges iniciats a Barcelona.
2005 - 2008.**

La sèrie de gràfics que van del 5.1.1 al 5.1.4, mostren com els quatre àmbits que representen (Mataró, Maresme, província de Barcelona i Catalunya) dibuixen el mateix perfil: ascensió en la construcció d'habitatges fins al 2006, i caiguda en picat durant els anys 2007 i 2008. A més a més, aquest perfil es repeteix en les tres grandàries en què es classifiquen els habitatges. L'única excepció recau en els habitatges de més de 150 m² de la província de Barcelona, que presenten el valor més alt al 2005, i des d'aleshores la xifra d'habitatges ha anat caient any rere any.

Les diferències entre aquests quatre àmbits rau en la intensitat en què s'ha produït la davallada al 2008. En els quatre àmbits el descens és molt important –per sobre del 50%– però, entrant en cada àmbit, s'observa com Mataró presenta el descens més extrem dels quatre àmbits, amb una davallada del 84,4%. El segueix el Maresme, amb un descens del 77,7% i, finalment, la província de Barcelona i Catalunya han registrat caigudes molt similars, del 67,2% i del 67,8%, respectivament. En valors absoluts, les reduccions són de 597 habitatges menys construïts a Mataró; 3.632 menys al Maresme; 29.671 menys a la província de Barcelona, i 57.946 menys a tot Catalunya.

Si analitzem l'evolució per grandària de l'habitatge s'observa com els habitatges de menys de 100 m² són els que fan una aportació més gran a la davallada total d'habitatges, especialment en el cas de Mataró, on al 2007 el 72,4% dels habitatges iniciats feien menys de 100 m², i al 2008 van passar a representar el 54,5% del total. En la resta d'àmbits, en cap cas el pes dels habitatges de menys de 100 m² superen el percentatge de Mataró (54,5%).

GRÀFIC 5.1.4. Evolució dels habitatges iniciats a Catalunya. 2005 - 2008.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de la Secretaria d'Habitatge de la Generalitat de Catalunya.

Important reducció de la intensitat constructora a Mataró al 2008

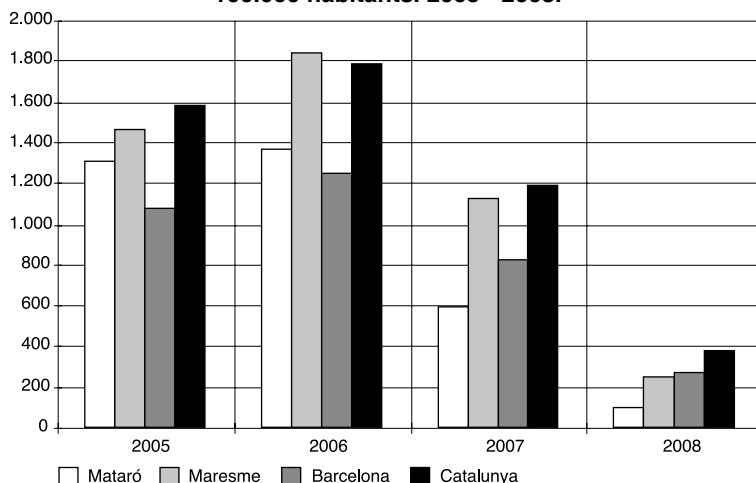
Pel que fa a l'evolució de la intensitat constructora¹⁴ dels quatre àmbits que s'analitzen, Mataró -que al 2005 i 2006 ocupava al tercera posició quant a intensitat- al 2007 i 2008 ha sofert una forta davallada en intensitat que l'ha relegat a la quarta posició. La província de Barcelona ha passat a ocupar la tercera posició. Respecte dels altres dos àmbits, el Maresme i Catalunya, tots dos àmbits han tingut una intensitat molt similar, si bé habitualment el conjunt de Catalunya és el que té una major intensitat constructora d'habitatges.

En els habitatges de grandària mitjana, la intensitat constructora al Maresme i a la província de Barcelona gairebé tripliquen la intensitat de Mataró, i en el cas de Catalunya, la multiplica per quatre. En

els habitatges de més de 150 m², la província gairebé triplica la intensitat constructora de Mataró, el Maresme gairebé la quadruplica, i Catalunya és 4,4 cops més gran que la intensitat de constructora de Mataró. **GRÀFIC 5.1.5.**

La desacceleració registrada en els visats d'habitatges nous també s'observa en altres indicadors que proporciona la Secretaria d'Habitatge de la Generalitat de Catalunya mitjançant un treball de camp.

Aquestes dades mostren com pràcticament tots els municipis de més de 50.000 habitants de la província de Barcelona han reduït l'oferta d'habitatge nou durant el 2008. Aquesta menor oferta cal atribuir-la al fet que al 2007 es van iniciar un nombre considerablement inferior d'habitatges que al 2005 i 2006, que molt probablement es van acabar i es van posar a la venda al 2008. En el cas de Mataró, l'oferta d'habitatges nous estava en 143, una xifra molt semblant a la de Sant Cugat i Manresa, que representa un descens del 83,7% en el nombre d'habitatges oferts.

GRÀFIC 5.1.5. Evolució de la intensitat constructora cada 100.000 habitants. 2005 - 2008.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de la Secretaria d'Habitatge de la Generalitat de Catalunya.

¹⁴ La intensitat constructora és el quocient entre els habitatges iniciats i el nombre d'habitants.

Un altre indicador de la situació del sector és la davallada que han sofert la majoria de municipis grans de la província en la grandària de les promocions. A Mataró, al 2007, la mitjana d'habitatges per promoció era de 14. Al 2008, la mitjana s'ha situat en 11; és a dir, es fan promocions més petites per mirar d'aconseguir vendre amb més rapidesa tota la promoció. Val a dir, però, que Mataró no és la ciutat on més s'ha reduït el nombre d'habitatges per promoció, ja que poblacions com Manresa, l'Hospitalet o Vilanova han reduït la grandària de les seves promocions en 16, 15 i 11 habitatges, respectivament, durant el 2008.

Al 2008, el termini mitjà de venda d'una promoció nova d'habitatges a Mataró és de 25 mesos

Els indicadors de comercialització d'habitatges nous del 2008 mostren la contracció que està vivint el mercat de l'habitatge. Així, en dotze dels catorze municipis més poblats de la província de Barcelona dels quals es disposa d'informació, el percentatge de vendes mensuals s'ha reduït. Només Granollers i Mataró han aconseguit augmentar el percentatge de vendes mensual durant el 2008, fins a situar-lo en el 3,4% i el 4%, respectivament. Amb aquests percentatges, i tenint en compte que la mitjana d'habitatges per promoció a Mataró i Granollers és d'11 habitatges, els mesos en què es triga a vendre una promoció són els més baixos d'entre els grans municipis de la província, amb 25 i 30 mesos, respectivament. Entre els municipis on es triga més a vendre una promoció hi ha Sabadell (98 mesos) i Cornellà (120 mesos).

Així, doncs, tots els indicadors disponibles mostren el refredament en la comercialització d'habitatges. Per tal d'incentivar el mercat immobiliari, els preus dels habitatges s'han reduït, tal com es desprèn de les dades del preu per metre quadrat que tractarem a continuació. **TAULA 5.1.2.**

Preus de venda d'habitatges nous, de segona mà i renda de lloguer d'habitatges

L'elevat preu que han assolit els habitatges durant el cicle expansiu que ha viscut el sector immobiliari ha impossibilitat l'accés a l'habitatge

d'un important percentatge de la població. L'esclat de la "bombolla immobiliària" es va produir al 2007, però ha estat al 2008 on s'ha fet més evident la punxada en el sector, tal com s'ha apuntat en paràgrafs anteriors, amb l'alentiment del ritme de vendes. El menor nombre de vendes d'habitatges s'ha acabat traslladant als preus, que ja s'estan reduint.

Amb dades procedents de la Secretaria d'Habitatge de la Generalitat de Catalunya, el preu mitjà per metre quadrat dels habitatges nous a Catalunya al 2008 se situa en els 3.252 euros. Val a dir, però, que només es disposa d'informació històrica de quaranta-quatre municipis de tot Catalunya, el preu mitjà dels quals al 2008 ha estat de 3.782 euros per metre quadrat, un 7,3% inferior al preu del 2007¹⁵.

TAULA 5.1.2. Dades sobre l'oferta i la comercialització d'habitatges nous als municipis de més de 50.000 habitants de la província de Barcelona. 2008.

Municipi	Any 2008				Variació 2007 - 2008			
	Habitatges en oferta ⁽¹⁾	Habitatges per promoció	Ritme de vendes ⁽²⁾	% Vendes mensuals ⁽³⁾	Habitatges en oferta ⁽¹⁾	Habitatges per promoció	Ritme de vendes ⁽²⁾	% Vendes mensuals ⁽³⁾
Badalona	337	22	51	2,00%	-39,1%	0	82,1%	-1,60 p.p.
Barcelona	2.596	22	53	1,90%	-55,6%	-2	55,9%	-1,02 p.p.
Castelldefels	112	11	60	1,70%	-73,3%	-1	140,0%	-2,23 p.p.
Cerdanyola del Vallès	116	9	54	1,90%	-63,3%	-2	86,2%	-1,59 p.p.
Cornellà de Llobregat	134	13	120	0,80%	-70,5%	1	300,0%	-2,49 p.p.
Granollers	256	11	30	3,40%	-68,3%	-7	-16,7%	0,62 p.p.
Hospitalet de Llobregat, l'	212	19	43	2,30%	-80,5%	-15	10,3%	-0,28 p.p.
Manresa	163	10	-	-	-79,8%	-16	-	-
Mataró	143	11	25	4,00%	-83,7%	-3	-16,7%	0,71 p.p.
Mollet del Vallès	22	11	-	-	-75,6%	4	-	-
Prat de Llobregat, el	61	9	-	-	-55,8%	-3	-	-
Rubí	88	12	42	2,40%	-84,5%	-5	23,5%	-0,51 p.p.
Sabadell	1.073	26	98	1,00%	-54,5%	-9	250,0%	-2,58 p.p.
Sant Boi de Llobregat	76	15	-	-	-69,2%	-1	-	-
Sant Cugat del Vallès	168	33	65	1,60%	-89,6%	-4	54,8%	-0,78 p.p.
Santa Coloma de Gramenet	72	17	49	2,00%	-64,7%	2	226,7%	-4,77 p.p.
Terrassa	820	18	47	2,20%	-80,6%	-6	42,4%	-0,80 p.p.
Viladecans	214	27	-	-	-59,9%	7	-	-
Vilanova i la Geltrú	53	7	44	2,30%	-91,9%	-11	41,9%	-0,97 p.p.

(1) Habitatges que estaven en oferta en el moment de dur a terme l'estudi.

(2) Mesos de venda d'una promoció.

(3) Percentatge de promoció venuda en un mes.

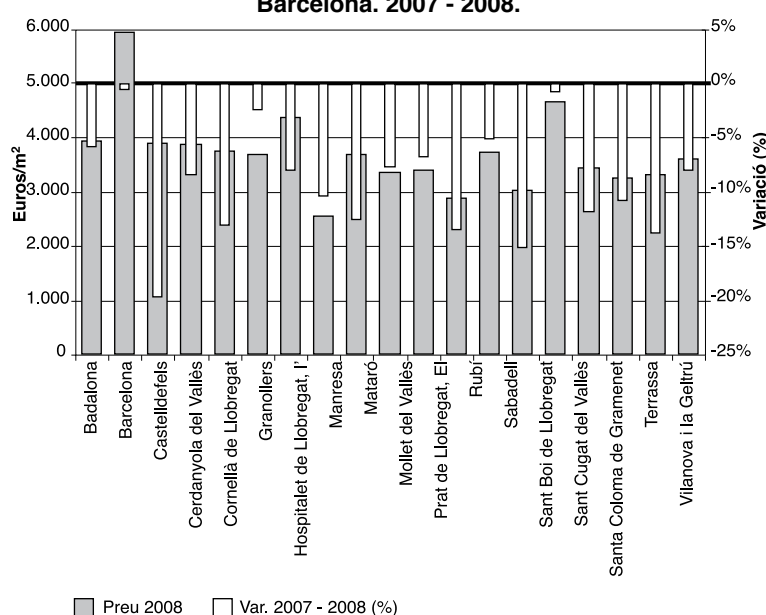
Font: Secretaria d'Habitatge de la Generalitat de Catalunya.

¹⁵ L'any 2008 s'ha produït un canvi en la metodologia dels càlculs dels preus mitjans, però les variacions anuals dels preus segueixen criteris comparables.

El preu de l'habitatge nou a Mataró ha caigut un 11,7% al 2008

Els dinou municipis de més de 50.000 habitants que hi ha a la província de Barcelona (GRÀFIC 5.1.6) han reduït el preu per metre quadrat. El descens més notable s'ha produït a Castelldefels, amb una caiguda del 22,8%, seguit per Cornellà, Sant Boi i Vilanova i la Geltrú, amb descensos que se situen entre el -14 i el -15%. A Mataró, el preu mitjà per metre quadrat s'ha situat en els 3.666 euros, un 11,7% inferior al del 2007.

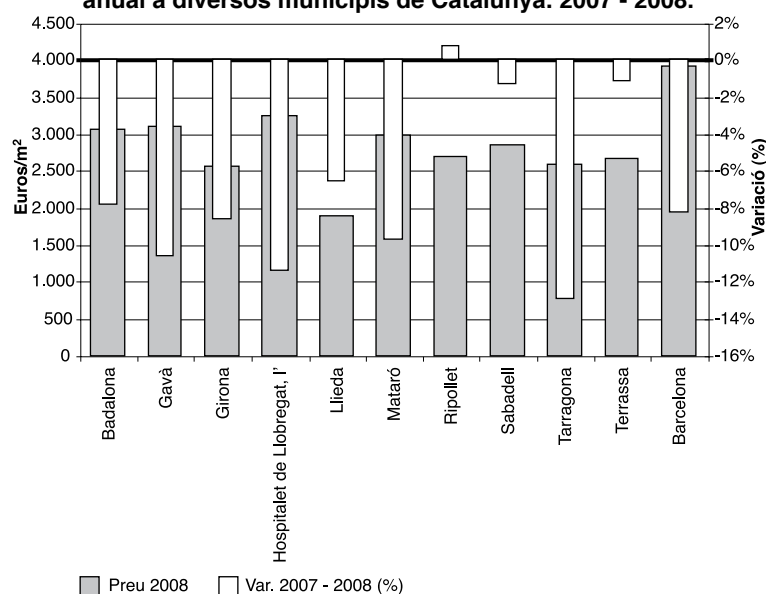
GRÀFIC 5.1.6. Preu mitjà dels habitatges nous i variació anual als municipis de més de 50.000 habitants de la província de Barcelona. 2007 - 2008.

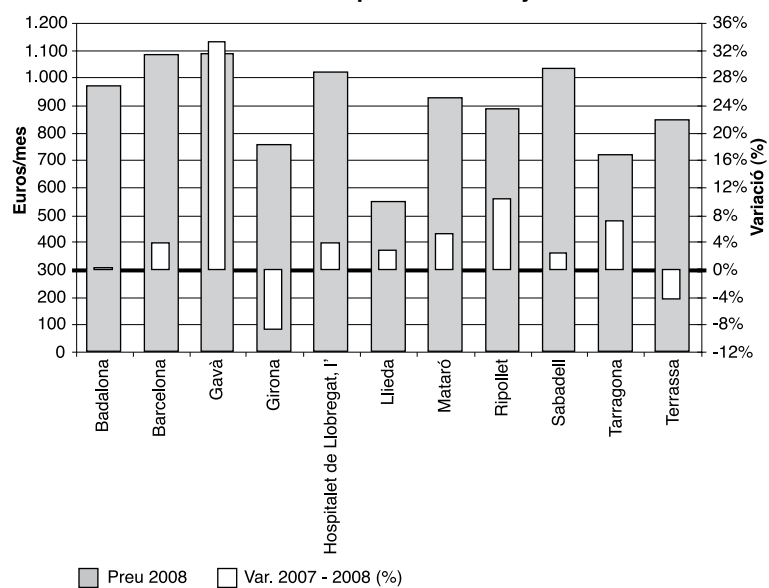
Un comportament similar al de l'habitatge nou es produeix amb l'habitatge de segona mà, ja que dels onze municipis que la Secretaria d'Habitatge ha analitzat al 2007, en deu d'ells el preu per metre quadrat s'ha reduït. El descens més notable el trobem a Girona, amb un preu mitjà de 2.579 euros/m², un 12,8% inferior al del 2007. Mataró també present un caiguda dels preus dels habitatges de segona mà que se situen en els 2.988 euros/m², un -9,7% menys que al 2007.

De l'actual situació del mercat immobiliari, qui n'està sortint més beneficiat és l'habitatge de lloguer, ja que els bancs estan restringint l'accés a les hipoteques i això està deixant el lloguer com a única opció per accedir a un habitatge per a un cert gruix de la població. Aquest augment de la demanda, atesa l'encara limitada oferta d'habitatge de lloguer, està empenyent a l'alça la renda mitjana del lloguer dels habitatges, tal com ho reflecteixen les dades procedents de la Secretaria d'Habitatge. En el cas de Mataró, al 2008 s'han signat 2.137 contractes de lloguer, un 25% més que al 2007, i la renda mensual s'ha situat en 929 euros, un 5,2% més cara que al 2007. Les dades disponibles de la Secretaria d'Habitatge situen la mitjana del lloguer mensual de Castelldefels com la més cara de tot Catalunya, amb 1.214 euros al mes. El municipi amb el lloguer més baix és a Torroella de Montgrí, amb 482 euros al mes. GRÀFICS 5.1.6. A 5.1.8.

GRÀFIC 5.1.7. Preu mitjà dels habitatges de segona mà i variació anual a diversos municipis de Catalunya. 2007 - 2008.

GRÀFIC 5.1.8. Renda mensual dels habitatges de lloguer i variació anual a diversos municipis de Catalunya. 2007 - 2008.

Font: Secretaria d'Habitatge de la Generalitat de Catalunya.

6. Activitat i estructura empresarial

- 6.1. Activitat i estructura empresarial a Mataró i al Maresme
- 6.2. Terciarització de l'economia de Mataró i del Maresme
- 6.3. Llicències d'activitats

Els tres principals indicadors relacionats amb l'activitat econòmica presenten davallades. El nombre de treballadors assalariats s'ha reduït un 8,6%; el nombre d'empreses un 8,5%; i el de treballadors autònoms, un 6,6%.

Fonts utilitzades: Nota de Conjuntura Econòmica, diversos períodes (2008 i 2009); Perspectiva econòmica de Catalunya, diversos períodes 2008 i 2009). Caixa de Catalunya, informe sobre la Conjuntura Econòmica, diversos períodes (2008 i 2009); La Caixa, informe mensual, diversos períodes (2008 i 2009); BBVA, Situació Catalunya, diversos períodes (2008 i 2009); ICTNET, El País, La Vanguardia, Cinco Días, Expansión, Avui i El Punt.

6.1 Activitat i estructura empresarial

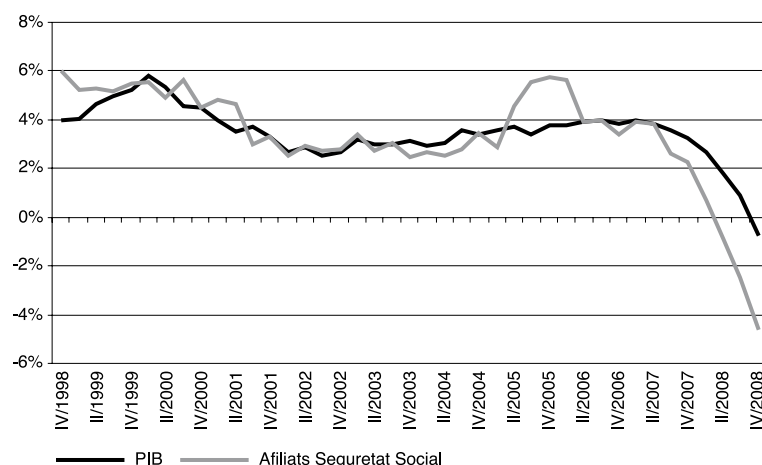
Espanya

L'any 2008 va acabar amb 18.305.613 treballadors amb alta laboral afiliats a la Seguretat Social a Espanya, un 4,6% menys que els que hi havia a la darrereria del 2007. De fet, la xifra d'afiliats a la Seguretat Social a la fi del 2008 és la més baixa des del mes de febrer del 2006.

En termes absoluts, el descens del 4,6% suposa una pèrdua, en només un any, de 890.000 afiliats, que ha afectat tant a afiliats de nacionalitat espanyola com estrangera, si bé aquests darrers han sofert amb una mica més d'intensitat la davallada. Mentre que el nombre d'efectius estrangers s'ha reduït en 98.882 afiliats, fet que representa un descens del 5%, entre els afiliats de nacionalitat espanyola la davallada ha estat de 791.260 efectius, fet que en termes relatius representa un descens del 4,6%. Així, el total d'afiliats de nacionalitat espanyola se situa en 16.423.389.

El **GRÀFIC 6.1.1** mostra la relació existent entre l'evolució de la variació interanual dels afiliats amb alta laboral i del PIB, ja que ambdues sèries dibuixen pràcticament el mateix recorregut. Aquesta relació es pot traduir numèricament a través del coeficient de correlació lineal amb un valor del 89,3%¹⁶. El gràfic permet veure com des de mitjan 2007 en endavant la davallada del PIB espanyol ha estat ràpida i intensa, ja que en un any i mig el ritme de creixement ha perdut més de 4,5 punts percentuals. En els treballadors afiliats a la Seguretat Social la davallada és encara més espectacular, ja que en els darrers divuit mesos la variació interanual s'ha reduït en 8,5 punts percentuals.

GRÀFIC 6.1.1. Variació interanual del PIB i dels treballadors afiliats a la Seguretat Social. Espanya. 1998 - 2008.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'INE.

¹⁶ Cal recordar que la correlació analitza si hi ha o no una relació o dependència matemàtica entre variables. Segons Colton, els valors de correlació de 0,75 a 1 impliquen que hi ha una correlació que va de molt bona a excel·lent.

A banda d'aquesta anàlisi més recent, el gràfic també permet fer-ne una anàlisi temporal molt més àmplia –dels darrers 10 anys– del creixement del PIB i dels treballadors afiliats a la Seguretat Social. Així, doncs, s'hi poden observar els més que notables creixements de la fi del segle XX, tant en el PIB com en assalariats. L'etapa següent, que correspon als primers anys del segle XXI, es va caracteritzar per l'alentiment de l'economia espanyola, fruit de l'esclat de la bombolla de les empreses tecnològiques. Malgrat aquest alentiment, però, el ritme de creixement continuava sent prou intens si ho comparem amb altres països de la Unió Europea. Des del 2004 fins a mitjan del 2007, gràcies al boom immobiliari i a l'auge del consum privat, el PIB ha anat creixent fins arribar a assolir, en algun període, taxes de creixement superiors al 4%. A partir de la segona meitat del 2007 queda palès l'alentiment econòmic espanyol, conseqüència del refredament del mercat de l'habitatge i del menor consum per part de les famílies.

L'evolució dels treballadors afiliats amb alta laboral a la Seguretat Social presenta diferències substancials en el seu desglossament per sectors. Així, trobem que en divuit dels vint-i-dos sectors que componen la indústria s'ha registrat una pèrdua de treballadors, amb la tònica general de pèrdua d'afiliats per al conjunt d'Espanya. En tretze dels divuit sectors amb pèrdua d'afiliats a la Seguretat Social, el descens és superior a la mitjana del conjunt de l'Estat (-4,6%). Entre els sectors industrials amb major pèrdua d'afiliats hi ha el dedicat a la fabricació de mobles –que està molt vinculat a l'evolució del sector de la construcció–, el de la fabricació de vehicles, el de la fabricació de productes metàl·lics i el de

la indústria tèxtil i de la confecció. Dels gairebé 200.000 afiliats que ha perdut la indústria en el darrer any, la meitat treballava en algun dels quatre sectors esmentats anteriorment. Entre els sectors que han augmentat el nombre de treballadors afiliats, el més destacat és el del sector dedicat a la fabricació d'altres materials de transport, que al llarg del 2008 ha guanyat 3.300 efectius, fet que representa un creixement del 5,4%.

La construcció és el sector que està patint amb més intensitat la crisi econòmica actual, ja que durant el 2008 ha perdut 560.000 treballadors que cotitzaven a la Seguretat Social. Aquesta xifra representa un descens del 23,8% i situa el total de cotitzants en 1.788.657. Val a dir que la construcció no registrava un nombre tan baix de cotitzants des de l'any 2001.

El 70% dels treballadors amb alta laboral a la Seguretat Social treballaven en el sector serveis. El sector també ha contribuït a la pèrdua de treballadors, però ho ha fet d'una manera molt més moderada, ja que al llarg de 2008 ha perdut 166.000 treballadors en alta laboral a la Seguretat Social, la qual cosa representa una davallada del nombre d'efectius de l'1,3%. Dels dinou subsectors que componen el sector serveis, el més perjudicat en termes relatius és el de les activitats immobiliàries -clarament vinculat al sector de la construcció- amb un descens del 15,8% (51.500 treballadors menys). Altres sectors que han sofert una pèrdua de treballadors són els relacionats amb el comerç, ja sigui al detall o a l'engròs, que ha perdut gairebé 150.000 cotitzants; i també el sector d'altres activitats empresarials, que ha reduït el nombre de cotitzants en prop de 70.000. El sector serveis és el que presenta més subsectors que han guanyat cotitzants, ja que vuit dels dinou subsectors han aconseguit incrementar el nombre de cotitzants. L'augment més destacat, tant en termes absoluts com relatius, és el del subsector sanitari, que ha vist com les seves llistes s'engreixaven en 95.500 cotitzants al 2008, fet que en termes relatius representa un increment del 7,6%. També cal destacar els subsectors de l'educació i la informàtica, amb 24.000 i 16.000 cotitzants més, respectivament, que al 2007.

TAULA 6.1.1. Evolució del nombre d'autònoms, assalariats i empreses a Mataró. 2007 - 2008.

Nombre	12/07	03/08	06/08	09/08	12/08
Autònoms	9.041	8.983	8.886	8.685	8.447
Assalariats	34.665	34.188	33.479	32.888	31.668
Empreses	4.294	4.244	4.191	4.027	3.930
Ass. / Empr.	8,07	8,06	7,99	8,17	8,06
Incr. anual %	12/07	03/08	06/08	09/08	12/08
Autònoms	-0,33%	-0,88%	-2,29%	-3,80%	-6,57%
Assalariats	2,49%	-1,15%	-4,62%	-4,46%	-8,65%
Empreses	0,96%	-1,26%	-3,72%	-5,18%	-8,48%
Ass. / Empr.	1,51%	0,11%	-0,93%	0,76%	-0,18%

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

Mataró

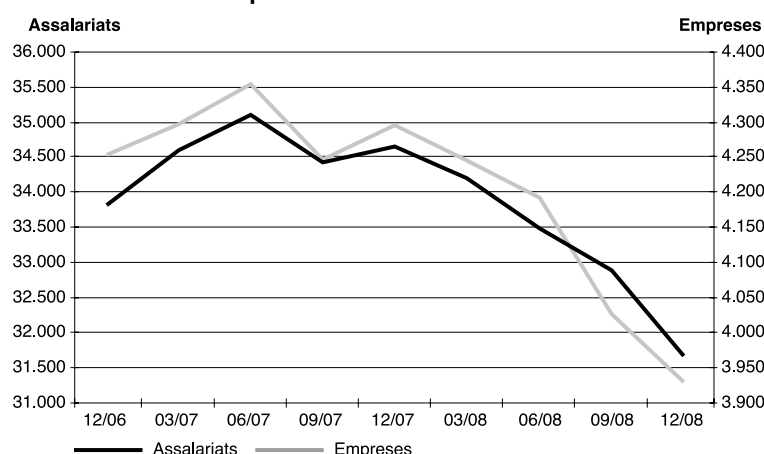
L'any 2008 ha acabat amb menys de 32.000 assalariats a Mataró L'ocupació a Mataró durant el 2008 ha seguit la tònica descendent marcada pel seu entorn més proper (Catalunya i Espanya).

Així, l'any 2007 va acabar amb la segona xifra més alta d'assalariats que mai hi ha hagut a Mataró, amb 34.668 cotitzants. Un any després, al final del 2008, el nombre d'assalariats s'ha situat en els 31.668 (una xifra tan baixa no es registrava des del darrer trimestre del 2002). En només un any, Mataró ha perdut prop de 3.000 assalariats, la qual cosa representa un descens del 8,6%. Per trobar una davallada d'aquesta magnitud en el nombre d'assalariats ens hauríem de remuntar a mitjan 1993, època de crisi postolímpica, quan el nombre de cotitzants al règim general de la Seguretat Social a Mataró es va reduir en 2.984 efectius, fet que en termes relatius va suposar un descens del 12,1%.

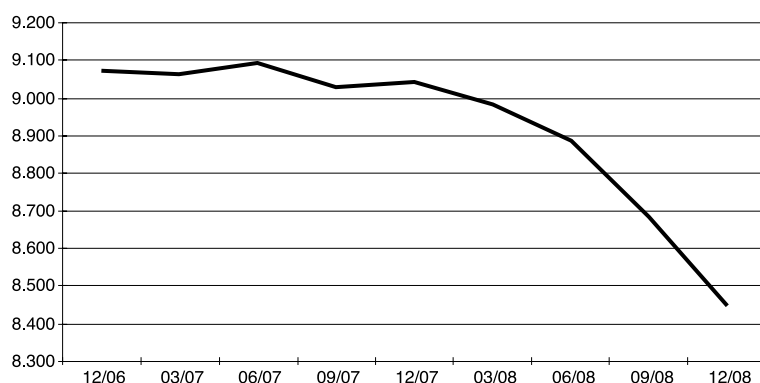
Pel que fa a la variació interanual, a mesura que l'any 2008 transcorria s'accelerava el descens. Així, s'ha passat d'un increment del 2,5% a la darrereria del 2007 a un descens del 8,6%; és a dir, la variació interanual ha perdut més d'onze punts en el ritme de creixement en només dotze mesos. Per trobar quatre trimestres consecutius amb pèrdua d'assalariats hauríem d'anar a parar a la fi del 1995 i 1996. Més recentment, entre 2002 i 2005, en algun trimestre es va registrar un descens interanual del nombre d'assalariats, si bé aquest període es va caracteritzar més per creixements baixos –que no arribaven a l'1%– que no pas per descensos interanuals. Durant aquests anys, les dificultats en la creació d'ocupació a Mataró es vinculen en bona

part a la liberalització mundial del comerç tèxtil. Això va conduir al tancament d'empreses del sector tèxtil i del gènere de punt, sector que a Mataró presentava un elevat grau d'especialització. L'actual pèrdua d'assalariats, si bé té el seu origen en la construcció, no s'ha centrat únicament en aquest sector, ja que amb la crisi financera i el descens del consum de les famílies la pèrdua d'ocupats s'estén a la resta de sectors econòmics. **TAULA 6.1.1.**

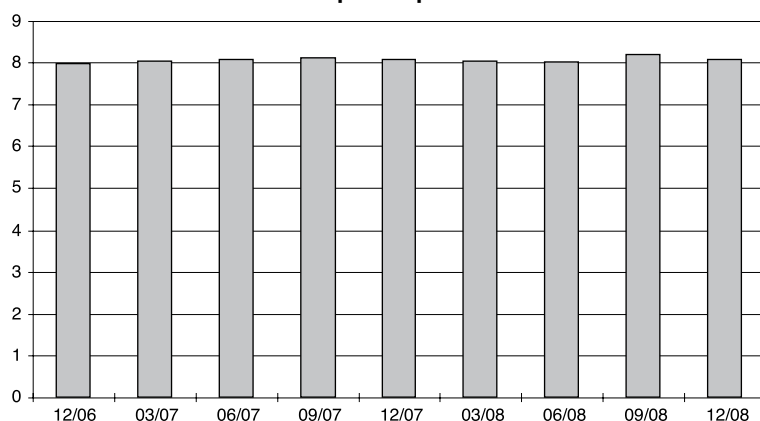
GRÀFIC 6.1.2. Empreses i assalariats. Mataró. 2006 - 2008.

GRÀFIC 6.1.3. Autònoms. Mataró. 2006 - 2008.

GRÀFIC 6.1.4. Assalariats per empresa. Mataró. 2006 - 2008.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

¹⁷ A partir de l'1 de gener del 2008, els treballadors per compte propi del Règim Especial Agrari passen a integrar-se en el Règim Especial de Treballadors per Compte Propi o Autònoms, d'acord amb allò que estableix la Llei 15/2007, de 4 de juliol. Aquest canvi suposa un trencament de la sèrie, motiu pel qual cal agafar les comparacions interanuals amb cautela.

El nombre d'empreses a Mataró se situa per sota de les 4.000 En referència al nombre d'empreses, l'any 2008 ha acabat amb 3.930, el valor més baix des del tercer trimestre de l'any 2000 quan se'n van comptabilitzar 3.851. Al llarg del 2008 la variació interanual de les empreses ha seguit la mateixa línia descendent que la dels assalariats. Així, l'any 2008 va començar amb un increment interanual de l'1% i ha acabat amb un retrocés del 8,5%. Val a dir, però, que la sèrie de la comparació interanual d'empreses porta des de mitjan 2006 registrant valors força baixos –per sota de l'1%– i, en algun cas, fins i tot negatius. És a dir, que el descens del nombre d'empreses durant el 2008 és una continuació lògica dels valors que es venien registrant en la sèrie des de fa més d'un any.

Finalment, la darrera sèrie que s'analitza de la Tresoreria de la Seguretat Social és la dels treballadors per compte propi¹⁷. Aquesta sèrie continua amb la dinàmica descendent dels altres dos indicadors, i l'any 2008 acaba amb 8.447 treballadors autònoms a Mataró. Igual que amb els assalariats i les empreses, ens hem de remuntar al primer trimestre del 2000 per trobar una xifra tan baixa de treballadors per compte propi a Mataró. En el darrer any, el nombre d'autònoms a la ciutat s'ha reduït en 594, cosa que en termes relatius suposa un descens del 6,6%.

Respecte de la mitjana d'assalariats per empresa, el descens tan semblant que s'ha registrat en assalariats i en empreses fa que el nombre d'assalariats per empresa durant el 2008 no s'hagi pràcticament mogut. Així, a la darrerria del 2008 cada empresa de Mataró té una mitjana de 8,06 assalariats, els mateixos que hi

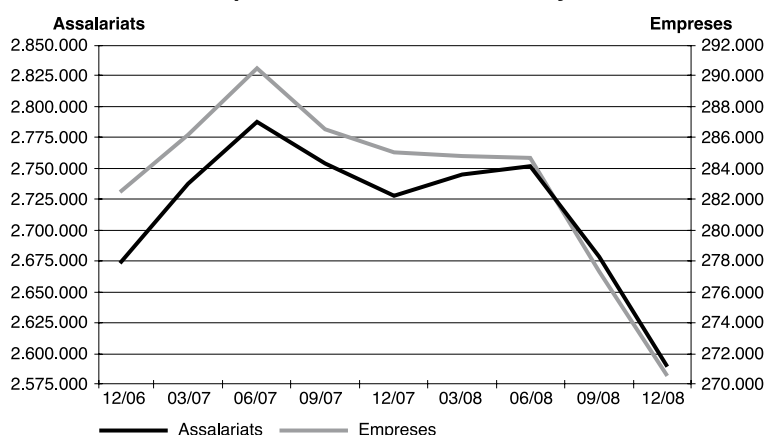
havia a la fi del 2007. Al segon trimestre, la mitjana d'assalariats per empresa ha baixat fins als 7,99, mentre que al tercer trimestre ha pujat fins als 8,17. Tret d'aquestes dues puntes, en la resta de trimestres la xifra d'assalariats per empresa s'ha mantingut estable, amb 8,06 empleats. **GRÀFICS 6.1.2. A 6.1.4.**

La pèrdua de treballadors assalariats a Mataró cal emmarcar-la en un context econòmic català i espanyol de recessió i de forta pèrdua d'ocupats per compte d'altri. L'origen més proper d'aquesta recessió cal buscar-lo en l'esclat de la bombolla immobiliària, tot

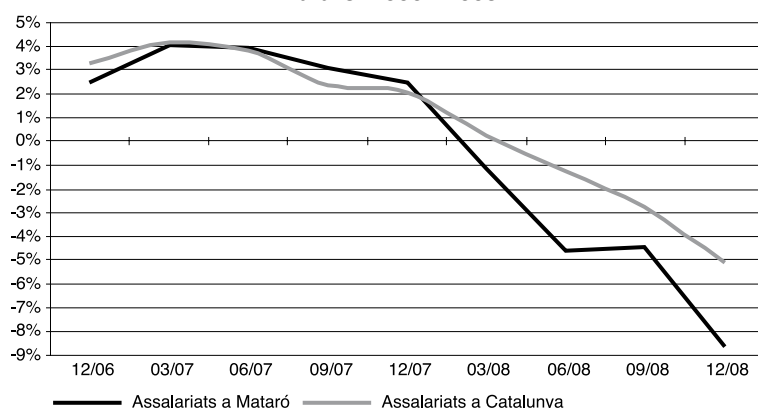
TAULA 6.1.2. Evolució del nombre d'autònoms, assalariats i empreses a Catalunya. 2007 - 2008.

Nombre	12/07	03/08	06/08	09/08	12/08
Autònoms	576.164	595.794	594.919	586.686	576.476
Assalariats	2.727.728	2.744.915	2.752.254	2.678.046	2.588.983
Empreses	285.018	284.742	284.678	277.303	270.534
Ass. / Empr.	9,57	9,64	9,67	9,66	9,57
Incr. anual %	12/07	03/08	06/08	09/08	12/08
Autònoms	2,51%	5,00%	3,42%	1,96%	0,05%
Assalariats	2,05%	0,27%	-1,26%	-2,76%	-5,09%
Empreses	0,89%	-0,51%	-1,99%	-3,25%	-5,08%
Ass. / Empr.	1,14%	0,79%	0,75%	0,51%	0,00%

GRÀFIC 6.1.5. Empreses i assalariats. Catalunya. 2006 - 2008

GRÀFIC 6.1.6. Evolució de la variació interanual dels assalariats. Mataró. 2006 - 2008

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

i que no és l'únic factor existent, ja que la crisi financera internacional ha acabat restringint el crèdit i afectant la majoria de sectors econòmics catalans i espanyols. Així, al mes de desembre del 2008, a Catalunya hi havia treballant més de 2,58 milions d'assalariats, la qual cosa representa un 5,1% menys que els que hi havia un any abans. Des que es disposa de dades, l'any 1995, ja són tres els trimestres consecutius en què s'ha registrat un descens interanual d'assalariats. Als centres de cotització, la comparativa interanual també presenta una pèrdua d'empreses del 5,1% a la fi del 2008, que en total se situen en les 270.534. La sèrie de treballadors per compte propi és la que està aguantant millor l'actual moment de desacceleració, ja que va acabar el 2008 amb 576.476 autònoms, un 0,05% més que els que hi havia al final del 2007. Val a dir, però, que la tendència de la variació interanual d'autònoms és clarament descendent i molt possiblement en els trimestres següents acabarà registrant davallades en el nombre de cotitzants. **TAULA 6.1.2. I GRÀFIC 6.1.5.**

A través del **GRÀFIC 6.1.6** es pot comprovar com el creixement interanual d'assalariats de Mataró i Catalunya es va debilitant de manera progressiva. Es passa d'un ritme de creixement per sobre del 4% al primer trimestre del 2007 a un creixement negatiu del -5,1% en el cas de Catalunya i del -8,6% en el de Mataró. El gràfic també mostra com la pèrdua d'assalariats és molt més intensa a Mataró que no pas a Catalunya. Així, a Mataró es passa d'un increment interanual del 4,04% al primer trimestre del 2007 a un decrement del 8,6% -és a dir, en dos anys la variació interanual s'ha reduït en 12,7 punts percentuals-, mentre que a Catalunya, durant el mateix període de temps, la variació interanual s'ha reduït en 9,2 punts percentuals.

GRÀFIC 6.1.6.

Entre desembre del 2007 i desembre del 2008, la grandària mitjana de les empreses de Mataró no ha variat i se situa en els 8,1 assalariats per empresa. Tot i que la grandària mitjana de les empreses de Mataró no ha canviat, la descomposició per trams sí que ha sofert modificacions en el darrer any. Així, en set dels vuit trams de grandària de les empreses el nombre d'assalariats s'ha reduït d'un any a l'altre. L'únic tram en què han augmentat el nombre d'assalariats ha estat el d'entre 101 i 250 treballadors, increment derivat del canvi de tram d'algunes empreses i no pas per la instal·lació d'alguna nova empresa a la ciutat. Les empreses de grandària mitjana (entre 11 i 100 assalariats) són les que han sofert una davallada més intensa del nombre d'assalariats, amb un 16% menys d'efectius. També les microempreses (menys d'11 assalariats) han perdut treballadors en el darrer any, concretament un 9,8%. Només les empreses amb més de 100 treballadors han aconseguit augmentar el nombre d'assalariats al llarg dels darrers dotze mesos, un 0,8%, gràcies a l'augment del 20,8% d'assalariats en el tram entre 101 i 250 treballadors. Així, doncs, és evident que les microempreses i les empreses mitjanes són les que estan patint amb més força la desacceleració de l'economia i les que han vist com es reduïa el nombre d'assalariats.

En termes de pes percentual, les empreses de grandària intermèdia han estat les que han perdut més representativitat quant a assalariats, una mica més de 3 punts, i acaparen el 34,5% dels assalariats de Mataró. Per contra, qui ha guanyat pes han estat les empreses de més de 100 treballadors, que han passat de representar el 32,5% dels assalariats a representar-ne el 35,9%. Les microempreses han reduït lleugerament el seu pes i ho han fet en 0,4 punts percentuals fins arribar a acaparar el 29,6% dels assalariats de Mataró.

La pèrdua d'assalariats s'ha produït, en alguns casos, per la reducció de plantilla per part de les empreses i, en d'altres, pel tancament d'empreses, que en termes relatius ha afectat sobretot les de grandària mitjana (entre 11 i 100 treballadors), amb un 15% menys d'empreses que les que hi havia un any abans. També minva el

nombre de microempreses, amb una davallada interanual del 7,7%, mentre que el nombre d'empreses ha augmentat només en el cas de les companyies amb més de 100 treballadors.

Pel que fa al pes de les empreses en cadascun dels tres grans trams de grandària, les microempreses representen al 88% de totes les empreses de Mataró, 0,7 punts percentuals més que un any abans. En les empreses de més de 100 treballadors, la representativitat de les empreses és del 0,8%, amb un augment d'una mica més de 0,1 punts en el darrer any. En canvi, les empreses intermèdies han perdut pes -concretament 0,9 punts- i a hores d'ara representen l'11,2% de les empreses de Mataró.

Habitualment, Mataró replica el comportament de Catalunya en l'estructura empresarial. Entre desembre del 2007 i desembre del 2008 Catalunya ha repetit la mitjana d'assalariats per empresa: 9,6. Aquesta xifra és clarament superior a la mitjana de Mataró, tot i que, igual com a Mataró, la xifra d'empleats per empresa s'ha mantingut estable en el darrer any. En analitzar aquest creixement en relació amb tres grans grups per grandària -empreses petites, mitjanes i grans-, observem que s'ha produït un descens del nombre d'assalariats en els tres grups, tot i que el més destacat ha estat en les que considerem empreses mitjanes (en-

TAULA 6.1.3. Estructura empresarial (mínim 1 assalariat) de Mataró. IV/2007 - IV/2008.

12/2007	Total	D'1 a 5	6 a 10	11 a 25	26 a 50	51 a 100	101 a 250	251 a 500	>500
Assalariats	34.665	6.535	3.856	5.798	3.868	3.322	2.645	1.857	6.784
Perc. / total	100%	18,85%	11,12%	16,73%	11,16%	9,58%	7,63%	5,36%	19,57%
Empreses	4.294	3.237	511	360	109	49	16	6	6
Perc. / total	100%	75,38%	11,90%	8,38%	2,54%	1,14%	0,37%	0,14%	0,14%
12/2008	Total	D'1 a 5	6 a 10	11 a 25	26 a 50	51 a 100	101 a 250	251 a 500	>500
Assalariats	31.668	5.927	3.449	4.997	3.087	2.826	3.194	1.840	6.348
Perc. / total	100%	18,72%	10,89%	15,78%	9,75%	8,92%	10,09%	5,81%	20,05%
Empreses	3.930	3.001	458	310	88	42	20	6	5
Perc. / total	100%	76,36%	11,65%	7,89%	2,24%	1,07%	0,51%	0,15%	0,13%

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

tre 11 i 100 assalariats), amb una pèrdua de massa treballadora del 6,9%. En la distribució percentual només els treballadors de les grans empreses han guanyat pes a Catalunya en el darrer any, en augmentar en 1 punt i acaparar el 39,8% dels catalans assalariats. Per contra, els assalariats de les empreses petites i intermèdies han perdut pes dins de l'estructura empresarial catalana, tot i continuar ocupant la major part dels assalariats: el 24,1% i el 36%, respectivament. **TAULA 6.1.3.**

Maresme

La comarca del Maresme presenta valors negatius en la comparativa interanual Si s'observa trimestre rere trimestre la sèrie de treballadors assalariats al Maresme es veu clarament el perfil turístic de la comarca, ja que aconsegueix els valors més alts de l'any al segon trimestre, coincidint amb la temporada estival; per contra, els valors més baixos s'acostumen a registrar durant el darrer trimestre de l'any. Tot i l'estacionalitat de les xifres d'assalariats, la tendència segueix la mateixa línia descendent que presenten les dades de Mataró o de Catalunya. Així, al final del 2007 hi havia registrats al Maresme 94.444 treballadors assalariats, al mes de juny de 2008 n'hi havia 96.350 i, finalment, al desembre de 2008 n'hi havia 87.967; és a dir, 6.477 assalariats menys que un any abans, fet que en termes relatius representa un descens del 6,9%. Caldria remuntar-se a l'any 2004 per trobar una xifra tan baixa d'assalariats a la comarca. La manera més clara de veure el perfil descendent de la sèrie d'assalariats, però, és en la variació interanual: mentre que a la fi del 2007 la sèrie d'assalariats creixia a un ritme de l'1,8%, al final del 2008 la variació interanual registrava un retrocés del 6,9%. En un any la variació interanual ha caigut en 8,6 punts. Certament, en la variació interanual, la comarca presenta el mateix perfil que Mataró, amb la diferència que els descensos interanuals de Mataró són més acusats que no pas els del Maresme.

El comportament estacional de la sèrie de treballadors assalariats es repeteix en el cas de les empreses. Així, el nombre total d'empreses registrades a la comarca al final del 2007 era de 13.718, al juny del 2008 el nombre total puja fins a les 13.743, i a la fi del 2008 recula fins arribar a les 12.808. La comparació interanual permet fer una anàlisi desestacionalitzada i mostrar la línia decreixent de les empreses. Així, les empreses registren un increment del 0,6% al quart trimestre del 2007, i al cap d'un any la variació interanual registrava una caiguda del 6,6%.

Pel que fa a les dades corresponents als treballadors per compte propi del Maresme, la sèrie no s'escapa de la pèrdua d'efectius, si bé és cert que ha trigat més temps en perdre efectius. Assalariats i empreses van començar a registrar variacions interanuals negatives durant el primer trimestre del 2008, mentre que els autònoms ho van fer al tercer trimestre. Sigui com sigui, l'any 2008 acaba amb 36.627 treballadors autònoms al Maresme, 892 cotitzants menys que un any abans, fet que representa un descens del 2,4%. Per trobar una variació interanual negativa en la sèrie de treballadors autònoms ens hauríem de remuntar al 1998.

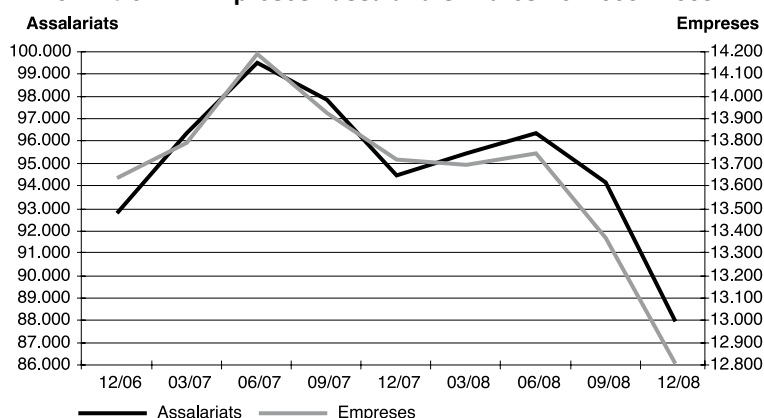
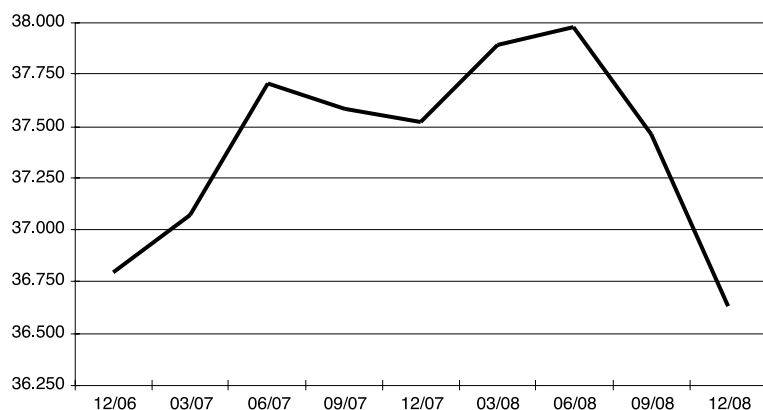
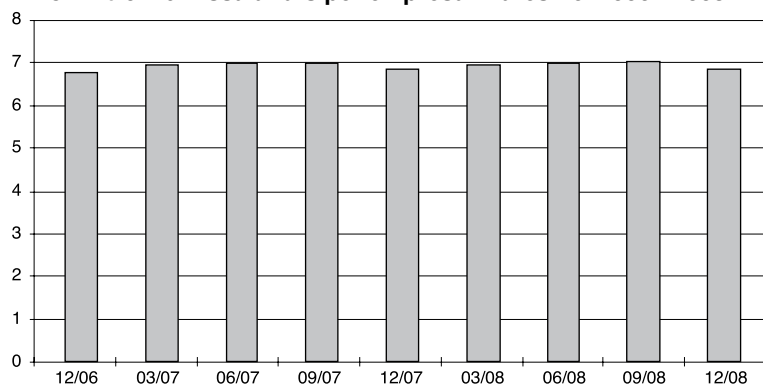
TAULA 6.1.4.

TAULA 6.1.4. Evolució del nombre d'autònoms, assalariats i empreses al Maresme. 2007 - 2008.

Nombre	12/07	03/08	06/08	09/08	12/08
Autònoms	37.519	37.889	37.974	37.455	36.627
Assalariats	94.444	95.450	96.350	94.138	87.967
Empreses	13.718	13.694	13.743	13.367	12.808
Ass. / Empr.	6,88	6,97	7,01	7,04	6,87
Incr. anual %	12/07	03/08	06/08	09/08	12/08
Autònoms	1,97%	2,21%	0,72%	-0,33%	-2,38%
Assalariats	1,79%	-0,94%	-3,17%	-3,81%	-6,86%
Empreses	0,64%	-0,72%	-3,14%	-4,03%	-6,63%
Ass. / Empr.	1,14%	-0,22%	-0,03%	0,23%	-0,24%

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

En comparar els ritmes de creixement de Mataró i del Maresme dels tres indicadors procedents de la Seguretat Social, ambdós àmbits dibuixen la mateixa línia de tendència descendent. La diferència entre la comarca i la seva capital rau, principalment, en el diferent grau d'intensitat de la variació interanual, ja que el Maresme presenta variacions interanuals menys desfavorables que no pas Mataró. Així, tant els assalariats com

GRÀFIC 6.1.7. Empreses i assalariats. Maresme. 2006 - 2008.**GRÀFIC 6.1.8. Autònoms. Maresme. 2006 - 2008.****GRÀFIC 6.1.9. Assalariats per empresa. Maresme. 2006 - 2008.**

les empreses i els autònoms de Mataró registren pèrdues més intenses que no pas a la comarca. **GRÀFICS 6.1.7. A 6.1.9.**

Respecte de la grandària mitjana de les empreses maresmenques, ha passat el mateix que a Mataró o a Catalunya; és a dir, entre el final del 2007 i la fi del 2008 la mitjana d'assalariats per empresa no ha variat i el seu valor s'ha situat en els 6,9 assalariats. Tot i que la grandària mitjana de les empreses del Maresme no ha canviat, sí que s'ha modificat l'estructura empresarial de la comarca, ja que les empreses més grans (les de més de 100 assalariats) han guanyat 1,7 punts percentuals quant a pes d'assalariats, i ara acaparen el 25,8% dels assalariats de la comarca. La pèrdua de pes en assalariats s'ha produït en les microempreses i en les empreses de grandària mitjana (d'11 a 100 assalariats). Quant al nombre d'empreses, el pes de les microempreses ha augmentat en 0,5 punts i acapara el 88,5% de les empreses de la comarca, mentre que les grans empreses gairebé no han modificat el seu pes i representen el 0,6% de totes les empreses que hi ha al Maresme. Tot plegat s'acaba traduint en el fet que les microempreses han reduït la seva grandària i les grans empreses l'han augmentada. Aquesta combinació acaba donant com a resultat que la mitjana d'assalariats per empresa pràcticament s'hagi mantingut invariable durant el darrer any. **TAULA 6.1.5.**

TAULA 6.1.5. Estructura empresarial (mínim 1 assalariat) al Maresme. IV/2007 - IV/2008.

	Total	D'1 a 5	6 a 10	11 a 25	26 a 50	51 a 100	101 a 250	251 a 500	>500
12/2007									
Assalariats	94.444	20.873	12.019	17.355	12.509	8.913	8.629	4.225	9.921
Perc. / total	100%	22,10%	12,73%	18,38%	13,24%	9,44%	9,14%	4,47%	10,50%
Empreses	13.718	10.467	1.601	1.091	354	128	54	13	10
Perc. / total	100%	76,30%	11,67%	7,95%	2,58%	0,93%	0,39%	0,09%	0,07%
12/2008									
Assalariats	87.967	19.552	10.542	15.338	11.170	8.652	9.270	4.323	9.120
Perc. / total	100%	22,23%	11,98%	17,44%	12,70%	9,84%	10,54%	4,91%	10,37%
Empreses	12.808	9.926	1.404	958	315	126	58	13	8
Perc. / total	100%	77,50%	10,96%	7,48%	2,46%	0,98%	0,45%	0,10%	0,06%

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

Evolució sectorial a Mataró

La construcció i el subsector d'activitats immobiliàries acaparen bona part de la pèrdua d'assalariats de Mataró

A grans trets, l'estructura econòmica de Mataró en subsectors no ha canviat i els principals subsectors que hi havia al final del 2008 continuen sent els mateixos que els d'un any abans. Així, els subsectors de comerç i reparacions, el sanitari i la indústria manufacturera acaparen el major nombre de treballadors assalariats: 7.070 el primer, 5.462 el segon i 5.124 el tercer. Val a dir, però, que respecte d'un any abans, el subsector sanitari i el de la indústria manufacturera han intercanviat les posicions. En percentatges, aquests tres subsectors acaparen el 22,3%, 17,2% i 16,2%, respectivament. El canvi més destacat que s'ha produït en l'estructura sectorial mataronina ha estat en la construcció i en l'altre subsector que té relació amb la construcció, el de les activitats immobiliàries i serveis empresarials. En el darrer any, la construcció ha perdut 1.250 efectius, mentre que el subsector de les activitats immobiliàries n'ha perdut prop de 1.000. Aquestes pèrdues representen, en termes relatius, un descens del 34,7% i del 26,8%,

respectivament, i una reducció de pes de 3 i 2 punts percentuals, amb una representació actual del 7,4% i el 8,2% dels assalariats de la ciutat.

Quant a les empreses, els subsectors de comerç i reparacions, la indústria manufacturera i les activitats immobiliàries són els que aglutinen un major nombre d'empreses: 1.092 el primer, 737 el segon i 549 el tercer. Aquests tres subsectors conjuntament acaparen el 60% de les empreses que hi ha a la ciutat. Com amb els assalariats, el desgast més gran pel que fa a les empreses s'ha produït en la construcció, amb 167 empreses menys en el darrer any, la qual cosa representa una pèrdua de més d'una quarta part de les empreses de la construcció. La indústria manufacturera i la de les activitats immobiliàries són els altres subsectors

TAULA 6.1.6. Nombre d'assalariats, empreses i autònoms segons subsectors. Mataró. 4t trim. 2007 - 4t trim. 2008.

Sector	desembre-2007			març-2008			juny-2008			setembre-2008			desembre-2008		
	Ass.	Empr.	Aut.	Ass.	Empr.	Aut.	Ass.	Empr.	Aut.	Ass.	Empr.	Aut.	Ass.	Empr.	Aut.
Agricultura i pesca	265	12	73	279	14	103	282	16	102	273	15	101	272	12	102
Ind. extrac., energia i aigua	162	4	1	160	5	1	164	5	1	165	6	1	162	4	0
Ind. manuf.	5.982	844	1.569	5.824	825	1.517	5.738	808	1.484	5.460	762	1.439	5.124	737	1.342
Construcció	3.599	630	1.755	3.698	605	1.727	3.450	578	1.667	3.107	519	1.581	2.349	463	1.490
Comerç i reparacions	7.317	1.132	2.394	7.153	1.120	2.372	7.131	1.135	2.354	7.130	1.112	2.304	7.070	1.092	2.279
Hostaleria	1.620	332	718	1.626	346	711	1.323	350	725	1.589	348	725	1.605	355	722
Transp. i comunic.	907	131	554	908	133	556	959	130	547	950	130	544	912	124	541
Mediació financera	1.092	47	138	1.079	46	141	1.112	44	138	1.103	42	134	1.060	45	126
Activ. immob. i serv. empres.	3.551	605	1.008	3.436	606	1.014	3.253	586	1.018	3.185	560	1.016	2.598	549	1.011
Serv. personals i altres	2.829	324	552	2.732	311	561	2.940	310	573	2.689	301	565	2.957	309	543
Educació	1.934	97	113	1.992	97	109	1.808	94	107	1.899	99	108	2.097	107	115
Activ. sanit. i serv. socials	5.407	136	166	5.301	136	171	5.319	135	170	5.338	133	167	5.462	133	176
Total Mataró	34.665	4.294	9.041	34.188	4.244	8.983	33.479	4.191	8.886	32.888	4.027	8.685	31.668	3.930	8.447

TAULA 6.1.7. Evolució del pes dels assalariats, de les empreses i dels autònoms segons subsectors. Mataró. 4t trim. 2007 - 4t trim. 2008.

Sector	desembre-2007			març-2008			juny-2008			setembre-2008			desembre-2008		
	Ass.	Empr.	Aut.	Ass.	Empr.	Aut.	Ass.	Empr.	Aut.	Ass.	Empr.	Aut.	Ass.	Empr.	Aut.
Agricultura i pesca	0,76%	0,28%	0,81%	0,82%	0,33%	1,15%	0,84%	0,38%	1,15%	0,83%	0,37%	1,16%	0,86%	0,31%	1,21%
Ind. extrac., energia i aigua	0,47%	0,09%	0,01%	0,47%	0,12%	0,01%	0,49%	0,12%	0,01%	0,50%	0,15%	0,01%	0,51%	0,10%	0,00%
Ind. manuf.	17,26%	19,66%	17,35%	17,04%	19,44%	16,89%	17,14%	19,28%	16,70%	16,60%	18,92%	16,57%	16,18%	18,75%	15,89%
Construcció	10,38%	14,67%	19,41%	10,82%	14,26%	19,23%	10,30%	13,79%	18,76%	9,45%	12,89%	18,20%	7,42%	11,78%	17,64%
Comerç i reparacions	21,11%	26,36%	26,48%	20,92%	26,39%	26,41%	21,30%	27,08%	26,49%	21,68%	27,61%	26,53%	22,33%	27,79%	26,98%
Hostaleria	4,67%	7,73%	7,94%	4,76%	8,15%	7,91%	3,95%	8,35%	8,16%	4,83%	8,64%	8,35%	5,07%	9,03%	8,55%
Transp. i comunic.	2,62%	3,05%	6,13%	2,66%	3,13%	6,19%	2,86%	3,10%	6,16%	2,89%	3,23%	6,26%	2,88%	3,16%	6,40%
Mediació financera	3,15%	1,09%	1,53%	3,16%	1,08%	1,57%	3,32%	1,05%	1,55%	3,35%	1,04%	1,54%	3,35%	1,15%	1,49%
Activ. immob. i serv. empres.	10,24%	14,09%	11,15%	10,05%	14,28%	11,29%	9,72%	13,98%	11,46%	9,68%	13,91%	11,70%	8,20%	13,97%	11,97%
Serv. personals i altres	8,16%	7,55%	6,11%	7,99%	7,33%	6,25%	8,78%	7,40%	6,45%	8,18%	7,47%	6,51%	9,34%	7,86%	6,43%
Educació	5,58%	2,26%	1,25%	5,83%	2,29%	1,21%	5,40%	2,24%	1,20%	5,77%	2,46%	1,24%	6,62%	2,72%	1,36%
Activ. sanit. i serv. socials	15,60%	3,17%	1,84%	15,51%	3,20%	1,90%	15,89%	3,22%	1,91%	16,23%	3,30%	1,92%	17,25%	3,38%	2,08%
Total Mataró	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

que han registrat una notable pèrdua d'empreses durant el 2008: 107 menys per al primer subsector, i 56 menys per al segon.

En les dades de treballadors per compte propi es distribueixen de manera molt semblant a la dels assalariats. Així, dels cinc primers subsectors pel que fa a nombre de treballadors assalariats, n'hi ha tres que també ocupen les posicions capdavanteres quant a nombre de treballadors autònoms i el subsector comercial és el que té un nombre més elevat de treballadors autònoms (2.279), el 27% dels 8.447 que hi havia a Mataró a finals del 2008. Si bé durant el 2008 el subsector del comerç ha perdut 115 treballadors autònoms, la major davallada de treballadors per compte propi a la ciutat ha propiciat que el subsector hagi augmentat en mig punt el seu pes en l'estructura de treballadors per compte propi. El sector de la construcció, malgrat la pèrdua de 265 efectius, continua

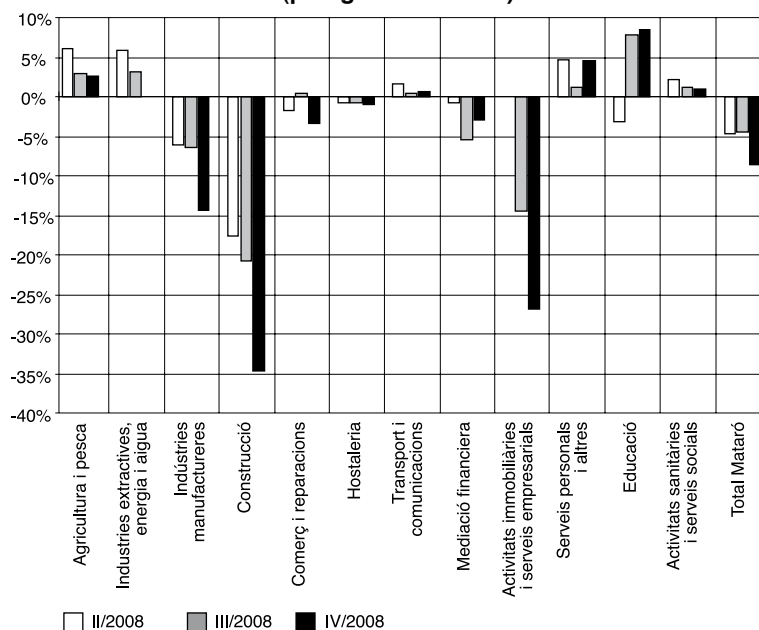
sent el segon subsector amb més autònoms (17,6%), seguit pel de la indústria manufacturera (15,9%) i el subsector de les activitats immobiliàries (12%). En la comparativa respecte de les xifres d'un any abans, la construcció ha perdut 1,8 punts percentuals i la indústria manufacturera 1,5. En canvi, l'altre subsector relacionat amb la construcció, el de les activitats immobiliàries, n'ha guanyat 0,8. **TAULES 6.1.6. I 6.1.7.**

A través del **GRÀFIC 6.1.10** es pot veure el perfil descendent que mostren la majoria dels subsectors econòmics de la ciutat. La indústria manufacturera, la construcció i els subsector de les activitats immobiliàries són els que presenten el pendent descendent més accentuat, fet que arrossega a la baixa el creixement econòmic de la ciutat. La construcció ha passat d'una variació del -17,7% a mitjan 2008 a un -34,7% al final del 2008. El subsector de les activitats immobiliàries ha passat de registrar una variació interanual del -15% al segon trimestre del 2008 a un -26,8% al final d'any. En les activitats manufactureres s'ha passat d'un creixement interanual del -6,1% a mitjan 2008 a un -14,3% a la fi del 2008.

A l'hora d'analitzar més en profunditat cada subsector, i fer una anàlisi per sectors¹⁸ en valors absoluts, hi destaquen de manera favorable les activitats més properament relacionades amb els serveis públics: educació, amb 163 assalariats més que un any abans; les activitats recreatives i culturals, amb un increment de 78 assalariats; i les activitats de sanejament públic, amb 61 assalariats més.

Pel que fa als sectors amb una major pèrdua d'assalariats, com es pot veure en la **TAULA 6.1.8**, la construcció destaca com el principal protagonista en aquesta llista. Al 2008, la construcció ha perdut

GRÀFIC 6.1.10. Variació del nombre de treballadors assalariats respecte del mateix trimestre de l'any anterior. Mataró (paràgrafs CCAE 93). 2008

TAULA 6.1.8. Relació de subsectors amb major guany i pèrdua de treballadors assalariats. Mataró. 2007 - 2008.

Sectors amb major guany	CCAE	desembre 2007	desembre 2008	Incr.%	Var.
Activitats de sanejament públic	90	79	140	77,22%	61
Activitats recreatives, culturals i esportives	92	668	746	11,68%	78
Educació	80	1.934	2.097	8,43%	163
Administració pública	75	1.332	1.390	4,35%	58
Activitats sanitàries i veterinàries	85	5.407	5.462	1,02%	55
Sectors amb major pèrdua	CCAE	desembre 2007	desembre 2008	Incr.%	Var.
Construcció	45	3.599	2.349	-34,73%	-1.250
Altres activitats empresarials	74	2.667	1.818	-31,83%	-849
Activitats immobiliàries	70	452	363	-19,69%	-89
Indústria tèxtil i de la confecció	17 i 18	3.445	2.828	-17,91%	-617
Comerç a l'engròs	51	2.269	2.091	-7,84%	-178

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

¹⁸ CCAE-93 a dos dígit (classificació catalana d'activitats econòmiques 1993).

1.250 assalariats a Mataró, xifra que representa més d'un terç dels assalariats que tenia al final del 2007. El sector d'altres activitats empresarials ha registrat una davallada de 849 assalariats, fet que suposa un descens del 31,8%. Per la seva banda, la indústria tèxtil i de la confecció, que en els anteriors informes presentava pèrdues de treballadors cada cop menors, al 2008 ha accelerat el descens i n'ha perdut 617, fet que significa una 17,9% menys d'assalariats.

R+D: patents registrades i publicació d'articles científics

Les últimes dades disponibles per a Catalunya i Espanya quant a despesa en recerca i desenvolupament (R+D) són del 2007, és a dir, prèvies a la crisi econòmica iniciada al 2008. Segons les estimacions fetes per l'Idescat, Catalunya va destinar l'1,48% del seu PIB a recerca i desenvolupament, mentre que Espanya n'hi va dedicar un 1,27%. Aquests percentatges es troben encara lluny de l'1,83% que hi dedica la Unió Europea, tot i que cal destacar que des del 2002 Catalunya ha augmentat el seu pes en R+D en dues dècimes de punt i Espanya gairebé ho ha fet en tres, mentre que per al mateix període la Unió Europea ha mantingut estable el pes de la despesa en R+D.

Caldrà esperar al 2010 per saber com ha afectat la crisi a la despesa en R+D, però si agafem les sol·licituds de patents com a indicador indirecte sobre l'estat de la recerca a Espanya i Catalunya, observem que la crisi econòmica no el va afectar al 2008. Així, segons la Oficina Española de Patentes y Marcas, al 2008, a l'Estat espanyol es van registrar 3.599 sol·licituds de patents, un 10,9% més que al 2007. A Catalunya se'n van registrar 755, un 5,9% més que al 2007.

A nivell municipal no es disposa de la despesa d'R+D, però si que és possible accedir al nombre de sol·licituds de patents i al nombre d'articles relacionats amb la medicina apareguts en publicacions

internacionals, indicadors que poden donar una orientació sobre l'estat de la recerca a nivell local.

Així, al 2008, a Mataró s'han presentat deu patents, cinc menys que al 2007 i set menys que al 2006. Val a dir, però, que la davallada en les sol·licituds de patents no ha estat exclusiva de Mataró, sinó que pràcticament la resta de municipis que apareixen en la taula 6.1.9 presenten un estancament o davallada en les sol·licituds de patents. Aquesta davallada és més greu si es té en compte que en el conjunt de Catalunya, al 2008, les sol·licituds de patent van créixer un 5,9%. L'índex de patents per cada 10.000 habitants a Mataró se situa per sota d'un (concretament 0,8), al nivell de Castelldefels o Cerdanyola. Els municipis amb els índexs més alts són Barberà del Vallès i Granollers. **TAULA 6.1.9.**

Pel que fa als articles publicats en publicacions científiques, les xifres de Mataró, tant en valors absoluts com relativitzats per habitants, presenten una progressiva millora. Així, al 2005 s'hi van publicar deu articles, amb una ràtio d'articles del 0,86 per cada 10.000 habitants; al cap de tres anys, els articles publicats ja eren setze, amb una ràtio d'1,34. Les ràtios més elevades s'aconsegueixen en aquells municipis on hi ha un centre hospitalari

TAULA 6.1.9. Nombre de patents i models d'utilitat registrades a l'Oficina Española de Patentes y Marcas. 2005 - 2008.

	2005		2006		2007		2008	
	Nombre	Índex ¹	Nombre	Índex ¹	Nombre	Índex ¹	Nombre	Índex ¹
Mataró	8	0,69	17	1,43	15	1,26	10	0,83
Terrassa	34	1,74	38	1,90	17	0,84	21	1,02
Sabadell	29	1,47	22	1,10	23	1,14	20	0,98
Granollers	12	2,08	7	1,19	9	1,53	13	2,16
Badalona	25	1,14	19	0,86	14	0,65	20	0,93
Hospitalet de Llobregat	36	1,42	41	1,65	27	1,07	26	1,02
Barberà del Vallès	13	4,67	20	6,98	22	7,53	9	2,97
Cerdanyola del Vallès	5	0,88	11	1,90	9	1,56	5	0,85
Rubí	11	1,62	6	0,86	8	1,13	8	1,05
Sant Cugat del Vallès	25	3,55	14	1,90	21	2,82	12	1,57
Castelldefels	9	1,59	11	1,88	11	1,87	5	0,83

¹ Índex és el nombre de patents i models cada 10.000 habitants.

important. Així, per exemple, a Badalona, que disposa de l'hospital Germans Trias i Pujol, s'hi han comptabilitzat 159 articles, amb un índex per sobre de 7. En menor mesura, passa el mateix a Sabadell, amb el Parc Taulí, o a Terrassa, amb la Mútua de Terrassa. El cas de Cerdanyola del Vallès és ben diferent al de la resta: amb 48 articles aconseguix un índex de 8,2, però cal tenir en compte que el municipi té diversos centres de recerca associats a la UAB.

TAULA 6.1.10.

Evolució sectorial al Maresme

Més d'un terç dels assalariats del Maresme treballen a Mataró

A Mataró, segons les últimes dades publicades per l'INE, hi resideix el 28,7% de la població de la comarca del Maresme. Si ens fixem exclusivament en els treballadors assalariats, el pes de Mataró sobre la comarca és més gran que en població en acaparan el 36% dels assalariats. Així, doncs, amb un pes específic tant important de Mataró sobre el conjunt de la comarca, cal esperar que qualsevol canvi significatiu sofert a Mataró acabi repercutint en les xifres comarcals: al Maresme, al 2008, s'hi han perdut 6.477 treballadors assalariats, dels quals gairebé la meitat (46,3%) treballaven a Mataró.

El sector de la construcció al Maresme ha registrat una pèrdua de 3.460 assalariats entre els mesos de desembre del 2007 i 2008, el 36% dels quals eren de Mataró. Un sector estretament relacionat amb la construcció és el d'activitats immobiliàries, que ha registrat a la comarca un pèrdua de 1.186 efectius, dels quals el 80% desenvolupaven la feina a Mataró. En el cas de la indústria manufacturera, el 36% dels 1.944 assalariats que s'han perdut a la comarca treballaven a Mataró.

Com ja ha passat amb Mataró, al Maresme es repeteixen els subsectors on s'han registrat avenços: els subsectors relacionats amb les activitats sanitàries, l'educació i els serveis personals. Aquests

tres subsectors han augmentat el nombre d'efectius en 394, 349 i 199 treballadors, respectivament.

En el cas de les empreses, la evolució dels subsectors al llarg del 2008 és pràcticament mimètic al dels assalariats: la construcció ha perdut 502 empreses; la indústria manufacturera, 188; i les activitats immobiliàries, 145.

Pel que fa als treballadors per compte propi, la pèrdua d'efectius s'ha centrat en els principals subsectors de la comarca: construcció, indústria manufacturera i comerç i reparacions. Aquests tres subsectors, que conjuntament representen més de la meitat autònoms de la comarca, han perdut 767, 316 i 277 treballadors, respectivament. L'únic dels subsectors importants del Maresme, el d'activitats immobiliàries i serveis empresarials, amb 5.210 autònoms, durant el 2008 ha aconseguit incrementar el nombre d'efectius amb 29 treballadors més. L'augment més destacat recau en el subsector de l'agricultura i la pesca, que tanca l'any amb 1.071 treballadors, un 77,2% més que els que hi havia un any abans. El creixement en el subsector agrícola i de la pesca és fruit d'una regulació administrativa per la qual, des del passat 1 de gener del 2008, els treballadors per compte propi del Règim Especial Agrari s'han integrat al Règim

TAULA 6.1.10. Nombre d'articles publicats en publicacions científiques d'àmbit internacional en matèries de medicina, biologia molecular, bioquímica, biofísica, genètica... 2005 - 2008.

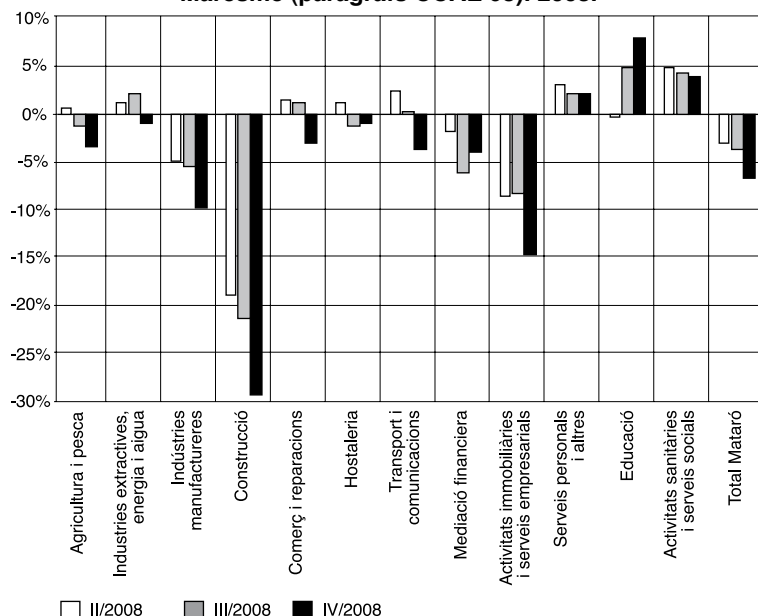
	2005		2006		2007		2008	
	Nombre	Índex ¹	Nombre	Índex ¹	Nombre	Índex ¹	Nombre	Índex ¹
Mataró	10	0,86	11	0,93	13	1,09	16	1,34
Terrassa	40	2,05	54	2,70	45	2,23	62	3,01
Sabadell	46	2,34	66	3,29	55	2,73	64	3,14
Granollers	6	1,04	7	1,19	7	1,19	5	0,83
Badalona	109	4,99	119	5,37	155	7,17	159	7,38
Hospitalet de Llobregat	30	1,19	37	1,49	33	1,31	23	0,91
Santa Coloma de Gramenet	8	0,68	6	0,50	7	0,60	6	0,51
Cerdanyola del Vallès	18	3,15	33	5,69	33	5,71	48	8,21
Sant Cugat del Vallès	6	0,85	6	0,81	10	1,35	15	1,97

¹ Índex és el nombre d'articles cada 10.000 habitants.

Especial de Treballadors per Compte Propi o Autònoms, d'acord amb allò que estableix la Llei 15/2007, de 4 de juliol. Val a dir, però, que aquest canvi ha estat molt més intens a la comarca que

no pas a Mataró: a la ciutat, l'augment d'autònoms en aquest subsector ha estat del 39,7%, mentre que al Maresme ha estat del 77,2%. **TAULES 6.1.11. i 6.1.12.**

GRÀFIC 6.1.11. Variació del nombre de treballadors assalariats respecte del mateix trimestre de l'any anterior. Maresme (paràgrafs CCAE 93). 2008.

El **GRÀFIC 6.1.11** presenta l'evolució de la variació interanual d'assalariats dels subsectors de la comarca entre el segon i quart trimestre del 2008. Aquest gràfic dibuixa el mateix perfil en pràcticament tots els subsectors que el de Mataró (**GRÀFIC 6.1.10**). Les variacions interanuals més importants, i que tenen un pendent a la baixa més accentuat, són en els mateixos subsectors a Mataró i al Maresme: la construcció, la indústria manufacturera i el subsector de les activitats immobiliàries i serveis a les empreses. Tots dos àmbits també coincideixen amb els subsectors en què augmenta el nombre d'assalariats: serveis personals, educació i activitats sanitàries.

TAULA 6.1.11. Nombre d'assalariats, d'empreses i d'autònoms segons subsectors. Maresme. 4t trim 2007 - 4t trim 2008.

Sector	desembre-2007			març-2008			juny-2008			setembre-2008			desembre-2008		
	Ass.	Empr.	Aut.	Ass.	Empr.	Aut.	Ass.	Empr.	Aut.	Ass.	Empr.	Aut.	Ass.	Empr.	Aut.
Agricultura i pesca	579	94	610	611	98	1.058	608	103	1.060	576	105	1.053	559	107	1.081
Ind. extrac., energia i aigua	258	17	10	258	18	8	261	17	8	262	19	8	255	16	7
Ind. manuf.	19.772	2.034	4.463	19.529	1.994	4.384	19.192	1.964	4.331	18.468	1.907	4.256	17.828	1.846	4.147
Construcció	11.798	2.321	6.666	11.808	2.266	6.615	11.056	2.177	6.474	10.041	2.001	6.218	8.338	1.819	5.899
Comerç i reparacions	18.642	3.454	10.602	18.547	3.453	10.604	18.884	3.554	10.673	18.608	3.492	10.547	18.063	3.375	10.325
Hostaleria	7.309	1.295	2.992	8.772	1.370	3.009	10.137	1.489	3.142	10.332	1.485	3.171	7.225	1.328	3.024
Transp. i comunic.	2.579	572	2.277	2.640	580	2.272	2.781	584	2.269	2.742	573	2.267	2.484	552	2.249
Mediació financera	1.215	117	568	1.204	116	579	1.232	113	576	1.217	110	568	1.167	108	569
Activ. immob. i serv. empres.	7.993	1.778	5.181	7.838	1.768	5.202	7.551	1.709	5.232	7.444	1.683	5.194	6.807	1.633	5.210
Serv. personals i altres	9.204	1.323	2.620	9.091	1.306	2.617	9.684	1.315	2.666	9.256	1.289	2.625	9.403	1.287	2.518
Educació	4.490	315	578	4.620	315	569	4.220	302	570	4.357	295	568	4.839	326	595
Activ. sanit. i serv. socials	10.605	398	952	10.532	410	972	10.744	416	973	10.835	408	980	10.999	411	1.003
Total Maresme	94.444	13.718	37.519	95.450	13.694	37.889	96.350	13.743	37.974	94.138	13.367	37.455	87.967	12.808	36.627

TAULA 6.1.12. Evolució del pes dels assalariats, de les empreses i dels autònoms segons subsectors. Maresme. 4t trim 2007 - 4t trim 2008.

Sector	desembre-2007			març-2008			juny-2008			setembre-2008			desembre-2008		
	Ass.	Empr.	Aut.	Ass.	Empr.	Aut.	Ass.	Empr.	Aut.	Ass.	Empr.	Aut.	Ass.	Empr.	Aut.
Agricultura i pesca	0,61%	0,69%	1,63%	0,64%	0,72%	2,79%	0,63%	0,75%	2,79%	0,61%	0,79%	2,81%	0,64%	0,84%	2,95%
Ind. extrac., energia i aigua	0,27%	0,12%	0,03%	0,27%	0,13%	0,02%	0,27%	0,12%	0,02%	0,28%	0,14%	0,02%	0,29%	0,12%	0,02%
Ind. manuf.	20,94%	14,83%	11,90%	20,46%	14,56%	11,57%	19,92%	14,29%	11,41%	19,62%	14,27%	11,36%	20,27%	14,41%	11,32%
Construcció	12,49%	16,92%	17,77%	12,37%	16,55%	17,46%	11,47%	15,84%	17,05%	10,67%	14,97%	16,60%	9,48%	14,20%	16,11%
Comerç i reparacions	19,74%	25,18%	28,26%	19,43%	25,22%	27,99%	19,60%	25,86%	28,11%	19,77%	26,12%	28,16%	20,53%	26,35%	28,19%
Hostaleria	7,74%	9,44%	7,97%	9,19%	10,00%	7,94%	10,52%	10,83%	8,27%	10,98%	11,11%	8,47%	8,21%	10,37%	8,26%
Transp. i comunic.	2,73%	4,17%	6,07%	2,77%	4,24%	6,00%	2,89%	4,25%	5,98%	2,91%	4,29%	6,05%	2,82%	4,31%	6,14%
Mediació financera	1,29%	0,85%	1,51%	1,26%	0,85%	1,53%	1,28%	0,82%	1,52%	1,29%	0,82%	1,52%	1,33%	0,84%	1,55%
Activ. immob. i serv. empres.	8,46%	12,96%	13,81%	8,21%	12,91%	13,73%	7,84%	12,44%	13,78%	7,91%	12,59%	13,87%	7,74%	12,75%	14,22%
Serv. personals i altres	9,75%	9,64%	6,98%	9,52%	9,54%	6,91%	10,05%	9,57%	7,02%	9,83%	9,64%	7,01%	10,69%	10,05%	6,87%
Educació	4,75%	2,30%	1,54%	4,84%	2,30%	1,50%	4,38%	2,20%	1,50%	4,63%	2,21%	1,52%	5,50%	2,55%	1,62%
Activ. sanit. i serv. socials	11,23%	2,90%	2,54%	11,03%	2,99%	2,57%	11,15%	3,03%	2,56%	11,51%	3,05%	2,62%	12,50%	3,21%	2,74%
Total Maresme	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Entrant al detall sobre quins sectors són els que més han crescut en nombre d'assalariats al Maresme, al capdavant, en valors absoluts, hi ha les activitats sanitàries i veterinàries, seguides per l'educació, amb 394 i 349 assalariats generats, respectivament, durant el 2008. Aquest dos sectors es troben també a Mataró entre els principals generadors d'ocupació assalariada. Un altre sector que repeteix a la comarca i a la capital com un dels més importants en l'augment d'assalariats és el dedicat a les activitats recreatives. Els sectors de la indústria química i el de fabricació de maquinària, amb 170 assalariats i 205 assalariats més, respectivament, en el darrer any al Maresme, no es troben entre els principals creadors de treballadors assalariats a Mataró.

Els sectors que més assalariats perden són els mateix en el cas de Mataró que en el del Maresme. Així, a la comarca, la construcció hi perd 3.460 assalariats al 2008, mentre que la indústria tèxtil n'hi perd 1.377. El sector d'altres activitats empresarials registra un descens de 832 treballadors assalariats. En valors relatius cal destacar el descens d'un 21,6% que ha registrat un sector molt vinculat a la construcció, el de les activitats immobiliàries. **TAULA 6.1.13.**

TAULA 6.1.13. Relació de subsectors amb major guany i pèrdua de treballadors assalariats. Maresme.
4t trim 2007 - 4t trim 2008.

Sectors amb major guany	CCAE	desembre 2007	desembre 2008	Incr. %	Var.
Fabricació de maquinària	31	605	810	33,88%	205
Activitats recreatives, culturals i esportives	92	1.622	1.774	9,37%	152
Educació	80	4.490	4.839	7,77%	349
Indústries químiques	24	2.172	2.342	7,83%	170
Activitats sanitàries i veterinàries	85	10.605	10.999	3,72%	394
Sectors amb major pèrdua	CCAE	desembre 2007	desembre 2008	Incr. %	Var.
Construcció	45	11.798	8.338	-29,33%	-3.460
Activitats immobiliàries	70	1.379	1.081	-21,61%	-298
Indústria tèxtil i de la confecció	17 i 18	8.103	6.726	-16,99%	-1.377
Altres activitats empresarials	74	5.716	4.884	-14,56%	-832
Comerç a l'engròs	51	6.585	6.255	-5,01%	-330

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

Anàlisi Shift-Share (Mataró respecte de la província de Barcelona)

A través de la **TAULA 6.1.14** s'evidencia l'evolució del creixement interanual d'assalariats a la ciutat durant els darrers tres anys i la seva descomposició en tres factors: la dinàmica global (DG), l'estructura productiva (EP) i la dinàmica pròpia (DP). El primer que s'observa en aquesta taula és la progressiva millora del creixement d'assalariats des del tercer trimestre del 2005, en què va registrar-se un guany de 543 assalariats, fins al primer trimestre del 2007, en què el creixement va ser de 1.343 efectius. D'aleshores ençà, el ritme de creixement ha anat minvant, i a partir del primer trimestre

de 2008 es registren pèrdues d'assalariats que s'han anat accentuant a mesura que avançava l'any. Així al primer trimestre de 2008 es van perdre en la comparativa interanual 398 assalariats, mentre que al quart trimestre de 2008 es freguen els 3.000 assalariats perduts.

En analitzar l'evolució de cadascun dels tres components, el primer que cal dir és que tots tres contribueixen en la pèrdua d'assalariats, però destaca per sobre de la resta l'aportació negativa de la dinàmica global (DG), que al quart trimestre del 2008 va situar-se com el factor que més contribuïa en la pèrdua d'ocupació assalariada a la capital del Maresme, amb 1.621 assalariats menys a Mataró com a conseqüència d'aquest factor. El valor negatiu d'aquest factor ens indica que la pèrdua d'assalariats del nostre entorn més proper serveix en part per explicar perquè Mataró també està perdent assalariats.

El segon factor és el de l'estructura productiva (EP), que s'encarrega de mesurar la influència que té la distribució dels assalariats per sectors de Mataró sobre el creixement d'assalariats. L'aportació d'aquest factor sempre ha estat negativa, tret del 2007 i del primer trimestre del 2008, període en què ha contribuït positivament a l'augment d'assalariats. En els altres tres trimestres de 2008 aquest factor ha tornat a contribuir a la pèrdua d'assalariats a Mataró, si bé paga la pena veure com la seva aportació negativa ha anat minvant durant l'any. Així al segon trimestre de 2008 va contribuir amb una davallada interanual de 286 efectius; i al quart trimestre de 2008 hi va contribuir amb una pèrdua de 135 assalariats. Al decrement d'assalariats d'aquest factor cal destacar dos sectors: la indústria tèxtil i de la confecció, i la construcció.

Finalment, el darrer component, la dinàmica pròpia (DP), és conegut com el component de competitivitat, perquè estudia com ha influït en el creixement de la ciutat l'evolució dels sectors de Mataró comparats amb els respectius sectors de la província. L'aportació d'aquest component -que al llarg d'any i mig ha contribuït al creixement del nombre d'assalariats a la ciutat- durant el 2008 ha estat negativa i amb tendència a accentuar aquesta aportació negativa. S'ha passat de contribuir amb -518 assalariats durant el primer trimestre 2008, a contribuir en -1.241 al quart trimestre. Entre els sectors que han contribuït negativament en la dinàmica pròpia cal destacar novament el de la construcció i el sector d'altres activitats empresarials.

Com a resum, podria dir-se que la pèrdua d'assalariats a Mataró és deguda als tres components: dinàmica global, dinàmica pròpia i estructura productiva. El principal generador en la pèrdua d'ocupació el trobem en la dinàmica global, és a dir, que l'evolució de l'ocupació en l'àmbit territorial més proper és el principal condicionant en la pèrdua d'ocupació a Mataró. També la dinàmica pròpia ha estat un component amb una important contribució en la pèrdua d'assalariats a Mataró, especialment com a conseqüència de l'evolució que han seguit el sector de la construcció i el d'altres activitats empresarials. Finalment, el factor referent a l'estructura productiva també ha contribuït a la pèrdua d'assalariats a Mataró, si bé la seva aportació ha estat més modesta comparada amb la dels altres dos components.

TAULA 6.1.14. Anàlisi Shift-Share. Mataró / província de Barcelona. 2005 - 2008.

	DG	DP	EP	Total
I/2006	1.492	-211	-198	1.083
II/2006	1.128	-13	-185	930
III/2006	1.187	112	-198	1.100
IV/2006	944	73	-197	821
I/2007	1.182	372	-211	1.343
II/2007	1.153	165	13	1.331
III/2007	677	195	151	1.024
IV/2007	604	62	176	841
I/2008	30	-514	85	-398
II/2008	-389	-953	-280	-1.622
III/2008	-741	-569	-226	-1.536
IV/2008	-1.621	-1.241	-135	-2.997

DG: dinàmica global.

DP: dinàmica pròpia.

EP: estructura productiva.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

6.2. Terciarització de l'economia

El 75% dels assalariats de Mataró treballen en el sector serveis, enfront dels 74,7% de Catalunya

El fenomen de la progressiva terciarització de les activitats econòmiques és una tendència a molt llarg termini en les societats més avançades, que es desenvolupa des de la postguerra de la Segona Guerra Mundial, tot i que sembla haver accelerat el seu ritme en els darrers vint-i-cinc anys. Així, entre els anys 1995 i 2005 –període d'una etapa d'expansió econòmica continuada–, el nombre d'ocupats en el sector terciari ha crescut molt considerablement a les tres grans àrees econòmiques mundials: als Estats Units, la xifra d'ocupats en activitats de serveis ha augmentat en poc més de 18,9 milions d'efectius; a la UE-15, l'increment ha estat de gairebé 20,6 milions d'unitats; i, finalment, al Japó, l'augment ha estat d'uns 4 milions. Això contrasta amb la pèrdua d'efectius que han sofert les tres àrees en els sectors agrari i manufacturer.

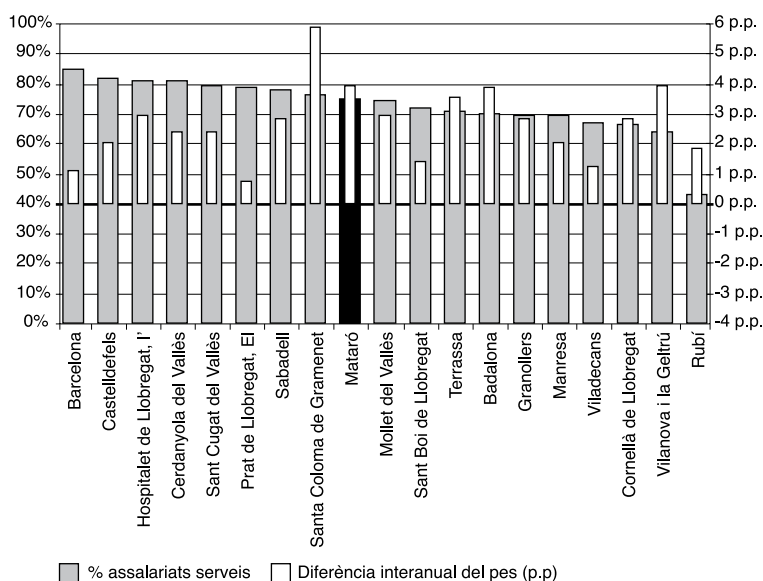
Aquesta evolució de l'ocupació ha influït perquè, durant aquest període, el pes relatiu del sector terciari en l'ocupació total augmentés: als Estats Units va passar del 74,1 al 78,6%; a la UE-15, del 64,4 al 69,5%; i al Japó, del 62,4% al 68,7%. En tots els casos, l'increment relatiu de l'ocupació en els serveis ha anat en detriment de l'ocupació agrària i, en especial, de l'ocupació manufacturera.

L'augment de la participació del sector terciari en el valor afegit brut a preus corrents de l'economia ha estat notable, tot i que menys accentuat que en el cas de l'ocupació. Als Estats Units, l'aportació del sector serveis al valor afegit brut total de l'economia ha passat d'un 72,2% l'any 1993 a un 76,5% l'any 2003; mentre que al Japó l'augment ha estat, durant el mateix període, del 61,1 al 68%. Entre els principal països de la UE-15, a Alemanya aquesta proporció ha pujat del 65,6 al 70,1%; a França, del 72,8 al 75,9%; i al Regne Unit, del 72,2 al 76,5%.

Òbviament, l'economia espanyola i la catalana no s'han mantingut alienes a aquest procés terciaritzador. Així, en el període 1995-2006, el sector terciari ha augmentat el nombre d'ocupats en 828.000 unitats, la qual cosa representa aproximadament el 70% del creixement de l'ocupació a Catalunya durant aquest període, amb un creixement mitjà anual del 4,6%. A Espanya, durant el mateix període, s'hi han generat una mica més de 7 milions de llocs de treball, dels quals 5,22 corresponen al sector serveis (gairebé el 75% de l'ocupació generada).

Amb les dades més recents disponibles, les de finals del 2008, i prenent com a àmbit temporal d'anàlisi els anys viscuts d'aquest segle XXI, Mataró –que històricament ha estat una ciutat industrial, especialitzada en la indústria tèxtil i del gènere de punt– ha vist com en molts pocs anys el sector serveis li ha guanyat molt de terreny a la indústria, sobretot com a resultat de la liberalització del comerç mundial de productes tèxtils. Així, en el darrer trimestre de l'any 2000, el 60% dels assalariats de Mataró treballaven en el sector terciari, mentre que a finals del

GRÀFIC 6.2.1. Percentatge d'assalariats i variació en punts percentuals del pes en de darrer any en el sector serveis per als municipis majors de 50.000 habitants de la província de Barcelona. Desembre 2008.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

2008, els serveis mantenen ocupat el 75% dels treballadors assalariats de la ciutat. En vuit anys, els serveis han guanyat 15 punts percentuals de representativitat, i gairebé els han guanyat tots a costa del sector industrial, que en el mateix interval de temps ha passat de tenir el 31% dels assalariats, a tenir-ne el 16,7%.

Per veure en perspectiva l'evolució del sector serveis a Mataró en el període 2000-2008, caldria comparar-ho amb el que ha succeït a Catalunya durant el mateix període. Així, al desembre de l'any 2000, els assalariats catalans que treballaven en el sector serveis eren un 70,4%, mentre que al cap de vuit anys ja representaven el 74,7% del sector. Amb aquesta comparativa queda palès que el procés terciaritzador de Mataró és molt més intens que el de Catalunya. **GRÀFIC 6.2.1.**

Si fem una anàlisi del que ha passat en el darrer any, s'observa un important augment del percentatge d'assalariats en el sector serveis a Mataró: s'ha passat d'un 71,1% dels assalariats a un 75%. En aquest cas, el guany de pes no ha estat motivat per un increment d'assalariats en el sector, ans el contrari, sinó per una menor pèrdua d'assalariats que no pas en el sector industrial, i, especialment, que en el sector de la construcció. La mateixa lectura cal fer-la amb les altres dues variables d'anàlisi: la dels treballadors per compte propi (autònoms) i els centres de cotització (empreses). El pes del sector serveis en els autònoms ha passat d'un 68,7% a un 69,6% en el darrer any, mentre que en el cas de les empreses s'ha passat d'un 67,4% a un 70,4%. A l'igual que en els assalariats, l'augment de pes dels autònoms i les empreses no ve donat per un increment d'aquest sector, sinó més aviat per un retrocés menys intens que en els altres grans sectors.

TAULA 6.2.1. Pes relatiu del nombre d'assalariats, d'empreses i d'autònoms segons sectors a Mataró i al Maresme. 2007 - 2008.

Mataró	desembre-2007			març-2008			juny-2008			setembre-2008			desembre-2008		
	Aut.	Ass.	Empr.	Aut.	Ass.	Empr.	Aut.	Ass.	Empr.	Aut.	Ass.	Empr.	Aut.	Ass.	Empr.
Agricultura	0,8%	0,8%	0,3%	1,1%	0,8%	0,3%	1,1%	0,8%	0,4%	1,2%	0,8%	0,4%	1,2%	0,9%	0,3%
Construcció	19,4%	10,4%	14,7%	19,2%	10,8%	14,3%	18,8%	10,3%	13,8%	18,2%	9,4%	12,9%	17,6%	7,4%	11,8%
Indústria	17,4%	17,7%	19,7%	16,9%	17,5%	19,6%	16,7%	17,6%	19,4%	16,6%	17,1%	19,1%	15,9%	16,7%	18,9%
Serveis	62,4%	71,1%	65,3%	62,7%	70,9%	65,9%	63,4%	71,2%	66,4%	64,1%	72,6%	67,7%	65,3%	75,0%	69,1%
Maresme	desembre-2007			març-2008			juny-2008			setembre-2008			desembre-2008		
	Aut.	Ass.	Empr.	Aut.	Ass.	Empr.	Aut.	Ass.	Empr.	Aut.	Ass.	Empr.	Aut.	Ass.	Empr.
Agricultura	1,6%	0,6%	0,7%	2,8%	0,6%	0,7%	2,8%	0,6%	0,7%	2,8%	0,6%	0,8%	3,0%	0,6%	0,8%
Construcció	17,8%	12,5%	16,9%	17,5%	12,4%	16,5%	17,0%	11,5%	15,8%	16,6%	10,7%	15,0%	16,1%	9,5%	14,2%
Indústria	11,9%	21,2%	15,0%	11,6%	20,7%	14,7%	11,4%	20,2%	14,4%	11,4%	19,9%	14,4%	11,3%	20,6%	14,5%
Serveis	68,7%	65,7%	67,4%	68,2%	66,3%	68,0%	68,7%	67,7%	69,0%	69,2%	68,8%	69,8%	69,6%	69,3%	70,4%

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

6.3. Llicències d'activitats¹⁹

Important retrocés en el nombre de sol·licituds de llicències d'activitat al 2008

Per endegar qualsevol negoci o activitat econòmica cal dur a terme prèviament alguns procediments administratius, un dels quals és l'obtenció de la pertinent llicència d'activitats municipal. Aquesta llicència té per objectiu garantir que l'activitat s'ajusti a les ordenances municipals vigents, als plans d'ordenació i a les condicions legals exigides en matèria

de seguretat, salubritat, higiene, sanejament i protecció del medi ambient i qualitat de vida. A banda de ser un tràmit administratiu d'obligat compliment, les sol·licituds de llicències d'activitat són també, alhora, un indicador que pot ajudar a analitzar com evoluciona l'activitat econòmica de la ciutat.

A Mataró, al 2008, s'hi van presentar 672 sol·licituds de llicències d'activitat, xifra un 20,1% inferior a les sol·licituds registrades al

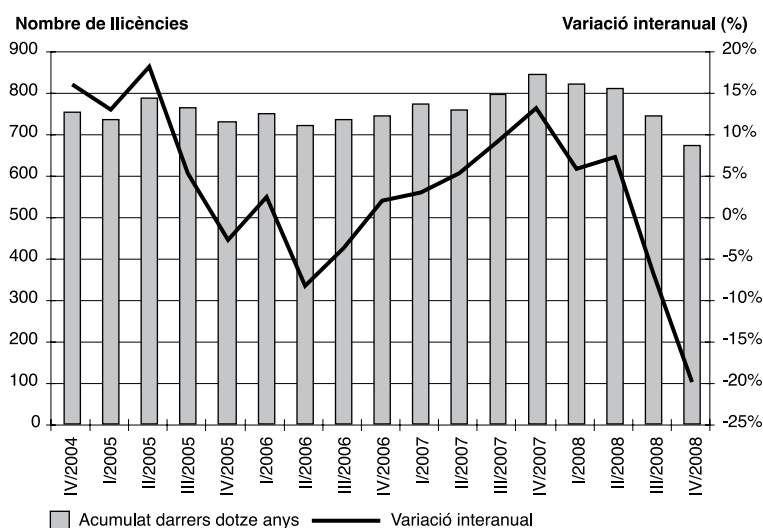
2007. Per trobar un nombre similar de sol·licituds d'activitat registrades ens hauríem de remuntar al 2003, quan se n'hi van registrar 648. **TAULA 6.3.1.**

En desglossar les sol·licituds per tipus d'annex (és a dir, avaluant la incidència de la sol·licitud sobre el medi ambient, la salut i la seguretat de les persones), s'observa com el nombre de sol·licituds s'ha reduït en cinc dels sis annexos durant el 2008. Han estat les activitats amb una incidència lleu (annex IV.2) les que han liderat el descens de les sol·licituds a la ciutat -amb 67 sol·licituds menys que al 2007-, fet que en termes relatius representa una caiguda del 20%. Els altres dos annexos amb més sol·licituds -els annexos III i IV.1- són també els següents quant ha pèrdua en nombre de sol·licituds, amb 47 i 37 sol·licituds menys que al 2007, respectivament. Les activitats amb major incidència en el medi ambient -annex I- han comptabilitzat el mateix nombre de sol·licituds que al 2007: 2. En l'annex II, al 2008, s'hi han registrat 75 sol·licituds, 22 menys que al 2007.

TAULA 6.3.1. Distribució de les sol·licituds de llicències d'activitat per annexos. Mataró. 2006 - 2008.

	2006		2007		2008	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%
Annex I	1	0,1%	2	0,2%	2	0,3%
Annex II.1	5	0,7%	5	0,6%	2	0,3%
Annex II.2	47	6,3%	92	10,9%	73	10,9%
Annex III	226	30,4%	264	31,4%	221	32,9%
Annex IV.1	144	19,4%	142	16,9%	105	15,6%
Annex IV.2	320	43,1%	336	40,0%	269	40,0%
Total	743		841		672	

GRÀFIC 6.3.1. Sol·licituds de llicències d'activitat. 2004 - 2008.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de la Secció de Llicències d'Activitats del Servei de Ciutat Sostenible de l'Ajuntament de Mataró.

¹⁹ Classificació de les llicències d'activitat:

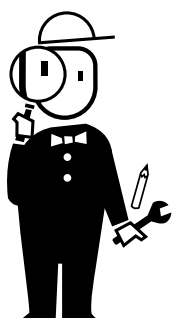
- Annex I: activitats amb una gran incidència sobre el medi ambient, la salut i la seguretat de les persones.
- Annex II: activitats amb una moderada incidència sobre el medi ambient, la salut i la seguretat de les persones.
- Annex III: activitats amb una baixa incidència sobre el medi ambient, la salut i la seguretat de les persones.
- Annex IV: activitats amb una lleu incidència sobre el medi ambient, la salut i la seguretat de les persones.

La distribució territorial de les sol·licituds de llicències d'activitat que es pot observar en el **GRÀFIC 6.3.2** mostra com ha estat el barri de l'Eixample el que ha rebut un major nombre de sol·licituds (206), seguit pel barri de Cerdanyola (117) i pel de Pla d'en Boet (88). Val a dir, però, que aquests barris són els més grans de la ciutat. Si relativitzem el nombre sol·licituds per la superfície del barri, els barris amb una major intensitat en la ubicació d'activitats serien Peramàs, Rocafonda i el Centre.

GRÀFIC 6.3.1. Mapa amb la ubicació de les sol·licituds de llicència d'activitat. Mataró. 2008.

Font: elaboració pròpia, juntament amb el Centre de Coneixement Urbà (CCU), a partir de les dades de la Secció de Llicències d'Activitats del Servei de Ciutat Sostenible de l'Ajuntament de Mataró.

7. Anàlisi sectorial

- 7.1. Els principals sectors de l'economia de Mataró
- 7.2. Indústria tèxtil i de la confecció
- 7.3. Construcció
- 7.4. Comerç a l'engròs
- 7.5. Comerç al detall
- 7.6. Hostaleria i sector turístic
- 7.7. Altres activitats empresarials

7.1. Els principals sectors de l'economia de Mataró

En les pàgines següents s'analitza l'evolució més recent dels sis sectors més rellevants que donen forma a l'estructura econòmica de Mataró. Aquesta anàlisi es realitza a través, principalment, de les dades dels centres de cotització (empreses) i de treballadors assalariats afiliats al Règim General de la Seguretat Social. També s'hi estudien les dades de treballadors per compte propi (autònoms) afiliats al Règim Especial de Treballadors Autònoms de la Seguretat Social. A més a més l'anàlisi d'alguns sectors es complementa amb informació d'àmbits superiors²⁰ (Barcelona, Catalunya i Estat espanyol) o d'altres ciutats.

Les dades de finals del 2008 mostren com a Mataró hi ha treballadors assalariats en 47 dels 61 sectors en què es desglossa a dos dígits la classificació catalana d'activitats econòmiques (CCAE-93). El total de treballadors assalariats que hi ha en aquests sis sectors a finals de 2008 era de 14.788, i representa el 49,8% del total d'assalariats de Mataró. En empreses representen el 64,7%, mentre que en treballadors autònoms, el 67,1%.

Els sectors analitzats són els següents:

- Indústria tèxtil i de la confecció (CCAE-93, divisió 17 i 18).
- Construcció (CCAE-93, divisió 45).
- Comerç a l'engròs (CCAE-93, divisió 51).
- Comerç al detall (CCAE-93, divisió 52).
- Hostaleria (CCAE-93, divisió 55).
- Altres activitats empresarials (CCAE-93, divisió 74).

TAULA 7.1.1. Mataró i els seus principals sectors d'activitat.

		Total Mataró desembre-2007	Total Mataró desembre-2008	Diferència	Variació
	Nombre assalariats	34.665	31.668	-2.997	-8,65%
	Nombre empreses	4.294	3.930	-364	-8,48%
	Nombre autònoms	9.041	8.447	-594	-6,57%
	N. assal. / N. emp.	8,07	8,06	-0,01	-0,18%
Pes dels sectors respecte del total de Mataró					
Indústria tèxtil i de la confecció	Nombre assalariats	9,94%	8,93%	-1,01 pp	-10,14%
	Nombre empreses	11,92%	10,97%	-0,96 pp	-8,02%
	Nombre autònoms	8,74%	8,25%	-0,49 pp	-5,57%
Construcció*	Nombre assalariats	10,38%	7,42%	-2,96 pp	-28,56%
	Nombre empreses	14,67%	11,78%	-2,89 pp	-19,70%
	Nombre autònoms	19,41%	17,64%	-1,77 pp	-9,13%
Comerç a l'engròs	Nombre assalariats	6,55%	6,60%	0,06 pp	0,88%
	Nombre empreses	7,85%	8,14%	0,29 pp	3,75%
	Nombre autònoms	5,39%	5,66%	0,27 pp	5,05%
Comerç al detall	Nombre assalariats	12,06%	12,94%	0,88 pp	7,29%
	Nombre empreses	15,65%	16,49%	0,84 pp	5,36%
	Nombre autònoms	18,57%	18,73%	0,16 pp	0,85%
Hostaleria	Nombre assalariats	4,67%	5,07%	0,39 pp	8,45%
	Nombre empreses	7,73%	9,03%	1,30 pp	16,83%
	Nombre autònoms	7,94%	8,55%	0,61 pp	7,63%
Altres activitats empresarials	Nombre assalariats	7,69%	5,74%	-1,95 pp	-25,38%
	Nombre empreses	8,29%	8,35%	0,06 pp	0,67%
	Nombre autònoms	7,51%	8,32%	0,81 pp	10,82%

* S'hi inclouen els instal·ladors.

Nota: pp vol dir punts percentuals.

²⁰ La informació d'aquests àmbits s'extreu d'altres publicacions, com ara els informes mensuals de la Caixa, l'informe sobre la conjuntura econòmica de la Caixa de Catalunya, Barcelona Economia, Perspectiva Econòmica de Catalunya de la Cambra de Comerç de Barcelona, Nota de Conjuntura Econòmica del Departament d'Economia de la Generalitat de Catalunya i informes del Cítyc. També s'usen dades procedents de l'índex del clima comercial urbà, de l'índex de vendes de comerç al detall i d'Estudis de Turisme de Catalunya.

7.2. Indústria tèxtil (17) i confecció i pelleteria (18)

Situació general del sector

El balanç del 2008 del sector tèxtil espanyol ve marcat per la crisi econòmica. Des del 2002 el sector està sotmès a un intens procés d'adaptació a un mercat tèxtil globalitzat, que va viure el seu punt àlgid al 2005 amb la liberalització dels intercanvis tèxtils internacionals. L'evolució del sector durant el 2008 està marcada per la greu crisi econòmica i financera internacional, que ha afectat especialment els països desenvolupats, però les conseqüències de la qual s'han contagiat a les economies emergents.

A Espanya, la crisi s'ha materialitzat de manera molt intensa i ràpida a causa de l'ajust derivat dels importants desequilibris existents en el mercat immobiliari. Així, durant el 2008, la demanda del mercat tèxtil i de la confecció espanyol s'ha contret, amb un creixement negatiu del -5,8% en valor, fruit de la forta contracció del consum de les famílies i de la compra d'habitatges. Així, el mercat que ha evolucionat de manera més negativa ha estat el dels tèxtils per a llar.

Pel que fa al comerç exterior, l'evolució no ha estat tan negativa. Val a dir que les importacions han disminuït per primer cop des del 1991, per l'efecte de la caiguda de la demanda tèxtil interna (filatures i teixits), mentre que les compres exteriors de roba de vestir només han augmentat un 3,9%, enfront d'un creixement mitjà anual del 13,7% durant els cinc anys anteriors. Aquest fet reflecteix la disminució de la despesa dels consumidors afectats pel creixement de l'atur i per l'elevada taxa d'inflació al llarg de la primera meitat del 2008.

Per la seva part, les exportacions -tenint en compte les difícils condicions dels mercats als quals s'exporta (aproximadament dos terços de la Unió Europea)- han mantingut un bon creixement (2,4%) i han superat la xifra dels 8.000 milions d'euros. Val a dir, però, que aquest increment s'ha concentrat en la roba de vestir, amb un augment del 14,9%, mentre que les manufactures tèxtils i les fibres han patit un fort retrocés del -12,8%.

La concomitància de la davallada de les importacions i l'augment de les exportacions dona com a resultat una disminució del dèficit comercial que s'ha situat en 5.276 milions d'euros al 2008, amb una millora de 292 milions respecte del dèficit del 2007. Amb aquest menor dèficit, la taxa de cobertura (quotient entre les ex-

portacions i les importacions) també ha millorat i s'ha situat en el 60%, la mateixa que tenia al 2005.

Tanmateix, val a dir que tant la producció com l'ocupació s'han reduït al 2008 en un 10% i un 7,2%, respectivament, davallades que se situen en nivells similars als del 2005, quan es va liberalitzar el comerç mundial de productes tèxtils. Si a tot això, hi afegim els problemes generalitzats d'accés al crèdit per part de les empreses, tot plegat acaba desembocant en un increment de les insolvències en el sector tèxtil -que doblen les del 2007-, a més d'un augment dels terminis de cobrament i de les devolucions i dels impagats.

D'acord amb aquest context, les perspectives per al 2009 apunten cap a una davallada continuada del consum intern, especialment durant la primera meitat de l'any. Amb la baixada dels preus i dels tipus d'interès es pot produir una millora en la renda disponible per a les famílies, la qual cosa podria permetre estabilitzar la caiguda en el consum.

En l'apartat referent a les exportacions, sembla difícil que Espanya pugui mantenir les xifres d'exportació del 2008, ja que la situació econòmica d'Europa -que acapara el 66% de les exportacions tèxtils espanyoles- no sembla que s'hagi de recuperar fins al 2010.

Amb aquestes bases és previsible que es produeixi un nou retrocés en l'activitat i en l'ocupació, tot i que possiblement més moderat que el del 2008.

Mataró

A través de l'enquesta trimestral que duu a terme l'Associació d'Empresaris de Gèneres de Punt de Mataró i Comarca (ASEGEMA) entre els seus associats es pot copsar quin és l'ambient que es respira entre el sector al Maresme. El **GRÀFIC 7.2.1** resumeix els resultats d'aquesta enquesta, en què els números que es presenten són la diferència entre el percentatge de respostes positives o favorables respecte del percentatge de respostes negatives o desfavorables.

Com calia esperar, totes les qüestions plantejades en l'enquesta tendeixen cap a l'empitjorament a mesura que avança el 2008. En aquest sentit, la cartera de comandes presenta un saldo negatiu de 61 punts en el darrer trimestre del 2008, quan un any abans el saldo era de -14 punts. Pel que fa a la facturació, s'ha passat de -4,7 punts al darrer trimestre del 2007 a -50 punts al darrer trimestre del 2008. Quant a les perspectives de facturació, la situació és encara més negativa, ja que en el quart trimestre del 2008 s'ha situat en -61 punts, quant dotze mesos enrere estava en -4,8 punts.

L'ítem corresponent a la plantilla actual presenta un balanç de -27,8 punts a les acaballes del 2008, pràcticament el doble del saldo que tenia a finals del 2007. Val a dir, però, que aquest ítem ha estat l'únic que ha presentat una tendència cap a la millora durant el 2008, ja que en el primer trimestre el saldo aconseguit va ser de -40,8 punts. De cara al 2009, sembla ben difícil que l'ítem de la plantilla continuï amb aquesta línia de millora.

Com ja s'ha apuntat respecte de la situació general del sector, un dels grans problemes de les empreses tèxtils és, d'una banda,

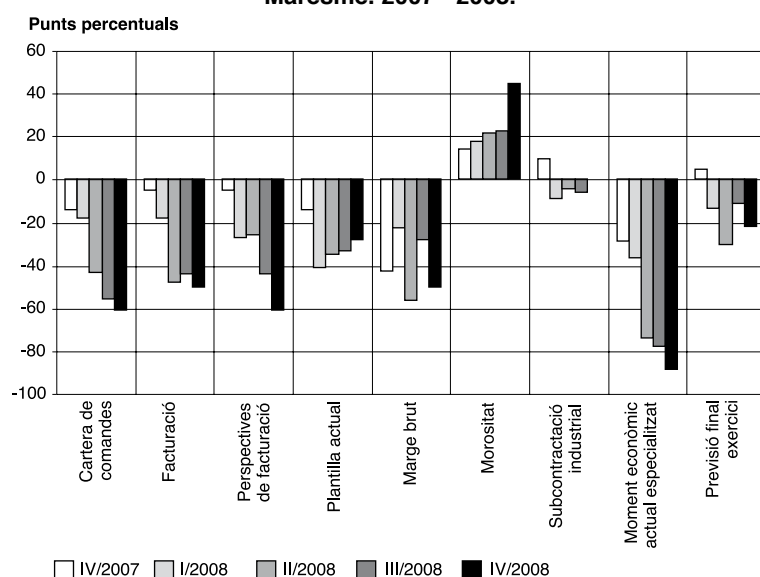
l'augment dels terminis de pagament i, de l'altra, les devolucions i els impagaments. La pregunta referent a la morositat de l'enquesta d'ASEGEMA confirma aquesta problemàtica, ja que des del segon trimestre del 2007 la diferència entre els que diuen que la morositat és superior a la de fa un any respecte dels que opinen que és inferior ha anat creixent de manera continuada. Tant és així que en el darrer trimestre del 2008 s'ha produït un fort salt en el saldo i s'ha situat en els 44,4 punts, el valor més alt des que l'any 2001 es va començar a elaborar l'enquesta.

La subcontractació industrial acaba el 2008 amb un saldo nul, que trenca amb els tres trimestres anteriors en què l'ítem registrava valors negatius.

Possiblement, les preguntes que millor permeten comprovar en quin estat es troba el sector tèxtil de la comarca del Maresme són les que fan referència al marge brut, al moment econòmic actual i a les previsions de finals de l'exercici. Els valors que s'obtenen per a aquestes tres preguntes en el quart trimestre del 2008 són de -50, -88,8 i -22,1 punts, respectivament. Amb els valors d'aquests tres ítems queda clar que la situació actual del sector és crítica i posen en evidència la desfavorable conjuntura del sector en aquests moments i el pessimisme dels empresaris del sector envers el futur més immediat.

Les dades procedents de la Tresoreria de la Seguretat Social corresponents a la indústria tèxtil i de la confecció reforcen els resultats que s'extreuen de l'enquesta de clima del sector esmentades anteriorment. La crisi econòmica mundial té el seu reflex a nivell local a través del continuat tancament d'empreses, amb la consegüent pèrdua de treballadors.

**GRÀFIC 7.2.1. Enquesta conjuntura sector tèxtil.
Maresme. 2007 - 2008.**

Les dades del darrer trimestre del 2008 situen el nombre d'assalariats en el tèxtil i la confecció a Mataró en 2.828 efectius, el d'autònoms en 697, i el nombre de centres de cotització o empreses en 431. Les xifres de 2008 suposen una pèrdua de 617 assalariats, 93 autònoms i 81 empreses respecte de les xifres del 2007. Aquestes davallades, traduïdes en valors relatius, representen una pèrdua del 17,9% dels assalariats, de l'11,8% d'autònoms i del 15,8% d'empreses. Per trobar pèrdues de magnituds semblants a aquestes variables ens hauríem de remuntar a les acaballes del 2004 i començaments del 2005, amb la liberalització mundial del comerç de productes tèxtils aprovat per l'Acord Multifibres.

Segurament, la dada més rellevant és l'acusat descens d'assalariats, ja que si bé a finals del 2007 semblava que la pèrdua d'assalariats es frenava, durant el 2008 el ritme de pèrdua d'assalariats s'ha

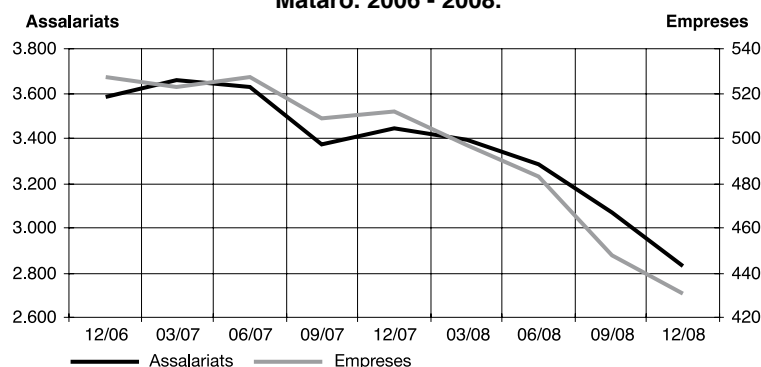
reactivat, i ho ha fet amb força. Així, al primer trimestre del 2008 es va registrar una davallada del 7,3% i al quart trimestre ha fregat el -18%. Certament, l'evolució del tèxtil durant el segle XXI és clarament a la baixa, ja que l'any 2001 va començar amb gairebé 7.000 assalariats i a finals del 2008 només n'hi ha 2.828; és a dir, en vuit anys, el sector tèxtil ha perdut a Mataró una mica més de 4.000 assalariats.

Com no podia ser d'una altra manera, les empreses també han seguit la mateixa tònica descendent que els assalariats, i durant el 2008 també han accelerat el ritme de tancament d'empreses. Així, a finals del 2007 es va registrar un descens del 2,8% en el nombre d'empreses, mentre que a finals del 2008 el ritme de tancament d'empreses tèxtils s'ha accelerat i se n'han registrat un 15,8% menys que al 2007, fet que situa el nombre total d'empreses tèxtils i de la confecció en 431. El comportament del grup de treballadors per compte propi (autònoms) segueix la línia marcada pels assalariats i les empreses. Així, s'observa que durant el 2008 s'ha tornat a revifar el ritme de pèrdua d'efectius i s'ha passat d'un -4,9% de l'últim trimestre del 2007 a un -11,8% al darrer trimestre del 2008.

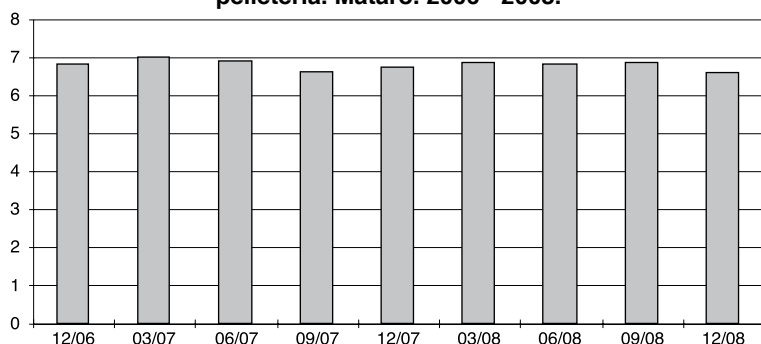
TAULA 7.2.1. Indústria tèxtil (17) i confecció i pel·leteria (18). Mataró. 2007 - 2008.

Nombre	12/07	03/08	06/08	09/08	12/08
Autònoms	790	766	747	709	697
Assalariats	3.445	3.393	3.288	3.071	2.828
Empreses	512	497	483	448	431
Ass/ Empr.	6,73	6,83	6,81	6,85	6,56
Incr. anual %	12/07	03/08	06/08	09/08	12/08
Autònoms	-4,93%	-6,36%	-7,55%	-11,15%	-11,77%
Assalariats	-3,96%	-7,30%	-9,45%	-8,98%	-17,91%
Empreses	-2,85%	-4,97%	-8,35%	-11,98%	-15,82%
Ass/ Empr.	-1,15%	-2,45%	-1,20%	3,41%	-2,48%

GRÀFIC 7.2.2. Indústria tèxtil i confecció i pel·leteria. Mataró. 2006 - 2008.

GRÀFIC 7.2.3. Assalariats per empresa. Indústria tèxtil i confecció i pel·leteria. Mataró. 2006 - 2008.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

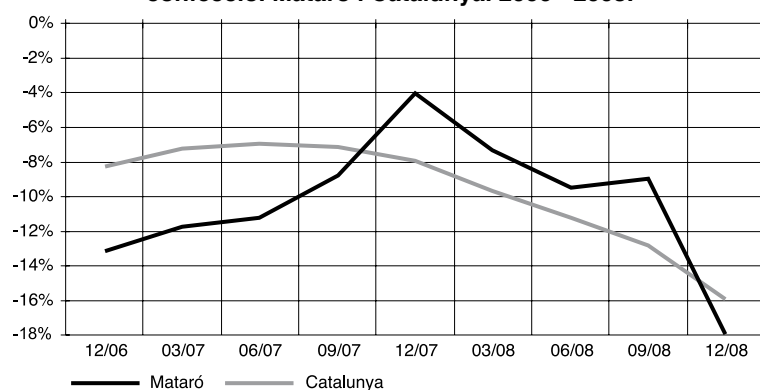
TAULA 7.2.1.

La pèrdua d'assalariats, una mica més accelerada que la desaparició d'empreses, ha donat com a resultat un descens en la grandària mitjana de les empreses tèxtils de Mataró. Així, s'ha passat de 6,7 assalariats per empresa a finals del 2007 a 6,5 a finals del 2008, encara lluny dels 8,5 assalariats per empresa registrats l'any 2000. La contracció del sector ve acompanyada per una tendència en el sector cap a empreses més petites.

GRÀFICS 7.2.2 i 7.2.3.

En el **GRÀFIC 7.2.4** de l'evolució de la variació interanual s'observa que tant Mataró com Catalunya es mouen en la banda negativa del gràfic. De fet, per al 2008, ambdues sèries presenten un perfil descendent. En el cas de Catalunya, però, aquest perfil és més suau que no pas el descens amb un pendent més marcat de Mataró (la línia cap a la millora que la variació interanual seguia al 2007 s'ha trencat bruscament al 2008). La restricció en el consum de les famílies ha fet que la indústria tèxtil de Mataró hagi sofert amb més intensitat la crisi que no pas Catalunya, ja que l'estructura econòmica de la ciutat, malgrat tot, continua presentant una estructura més especialitzada en el tèxtil i la confecció que el Principat.

GRÀFIC 7.2.4. Variació interanual assalariats indústria tèxtil i de la confecció. Mataró i Catalunya. 2006 - 2008.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

Entrant més en detall dins del sector tèxtil, val a dir que totes les activitats que configuren el sector han perdut assalariats, tot i que les pèrdues més destacades corresponen a les activitats amb més efectius: la confecció de peces de vestir amb tèxtils ha perdut 170 assalariats en el darrer any, i la fabricació d'articles amb teixits de punt que n'ha perdut 155, fet que termes relatius suposa una davallada del 13,5% i 14,8%, respectivament. Malgrat la pèrdua d'efectius d'aquestes dues activitats, però, el seu pes dins de la indústria tèxtil i de la confecció de Mataró continua sent considerable, ja que 7 de cada 10 assalariats del tèxtil treballen en alguna d'aquestes dues activitats.

7.3. Construcció (45)²¹

Situació general del sector

L'any 2007 va ser l'any d'inici del canvi de tendència en el sector de la construcció, tot i que el valor total de la producció del sector a Espanya va augmentar un 3,5% en termes reals. L'any 2008 ha estat l'any de la confirmació del retrocés en el sector de la construcció, amb una caiguda del 3,3%. A Catalunya, la davallada en el valor afegit brut de la construcció ha estat una mica més moderada que no pas a Espanya, amb -3% de variació en volum.

Altres indicadors indirectes de l'activitat constructora reflecteixen el progressiu deteriorament de l'activitat a mesura que avançava l'any. L'ocupació, mesurada a partir del nombre de treballadors del sector en alta a tots els règims de la Seguretat Social, va arribar als 1.788.657 efectius a Espanya al 2008, amb una variació del -23,8%, mentre que al 2007 els efectius amb alta laboral a la Seguretat Social van créixer un 3,3%, enfront del 9,2% assolit al 2006. A Catalunya, el nombre d'efectius de la construcció donats d'alta a la Seguretat Social a finals del 2008 era de 298.158, un 19,9% menys que els que hi havia a finals del 2007. El consum aparent de ciment també s'ha reduït notablement al 2008, amb un xifra de 42,8 milions de tones per al conjunt de l'Estat espanyol, un 23,6% menys que al 2007. De fet, per trobar un consum de ciment tant baix hauríem de retrocedir al 2002.

Les dades del clima de la construcció (ICC) que publica el Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç avalen la forta caiguda del sector, ja que a finals del 2008 l'indicador de la cartera de comandes total registra un saldo de -27 punts, quan un any abans estava en -1 punts. En el cas de la cartera de comandes d'habitatges s'ha passat de -27 (desembre 2007) a -84 (desembre 2008).

Un altre indicador de l'enquesta sobre el clima de la construcció que ratifica el retrocés del sector són els dies de feina assegurats: al desembre del 2008 són 457 dies de feina assegurada, 19 menys que un any abans. En l'apartat de l'habitatge, el nombre de dies de feina assegurats és més baix i se situa en 326, la qual cosa significa 75 dies menys de feina assegurada que al 2007.

A partir d'aquest context, les previsions per al 2009 apunten cap a una continuació en la contracció en el sector. Així, segons la Cambra de Contractistes d'Obres de Catalunya, el conjunt del sector

decreixerà un 16% al 2009, i ho farà en tots els segments del sector. El descens més important es preveu que sigui novament en l'edificació d'obra nova, que disminuirà un 29,5%, com a conseqüència de la caiguda d'un 36% en l'habitatge i d'un 20% en la no residencial. El conjunt del sector experimentarà una pèrdua de 60.000 llocs de treball al 2009, gairebé el doble dels que s'han perdut al 2008.

Mataró

Al 2008, les dades de sol·licituds de llicències d'obra han registrat el valor més baix des de l'any 2000. En total, a Mataró s'han comptabilitzat 342 sol·licituds, 229 de les quals (67%) eren d'obra menor i 113 d'obra major (33%). En comparació amb els registres del 2007, el nombre de sol·licituds s'ha reduït en 141, la qual cosa significa un retrocés del 29,2%. La reculada més important s'ha produït en les sol·licituds d'obra major, amb 106 sol·licituds menys que durant el 2007, fet que en valors relatius representa un descens del 48,4%. De llicències d'obra menor se n'han sol·licitat 229, 35 menys que al 2007, cosa que representa un retrocés del 13,3%. Aquest menor descens de les sol·licituds d'obres menors respon, possiblement, al fet que l'habitatge de nova construcció és el que està patint amb més intensitat la desacceleració del sector de la construcció, mentre que la rehabilitació d'habitatges n'està sortint beneficiada —o almenys en surt molt menys perjudicada— i, per tant, els registres d'obra menor presenten un descens molt més moderat. En la **TAULA 7.3.1** s'observa com les sol·licituds d'obra major són les que més han sofert la davallada del sector de la construcció durant el 2008.

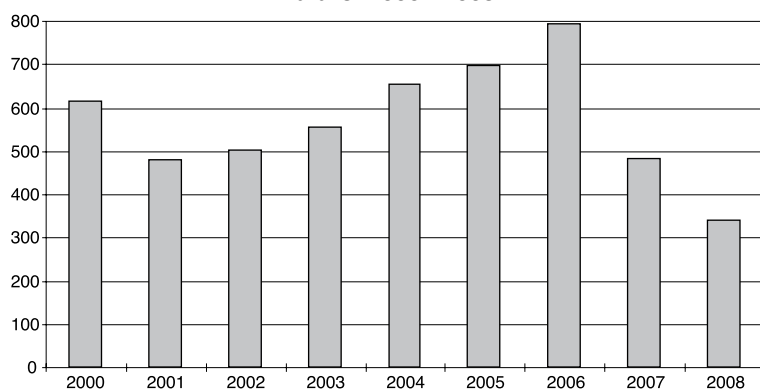
²¹ Els instal·ladors estan inclosos en aquest epígraf.

El **GRÀFIC 7.3.1** ens permet observar com han evolucionat el volum de sol·licituds de llicències d'obra des del 2000 fins al 2008. El gràfic és força explícit a l'hora de mostrar el constant creixement del sector de la construcció a Mataró des del 2002 fins al 2006, i com al 2007 i 2008 s'hi registra un descens en les sol·licituds.

A partir de les dades procedents de la Seguretat Social (treballadors assalariats, autònoms i centres de cotització) queda palesa la fortíssima sotragada que ha sofert el sector durant el 2008, i res fa pensar que s'hagi de produir un canvi de tendència a curt termini. La dada de finals del 2008 situa el nombre d'assalariats del sector de la construcció en 2.349 (per trobar una xifra d'assalariats més baixa caldria remuntar-se fins al desembre del 1999). Pel que fa a la variació interanual, entre el quart trimestre del 2007 i el quart trimestre del 2008, el sector de la construcció a Mataró ha perdut 1.250 assalariats, fet que en termes relatius representa un descens del 34,7%. En la sèrie històrica disponible, des del 1996, mai no s'havia registrat una pèrdua tant important d'assalariats.

L'indicador referent al nombre d'empreses ha seguit la mateixa línia descendent que la dels assalariats. En un any s'ha passat de 630 empreses a 463; és a dir, 167 empreses menys, la qual cosa significa un descens relatiu del 26,5%. Com en el cas dels assalariats, el perfil descendent de la variació interanual va començar a gestar-se durant el primer trimestre del 2007, quan la sèrie va aconseguir un increment del 4,7% en el nombre d'empreses. D'aleshores ençà, la variació interanual ha presentat un perfil a la baixa.

GRÀFIC 7.3.1. Sol·licituds de llicències d'obres majors i menors. Mataró. 2000 - 2008.

TAULA 7.3.1. Sol·licituds de llicències d'obres. Mataró. 2002 - 2008.

	Dades anuals						
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Obres menors	233	288	267	297	336	264	229
Obres majors	270	269	387	401	456	219	113
Obres totals	503	557	654	698	792	483	342

Font: elaboració pròpia a partir de les dades facilitades per la Secció Llicències d'Obres del Servei de Ciutat Sostenible de l'Ajuntament de Mataró.

En l'apartat corresponent als treballadors autònoms, el sector de la construcció també pateix una davallada, si bé d'una magnitud inferior a la dels assalariats i empreses. Així, el 2008 acaba amb 1.490 treballadors per compte propi, 265 autònoms menys que a finals del 2007, la qual cosa representa una variació interanual del -15,1%. Malgrat aquest descens de treballadors per compte propi del sector de la construcció, encara continuen ocupant la segona posició en nombre de treballadors autònoms, just per darrera del comerç al detall.

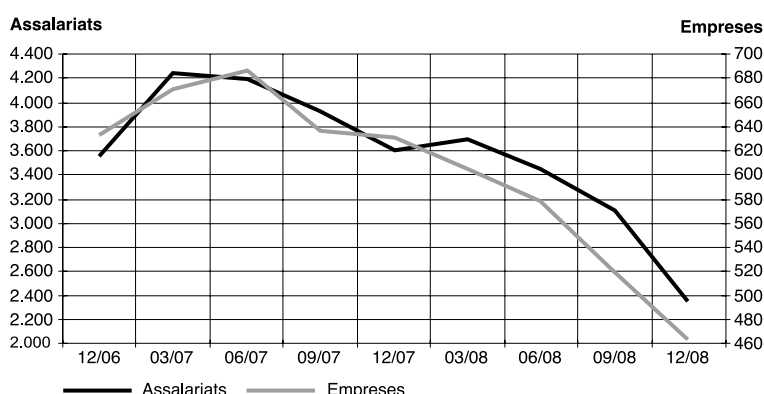
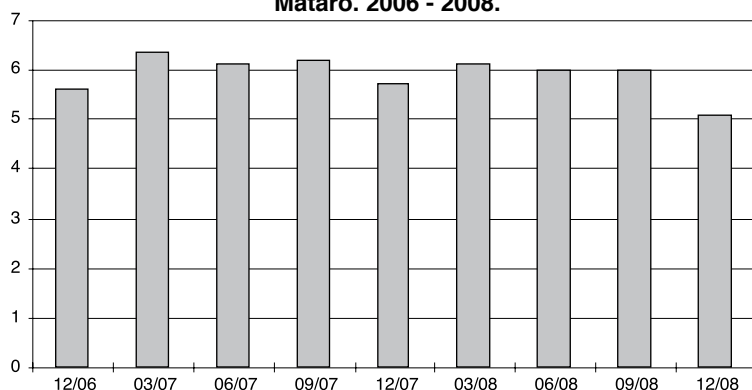
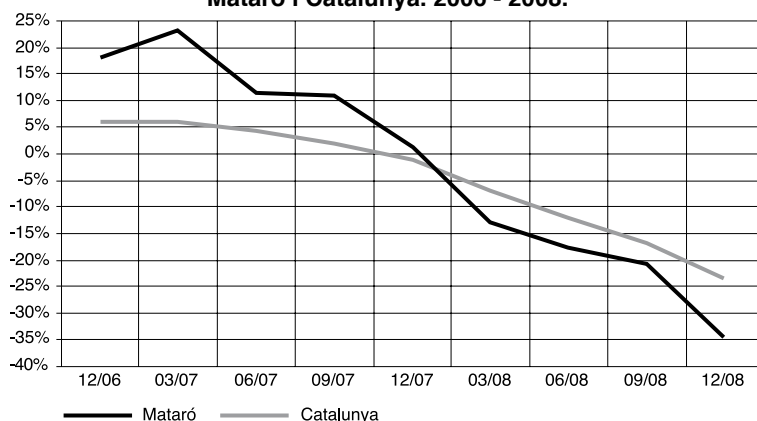
El descens més intens de treballadors assalariats que d'empreses al llarg del 2008 repercuteix en la grandària mitjana de les empreses del sector de la construcció, que també cau. Així, al mes de març del 2008, les empreses constructores de Mataró tenien 6,1 treballadors assalariats de mitjana; al desembre del 2008, la mitjana d'assalariats per empresa està lleugerament per sobre de 5, fet que representa un descens interanual de l'11,2%. Certament, la contracció de la grandària mitjana de les empreses de la construcció a Mataró és un fet que es repeteix per al conjunt de Catalunya -si bé amb menor intensitat-, en passar dels 6,4 als 6 assalariats per empresa.

TAULA 7.3.2 I GRÀFICS 7.3.2 I 7.3.3.

A través del **GRÀFIC 7.3.4** es fa evident la forta davallada que ha patit el sector de la construcció a Mataró i a Catalunya en els dos darrers anys. A Mataró, el descens de la variació interanual ha estat una constant des del mes de març del 2007 en endavant; en el cas de Catalunya, però, el descens de la variació interanual comença un any abans, al març del 2006. El gràfic també permet constatar que Mataró pateix amb més intensitat que el Principat la davallada de la construcció, ja que en dos anys la variació interanual a Mataró s'ha reduït en

TAULA 7.3.2. Construcció (45). Mataró. 2007 - 2008.

Nombre	12/07	03/08	06/08	09/08	12/08
Autònoms	1.755	1.727	1.667	1.581	1.490
Assalariats	3.599	3.698	3.450	3.107	2.349
Empreses	630	605	578	519	463
Ass./ Empr.	5,71	6,11	5,97	5,99	5,07
Incr. anual %	12/07	03/08	06/08	09/08	12/08
Autònoms	1,68%	-0,92%	-4,52%	-9,40%	-15,10%
Assalariats	1,21%	-12,82%	-17,68%	-20,76%	-34,73%
Empreses	-0,47%	-9,84%	-15,74%	-18,40%	-26,51%
Ass./ Empr.	1,69%	-3,31%	-2,30%	-2,90%	-11,19%

GRÀFIC 7.3.2. Construcció. Mataró. 2006 - 2008.**GRÀFIC 7.3.3. Assalariats per empresa. Construcció. Mataró. 2006 - 2008.****GRÀFIC 7.3.4. Variació interanual assalariats construcció. Mataró i Catalunya. 2006 - 2008.**

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

52,8 punts percentuals (s'ha passat d'un creixement del 18,1% a un descens del -34,7%), mentre que la de Catalunya s'ha reduït en 29,4 punts percentuals.

Si bé cap branca del sector de la construcció a Mataró resta exempta de la pèrdua d'assalariats, l'activitat referent a la construcció d'immobles i obres d'enginyeria civil és la que està patint amb més intensitat la crisi del sector, com així ho evidencia el fet que en el darrer any ha perdut 926 assalariats, prop de la meitat dels assalariats que hi havia en aquesta branca. La resta d'activitats que conformen el sector de la construcció han sofert descensos més moderats en xifres absolutes, però que en termes relatius van del -14% al -37%.

7.4. Comerç a l'engròs (51)

Mataró

Durant la segona meitat del 2008 el sector del comerç a l'engròs ha continuat el descens intertrimestral, que ve repetint-se de manera constant des del mes de setembre del 2007. Val a dir, però, que la tendència a la baixa ve de més lluny, de mitjans del 2006.

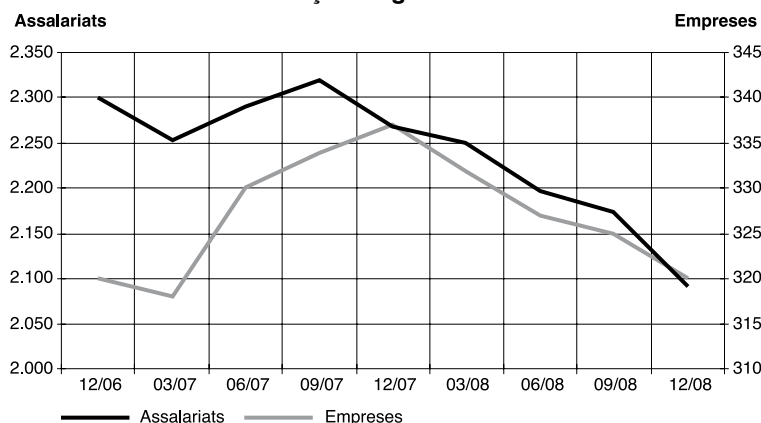
L'any 2008 s'ha tancat amb 2.091 treballadors assalariats en el sector del comerç a l'engròs. Aquesta xifra suposa 178 assalariats menys que els que hi havia a finals del 2007, fet que en valors relatius representa un descens del 7,8%. Per trobar un descens interanual d'assalariats tan important en el sector del comerç a l'engròs hauríem de retrocedir fins al primer trimestre del 2002. Si agafem la variació interanual des del darrer trimestre del 2006 s'observa com la variació interanual presenta valors negatius en tots els trimestres, tret del tercer trimestre del 2007, moment en què es va registrar un increment interanual de l'1,6%. D'aleshores ençà, la variació interanual s'ha situat cada trimestre per sota del 0%, però amb l'agreujant que la tendència de la variació interanual és clarament a la baixa.

Respecte de les empreses (centres de cotització a la Seguretat Social), el **GRÀFIC 7.4.1** mostra com aquest indicador dibuixa una línia molt similar a la dels assalariats. No obstant això, hi ha una diferència: el pendent de les empreses és més accentuat, la qual cosa significa que les variacions en el nombre d'empreses són més destacades. Si ens situem en l'última dada disponible, la del quart trimestre del 2008, observem que el nombre d'empreses de comerç a l'engròs que hi ha a Mataró és de 320, 17 menys que les que hi havia a finals del 2007, fet que significa un descens interanual del 5%. Si tenim en compte el quart trimestre del 2007, la variació interanual va registrar un creixement del 5,3%, amb la qual cosa queda palès que la variació interanual ha perdut en un any més de 10 punts percentuals.

TAULA 7.4.1. Comerç a l'engròs (51). Mataró. 2007 - 2008.

Nombre	12/07	03/08	06/08	09/08	12/08
Autònoms	487	479	471	475	478
Assalariats	2.269	2.250	2.197	2.174	2.091
Empreses	337	332	327	325	320
Ass./ Empr.	6,73	6,78	6,72	6,69	6,53
Incr. anual %	12/07	03/08	06/08	09/08	12/08
Autònoms	2,96%	2,13%	-2,08%	-1,45%	-1,85%
Assalariats	-1,35%	-0,18%	-4,10%	-6,25%	-7,84%
Empreses	5,31%	4,40%	-0,91%	-2,69%	-5,04%
Ass./ Empr.	-6,32%	-4,39%	-3,22%	-3,66%	-2,95%

GRÀFIC 7.4.1. Comerç a l'engròs. Mataró. 2006 - 2008.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

A través del **GRÀFIC 7.4.2** s'observa com les empreses del comerç a l'engròs han reduït la grandària mitjana de manera progressiva. Així, al desembre del 2006 el nombre mitjà d'assalariats per empresa era de 7,2, mentre que dos anys més tard, al desembre del 2008, se situava en els 6,5.

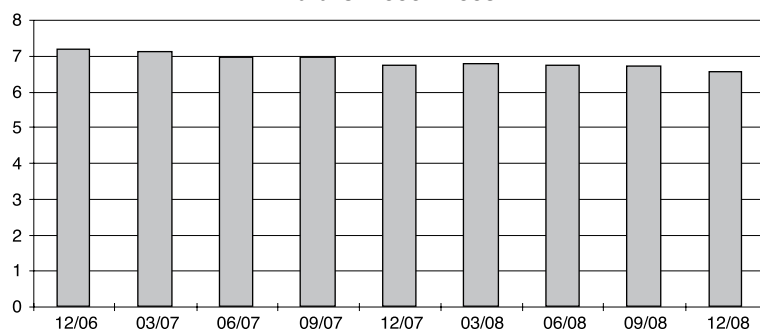
L'evolució dels treballadors per compte propi segueix una línia més erràtica que no pas la dels assalariats i les empreses, ja que al quart trimestre del 2008 s'han comptabilitzat 478 autònoms treballant al comerç a l'engròs, fet que suposa un 1,8% menys que els que hi havia un any abans. Si s'analitza l'evolució durant el segon semestre del 2008, la sèrie presenta una tendència a l'alça: s'ha passat dels 471 autònoms que hi havia a mitjans del 2008 als 478 de les acaballes del 2008.

Amb el **GRÀFIC 7.4.3** es pot comparar l'evolució de la variació interanual d'assalariats de Mataró amb Catalunya. A grans trets, s'entreveu que les línies dibuixades per ambdós àmbits són similars, si bé la traça de Catalunya és més suavitzada que la de Mataró. Així, des de mitjans del 2007 fins al primer trimestre del 2008 la variació interanual d'assalariats a Catalunya presenta un suau ascens i fins i tot arriba a assolir variacions positives; a partir del mes de març del 2008, però, la variació interanual presenta un perfil descendent i valors negatius. La línia de Mataró presenta més oscil·lacions en la variació interanual, però el cicle i la tendència són els mateixos que la sèrie de Catalunya, amb un ascens des del primer fins al tercer trimestre del 2008, per després iniciar un descens que l'ha fet passar d'un creixement de l'1,6% a un retrocés del -7,8%.

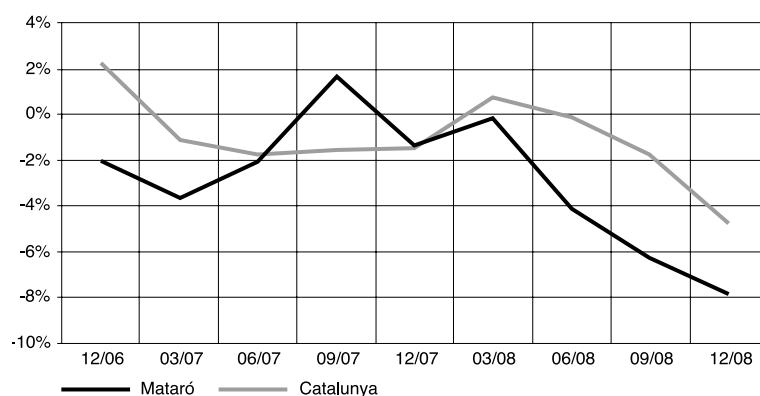
de productes de consum no alimentaris i també en els alimentaris, amb 85 i 43 efectius menys, respectivament, que un any abans.

De les diferents activitats que configuren el sector del comerç a l'engròs, la dedicada a productes no agraris semielaborats és l'única que aconsegueix un augment d'assalariats al llarg dels darrers dotze mesos, amb tres efectius més. Aquesta activitat té un pes força important en el comerç a l'engròs amb el 20% dels assalariats, la segona amb més efectius. Com ja passava en l'informe anterior, els descensos més importants s'han produït en el comerç a l'engròs

GRÀFIC 7.4.2. Assalariats per empresa. Comerç a l'engròs. Mataró. 2006 - 2008.

GRÀFIC 7.4.3. Variació interanual assalariats. Comerç a l'engròs. Mataró i Catalunya. 2006 - 2008.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

7.5. Comerç al detall (52)

Situació general del sector

L'augment de la desocupació i l'important endeutament al qual estan sotmeses les famílies té com una de les seves principals repercussions el fre en el consum privat familiar, fet que suposa que el sector comercial minorista estigui pagant les conseqüències d'aquesta dinàmica, tal com queda reflectit a través de l'índex general de vendes (IGV) al detall que mensualment elabora l'INE.

Fent l'anàlisi de l'IGV de la segona meitat del 2008, l'índex ha continuat amb el seu comportament estacional habitual: al juliol i al desembre s'aconsegueixen valors punta que coincideixen amb les rebaixes d'estiu i les compres nadalenques. Al darrere d'aquesta estacionalitat, però, l'índex general de vendes segueix una tendència descendent, com queda palès amb el valor de l'índex al desembre de 2008, que amb 114 punts és la xifra més baixa d'un mes de desembre des que es disposa d'una sèrie homògena, l'any 2004.

No obstant això, on millor s'observa el descens de les vendes és en la variació interanual de l'IGV. Entre juliol i desembre, la variació interanual no ha registrat valors positius en cap mes; i si bé durant el 2008 la variació interanual presenta alts i baixos d'un mes a l'altre, la línia de tendència que dibuixa és clarament a la baixa, i el 2008 acaba registrant un índex situat un 7,5% per sota del de finals de 2007. A l'hora de destriar l'índex entre productes alimentaris i la resta de productes, observem que en tots dos casos es produeix una davallada interanual, si bé sembla que són els productes no alimentaris els que pateixen amb més intensitat el descens, amb una caiguda de l'índex a

finals de 2008 del 8,1%. En els comerços alimentaris la davallada és del 3,8%.

TAULA 7.5.1.

La caiguda de les vendes també es pot comprovar a través de la comptabilitat nacional trimestral: al primer trimestre del 2008, l'ítem corresponent a la despesa en consum final de les llars va registrar un creixement del 2%, mentre que al quart trimestre del 2008 el decreixement va ser del -2,3%, i al primer trimestre del 2009 el descens ha estat del -4,1%.

En el cas concret de Catalunya, l'IGV segueix la mateixa tònica estacional i tendencial que per al conjunt d'Espanya. Pel que fa a la comparació interanual, aquesta també presenta una davallada, si bé una mica més moderada que en el cas del conjunt de l'Estat espanyol. A Catalunya, durant el segon semestre del 2008 s'ha registrat un descens interanual del -3,7% al mes de juliol i del -6,5% al mes de desembre. Aquestes davallades són d'una magnitud inferior a la de l'Estat.

TAULA 7.5.2.

TAULA 7.5.1. Índex de vendes a preus constants. Espanya. Desembre 2007 - desembre 2008.

	General			Alimentació			Resta		
	% de variació sobre			% de variació sobre			% de variació sobre		
	índex	mes anterior	mateix mes any anterior	índex	mes anterior	mateix mes any anterior	índex	mes anterior	mateix mes any anterior
des-07	123,2	20,6	-1,4	119,2	20,9	-2,6	126,8	23,3	-2,4
gen-08	106,4	-13,6	-0,9	93,5	-21,6	-0,2	114,1	-10,0	-2,7
feb-08	93,8	-11,9	1,4	93,2	-0,4	3,5	92,3	-19,1	-1,7
mar-08	96,7	3,0	-8,3	99,3	6,6	-5,0	92,1	-0,3	-12,6
abr-08	98,4	1,8	0,4	99,1	-0,2	1,3	95,0	3,2	-2,4
mai-08	98,4	0,1	-4,5	101,4	2,4	0,0	93,7	-1,4	-9,5
jun-08	95,5	-2,9	-9,2	98,7	-2,7	-6,6	90,5	-3,3	-13,0
jul-08	107,6	12,6	-4,2	105,0	6,5	-1,0	106,0	17,1	-8,0
ago-08	91,9	-14,6	-7,6	100,5	-4,4	-4,0	83,2	-21,5	-11,8
set-08	95,6	4,1	-5,6	97,0	-3,4	-3,1	92,6	11,2	-8,5
oct-08	98,6	3,1	-6,9	99,9	2,9	-2,9	95,8	3,5	-10,2
nov-08	91,9	-6,7	-10,0	93,3	-6,6	-5,4	89,3	-6,8	-13,1
des-08	114,0	24,0	-7,5	114,8	23,0	-3,8	116,6	30,5	-8,1

Mataró

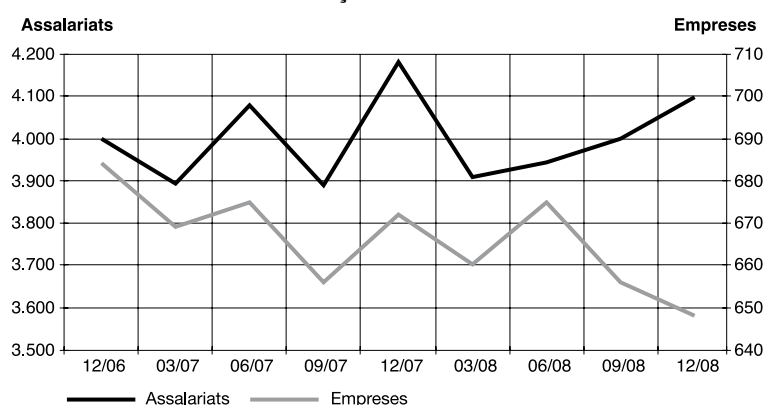
Si bé no es disposen de dades sobre l'índex general de vendes (IGV) a nivell local, d'acord amb les dades procedents de la Tresoreria de la Seguretat Social tot sembla indicar que la situació del comerç detallista de Mataró no presenta una situació gaire diferent de la que es desprèn per al conjunt de Catalunya o de l'Estat espanyol. Val a dir, però, que dels habituals valors punta del segon i quart trimestre de cada any, al 2008 només s'ha registrat el del quart trimestre. Així, doncs, per a l'any 2008 no es contempla l'habitual dibuix a mode de "dent de serra" de la sèrie de treballadors assalariats i d'empreses.

Per analitzar la conjuntura del sector en el moment actual resulta més interessant veure l'evolució de la variació interanual. Així, en el cas dels treballadors assalariats, el 2008 va finalitzar amb 4.097 assalariats, 83 efectius menys que els que hi havia a finals del 2007. Aquesta pèrdua d'assalariats es tradueix, en termes relatius, en una davallada del 2%. Val a dir, però, que la sèrie de la variació interanual d'assalariats en el comerç al detall presenta una senda més erràtica que no pas en altres sectors econòmics de la ciutat. Al 2008, la variació interanual d'assalariats del comerç al detall ha anat alternant valors positius amb negatius, si bé sembla entreveure's una tendència a la baixa, fet que no ha d'estranyar ja que el context general i del sector a Catalunya és a la baixa.

TAULA 7.5.3. Comerç al detall (52). Mataró. 2007 - 2008.

Nombre	12/07	03/08	06/08	09/08	12/08
Autònoms	1.679	1.663	1.657	1.608	1.582
Assalariats	4.180	3.909	3.945	3.999	4.097
Empreses	672	660	675	656	648
Ass./ Empr.	6,22	5,92	5,84	6,10	6,32
Incr. anual %	12/07	03/08	06/08	09/08	12/08
Autònoms	-2,72%	-3,20%	-2,87%	-4,11%	-5,78%
Assalariats	4,50%	0,44%	-3,24%	2,83%	-1,99%
Empreses	-1,75%	-1,35%	0,00%	0,00%	-3,57%
Ass./ Empr.	6,37%	1,81%	-3,24%	2,83%	1,64%

GRÀFIC 7.5.1. Comerç detall. Mataró. 2006 - 2008.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

TAULA 7.5.2. Índex de vendes a preus constants. Catalunya. Desembre 2007 - desembre 2008.

	General		
	% de variació sobre		
	índex	mes anterior	mateix mes any anterior
des-07	122,9	21,5	-3,8
gen-08	105,5	-14,1	-1,4
feb-08	93,2	-11,7	0,3
mar-08	94,8	1,7	-10,5
abr-08	97,9	3,3	0,0
mai-08	98,2	0,3	-4,5
jun-08	93,6	-4,6	-10,3
jul-08	107,8	15,1	-3,7
ago-08	84,3	-21,8	-8,2
set-08	92,2	9,4	-5,9
oct-08	96,8	4,9	-7,0
nov-08	90,8	-6,1	-10,3
des-08	114,9	26,5	-6,5

Font: Institut Nacional d'Estadística.

Pel que fa a les empreses, a finals del 2008 el sector n'ha comptabilitzat 648, un 3,6% menys que les que hi havia un any abans. En el cas de les empreses, la variació interanual presenta una línia més clarament descendent, ja que al primer trimestre de 2008 es va registrar un valor de -1,3%, al segon i tercer trimestre la variació va ser nul·la, i al quart trimestre la davallada va ser del -3,6%.

En l'apartat de treballadors autònoms, el primer que cal dir és que aquesta figura empresarial és molt habitual entre els comerciants; no en va, a finals del 2008 n'hi havia comptabilitzats 1.582, el 18,7% de tots els autònoms que hi ha registrats a la ciutat. Tot i ser el sector amb més autònoms, el comerç al detall està perdent de manera constant treballadors per compte propi. Així, la xifra del darrer trimestre del 2008 és un 5,8% inferior a la que hi havia a finals del 2007. Certament, la pèrdua de quota de la figura del treballador autònom en el sector és una constant: des del darrer trimestre del 2000, quan es disposa de la primera variació interanual, només en dos dels trenta-tres trimestres s'ha regis-

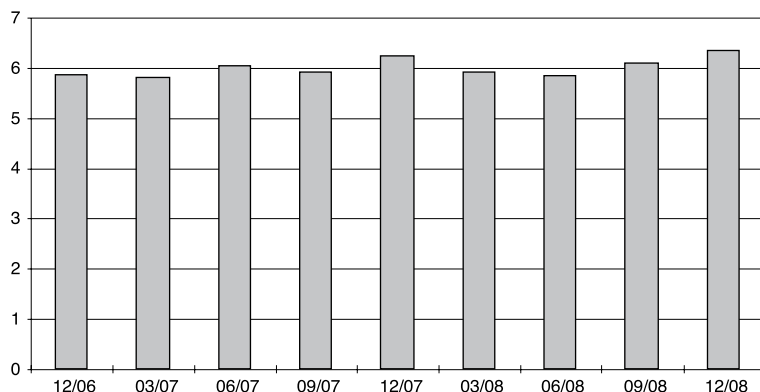
trat un creixement en la comparació interanual, mentre que en els trenta-un trimestres restants s'ha registrat un descens. Amb la crisi, però, el ritme de pèrdua de treballadors per compte propi del sector s'ha accentuat, i pateix amb més virulència la pèrdua de treballadors que no pas els treballadors per compte aliè.

En situar en el mateix gràfic la variació interanual d'assalariats del comerç de Mataró amb els del conjunt de Catalunya podem contextualitzar millor els resultats de Mataró. Així, en el **GRÀFIC 7.5.3** s'observa com la variació interanual d'assalariats a Catalunya està pràcticament sempre per sota de la de Mataró; a finals del 2008 Mataró presentava un valor del -2% i Catalunya del -3,7%. Del gràfic també es desprèn que ambdós àmbits segueixen la mateixa tendència descendent. La diferència entre Mataró i Catalunya, però, rau en el fet que Mataró presenta alts i baixos en la seva variació interanual, si bé al traçar una línia tendencial aquesta és clarament a la baixa; per contra, la variació interanual de Catalunya presenta una línia descendent més allisada, però a l'igual que Mataró, a la baixa.

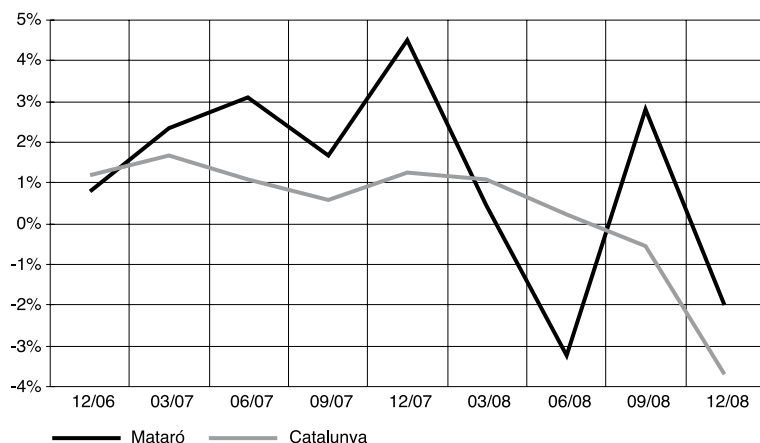
Si ens centrem en les activitats que configuren el sector del comerç al detall, observem que la venda d'articles nous és la que lidera la davallada d'assalariats, amb 2.820 efectius a finals del 2008, 110 menys que un any abans. Malgrat el descens, dos de cada tres assalariats del comerç detallista treballen en aquesta activitat. Com a nota favorable, però, cal destacar l'augment d'assalariats en l'activitat referida al comerç al detall en establiments no especialitzats, amb 35 efectius més que fa un any, la qual cosa significa que aquesta activitat ja disposa 415 assalariats, el 10,9% de tot el sector.

GRÀFIC 7.5.4.

GRÀFIC 7.5.2. Assalariats per empresa. Comerç al detall. Mataró. 2006 - 2008.

GRÀFIC 7.5.3. Variació interanual assalariats. Comerç al detall. Mataró i Catalunya. 2006 - 2008.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

GRÀFIC 7.5.4. Mapa amb la ubicació de les sol·licituds de llicència d'activitat de comerços nous. Mataró. 2008.

Font: elaboració pròpia amb el Centre de Coneixement Urbà (CCU) a partir de les dades de la Secció de Llicències d'Activitats del Servei de Ciutat Sostenible de l'Ajuntament de Mataró.

7.6. Hostaleria (55) i sector turístic

Situació general del sector

Catalunya constitueix una de les regions turístiques líders a escala mundial, tant des del punt de vista de l'oferta com de la demanda. El país rep una quota propera al 2% dels fluxos turístics internacionals a nivell mundial, taxa que arriba a ser del 3% si s'analitza l'àmbit europeu, essent una de les destinacions més importants d'Europa i la principal destinació turística de l'Estat espanyol.

Les xifres de turistes estrangers i el nombre de pernoctacions durant el 2008 mostren l'impacte que ha tingut la crisi econòmica en aquest sector econòmic que es pot considerar com estratègic per a Catalunya; no en va, representa al voltant del 12% del PIB.

Segons l'Observatori del Turisme de la Generalitat de Catalunya, al 2008 Catalunya va rebre al voltant d'un 28,8 milions de visitants estrangers, un 3,9% menys que al 2007. El 51,7% d'aquests visitants han estat turistes i la resta excursionistes i persones de pas.

TAULA 7.6.1. Turistes i pernoctacions dels estrangers a Catalunya segons país d'origen. 2008.

País	Turistes		Pernoctacions	
	Nombre*	Var. interanual (%)	Nombre*	Var. interanual (%)
França	3.716	-13,1%	30.051	-13,4%
Alemanya	1.388	-3,8%	14.946	7,3%
Regne Unit	2.027	-6,2%	13.389	3,5%
Itàlia	1.155	-11,4%	7.948	-17,5%
Bèlgica i Països Baixos	1.380	-5,2%	12.989	-1,7%
Suïssa	325	-7,3%	2.776	14,0%
Països nòrdics	576	-1,6%	4.392	1,6%
Rússia	294	15,1%	2.007	3,1%
Estats Units i Japó	707	0,1%	2.926	30,4%
D'altres països	3.320	-2,1%	18.222	-3,4%
Total	14.888	-6,5%	109.645	-4,0%

* en milers.

TAULA 7.6.2. Turistes i pernoctacions dels estrangers a Catalunya segons marca turística de destinació. 2008.

Marca turística	Turistes		Pernoctacions	
	Nombre*	Var. interanual (%)	Nombre*	Var. interanual (%)
Costa Brava	4.798	-15,2%	46.342	-12,6%
Costa Daurada	2.153	-2,9%	17.707	8,9%
Pirineus	292	-7,2%	1.938	-3,5%
Catalunya Central	361	-5,3%	1.646	4,9%
Costa de Garraf	738	1,9%	4.205	4,3%
Costa de Barcelona-Maresme	1.014	-7,6%	10.943	-5,8%
Terres de Lleida	131	0,6%	610	-6,1%
Barcelona	5.586	-1,3%	26.302	5,1%
Total	14.888	-6,5%	109.645	-4,0%

* en milers.

Font: Observatori de Turisme de la Generalitat de Catalunya.

Els gairebé 14,9 milions de turistes estrangers que han estat a Catalunya representen una quarta part de tots els turistes estrangers que han estat a l'Estat espanyol, fet que situa Catalunya com a primera destinació dins de l'Estat. Val a dir, però, que Catalunya ha perdut quota en el darrer any.

Pel que fa a les pernoctacions dels turistes estrangers, al 2008 se n'han comptabilitzat 109,6 milions, un 4% menys que l'any anterior. El menor descens de les pernoctacions que de turistes estrangers acaba generant un petit augment de l'estada mitjana dels turistes estrangers: es passa d'una estada mitjana de 7,2 pernoctacions al 2007 a 7,4 al 2008.

Per mercats emissors, França aporta el 25% dels turistes i el 27,4% de les pernoctacions totals, amb 3,7 milions de turistes i 30,1 milions de pernoctacions, la qual cosa dona una estada mitjana de 8,1 pernoctacions per turista. Si a França li sumem els turistes que vénen del Regne Unit, Bèlgica, els Països Baixos, Alemanya i Itàlia, en conjunt, aquests països emissors aporten el 64,3% de tots els turistes estrangers que han vingut a fer turisme a Catalunya. En relació amb l'any passat tots aquests països han reduït l'afluència de turistes; de fet, només els Estats Units, el Japó i Rússia han arribat en major nombre a Catalunya, en especial els procedents de Rússia, que han crescut un 15,1%. **TAULA 7.6.1.**

En destriar quines són les marques turístiques que més turistes estrangers atrauen, la Costa Brava i Barcelona són, clarament, les principals zones receptores. Entre totes dues marques van rebre gairebé 10,4 milions de turistes, el 69,7% del total que van venir a Cata-

lunya. En nombre de pernoctacions, entre totes dues marques han superat els 72,6 milions, la qual cosa representa un percentatge del 66,2%.

En un segon nivell d'importància en l'arribada de turistes cal situar les marques de la Costa Daurada -amb 2,1 milions de turistes- i la Costa de Barcelona-Maresme -amb poc més d'un milió-. De pernoctacions, a la Costa Daurada se n'han comptabilitzat 17,7 milions, enfront dels 10,9 milions del Maresme. La Costa del Maresme és la marca que té l'estada mitjana més elevada de tot Catalunya, amb 10,8 pernoctacions per turista. Val a dir, però, que durant el 2008 l'estada mitjana dels estrangers al Maresme ha augmentat en 0,2 dies. On més ha crescut l'estada mitjana, però, ha estat a la Costa Daurada, en gairebé un dia. **TAULA 7.6.2.**

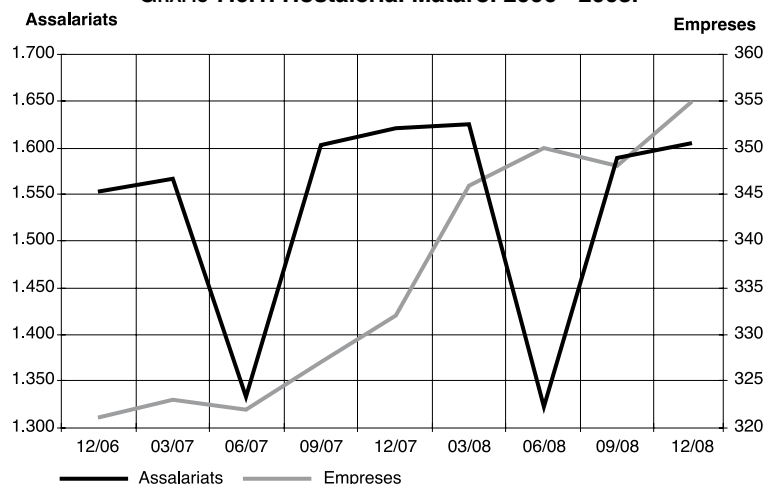
Mataró

Malgrat l'important pes del turisme dins de l'estructura econòmica catalana i espanyola, no té específicament assignat cap sector dins de la classificació catalana d'activitats econòmiques (CCAIE-93). Hi ha, però, un sector que hi té un vinculació molt important, el de l'hostaleria, que és el que ens permet fer una anàlisi de l'evolució sectorial del turisme a nivell local.

TAULA 7.6.3. Hostaleria (55). 2007 - 2008.

Nombre	12/07	03/08	06/08	09/08	12/08
Autònoms	718	711	725	725	722
Assalariats	1.620	1.626	1.323	1.589	1.605
Empreses	332	346	350	348	355
Ass/ Empr.	4,88	4,70	3,78	4,57	4,52
Incr. anual %	12/07	03/08	06/08	09/08	12/08
Autònoms	1,41%	-0,42%	-2,42%	0,00%	0,56%
Assalariats	4,38%	3,83%	-0,75%	-0,81%	-0,93%
Empreses	3,43%	7,12%	8,70%	6,42%	6,93%
Ass/ Empr.	0,92%	-3,07%	-8,69%	-6,80%	-7,34%

GRÀFIC 7.6.1. Hostaleria. Mataró. 2006 - 2008.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

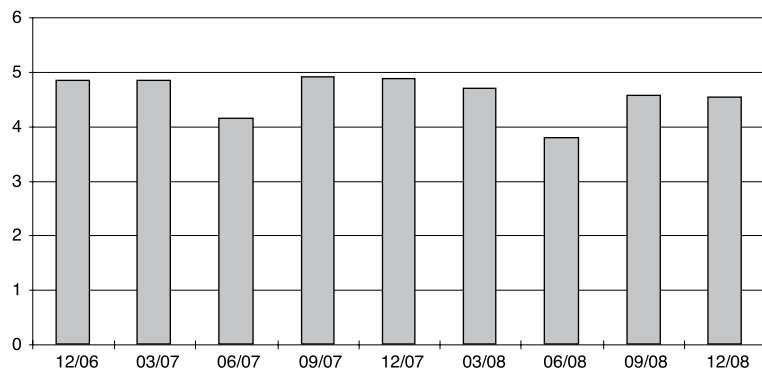
L'evolució trimestral dels assalariats d'aquest sector a Mataró no presenta el típic comportament estacional que caldria esperar, amb valors punta al segon trimestre de l'any i valors vall al quart trimestre, tal com passa amb la sèrie de Catalunya. Així, als segons trimestres dels darrers anys el nombre d'assalariats en l'hostaleria minva a Mataró, amb una línia de tendència que podria qualificar-se d'estable, fet que atesa la conjuntura econòmica actual no s'ha de menystenir. Així, a mitjans del 2008 el nombre d'assalariats en l'hostaleria es va situar en 1.323, al següent trimestre es va passar als 1.589, i l'any va acabar amb 1.605 assalariats. Les variacions interanuals registrades en el sector de l'hostaleria durant la segona meitat del 2008, si bé han estat negatives, no han estat ni de bon tros tan desfavorables com per al conjunt de Mataró. Així, al darrer trimestre del 2008 l'hostaleria registra una pèrdua del 0,9% d'assalariats, mentre que per al conjunt de Mataró la davallada va fregar el 9%.

Quant a les empreses, l'evolució trimestral ha variat el seu perfil respecte del perfil dels assalariats en els dos primers trimestres del 2008 en presentar un línia ascendent, per retrocedir al tercer trimestre i remuntar novament al quart i darrer trimestre del 2008. Així, el 2008 ha finalitzat amb 355 empreses hostaleres a Mataró, 23 empreses més que les que hi havia al final del 2007, fet que en valors relatius representa una increment del 6,9%. Certament, resulta sorprenent la variació interanual de la sèrie corresponent a les empreses d'hostaleria, ja que en tots els trimestres del 2008 ha registrat creixements, el més baix dels quals ha estat del 6%. Aquesta evolució contrasta amb la pèrdua d'empreses en el conjunt de Mataró al 2008, amb una davallada al final de l'any del 8,5%.

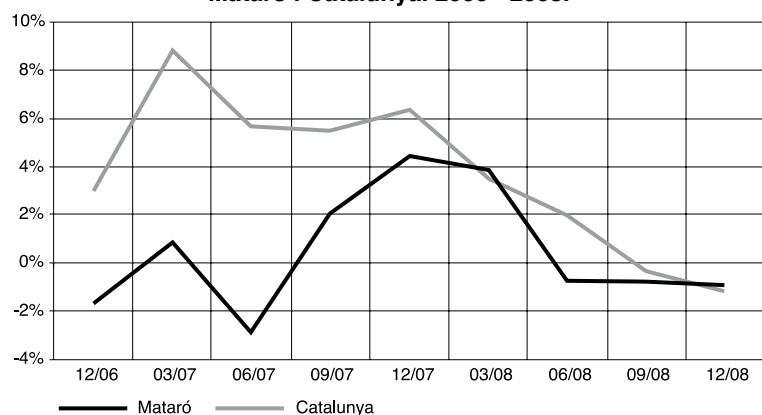
Les xifres de treballadors per compte propi en l'hostaleria sembla que estan revifant en la segona meitat del 2008. Així, al tercer trimestre del 2008 es van comptabilitzar 725 autònoms, amb un creixement interanual nul. Al darrer trimestre del 2008 el nombre d'autònoms s'ha situat en 722, un 0,6% més que els que hi havia

a la fi del 2007. Certament, la variació interanual de treballadors autònoms de l'hostaleria no presenta una línia de tendència clara, ja que a la primera meitat del 2008 va registrar valors negatius i a la segona meitat els valors van ser positius. **TAULA 7.6.3. I GRÀFICS 7.6.1. I 7.6.2.**

GRÀFIC 7.6.2. Assalariats per empresa. Hostaleria. Mataró. 2006 - 2008.

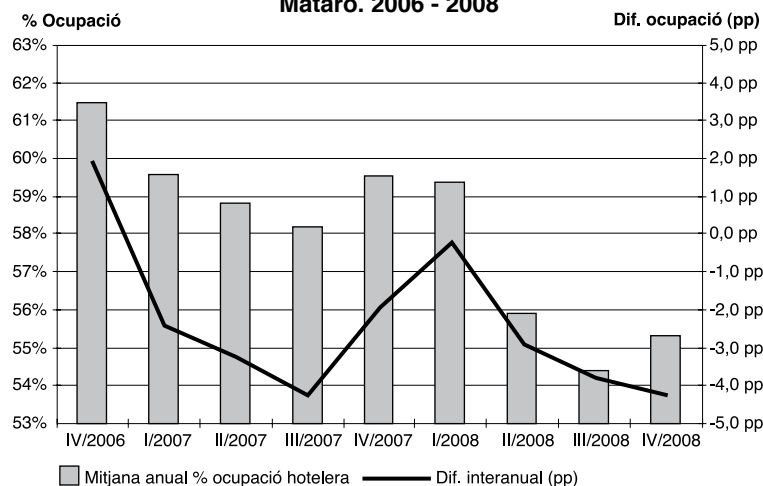

GRÀFIC 7.6.3. Variació interanual assalariats hostaleria. Mataró i Catalunya. 2006 - 2008.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

GRÀFIC 7.6.4. Percentatge d'ocupació hotelera (mitjana anual) i diferència respecte de l'ocupació mitjana de l'any anterior. Mataró. 2006 - 2008

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'Hotel Castell de Mata, Hotel Ciutat de Mataró i Hotel Colón.

En confrontar la variació interanual d'assalariats de Mataró amb Catalunya a través del **GRÀFIC 7.6.3**, s'hi observen diferències entre ambdós àmbits. Mentre a Catalunya el perfil és clarament descendent, a Mataró la variació interanual presenta més oscil·lacions. El gràfic també mostra que la línia de Mataró es troba per sota de la de Catalunya, la qual cosa significa que les variacions interanuals d'assalariats a Mataró són menors que les de Catalunya.

Altres dades relacionades amb la conjuntura del sector turístic a Mataró són les dades d'ocupació hotelera a la ciutat, les pernoctacions a l'alberg municipal i les pernoctacions d'embarcacions transseüts al Port de Mataró.

TAULA 7.6.4. Percentatge d'ocupació hotelera trimestral. Mataró. 2005 - 2008.

	% d'ocupació hotelera trimestral	Dif. interanual (pp)
IV/2005	55,82%	0,98 pp
I/2006	59,85%	9,86 pp
II/2006	68,19%	0,24 pp
III/2006	65,82%	1,45 pp
IV/2006	52,07%	-3,75 pp
I/2007	52,28%	-7,56 pp
II/2007	65,10%	-3,09 pp
III/2007	63,33%	-2,50 pp
IV/2007	57,46%	5,39 pp
I/2008	51,65%	-0,63 pp
II/2008	51,29%	-13,81 pp
III/2008	57,23%	-6,09 pp
IV/2008	61,03%	3,57 pp

Amb les dades facilitades pels tres hotels de Mataró, que sumen un total de 350 places hoteleres per a la ciutat, a través de la **TAULA 7.6.4** s'observa com el percentatge d'ocupació ha crescut al llarg del 2008: s'ha passat d'un 51,6% al primer trimestre del 2008 a un 61% al darrer trimestre del 2008. Tot i aquesta millora en la comparació intertrimestral, en el conjunt de l'any l'ocupació mitjana ha estat d'un 55,3%, xifra que se situa quatre punts percentuals per sota l'ocupació mitjana del 2007.

El **GRÀFIC 7.6.4** permet observar com ha evolucionat l'ocupació mitjana dels darrers quatre trimestres, a més de visualitzar la davallada que ha sofert l'ocupació dels hotels de la ciutat des del final del 2006 fins a la fi del 2008, en passar d'un 61,5% a un 55,3% d'ocupació, respectivament.

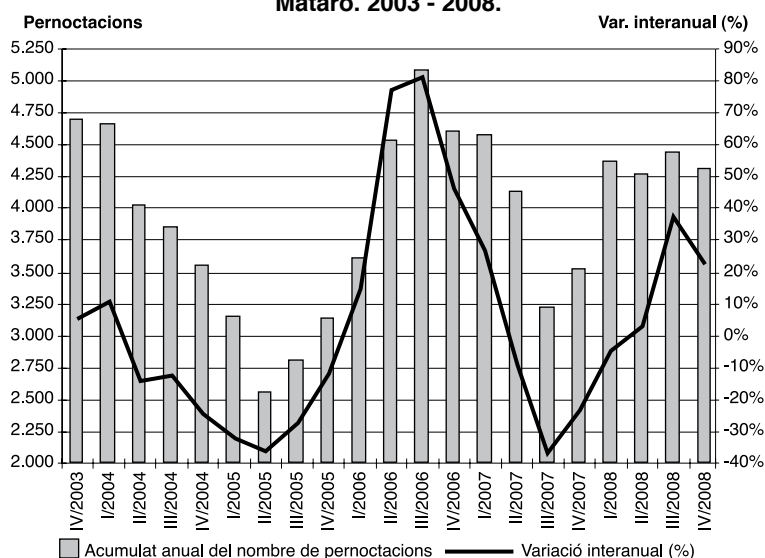
A banda dels hotels, un altre emplaçament on poden pernoctar els turistes que visiten la ciutat és a l'alberg municipal de Can Soleret. Les dades facilitades per l'empresa que s'encarrega de la gestió d'aquest equipament situa en 4.316 les pernoctacions comptabilitzades durant el 2008, 798 pernoctacions més que al 2007, fet que representa un creixement del 22,7%.

A través de la **TAULA 7.6.5** s'observa com el creixement en el nombre de pernoctacions s'ha cimentat en els bons resultats assolits durant el primer i tercer trimestre del 2008, períodes en què el nombre de pernoctacions van créixer un 196% i un 10,8%, respectivament. En el **GRÀFIC 7.6.5** es veu com l'evolució de les per-

noctacions acumulades han anat millorant des del tercer trimestre del 2007 en endavant, la qual cosa ha permès que la variació interanual torni a registrar valors positius a partir del segon trimestre del 2008. Els creixements, però, no han estat prou importants com per apropar-se al total de 5.000 pernoctacions que es van registrar al 2006.

El Port de Mataró és un punt d'entrada a la ciutat de possibles turistes, quan arriben amb vaixell, ja que disposa d'amarratges per a transeünts²². Les dades del 2008 donen compte de l'arribada de 254 vaixells transeünts al Port de Mataró, un 4,9% menys que els que hi van arribar al 2007. Tot i tractar-se d'un nombre inferior de vaixells, val a dir que hi portaven més tripulació que l'any anterior. En total, s'hi va comptabilitzar 794 tripulants, un 12% més que al 2007. Pel que fa al total de pernoctacions, n'hi ha hagut 972, un 8,8% més que al 2007, gràcies al major nombre de tripulació que portaven els vaixells, ja que l'estada mitjana dels vaixells al Port de Mataró ha estat d'1,34 dies, una mica menys que l'estada mitjana al 2007 (1,35 dies). En separar els vaixells per la nacionalitat del patró, s'observa que els espanyols han estat els que més han contribuït a

GRÀFIC 7.6.5. Pernoctacions a l'alberg municipal. Mataró. 2003 - 2008.

* No es disposa de dades entre gener i abril de 2005.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'alberg municipal de Can Soleret.

²² El creixent nombre d'amarratges comprats o llogats fa que cada cop que hi hagi menys amarratges disponibles per a les embarcacions transeünts, fet que pot ocasionar una davallada del nombre d'embarcacions que recalen al Port de Mataró per pernoctar-hi.

TAULA 7.6.5. Pernoctacions a l'alberg municipal. Mataró. 2005 - 2008.

	Nombre de pernoctacions	Variació interanual (%)
IV/2005	812	69,2%
I/2006	465	n.d.
II/2006	1.390	197,0%
III/2006	2.416	29,9%
IV/2006	329	-59,5%
I/2007	433	-6,9%
II/2007	948	-31,8%
III/2007	1.509	-37,5%
IV/2007	628	90,9%
I/2008	1.281	195,8%
II/2008	847	-10,7%
III/2008	1.672	10,8%
IV/2008	516	-17,8%

l'augment de les pernoctacions, amb 537 al 2008, un 13,5% més que al 2007. Els estrangers també han augmentat el nombre de pernoctacions fins arribar a les 435, la qual cosa representa un creixement més modest del 3,6%.

En analitzar en profunditat les dades dels vaixells espanyols s'observa que al 2008 hi han arribat únicament dos vaixells menys que al 2007: 135 al 2008 i 137 al 2007. En canvi, de tripulació, n'ha arribat més al 2008 que al 2007: 452 i 414 tripulants, respectivament. A més, l'estada mitjana de les embarcacions espanyoles ha estat superior al 2008: 1,29 dies d'estada mitjana per vaixell, enfront d'1,19 dies per vaixell del 2007. La tripulació que hi ha de mitjana als vaixells espanyols al 2008 també és superior a la del 2007: 3,35 tripulants per embarcació al 2008 per 3,02 al 2007.

En el cas dels vaixells estrangers, l'augment de les pernoctacions respon únicament al major nombre de tripulació arribada amb els vaixells: 342 tripulants al 2008 per 295 als 2007, fet que representa un creixement del 15,9%. La resta de variables que expliquen l'augment del nombre de pernoctacions s'han reduït al 2008: hi han arribat un 8% menys de vaixells estrangers al 2008 (119 en total) i hi han fet estades més curtes, d'1,38 dies, quan al 2007 s'hi van estar 1,51 dies. El fet que cada embarcació estrangera portés

de mitjana 2,87 tripulants, un 26% més que la que portava al 2007, és suficient per explicar el creixement total de les pernoctacions al Port de Mataró.

En destriar l'arribada de vaixells al Port de Mataró per origen del patró de l'embarcació, la sèrie dels darrers quatre anys que apareixen en la **TAULA 7.6.7** mostra com els vaixells catalans que no són del Maresme han augmentat la representativitat sobre el conjunt dels vaixells transeünts amarrats al port en una mica més de quatre punts percentuals. Els estrangers han seguit la dinàmica contrària i han anat perdent pes en els darrers anys; de fet, han passat de representar el 52,5% dels vaixells transeünts amarrats a representar-ne el 46,9%. Finalment, el pes de les embarcacions el patró de les quals és del Maresme o de la resta de l'Estat espanyol és pràcticament testimonial: conjuntament, la seva aportació no arriba ni al 10%.

TAULA 7.6.6. Nombre de pernoctacions dels transeünts al Port de Mataró segons nacionalitat del patró de l'embarcació. 2005 - 2008.

	Espanyols		Estrangers		Total	
	Pernoctacions	Var. inter. (%)	Pernoctacions	Var. inter. (%)	Pernoctacions	Var. inter. (%)
IV/2005	51	70,0%	9	12,5%	60	57,9%
I/2006	101	-2,9%	79	125,7%	180	29,5%
II/2006	183	63,4%	68	1,5%	251	40,2%
III/2006	204	10,3%	220	-18,2%	424	-6,6%
IV/2006	28	-45,1%	27	200,0%	55	-8,3%
I/2007	39	-61,4%	9	-88,6%	48	-73,3%
II/2007	199	8,7%	172	152,9%	371	47,8%
III/2007	189	-7,4%	200	-9,1%	389	-8,3%
IV/2007	46	64,3%	39	44,4%	85	54,5%
I/2008	75	92,3%	36	300,0%	111	131,3%
II/2008	168	-15,6%	90	-47,7%	258	-30,5%
III/2008	249	31,7%	285	42,5%	534	37,3%
IV/2008	45	-2,2%	24	-38,5%	69	-18,8%

TAULA 7.6.7. Distribució de les embarcacions que han recalat al Port de Mataró segons l'origen del patró de les embarcacions. 2005 - 2008.

	2005		2006		2007		2008	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%
Maresme	9	3,7%	18	7,2%	22	8,2%	17	6,7%
Resta de Catalunya	99	40,6%	104	41,8%	107	39,9%	112	44,1%
Resta d'Espanya	8	3,3%	10	4,0%	9	3,4%	6	2,4%
Estranger	128	52,5%	117	47,0%	130	48,5%	119	46,9%
Total	244	100%	249	100%	268	100%	254	100%

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Consorci del Port de Mataró.

Pel que fa a la distribució per països dels vaixells estrangers, la proximitat amb França fa que els francesos siguin la principal nacionalitat que amarra i fa estada al port, amb 63 vaixells arribats al 2008, un 21% més que els que hi van arribar al 2007. França representa més de la meitat de les embarcacions estrangeres que han recalat al Port de Mataró, seguida d'Alemanya (19 embarcacions), del Regne Unit (12 embarcacions) i, a més distància, d'Holanda (6 embarcacions).

TAULA 7.6.8. Nombre d'embarcacions que han recalat al Port de Mataró segons nacionalitat estrangera del patró de l'embarcació. 2005 - 2008.

	2005	2006	2007	2008
França	61	44	52	63
Alemanya	26	20	21	19
Regne Unit	12	21	17	12
Holanda	11	5	10	6
Dinamarca	1	0	1	3
Bèlgica	6	2	8	2
Itàlia	0	7	4	2
Suïssa	2	2	4	2
Reste de països	9	16	13	10
Total	128	117	130	119

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Consorci del Port de Mataró.

7.7. Altres activitats empresarials (74)

Mataró

La divisió 74 de la classificació catalana d'activitats econòmiques del 1993 (CCAE-93) és la que té més similitud amb els anomenats serveis a les empreses, estretament relacionats amb els processos de subcontractació o *outsourcing*.

Tot procés de producció de qualsevol sector d'activitat requereix la incorporació –en major o menor intensitat– d'activitats catalogades com a serveis adreçats a la producció: serveis de transport i logística, serveis de comunicacions, serveis de gestió, serveis de control de qualitat, serveis de màrqueting, etc. Tots aquests serveis –que són “funcionals” a l'activitat corrent de les empreses– poden ser prestats bé per personal de la mateixa firma o bé per proveïdors externs. En determinades condicions, les empreses prefereixen externalitzar la prestació d'alguns d'aquests serveis, tot substituint recursos (humans) propis per recursos aliens, de firmes que –en general– estan més especialitzades en la seva prestació. Aquest procés s'anomena subcontractació o *outsourcing*²³.

Les decisions de les empreses de procedir a un procés de subcontractació de la prestació d'algunes funcions de servei que anteriorment es duïen a terme dins de la pròpia empresa estan habitualment guiades per consideracions de cost (relatiu), de qualitat de la prestació o de redefinició de les *core activities* de l'empresa.

Les xifres d'aquest sector a Catalunya revelen l'important creixement que ha tingut al llarg de l'última dècada. Al final del 2008 hi havia 297.335 treballadors assalariats, un 58,3% més que deu anys enre-re. Cal tenir present que el creixement total d'assalariats a Catalunya durant aquest mateix període ha estat d'un 30,6%. En els mateixos termes es mou el sector a Mataró, atès el fet que el creixement entre els anys 1998 i 2008 del nombre d'assalariats en el sector d'altres activitats empresarials ha estat d'un 40%, mentre que el del conjunt de la ciutat per al mateix període ha estat d'un 17,6%.

A partir de l'anàlisi del que ha succeït en el sector durant el 2008 a Mataró, es posa de manifest que es tracta d'un sector molt sensible al moment econòmic. L'any 2008 va tancar-se amb 1.818 treballadors assalariats, la qual cosa significa 849 assalariats menys que els que hi havia un any abans, mentre que en termes relatius suposa una davallada del 31,8%. Per trobar una xifra d'assalariats més baixa que la de finals del 2008 caldria retrocedir fins al desembre de l'any 2000. Com ja es detallarà més endavant, la major part d'aquest descens se centra en l'activitat de selecció i col·locació de personal.

Quant a les empreses, la sèrie presenta unes oscil·lacions més moderades que no pas la d'assalariats, però, igual que en els assalariats, la tendència de les variacions interanuals és a la baixa. Entre el darrer trimestre del 2007 i el darrer del 2008 el nombre d'empreses s'ha reduït en 28, xifra que en valors relatius suposa una retallada del 7,9%, i acaba situant el total d'empreses en 328.

Només els treballadors per compte propi –altrament anomenats autònoms– presenten un creixement del nombre d'afiliats. S'ha passat de 679 treballadors a la fi del 2007 a 703 al final del 2008. L'increment d'un 3,5% dels autònoms, en el context actual de pèrdua d'efectius, és l'única nota positiva del sector, si bé no cal perdre de vista que la tendència en la variació interanual és a la baixa. De fet, el creixement interanual de la darrereria del 2008 és el més baix que s'ha registrat mai en la sèrie de treballadors autònoms del sector des del final de l'any 2000.

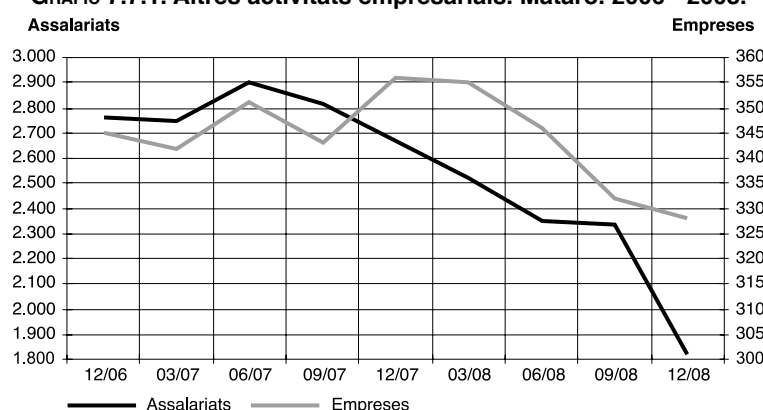
La dràstica pèrdua d'assalariats que mostra la comparativa interanual, molt per sobre del descens interanual del nombre d'empreses, dona com a resultat una important reducció en la grandària mitjana de les empreses del sector a Mataró. Durant bona part dels anys 2006 i 2007, la mitjana d'assalariats per empresa del sector d'altres activitats empresarials se situava per sobre dels 8, però al darrer trimestre del 2007 va situar-se per sota de 8, més concretament en 7,5. Al llarg del tres primers trimestres del 2008, la mitjana d'assalariats per empresa ha pivotat al voltant de 7 treballadors per centre. Al darrer trimestre del 2008, però, ha sofert una forta davallada i la grandària mitjana d'assalariats per empresa s'ha situat en els 5,5 treballadors.

²³ “La nova indústria: el sector central de l'economia catalana”. Papers d'economia industrial, núm. 26 Ezequiel Baró i Cinthya Villafana.

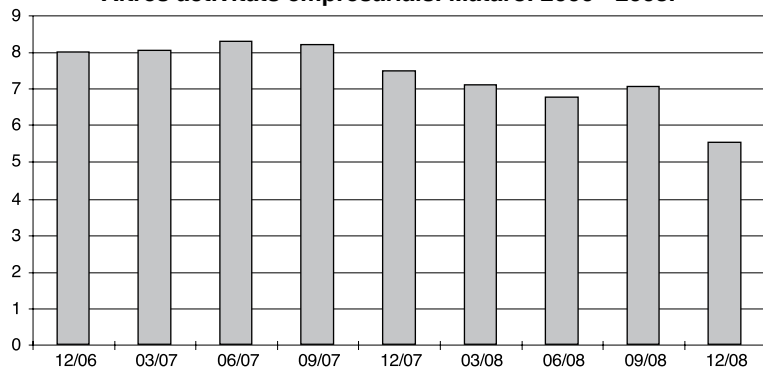
**TAULA 7.7.1. Altres activitats empresarials (74).
Mataró. 2007 - 2008.**

Nombre	12/07	03/08	06/08	09/08	12/08
Autònoms	679	694	707	710	703
Assalariats	2.667	2.518	2.348	2.335	1.818
Empreses	356	355	346	332	328
Ass./ Empr.	7,49	7,09	6,79	7,03	5,54
Incr. anual %	12/07	03/08	06/08	09/08	12/08
Autònoms	5,76%	4,36%	5,52%	6,13%	3,53%
Assalariats	-3,37%	-8,27%	-19,12%	-17,02%	-31,83%
Empreses	3,19%	3,80%	-1,42%	-3,21%	-7,87%
Ass./ Empr.	-6,36%	-11,63%	-17,95%	-14,27%	-26,01%

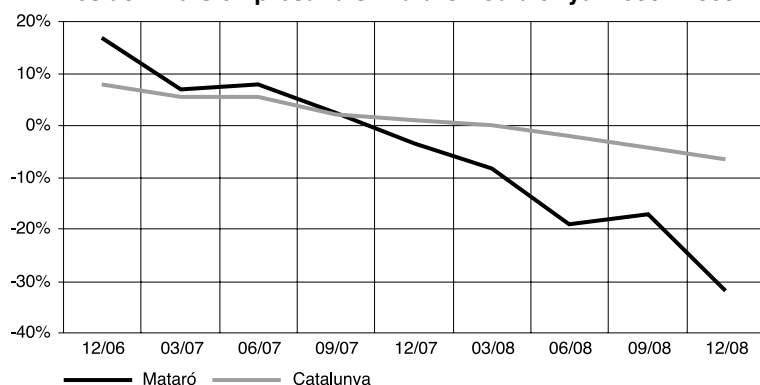
GRÀFIC 7.7.1. Altres activitats empresarials. Mataró. 2006 - 2008.

**GRÀFIC 7.7.2. Assalariats per empresa.
Altres activitats empresarials. Mataró. 2006 - 2008.**

**GRÀFIC 7.7.3. Variació interanual assalariats.
Altres activitats empresarials. Mataró i Catalunya. 2006 - 2008.**

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

El descens interanual de treballadors assalariats del sector d'altres activitats empresarials no és un fet exclusiu de Mataró, sinó que s'entronca en un context de desacceleració del sector a nivell de tot Catalunya. Tant Mataró com Catalunya presenten un perfil a la baixa en la variació interanual, si bé en el cas de Mataró el descens és molt més acusat, ja que en dos anys s'ha passat d'un creixement de gairebé el 17% (desembre 2006) a un decrement del 31,8% (desembre 2008). En el cas de Catalunya s'ha passat d'un creixement del 7,7% a un descens del 6,7%.

El sector d'altres activitats empresarials està conformat per nou tipus d'activitats i la davallada d'assalariats del darrer any s'ha concentrat principalment en dues: el dedicat a activitats empresarials diverses ha perdut 207 assalariats, fet que representa una davallada del 43,6%, i el dedicat a la selecció i col·locació de personal ha presentat una pèrdua de 571 efectius, fet que en termes relatius representa una caiguda del 99%, amb la qual cosa aquesta activitat no disposa pràcticament d'efectius treballant. Les úniques activitats que han aconseguit incrementar el nombre d'assalariats han estat les activitats jurídiques i de comptabilitat (42 efectius més que un any enrere), i les activitats industrials de neteja (4 assalariats més).

8. Mercat de treball

- 8.1. Contractacions a Mataró i al Maresme
- 8.2. Expedients de regulació de l'ocupació a Mataró i al Maresme
- 8.3. Atur registrat a Mataró i al Maresme
- 8.4. Comparació entre el mercat laboral: Mataró i el Maresme
- 8.5. Salut laboral

El mercat de treball és el que pateix més fortament la crisi econòmica actual. A Mataró, l'any 2008 ha acabat amb 9.448 desocupats registrats, un 54% més que els que hi havia a la fi del 2007. La taxa d'atur registrat se situa en el 14,5% de la població activa estimada. Les contractacions al 2008 han estat 31.103, un 14,4% menys que al 2007. La nota positiva la trobem en els accidents laborals, que al 2008 s'han reduït un 14,3%.

Fonts utilitzades: ICTNET, El País, La Vanguardia, Cinco Días, Expansión, Avui i El Punt.

8.1. Contractació

Situació general

Habitualment els moments de dificultat econòmica tenen les seves primeres víctimes en la població ocupada. Aquest tret característic s'ha tornat a repetir en l'actual crisi econòmica. Així, al 2008, la contractació a l'Estat espanyol s'ha situat en 16.601.237 contractes, dos milions de contractes menys que durant el 2007, fet que en termes relatius representa una davallada del 10,8%. A banda de contractar-se menys treballadors, en les crisis econòmiques es registra un major nombre de contractes temporals, fet que ha succeït al 2008. Durant aquest període el pes de la contractació temporal ha augmentat en mig punt percentual i s'ha situat en un 88,5%, mentre que la contractació fixa representava l'11,5% dels contractes signats a tot l'Estat espanyol. Aquest percentatge de contractació fixa és similar al que hi havia abans de la reforma laboral del mes juny del 2006 per fomentar la contractació indefinida, la qual cosa significa que els efectes de la reforma laboral s'han esgotat.

Quant a la distribució de la contractació per comunitats autònomes, les desigualtats entre comunitats continuen estant a l'ordre del dia, i la reforma no ha contribuït, en absolut, vers un procés de convergència en les pautes de contractació de les comunitats autònomes. Així, Andalusia continua sent la comunitat on més contractes es comuniquen, amb gairebé 3,83 milions de contractes al 2008, seguida per Catalunya i Madrid, amb 2,52 i 2,17 milions de contractes, respectivament. L'elevat volum de contractes d'Andalusia va acompanyat d'un baix nivell de contractació indefinida: el 5,35% els contractes signats a Andalusia han estat de durada indefinida, enfront del 94,65% que han estat contractes temporals. A l'altra banda se situen Madrid i Catalunya, que disposen d'un percentatge de contractació indefinida prou important que arriba, respectivament, al 19,1% i el 16,9%, els valors més alts de tot l'Estat. Val a dir, però, que tant Madrid com Catalunya han registrat una pèrdua de pes en la contractació indefinida.

Centrats únicament en les xifres globals de contractació a Catalunya, aquestes també presenten una evolució desfavorable similar a la del conjunt d'Espanya, amb un descens de l'11,8%. Així, al 2008, a les Oficines del Servei d'Ocupació de Catalunya (OSOC) es van comunicar 2.521.892 contractes, gairebé 340.000 menys que al 2007.

En la desagregació per tipologia de contractes, al llarg del 2008, Catalunya no presenta grans diferències de comportament entre els contractes indefinits i els temporals. Els primers han presentat una davallada de prop de 60.000 comunicacions, un descens del 12,3% en termes relatius, fins arribar als 425.932 contractes. Pel que fa als contractes temporals, han registrat una davallada una mica més suau que no pas els indefinits. Al 2008 s'han comptabilitzat 279.158 contractes menys que durant el 2007, la qual cosa representa una reducció de l'11,7%. En total, els contractes temporals signats l'any passat han estat 2.095.960, el 83,1% de tota la contractació de Catalunya. Les modalitats de contractació més habituals han estat els contractes d'obra o servei i els eventuais per circumstàncies de la producció que, conjuntament, acaparen el 83,5% de tota la contractació temporal de Catalunya.

Mataró i Maresme

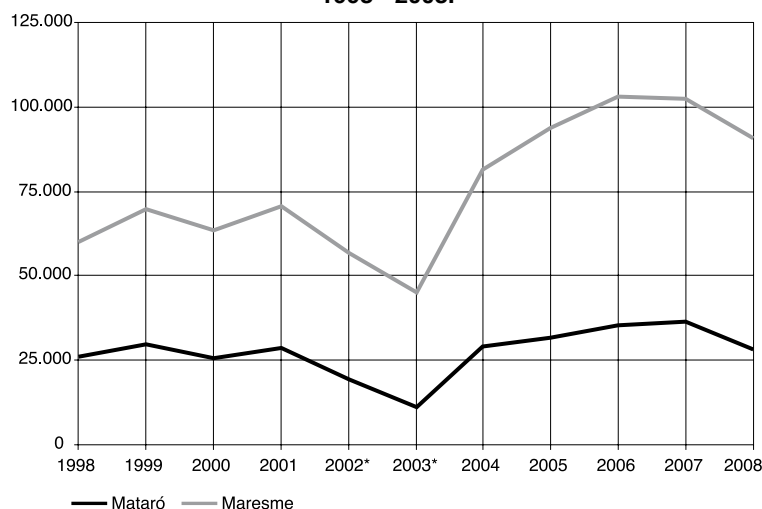
La reculada que ha sofert la contractació a Espanya i a Catalunya, esmentada en l'anterior apartat, també ha tingut lloc -com no podia ser d'altra manera- a Mataró i al Maresme. Com ja ha succeït altres vegades, tant la comarca com la capital presenten davallades més accentuades que no pas els seus àmbits territorials superiors en moments de crisi, però també registren creixements més importants en èpoques de bonança. A través del **GRÀFIC 8.1.1** s'observa com des del 2003 al 2007 la contractació ha registrat un fort impuls en ambdós àmbits -Mataró i Maresme-, especialment en l'àmbit del Maresme, ja que en aquest àmbit la contractació s'ha més que doblat en quatre anys²⁴. A Mataró, el creixement durant el mateix període

²⁴ Durant els anys 2002 i 2003 van haver-hi problemes en la mecanització de contractes a les oficines del SOC, per la qual cosa, no tot l'increment en la contractació a partir d'aquests anys és atribuïble a factors econòmics.

és del 96%. A l'hora de buscar explicacions d'aquest menor creixement en la contractació a Mataró que al Maresme, possiblement l'estructura econòmica de la capital hi ha tingut molt a dir, ja que està especialitzada en el tèxtil, motiu pel qual la liberalització del comerç de productes tèxtils²⁵ va suposar un fort contratemps per al creixement econòmic de la ciutat. En canvi, el Maresme, a banda del tèxtil, també disposa d'una indústria turística i d'un sector de la construcció força potents que l'han ajudat a sobreposar-se a les dificultats que ha generat l'obertura de fronteres per al comerç tèxtil. Les xifres del 2008 mostren els efectes de la crisi econòmica en el mercat de treball: a Mataró es van comunicar 28.339 contractes, un 22% menys que al 2007; al Maresme, el volum de contractes va arribar als 90.908, xifra un 11,4% inferior a la del 2007.

En els paràgrafs següents analitzarem la distribució a Mataró i al Maresme de la contractació a partir de diversos ítems –sexe, edat, sector i durada del contracte– i els canvis que han sofert al llarg dels tres darrers anys.

GRÀFIC 8.1.1. Evolució de la contractació a Mataró i al Maresme. 1998 - 2008.

Per primer cop des del 1998, en un trimestre, les dones han registrat més contractes que els homes a la comarca del Maresme

En l'anàlisi de la contractació per sexe, Mataró s'ha caracteritzat històricament per una distribució força equilibrada entre homes i dones, mentre que al Maresme els homes sempre han signat més contractes que no pas les dones. Amb les dades del quart trimestre del 2008 sembla que Mataró i el Maresme s'han intercanviat els papers, ja que en aquest trimestre el 49,6% dels contractes de Mataró l'han signat dones, mentre que al Maresme ho han fet el 51,3%. Per a la comarca es tracta del primer trimestre des del 1998 en què les dones sumen més contractes que els homes. No cal perdre de vista, però, que els quarts trimestres es caracteritzen per un augment en la contractació femenina per fer front a la campanya nadalenca. De fet, el que resulta més sorprenent és que a Mataró les dones no hagin signat més contractes que els homes, un fet que no es donava des del quart trimestre del 1998.

Si fem una anàlisi de la contractació del conjunt de l'any, evitant d'aquesta manera qualsevol efecte estacional, les xifres d'ambdós àmbits recuperen les característiques habituals: lleuger predomini de

TAULA 8.1.1. Evolució de la contractació a Mataró i el Maresme. 4t trim 2006 - 4t trim 2008.

Mataró		Sexe		Edat					Durada				Sector			
Període	Nombre	Homes	Dones	< 20 a.	20-24 a.	25-29 a.	30-44 a.	> 44 a.	fins a 6 mes.	> 6 mes.	Indeterm.	Indefinit	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis
IV/2006	9.287	4.410	4.877	867	2.290	1.883	3.047	1.200	4.688	403	2.364	1.832	87	800	1.320	7.080
I/2007	9.230	4.703	4.527	858	2.026	1.812	3.157	1.377	4.445	319	2.656	1.810	42	895	1.532	6.761
II/2007	8.542	4.288	4.254	920	1.835	1.680	2.856	1.251	4.585	253	2.276	1.428	44	760	1.333	6.405
III/2007	9.222	4.597	4.625	1.243	2.142	1.664	2.940	1.233	4.910	368	2.549	1.395	29	665	1.333	7.195
IV/2007	9.336	4.445	4.891	941	2.178	1.840	3.065	1.312	4.729	533	2.437	1.637	51	773	1.231	7.281
I/2008	8.083	4.143	3.940	668	1.606	1.484	3.045	1.280	3.746	511	2.295	1.531	53	714	1.429	5.887
II/2008	7.608	3.794	3.814	677	1.724	1.421	2.600	1.186	4.256	392	1.605	1.355	41	621	945	6.001
III/2008	6.554	3.010	3.544	451	1.360	1.214	2.347	1.182	3.725	396	1.523	910	28	467	712	5.347
IV/2008	6.094	3.074	3.020	296	1.117	1.154	2.379	1.148	3.076	408	1.575	1.035	49	564	894	4.587

Maresme		Sexe		Edat					Durada				Sector			
Període	Nombre	Homes	Dones	< 20 a.	20-24 a.	25-29 a.	30-44 a.	> 44 a.	fins a 6 mes.	> 6 mes.	Indeterm.	Indefinit	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis
IV/2006	25.536	13.249	12.287	2.232	5.569	5.116	9.097	3.522	12.736	1.040	6.306	5.454	416	2.124	3.962	19.034
I/2007	25.403	14.054	11.349	2.075	5.090	5.035	9.425	3.778	12.180	1.266	6.706	5.251	521	2.386	4.430	18.066
II/2007	26.481	13.957	12.524	2.827	5.256	4.843	9.423	4.132	14.649	997	6.247	4.588	495	2.041	3.658	20.287
III/2007	26.223	13.323	12.900	3.618	5.552	4.536	8.923	3.594	14.335	978	6.634	4.276	324	1.861	3.537	20.501
IV/2007	24.541	12.431	12.110	2.218	5.122	4.715	8.763	3.723	12.455	1.271	6.322	4.493	339	1.982	3.335	18.885
I/2008	23.385	12.410	10.975	1.687	4.266	4.304	9.251	3.877	11.146	1.444	6.114	4.681	444	2.103	3.602	17.236
II/2008	24.088	12.563	11.525	2.055	4.744	4.382	8.866	4.041	13.350	1.051	5.310	4.377	452	1.710	2.604	19.322
III/2008	24.478	12.430	12.048	2.925	5.058	4.133	8.595	3.767	13.724	1.217	5.565	3.972	336	1.523	2.785	19.834
IV/2008	18.957	9.222	9.735	1.300	3.549	3.502	7.222	3.384	9.962	1.194	4.584	3.217	238	1.421	2.053	15.245

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

²⁵ Amb l'entrada en vigor de l'Acord Multifibres.

la contractació femenina a Mataró, amb el 50,5% dels contractes comunicats; els homes són els més contractats a la comarca i acaparen el 51,3% de les comunicacions de contractació.

Una característica que es repeteix en ambdós àmbits és el fet que les dones tenen un percentatge de contractació indefinida més elevat que no pas els homes. A Mataró, al 2008, el 17,8% dels contractes que han signat les dones han estat indefinits, enfront del 17,3% dels homes. Al Maresme la diferència és més àmplia, ja que el 19,5% dels contractes signats per les dones ha estat indefinit, enfront del 16,3% dels homes. **GRÀFIC 8.1.2.**

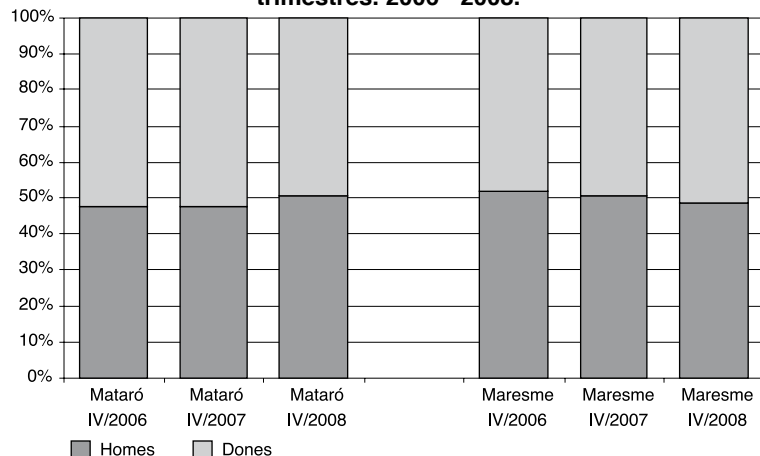
La contractació per grups d'edat continua mostrant la mateixa tònica que es presentava en els anteriors informes: el percentatge de majors de 30 anys que es contracten és cada cop més gran. En el **GRÀFIC 8.1.3** s'observa com el grup entre 30 i 44 anys i els majors de 44 anys augmenten el seu pes tant a Mataró com al Maresme. Aquest augment del pes té lloc especialment al quart trimestre del 2008, període en què acaparen el 57,9% dels contractes signats a Mataró i el 56% dels signats a la comarca. Al quart trimestre del

2007, el pes d'aquests dos grups era del 46,9% a Mataró i del 50,9% al Maresme. És a dir, en un any, els majors de 30 anys han guanyat aproximadament 11 i 5 punts percentuals, respectivament.

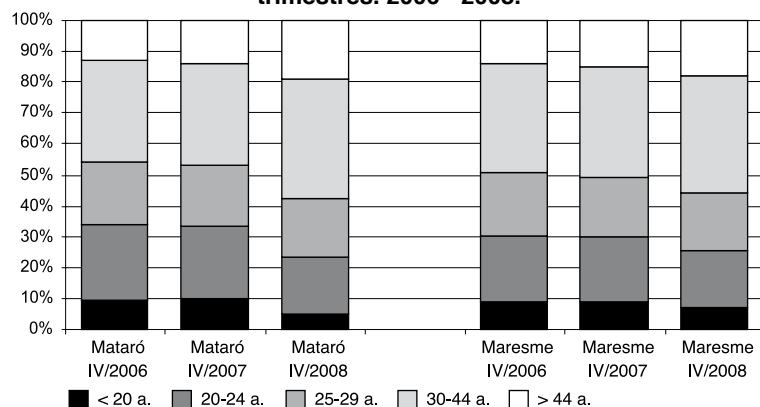
L'augment del percentatge de contractes dels majors de 30 anys té un component conjuntural i un altre d'estructural. El primer component té a veure amb l'actual moment econòmic, que està afectant molt negativament la construcció. Aquest sector, que es va inflar molt en l'època d'expansió econòmica, es nodria de gent jove amb poca experiència per fer front a la desorbitada demanda d'habitatge. Amb l'esclat de la bombolla immobiliària, els joves amb baix nivell formatiu han perdut el principal filó que tenien per trobar feina, i això es reflecteix en una notable reducció de la contractació d'aquest grup de població, que acaba revertint en un augment de pes en la contractació dels majors de 30 anys. L'altre component –l'estructural– té a veure amb el fet que la població de Mataró, com la de Catalunya o la d'Espanya, s'està envellint. En menys de deu anys, la població de Mataró ha augmentat l'edat mitjana en un any fins a situar-se per sobre dels 39,5 anys.

A l'hora de separar la contractació fixa de la temporal per edats hi ha una constant que es repeteix al llarg del temps, tant se val quin sigui l'àmbit analitzat: el percentatge de contractació indefinida augmenta amb l'edat. En el cas concret de Mataró, al 2008, el 12,9% dels menors de 20 anys contractats ho han estat amb un contracte fix; els que tenen entre 20 i 24 anys, el 14,2%; entre 25 i 29 anys, el 17,2%; entre 30 i 44 anys, el 18,9%; i, finalment, entre els majors de 44 anys torna a decaure el percentatge de contractació indefinida, amb el 15,8%. Aquesta tònica de millora en la qualitat de la contractació amb l'edat es

GRÀFIC 8.1.2. Proporció dels contractats per sexe als quarts trimestres. 2006 - 2008.

GRÀFIC 8.1.3. Proporció dels contractats per edat als quarts trimestres. 2006 - 2008.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

repeteix al Maresme, amb la diferència que entre els majors de 44 anys la contractació indefinida no decau, sinó que és la més alta dels cinc grups d'edat i arriba al 20,5%. **GRÀFIC 8.1.3.**

Una de les principals característiques que diferencien el mercat laboral espanyol del de la resta de països de la Unió Europea (UE) és l'elevada taxa de temporalitat, situada al capdamunt dels vint-i-set països que configuren la UE, amb el 27,9% de treballadors amb contractes temporals al darrer trimestre del 2008. També és cert que la reforma laboral impulsada pel govern espanyol a la meitat del 2006 amb l'objectiu de reduir la temporalitat dels treballadors espanyols ha tingut també els seus efectes, ja que al final del 2007 la taxa de temporalitat a Espanya estava situada en el 30,9% i a la fi del 2006 estava en el 33,8%. En aquest moment, però, la davallada del percentatge de temporalitat respon més aviat a un descens del nombre de treballadors temporals que no pas a un augment dels treballadors indefinits. El segon país amb el grau de temporalitat més alt a la UE és Polònia (27% de contractes temporals), seguit de Portugal (22,3%). La mitjana de temporalitat a la UE és del 13,8% i les principals economies de la Unió Europea –com ara França, Alemanya i Itàlia– tenen un percentatge de temporalitat que oscil·la entre el 13% i el 15%. A Catalunya s'ha passat d'un grau de temporalitat del 26,3% al final del 2006, a un del 19,4% a la fi del 2008.

La contractació indefinida torna als nivells que hi havia abans de la reforma laboral del 2006

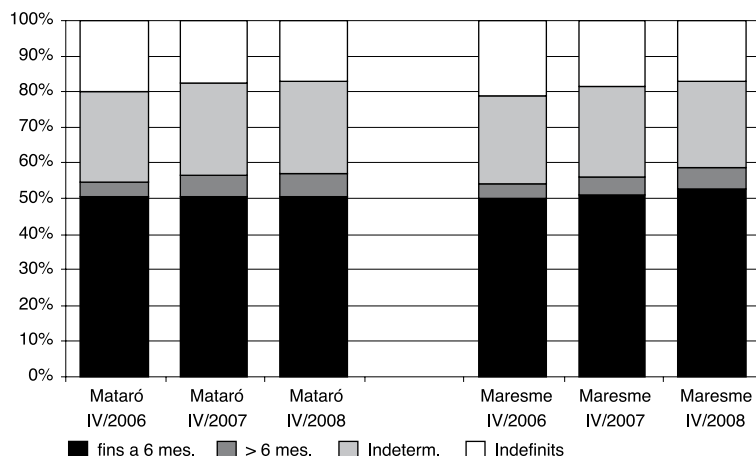
En el **GRÀFIC 8.1.4** es veu com la contractació indefinida ha anat perdent pes tant a Mataró com al Maresme, seguint la línia que marquen les xifres de contractació de Catalunya i d'Espanya que s'han descrit al principi d'aquest capítol. A Mataró s'ha passat d'un 19,7% de contractació indefinida al quart trimestre del 2006 a un 17% al quart trimestre

del 2008. Al Maresme, la pèrdua de pes ha estat més accentuada i s'ha passat del 21,4% al 17% per als mateixos trimestres. Certament, aquests percentatges de contractació indefinida s'assemblen molt als que hi havia abans de la reforma laboral de la meitat del 2006, amb la qual cosa sembla que els seus efectes s'han esgotat. Els que estan guanyant pes en l'actual moment de crisi econòmica són els contractes de menys de sis mesos de durada.

El sector serveis és amb diferència el que acapara un major nombre de contractes. A Mataró, durant el quart trimestre del 2008, el 75,3% de la contractació corresponia al sector serveis, 2,7 punts percentuals menys que al mateix trimestre del 2007, i 1 punt menys que al 2006. Tot i que les dades del darrer trimestre indiquen una pèrdua de pes del sector serveis en la contractació, les dades del conjunt de l'any ho desmenteixen. Si bé en xifres absolutes el sector ha passat de registrar 27.642 contractes al 2007 a 21.822 al 2008 -fet que significa una pèrdua del 21%- , aquesta pèrdua és inferior a la del conjunt de Mataró, per la qual cosa en percentatge el sector ha guanyat pes: d'un 76,1% al 2007 a un 77% al 2008. El sector que ha perdut pes ha estat el de la construcció, que ha passat d'un 14,9% al 2007 a un 14% al 2008. La indústria ha mantingut pràcticament el seu pes, ja que només ha perdut 0,15 punts percentuals al 2008, i acapara el 8,35% dels contractes registrats per part de les empreses de Mataró. L'aportació del sector agrícola a la contractació és merament anecdòtica, amb menys de l'1%. Al Maresme, els percentatges de contractació i l'evolució per a cada sector es mouen en xifres similars a les de Mataró.

Si comparem les dades de contractació del 2008 amb les de l'any 2000, es pot

GRÀFIC 8.1.4. Proporció dels contractats per durada als quarts trimestres. 2006 - 2008.

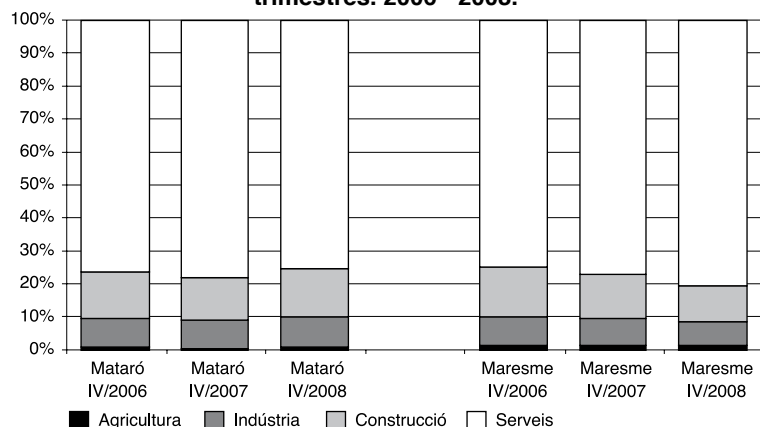

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

observar el procés de terciarització de l'economia mataronina i maresmenca. Així, l'any 2000, el 67,2% dels contractes de Mataró corresponien al sector serveis, pel 78,8% que representen al 2008. Aquest guany de pes dels serveis ve donat bàsicament per la pèrdua de pes de la indústria, que ha passat de representar el 17% de la contractació l'any 2000 a representar-ne el 7,4% al 2008: en vuit anys el sector ha perdut gairebé 10 punts percentuals.

A l'hora d'analitzar la tipologia de contractació de cada sector a Mataró s'observa com, en percentatges, la indústria és el sector que fa un ús més intensiu dels contractes fixos: el 34,7% al 2008, pràcticament el mateix percentatge que al 2007. Pel que fa als serveis, el 15,7% dels contractes del 2008 han estat indefinits, vuit dècimes menys que el percentatge del 2007. La construcció continua sent el sector amb el percentatge de contractació indefinida més baix: l'11,1% al 2008, mig punt menys que el que tenia l'any anterior. L'augment més notori s'ha produït en l'agricultura, que ha passat de tenir el 16,2% dels contractes fixos al 2007 a tenir-ne el 27,1% l'any següent; val a dir, però, que el pes del sector en la contractació de la ciutat és mínim. A la comarca es reproduïxen les mateixes pautes sectorials en la tipologia de la contractació.

GRÀFIC 8.1.5. Proporció dels contractats per sectors als quarts trimestres. 2006 - 2008.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

8.2. Expedients de regulació d'ocupació a Mataró i al Maresme

Mataró

Al 2008 s'han tornat a registrar expedients de regulació a la construcció després de sis anys sense fer-ho

L'expedient de regulació d'ocupació (ERO) és una figura de la qual es fa un major ús en moments de crisi com l'actual. Així, al 2008, a Mataró es van autoritzar un total de vuit expedients que van afectar 139 treballadors. En comparar-ho amb el 2007, només s'ha produït un expedient més, tot i que el creixement quant al nombre de treballadors afectats ha estat de 45, fet que representa un creixement del 50%.

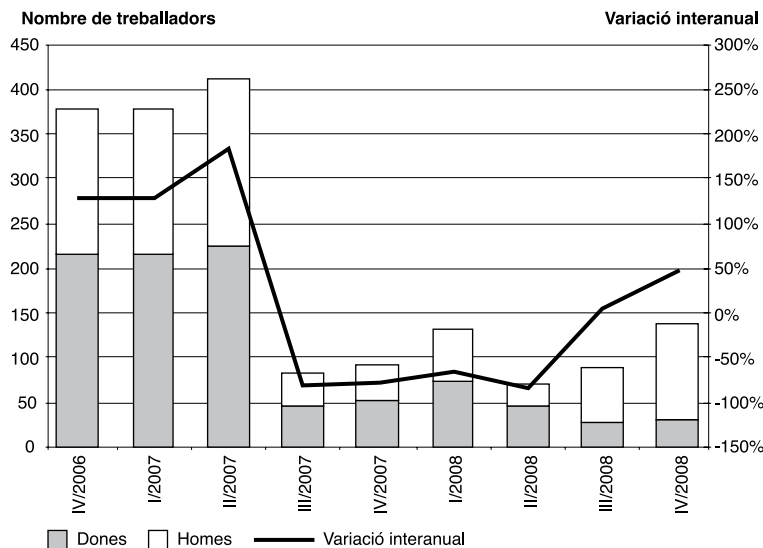
La crisi econòmica té el seu epicentre en la construcció i això es veu també en els ERO: a Mataró, al 2008, se n'hi van registrar dos, quan des del 2002 no se n'hi havia registrat cap. Els treballadors de la construcció afectats per aquests dos expedients han

estat 36. Val a dir, però, que el sector que més fa ús dels ERO és la indústria, tal com revela la **TAULA 8.2.1**, ja que al 2008 s'hi van registrar quatre expedients que van afectar 87 treballadors.

En detallar el sexe dels treballadors afectats per expedients, com es pot observar en el **GRÀFIC 8.2.1**, els homes són els que en surten més perjudicats. Així, doncs, dels treballadors afectats per algun expedient al 2008, el 76% dels afectats han estat homes (106 treballadors), enfront del 24% de les dones (33 treballadores). Aquest major pes dels homes afectats per expedients també es pot veure en les xifres d'atur registrat. El fet que la crisi tingui un dels seus orígens en la construcció, amb l'esclat de la bombolla immobiliària, explicaria que els homes siguin els més perjudicats en l'autorització d'expedients, ja que es tracta d'un sector amb un grau molt important de concentració masculina.

Al gràfic també apareix l'evolució de la variació interanual dels treballadors afectats per ERO, amb la línia que dibuixa un perfil ascendent durant la segona meitat del 2008: s'ha passat d'un descens del -82% al segon trimestre del 2008 a un ascens del 49,5% al darrer. En mig any, la variació interanual ha crescut en 132 punts percentuals.

GRÀFIC 8.2.1. Treballadors afectats per ERO autoritzats segons sexes. Acumulat en els darrers 12 mesos. Mataró. 4t trim 2006 - 4t trim 2008.

TAULA 8.2.1. Nombre d'expedients de regulació d'ocupació autoritzats i treballadors afectats. Mataró. 4t trim 2006 - 4t trim 2008.

Nombre d'expedients	IV/2006	I/2007	II/2007	III/2007	IV/2007	I/2008	II/2008	III/2008	IV/2008
Agricultura	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indústria	0	0	3	2	1	2	0	0	2
Construcció	0	0	0	0	0	0	0	2	0
Serveis	0	0	0	1	0	0	0	1	1
Total	0	0	3	3	1	2	0	3	3
Treballadors afectats	IV/2006	I/2007	II/2007	III/2007	IV/2007	I/2008	II/2008	III/2008	IV/2008
Agricultura	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indústria	0	0	62	12	9	40	0	0	47
Construcció	0	0	0	0	0	0	0	36	0
Serveis	0	0	0	10	0	0	0	4	12
Total	0	0	62	22	9	40	0	40	59

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

Maresme

7 de cada 10 treballadors afectats per un ERO al 2008 treballaven a la indústria tèxtil i de la confecció

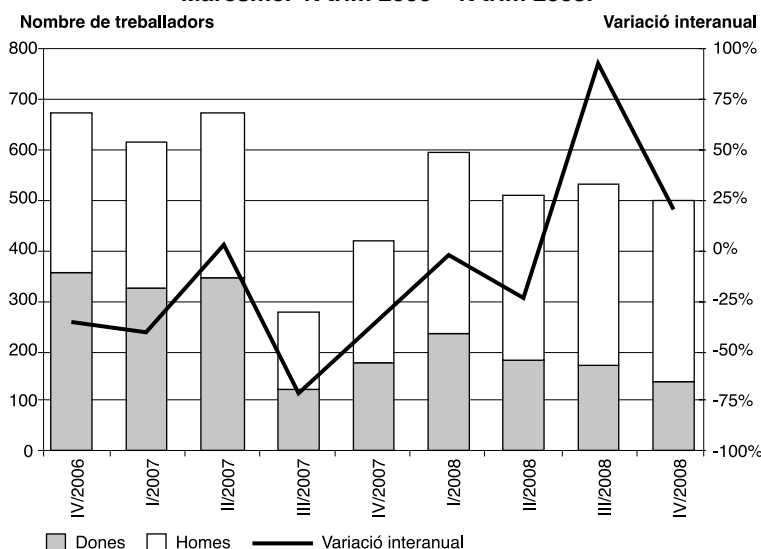
Atès el fet que més d'un terç dels treballadors assalariats del Maresme treballen a Mataró, qualsevol cosa que passi a la ciutat en l'àmbit laboral té una influència molt important per al conjunt del Maresme. En l'anàlisi dels expedients de regulació d'ocupació autoritzats al 2008, la influència de Mataró en el conjunt de la comarca ha estat una mica inferior de la que té quant al nombre d'assalariats. Així, a la comarca s'han autoritzat vint-i-set expedients de regulació d'ocupació, el 29,6% dels quals corresponien a Mataró; el nombre de treballadors afectats per expedients al Maresme ha estat de 499, dels quals el 27,8% eren de Mataró.

Com en el cas de Mataró, a la comarca del Maresme els homes també són els més perjudicats, ja que n'hi ha 362 d'afectats per expedients, el 72,6% de tots els treballadors de la comarca afectats per algun ERO. La situació tant depauperada de la construcció

ha estat un factor que explica perquè els homes s'han vist més afectats per expedients de regulació d'ocupació que no pas les dones. Tot i això, val a dir que no ha estat únicament com a conseqüència de la crisi en la construcció, sinó que també hi ha influït el tèxtil, i amb més força del que ho ha fet la construcció. Així, dels 434 treballadors de la indústria afectats per un ERO, 352 pertanyien a la indústria tèxtil i de la confecció, xifra que representa el 81% dels treballadors industrials. D'aquests 352 treballadors del tèxtil, 237 eren homes (67,3%) i 115 eren dones (32,7%).

Pel que fa a la variació interanual de treballadors afectats per un ERO, el perfil que es dibuixa presenta més alts i baixos que no pas en el cas de Mataró, si bé la tendència és clarament ascendent.

GRÀFIC 8.2.2. Treballadors afectats per ERO autoritzats segons sexes. Acumulat en els darrers 12 mesos. Maresme. 4t trim 2006 - 4t trim 2008.

TAULA 8.2.2. Nombre d'expedients de regulació d'ocupació autoritzats i treballadors afectats. Maresme. 4t trim 2006 - 4t trim 2008.

Nombre d'expedients	IV/2006	I/2007	II/2007	III/2007	IV/2007	I/2008	II/2008	III/2008	IV/2008
Agricultura	0	1	0	2	1	0	0	0	0
Indústria	1	2	7	6	2	3	3	6	6
Construcció	0	1	0	0	1	0	0	3	1
Serveis	1	0	1	1	1	1	0	2	2
Total	2	4	8	9	5	4	3	11	9
Treballadors afectats	IV/2006	I/2007	II/2007	III/2007	IV/2007	I/2008	II/2008	III/2008	IV/2008
Agricultura	0	1	0	3	1	0	0	0	0
Indústria	22	6	123	79	129	203	42	73	116
Construcció	0	20	0	0	13	0	0	37	7
Serveis	6	0	6	10	26	1	0	5	15
Total	28	27	129	92	169	204	42	115	138

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

8.3. Atur registrat

Situació general

L'atur és l'indicador del mercat de treball que més està patint la crisi econòmica. Així, al final del 2008 la taxa d'atur a l'Estat espanyol es va situar en l'13,9% de la població activa, 5,3 punts més que la que hi havia al darrer trimestre del 2007. A Irlanda, l'altre país de la Unió Europea on la bombolla immobiliària ha acabat esclatant, la taxa d'atur ha augmentat en 3,4 punts, fins a situar-se en el 7,9%. De fet, Espanya és el país dels vint-i-set que configuren la Unió Europea amb el nivell d'atur més alt; al darrere hi ha Letònia (9,9%) i Croàcia (8,7%). Als grans països de la Unió Europea, com ara França o Alemanya, la taxa d'atur està situada en el 8,3% i el 6,8%, respectivament (en el cas alemany, però, l'evolució de l'atur del darrer any ha anat a la baixa).

Centrats en l'atur espanyol, la desocupació estimada a través de l'EPA va augmentar en unes 610.000 persones durant el quart trimestre del 2008, amb la qual cosa el nombre total de desocupats se situava en 3.207.900 persones. En la comparació respecte del mateix període de l'any anterior, el volum de persones desocupades va augmentar en 1.280.300, la qual cosa representa un increment del 66,4% en valors relatius. Els homes ha estat el col·lectiu que més ha contribuït al creixement en el darrer any de l'atur, amb 809.600 desocupats més, mentre que en les dones l'atur ha augmentat en 470.700 desocupades. Amb aquest increment de desocupats, el volum total d'homes sense feina a finals del 2008 (1.688.800 aturats i una taxa d'atur del 13%), supera el de dones sense feina (1.519.000 aturades i una taxa d'atur del 15,1%).

A Catalunya, les dades de l'EPA del darrer trimestre del 2008 van presentar una dinàmica lleugerament més desfavorable que per al conjunt de l'Estat. En la comparació respecte del trimestre anterior, la desocupació va augmentar en 112.100 efectius, un increment relatiu del 32,6% (a Espanya va ser del 23,5%). En la comparació respecte del darrer trimestre del 2007, el nombre d'aturats a Catalunya va créixer en 204.000 desocupats, un 81% més en valors relatius. Pel que fa a la taxa d'atur, s'ha situat en l'11,8%, més de dos punts percentuals per sota de la mitjana espanyola. A l'hora de destriar entre homes i dones, les dones presenten unes xifres millors (194.300 desocupades i una taxa d'atur de l'11,4%) que no pas els homes (261.500 desocupats i una taxa d'atur del 12,2%). Les millors xifres de l'atur femení suposen un canvi respecte del comportament que es venia registrant al llarg dels darrers anys, en què els homes presentaven un nivell d'atur més baix que no pas les dones. Aquest canvi cal atribuir-lo, en bona part, a l'esclat

de la bombolla immobiliària que ha afectat el sector de la construcció, amb un percentatge d'ocupació masculina molt important.

Una altra font d'informació important del mercat de treball són les dades disponibles de les Oficines del Servei d'Ocupació de Catalunya (OSOC) i les oficines de l'INEM de la resta de l'Estat espanyol. Les dades procedents d'aquestes oficines són registres administratius, amb el consegüent problema de subrepresentació per als col·lectius amb menys incentius a l'hora de registrar-s'hi. Els avantatges d'aquesta font d'informació són la seva ràpida disponibilitat, el seu important nivell de desagregació i la possibilitat, en clau territorial, d'accedir a dades a nivell local. Així, doncs, el nombre de desocupats registrats al mes de desembre del 2008 a Espanya va ser de 3.128.963 persones, xifra que recull una pujada del 46,9% en termes interanuals. A Catalunya, el nombre de desocupats que hi havia apuntats a les OSOC era de 423.232, un 59,2% més que els que hi havia a la darrereria del 2007.

Mataró i Maresme

La taxa d'atur de Mataró se situa en el 14,5% a la fi del 2008 Les dades d'atur registrat a Mataró i la seva comarca segueixen el rastre que marquen àmbits territorials

superiors com ara Catalunya o Espanya. Tal com pot observar-se a través del **GRÀFIC 8.3.1**, l'evolució de la taxa d'atur registrat en els quatre àmbits presenta un perfil lleugerament descendent des de la fi del 2005 fins mitjan 2007. És a partir del mes de juny del 2007 quan la taxa d'atur inicia l'escalada, i a la meitat

del 2008 aquest ascens s'accentua encara molt més. El pitjor de tot plegat és que a curt termini no s'entreveu cap treva en el creixement de l'atur. Així, en només un any la taxa d'atur registrat a Mataró ha passat d'un 9,5% a un 14,5%; és a dir, la taxa ha crescut quatre punts percentuals. Al Maresme, durant el mateix període de temps, s'ha passat del 8% a l'11,8%; a la província de Barcelona, del 7,1% a un 10,9%; i a Catalunya, d'un 7% a un 10,8%. Com es desprèn d'aquestes xifres, dels quatre àmbits d'estudi, Mataró és el que presenta un major creixement de la taxa d'atur registrat.

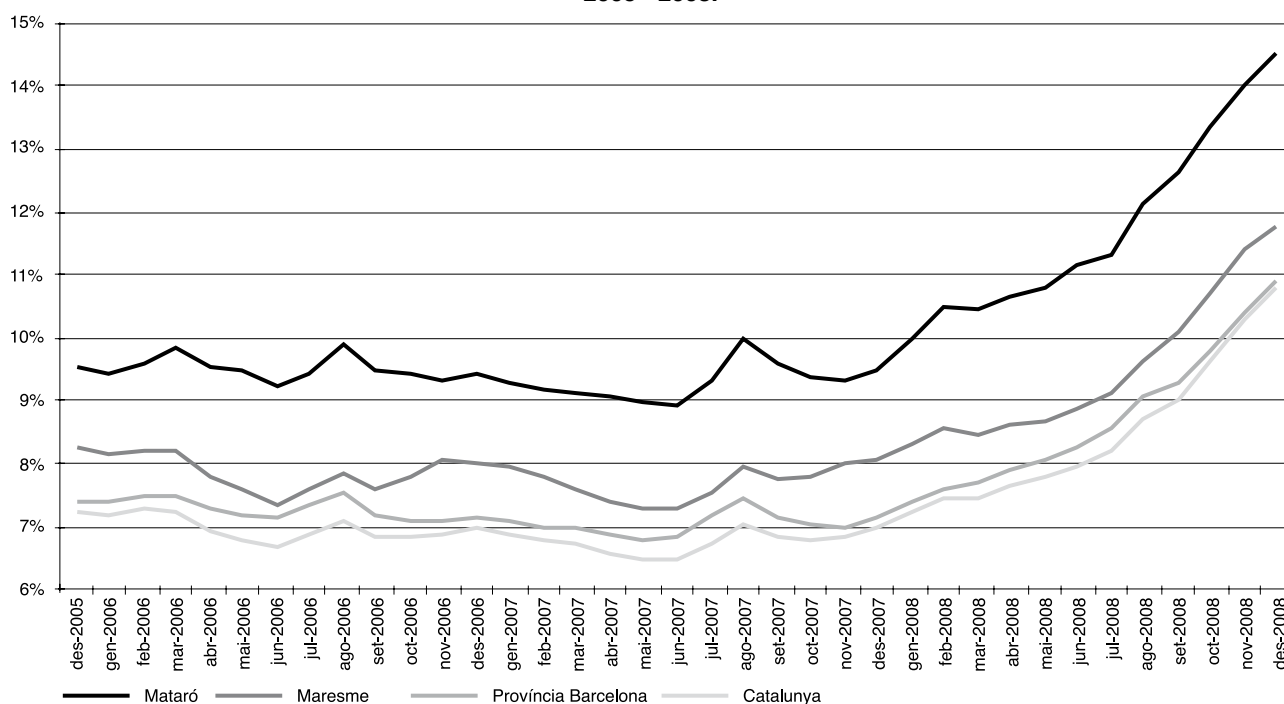
El gràfic també permet observar el comportament mimètic de tots quatre àmbits, ja que les línies de la taxa d'atur registrat són pràcticament paral·leles, i en tots ells els valors punta i els valors vall tenen lloc durant els mateixos mesos de l'any.

La variació interanual de l'atur registrat és la que millor permet comprovar el comportament cíclic de la sèrie. El **GRÀFIC 8.3.2** mostra com durant la primera meitat del 2006 la variació de l'atur registrat s'ha anat accelerant i ho ha fet de manera més marcada a Mataró, ja que una de les característiques més destacades de l'estructura sectorial de la ciutat és la seva elevada especialització en la indústria del tèxtil, motiu pel qual ha sofert els efectes de la liberalització mundial del comerç de productes tèxtils, aprovats mitjançant l'acord Multifibres, amb més intensitat que la resta d'àmbits. Des del juny del 2006 i fins al març del 2007, el ritme de

creixement de l'atur va canviar la seva línia i es va anar desaccelerant fins arribar a aconseguir descensos interanuals durant els primers mesos del 2007. A partir del mes de març del 2007 torna a canviar la línia de tendència i la variació interanual de l'atur reprèn la senda alcista, que ja no ha abandonat en cap moment fins a l'última dada disponible, de la fi del 2008, en què l'atur registrat va créixer un 54% a Mataró, un 49,3% al Maresme, un 56,5% a la província de Barcelona i un 59,2% a Catalunya.

Fent una comparativa de la taxa d'atur registrat al mes de desembre del 2008 i la seva evolució durant el darrer any als municipis de més de 50.000 habitants de la província de Barcelona, Mataró és un dels quinze municipis que es troba en una posició desfavorable; és a dir, que té una taxa més alta que el conjunt de la província i que la seva evolució és més desfavorable que la del nivell provincial. De fet, Mataró és el municipi amb la taxa d'atur més elevada dels dinou municipis més grans de la província, acompanyat

GRÀFIC 8.3.1. Comparació entre la taxa d'atur registrat de Mataró, Maresme, província de Barcelona i Catalunya. 2005 - 2008.

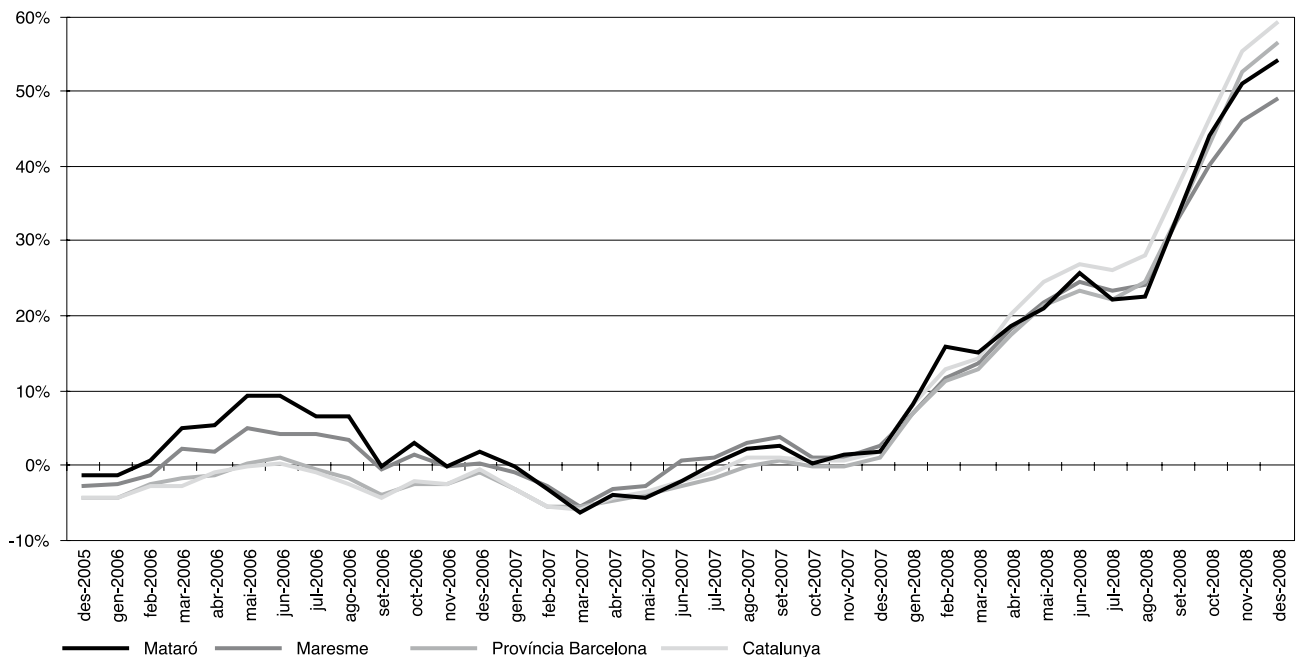

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

de Rubí, Badalona, Manresa, Santa Coloma de Gramenet, Mollet, Terrassa, Sabadell, Vilanova i la Geltrú, Cornellà, Sant Boi, Granollers, l'Hospitalet, el Prat i Viladecans. A l'altre costat, en una situació favorable -és a dir, amb una taxa d'atur registrat i una variació interanual inferior a la de la província- hi ha les poblacions de Barcelona, Cerdanyola, Castelldefels i Sant Cugat. **GRÀFIC 8.3.3.**

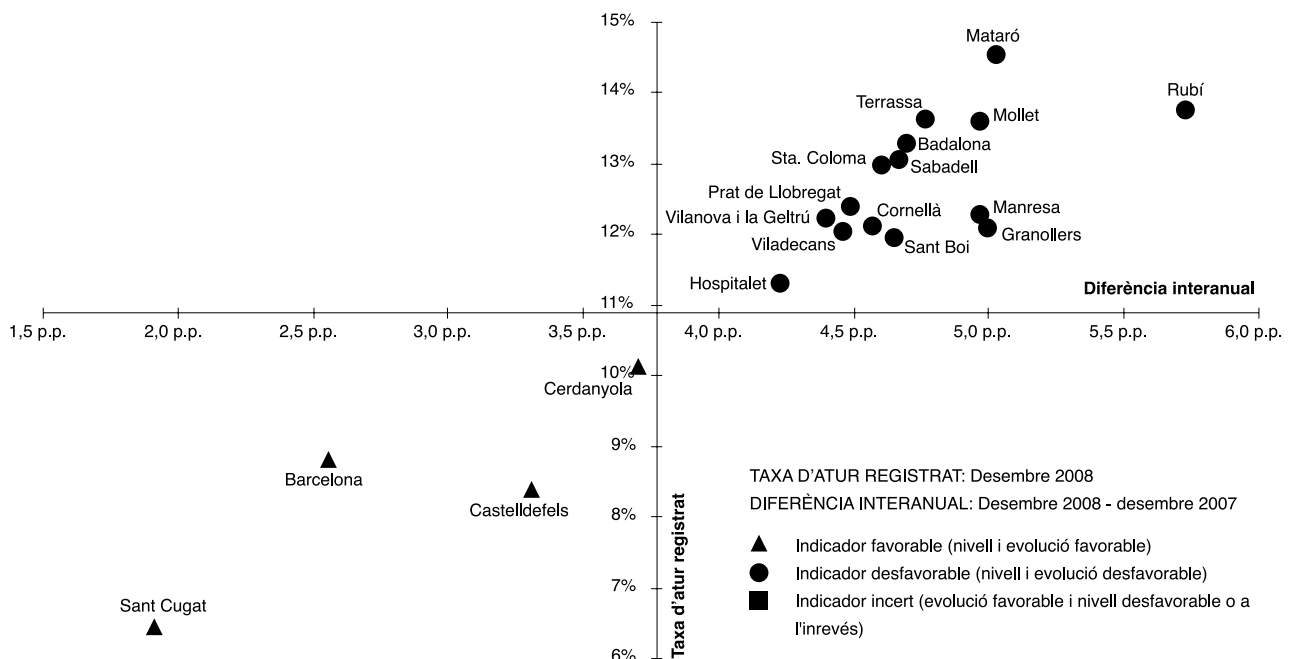
Tot seguit analitzem la variació interanual de l'atur a Mataró desagregada a partir de les diverses variables disponibles: sexe, edat, sector econòmic i nivell d'instrucció. La **TAULA 8.3.1** ens mostra la ràpida progressió de l'atur registrat a

GRÀFIC 8.3.2. Comparació entre la variació interanual de l'atur registrat de Mataró, Maresme, província de Barcelona i Catalunya. 2005 - 2008.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

GRÀFIC 8.3.3. Diagrama de la taxa d'atur registrat i la seva evolució als municipis de més de 50.000 habitants de la província de Barcelona. Desembre 2007 - desembre 2008.

Font: Hermes de la Diputació de Barcelona.

Mataró des del mes de desembre del 2007 fins al desembre del 2008. Per sexes, el primer que s'hi observa és el fortíssim creixement de l'atur entre els homes; per sectors, hi destaca l'important creixement de l'atur en la construcció; per edats, el col·lectiu d'edat intermèdia i els més joves són els que més pateixen l'increment de l'atur; i, finalment, per nivell d'instrucció, els tres nivells pateixen de manera similar l'augment de la desocupació. **TAULA 8.3.1.**

La frenada que ha sofert el sector de la construcció està afectant negativament l'atur masculí

Amb l'exorbitant creixement de l'atur entre els homes, les dones han deixat de ser el col·lectiu més nombrós. Al final del 2008 hi havia 4.845 homes sense feina per 4.603 dones desocupades, amb percentatges del 51,3% i del 48,7%, respectivament. En un any, les dones han retallat en gairebé nou punts el seu pes en la desocupació registrada

a Mataró. Aquesta convergència entre les xifres d'atur masculines i femenines són, principalment, una conseqüència directa de l'esclat de la bombolla immobiliària i, per extensió, de l'efecte que ha tingut de ple en el sector de la construcció, ocupat majoritàriament per homes. En el **GRÀFIC 8.3.4** queda reflectit el ràpid creixement de la desocupació entre els homes, que han passat d'un creixement del 9% al desembre del 2007 a un creixement del 85,4% al desembre del 2008. En les dones, la línia de la variació interanual també és ascendent, si bé molt més moderada que en els homes:

es passa d'un descens interanual del 3% al desembre del 2007 a un creixement del 30,8% al desembre del 2008.

Augment de l'atur registrat en tots els grups d'edat, especialment en els que tenen entre 25 i 44 anys

En l'anàlisi de l'atur registrat per edats, els tres grups en què es destrien els aturats estan patint les conseqüències de la crisi econòmica, però ho sofreixen amb més intensitat els d'edat

intermèdia (entre 25 i 44 anys) i els més joves (menys de 25 anys). Aquests dos grups d'edat han vist com l'atur registrat creixia al 2008 en un 73,4% i un 62,5%, respectivament. A l'hora de buscar una explicació a aquest exorbitant creixement de la desocupació juvenil cal centrar-nos novament en el sector de la construcció com a principal inductor del creixement de l'atur entre els més joves, ja que en l'època de bonança el sector es nodria

TAULA 8.3.1. Dades de l'atur registrat a Mataró. 2007 - 2008.

Valors absoluts		Distrib. sexe		Distrib. per sectors					Edats			Distrib. per formació		
Mesos	Total	Homes	Dones	Agric.	Indúst.	Constr.	Serveis	S.O.A.	< 25 a	25-44	> 44 a	Primaris o inferiors	Secundaris	Postsecundaris
des-2007	6.133	2.613	3.520	92	2.593	680	2.477	291	538	2.684	2.911	1.092	4.606	435
gen-2008	6.496	2.773	3.723	117	2.630	734	2.720	295	612	2.903	2.981	1.129	4.911	456
feb-2008	6.841	2.968	3.873	130	2.727	815	2.864	305	659	3.110	3.072	1.154	5.197	490
mar-2008	6.786	2.963	3.823	119	2.764	821	2.766	316	626	3.020	3.140	1.176	5.141	469
abr-2008	6.942	3.020	3.922	114	2.796	864	2.823	345	662	3.103	3.177	1.191	5.275	476
mai-2008	7.026	3.046	3.980	109	2.823	868	2.854	372	663	3.151	3.212	1.191	5.347	488
jun-2008	7.260	3.239	4.021	118	2.895	905	2.926	416	699	3.288	3.273	1.231	5.516	513
jul-2008	7.376	3.298	4.078	122	2.934	970	2.992	358	641	3.396	3.339	1.230	5.554	592
ago-2008	7.903	3.568	4.335	138	3.090	1.061	3.254	360	701	3.724	3.478	1.300	5.930	673
set-2008	8.244	3.863	4.381	151	3.153	1.143	3.348	449	806	3.896	3.542	1.424	6.195	625
oct-2008	8.706	4.194	4.512	172	3.281	1.249	3.579	425	817	4.189	3.700	1.547	6.531	628
nov-2008	9.126	4.590	4.536	180	3.339	1.380	3.782	445	896	4.412	3.818	1.635	6.863	628
des-2008	9.448	4.845	4.603	177	3.487	1.501	3.873	410	874	4.655	3.919	1.684	7.090	674
Increment any anterior		Distrib. sexe		Distrib. per sectors					Edats			Distrib. per formació		
Mesos	Total	Homes	Dones	Agric.	Indúst.	Constr.	Serveis	S.O.A.	< 25 a	25-44	> 44 a	Primaris o inferiors	Secundaris	Postsecundaris
des-2007	1,8%	9,0%	-3,0%	-4,2%	-3,0%	29,0%	3,6%	-14,4%	3,9%	2,0%	1,2%	-1,8%	3,1%	-2,5%
gen-2008	8,2%	19,7%	1,0%	24,5%	0,4%	50,7%	9,8%	-9,5%	16,1%	11,5%	3,7%	-1,0%	11,6%	-1,3%
feb-2008	15,7%	32,5%	5,5%	32,7%	5,0%	76,0%	16,3%	4,8%	39,6%	20,7%	7,3%	4,1%	19,6%	6,8%
mar-2008	15,0%	35,3%	3,0%	29,3%	5,3%	72,5%	13,5%	16,6%	35,2%	18,3%	8,8%	11,6%	17,1%	2,6%
abr-2008	18,6%	40,2%	6,1%	35,7%	6,4%	83,8%	17,5%	29,7%	48,8%	22,5%	10,6%	15,4%	21,2%	1,7%
mai-2008	21,1%	44,9%	7,6%	32,9%	8,5%	86,3%	18,9%	49,4%	56,4%	24,3%	13,1%	13,5%	24,2%	9,2%
jun-2008	25,8%	56,1%	8,8%	59,5%	10,6%	88,1%	25,3%	57,0%	64,9%	30,5%	15,7%	16,8%	29,1%	15,5%
jul-2008	22,1%	44,5%	8,5%	60,5%	10,7%	65,0%	20,5%	47,9%	38,4%	28,0%	14,2%	12,6%	24,9%	17,7%
ago-2008	22,4%	42,2%	9,9%	56,8%	11,7%	62,0%	21,9%	30,4%	28,2%	29,5%	14,7%	13,8%	25,1%	17,5%
set-2008	32,9%	59,2%	16,0%	106,8%	19,9%	84,7%	31,9%	31,3%	34,8%	45,8%	20,8%	27,4%	35,1%	25,8%
oct-2008	44,0%	74,0%	24,2%	129,3%	27,9%	108,5%	45,8%	21,4%	31,4%	65,4%	28,0%	44,0%	44,9%	35,9%
nov-2008	51,0%	85,9%	26,9%	122,2%	31,0%	120,1%	53,6%	36,9%	56,4%	70,0%	32,8%	56,0%	50,4%	45,7%
des-2008	54,1%	85,4%	30,8%	92,4%	34,5%	120,7%	56,4%	40,9%	62,5%	73,4%	34,6%	54,2%	53,9%	54,9%

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

de mà d'obra jove, que ara en època de vaques magres ha passat a engreixar les llistes de l'atur. Tot i aquest creixement, el col·lectiu dels més joves continua tenint un pes específic més aviat baix, ja que no arriba a representar el 10% dels aturats de la ciutat.

Pel que fa al grup d'edat intermèdia (entre 25 i 44 anys), el ritme de creixement de l'atur s'ha accelerat notablement durant el darrer quadrimestre de l'any. A l'agost del 2008 la variació interanual era del 29,5%, mentre que al desembre era del 73,4%. Amb aquest fort impuls, el nombre de desocupats registrats entre 25 i 44 anys s'ha situat en 4.655, fet que el referma com el grup d'edat amb el nombre més gran de desocupats, ja que representa el 49,3% dels aturats de la ciutat.

Els majors de 44 anys és el grup amb unes alces més moderades de desocupats, si bé cal entendre aquesta moderació dins d'un context de creixement de l'atur exacerbat. Així, al final del 2008 aquest grup tenia comptabilitzats 3.919 desocupats, un

34,6% més que els que hi havia a la fi del 2007. En total, el grup dels majors de 44 anys acapara el 41,5% dels aturats de Mataró. **GRÀFIC 8.3.5.**

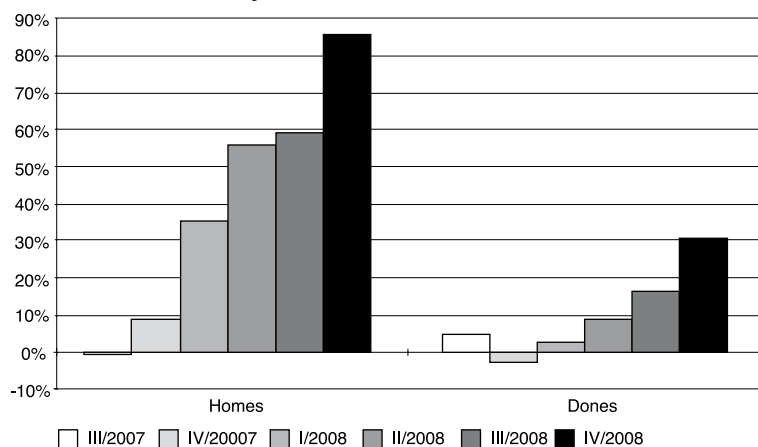
La construcció registra el creixement relatiu més important d'aturats i els serveis el registra en termes absoluts En l'anàlisi dels cinc grans sectors econòmics, la construcció centra tot el protagonisme amb un creixement del 120%, i se situa per sobre dels 1.500 desocupats. Així, passa d'una representació de l'11,1% al 15,9% del total de desocupats. Tot i el creixement de l'atur en la construcció, però, el pes d'aquest sector sobre el total d'aturats continua a una distància considerable dels principals sectors, la indústria i els serveis, els quals acaparen respectivament el 36,9% i el 41% dels desocupats.

El sector serveis presenta un increment en termes relatius del 56,4%, la meitat del creixement registrat a la construcció. En termes absoluts, però, els serveis és el sector que aporta més desocupats a la ciutat, amb 1.396 persones més que han tingut la seva darrera feina en aquest sector i que ha situat el total de desocupats del sector fregant els 3.900 efectius.

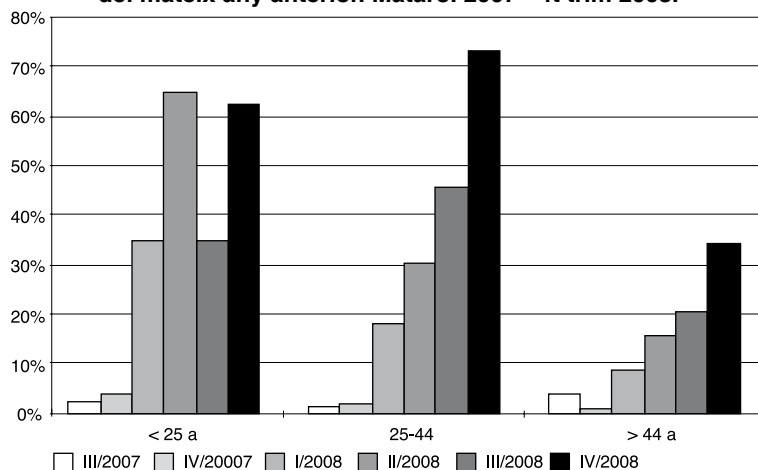
L'altre sector econòmic important de Mataró és el de la indústria, que al desembre del 2008 acaparava el 36,9% dels aturats de la ciutat (3.487 persones sense feina). Val a dir, però, que ha estat el sector amb el creixement de la desocupació més baix de tots cinc, amb una alça interanual del 34,5%.

Pel que fa a l'agricultura i al col·lectiu sense ocupació anterior (SOA), tots dos han vist com les seves llistes s'engreixaven en un 92,4% i un 40,9%, respectivament. Cal tenir present que es tracta de dos sectors amb una escassa representa-

GRÀFIC 8.3.4. Variació d'aturats registrats segons sexes respecte del mateix any anterior. Mataró. 2007 - 4t trim 2008.

GRÀFIC 8.3.5. Variació d'aturats registrats segons edats respecte del mateix any anterior. Mataró. 2007 - 4t trim 2008.

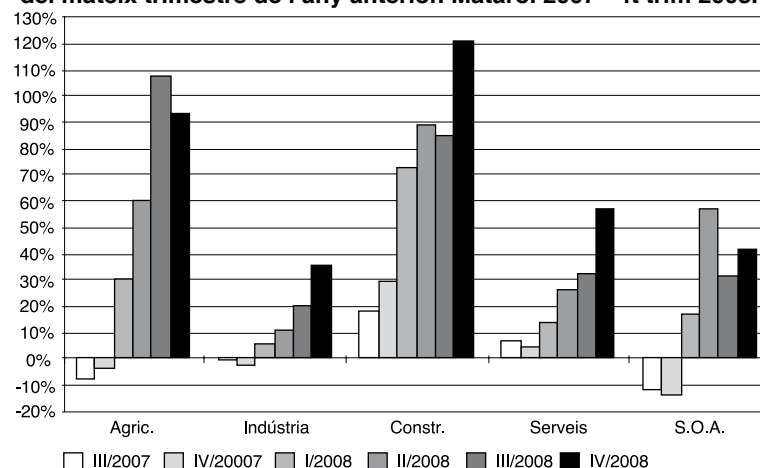

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

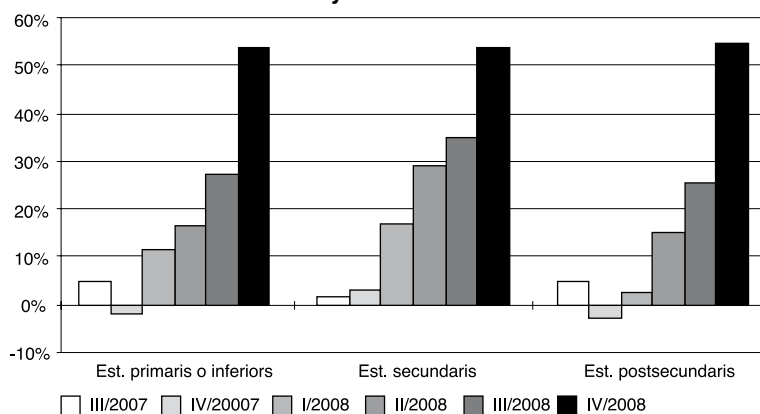
tivitat dins de l'estructura sectorial de l'atur registrat de Mataró, ja que el seu pes respectiu és de l'1,9% i del 4,3%, respectivament.

GRÀFICS 8.3.6. I 8.3.7.

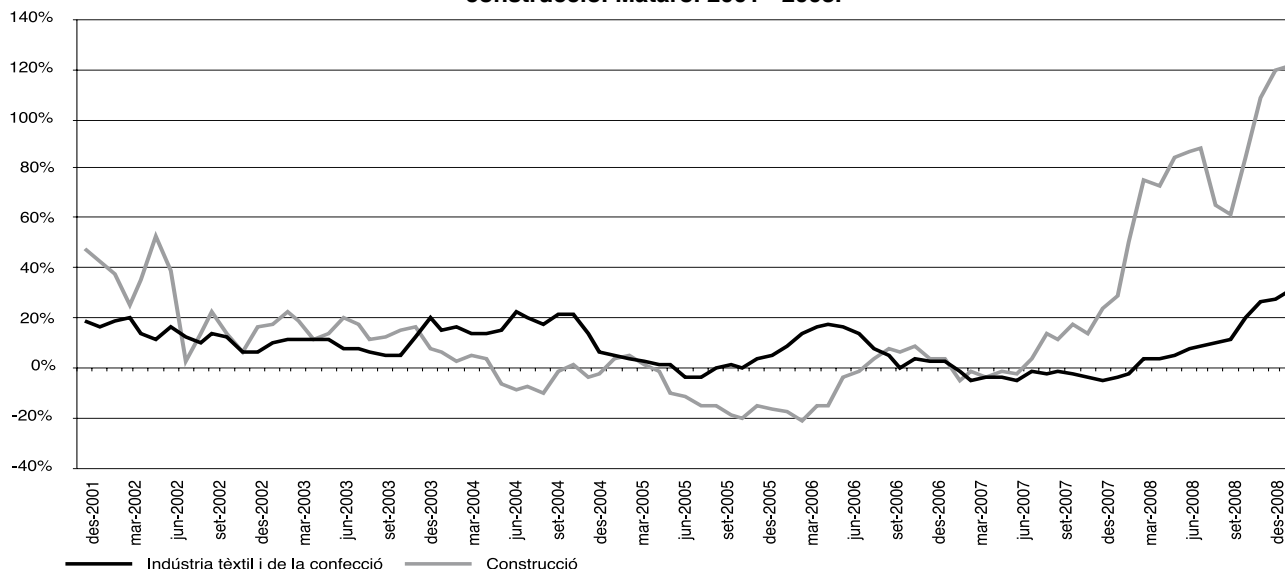
GRÀFIC 8.3.6. Variació d'aturats registrats segons sectors respecte del mateix trimestre de l'any anterior. Mataró. 2007 - 4t trim 2008.

GRÀFIC 8.3.8. Variació d'aturats registrats segons formació respecte del mateix trimestre de l'any anterior. Mataró. 2007 - 4t trim 2008.

GRÀFIC 8.3.7. Evolució de la variació interanual de l'atur registrat a la indústria tèxtil i de la confecció i a la construcció. Mataró. 2001 - 2008.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

L'apartat dels desocupats per nivell d'instrucció és el que presenta creixements més homogenis entre els tres grups que componen aquesta variable. L'atur entre els que tenen estudis primaris o inferiors ha crescut un 54,2% al 2008, un 53,9% en els que tenen estudis secundaris i un 54,9% en els que tenen estudis postsecundaris. Amb aquestes xifres, i si s'observa el **GRÀFIC 8.3.8**, no sembla que hi hagi diferències significatives en la incidència de l'atur en funció del nivell d'instrucció.

Atesa la similitud en els creixements interanuals de l'atur registrat en els tres nivells d'instrucció, la distribució percentual dels aturats s'ha mantingut estable en el darrer any. Així, l'any 2008 acaba amb 1.684 desocupats registrats amb estudis primaris o inferior, xifra que representa el 17,8% del total de desocupats registrats que hi ha a la ciutat. El grup més nombros és el de desocupats registrats amb estudis secundaris, amb 7.090 efectius al final del 2008, el 75% de l'atur registrat a Mataró. Els que tenen estudis postsecundaris és el grup amb menys desocupats, amb 674 efectius a la fi del 2008, xifra que representa el 7,2% de l'atur registrat a la capital del Maresme.

8.4. Comparació entre el mercat laboral de Mataró i el del conjunt del Maresme

TAULA 8.4.1. El mercat laboral a Mataró i al Maresme. 2004 - 2008.

Evolució del mercat laboral a Mataró						Ràtios indicatives del mercat laboral a Mataró					
	2004	2005	2006	2007	2008		2004	2005	2006	2007	2008
Assalariats ¹	32.241	32.576	33.559	34.694	33.056	Cont./Assal.	0,90	0,98	1,05	1,05	0,94
Contractacions	29.076	31.988	35.235	36.330	31.103	Cont./Atur	5,01	5,47	5,80	6,04	4,05
Aturats ¹	5.798	5.851	6.071	6.013	7.680	Assal./Atur	5,56	5,57	5,53	5,77	4,30
Evolució del mercat laboral al Maresme						Ràtios indicatives del mercat laboral al Maresme					
	2004	2005	2006	2007	2008		2004	2005	2006	2007	2008
Assalariats ¹	87.709	90.902	93.985	97.042	93.476	Cont./Assal.	0,93	1,03	1,10	1,06	0,97
Contractacions	81.225	93.556	102.979	102.648	90.908	Cont./Atur	4,84	5,55	6,02	6,02	4,22
Aturats ¹	16.774	16.862	17.097	17.057	21.523	Assal./Atur	5,23	5,39	5,50	5,69	4,34

¹ Mitjana dels darrers dotze mesos.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

Notable empitjorament dels indicadors del mercat laboral al 2008, tant a Mataró com al Maresme

Les dades relacionades amb el mercat de treball disponibles al final del 2008 mostren el ràpid i intens deteriorament que han sofert tant Mataró com el Maresme. Amb la ràtio entre assalariats i desocupats registrats s'aconsegueix l'indicador d'absorció de força de treball, que s'avalua favorablement a mesura que augmenta. A Mataró, aquest indicador -que ha seguit una suau progressió ascendent entre 2004 i 2007, passant de 5,56 a 5,77- ha vist com al 2008 es reduïa dràsticament fins a situar-se en 4,3, el nivell més baix des del 1998. El descens de l'indicador ens indica que l'augment de la desocupació és més intens que no pas la pèrdua d'assalariats a la ciutat. Al Maresme, aquest indicador també empitjora entre els anys 2007 i 2008 i passa de 5,69 a 4,34.

De la ràtio entre contractes i assalariats, se'n pot fer una lectura similar a la de contractes per aturats: la ràtio creix al Maresme entre els anys 2004 i 2006 i a Mataró fins al 2007. Aquest creixement ens indica la necessitat que existeix de signar cada cop més contractes per disposar d'un assalariat. Al 2008, l'indicador s'ha reduït i s'ha situat en un valor 0,94 a Mataró i 0,97 al Maresme. És a dir, fan falta menys contractes per cada assalariat, si bé cal no oblidar que en ambdós àmbits el nombre de treballadors assalariats s'ha reduït.

Pel que fa referència a les dues ràtios vinculades a la contractació, en el cas del nombre de contractes per desocupats registrat a Mataró, l'augment de l'indicador durant els anys 2004 i 2007 (s'ha passat de 5,01 a 6,04) indica que aquest creixement, tot i el constant augment del volum de contractació, no aconsegueix reduir l'atur registrat²⁶. Al 2008, amb poc més de 31.100 contractacions, l'atur registrat a la ciutat ha augmentat en una mica més de 1.600 persones; és a dir, la reducció en la contractació ha accelerat el creixement de l'atur registrat. Per al conjunt del Maresme, aquest indicador presenta el mateix comportament que per a Mataró: línia ascendent entre els anys 2004 i 2007 (passant de 4,84 a 6,02) i davallada al 2008, amb un valor de 4,22.

²⁶ Entre 2006 i 2007, l'atur registrat a Mataró es va reduir molt lleugerament i van fer falta més de 36.000 contractes.

8.5. Salut laboral

El total d'accidents laborals del 2008 trenca la tendència a l'alça dels dos darrers anys i situa els índexs de sinistralitat en nivells similars als del 2004. En el conjunt del 2008 s'han registrat un total de 1.992 accidents, 331 menys que l'any anterior. El 88,05% d'aquests accidents van tenir lloc en el decurs de la jornada laboral i l'11,95% en els viatges d'anada o tornada de la feina a casa. Cal constatar que al 2008 no s'ha hagut de lamentar cap accident mortal durant la jornada laboral, tot i que sí que se n'ha registrat un in itinere (fet que cal tenir en compte a l'hora de valorar l'evolució dels índexs de sinistralitat perquè la metodologia del seu càlcul es limita als accidents dins de la jornada laboral).

Una altra qüestió que també cal tenir en compte a l'hora d'avaluar la millora de la sinistralitat laboral és que s'ha concentrat en els accidents catalogats com a lleus, ja que, per contra, els accidents greus han augmentat en termes absoluts -tant en els accidents dins

de la jornada laboral, amb dos més que l'any 2007 (19), com els in itinere, amb tres més (8)-. Si a aquests vuit accidents greus, hi afegim l'accident mortal esmentat, caldria matisar la suposada millora que ens oferiran els diferents índexs.

TAULES 8.5.1. I 8.5.2.

L'índex de sinistralitat laboral del 2008 de Mataró se situa en 53 accidents durant la jornada laboral per cada 1.000 assalariats, sis punts per mil per sota l'índex registrat al 2007 i al mateix nivell del 2004. Respecte dels altres dos àmbits territorials, el Maresme i Catalunya, l'índex de Mataró és el més baix de tots tres i el que ha experimentat una evolució més positiva en el darrer any²⁷. **GRÀFIC 8.5.1.**

Mataró representa el 35,4% dels assalariats i el 30,01% dels accidents laborals dins de la jornada laboral de tota la comarca del Maresme. Per tipologia, explica una tercera part dels accidents lleus i el 44,19% dels greus. En termes d'índex de sinistralitat, al 2008, el Maresme presenta uns índexs superiors en accidents lleus i mortals, mentre que l'índex d'accidents greus de Mataró (0,57‰) és superior al de la comarca (0,46‰).

TAULES 8.5.3. I 8.5.4.

TAULA 8.5.2. Distribució percentual de la gravetat dels accidents de treball amb baixa segons si són durant la jornada laboral o in itinere. Mataró. 1998 - 2008.

	Amb baixa durant la jornada laboral				Amb baixa in itinere			
	Lleus	Greus	Mortals	Total	Lleus	Greus	Mortals	Total
1998	93,78	75	0	93,55	6,22	25	100	6,45
1999	92,84	76,47	0	92,71	7,16	23,53	0	7,29
2000	93,59	71,43	100	93,39	6,41	28,57	0	6,61
2001	93,40	64,71	0	93,12	6,60	35,29	100	6,88
2002	93,64	77,27	50	93,42	6,36	22,73	50	6,58
2003	93,77	86,96	0	93,64	6,23	13,04	100	6,36
2004	90,01	85,71	100	89,95	9,99	14,29	0	10,05
2005	88,51	86,96	100	88,49	11,49	13,04	0	11,51
2006	89,68	75,00	100	89,57	10,32	25,00	0	10,43
2007	88,39	77,27	50	88,25	11,61	22,73	50	11,75
2008	88,34	70,37	0	88,05	11,66	29,63	100	11,95

TAULA 8.5.1. Accidents de treball amb baixa segons la seva gravetat. Mataró. 1998 - 2008.

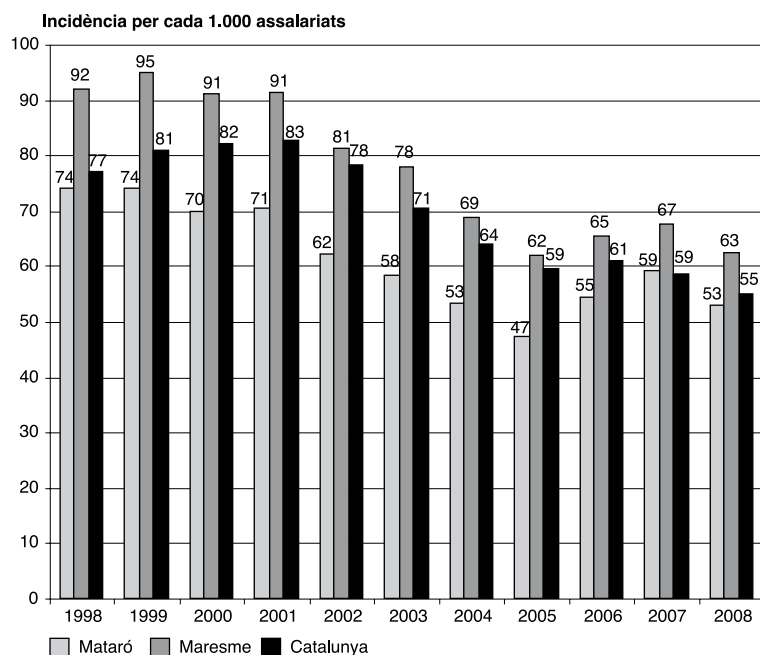
	Amb baixa durant la jornada laboral				Amb baixa in itinere				Total amb baixa			
	Lleus	Greus	Mortals	Total	Lleus	Greus	Mortals	Total	Lleus	Greus	Mortals	Total
1998	1.718	9	0	1.727	114	3	2	119	1.832	12	2	1.846
1999	1.920	13	0	1.933	148	4	0	152	2.068	17	0	2.085
2000	2.102	15	1	2.118	144	6	0	150	2.246	21	1	2.268
2001	2.194	11	0	2.205	155	6	2	163	2.349	17	2	2.368
2002	1.928	17	1	1.946	131	5	1	137	2.059	22	2	2.083
2003	1.806	20	0	1.826	120	3	1	124	1.926	23	1	1.950
2004	1.666	24	2	1.692	185	4	0	189	1.851	28	2	1.881
2005	1.517	20	1	1.538	197	3	0	200	1.714	23	1	1.738
2006	1.816	12	1	1.829	209	4	0	213	2.025	16	1	2.042
2007	2.032	17	1	2.050	267	5	1	273	2.299	22	2	2.323
2008	1.735	19	0	1.754	229	8	1	238	1.964	27	1	1.992

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de la Direcció General de Relacions Laborals del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

²⁷ S'ha optat per mantenir la metodologia de càlcul que hem emprat per al càlcul dels índexs de tots els àmbits des del 1998 i no introduir-hi els canvis que ha inserit el Departament de Treball, exclusivament per a Catalunya. Aquest canvi suposa un augment del denominador de l'índex, ja que inclou tots els afiliats de la Seguretat Social amb contingències professionals cobertes, mentre que en el cas de Mataró i el Maresme només tenim les dades relatives als afiliats al Règim General de la Seguretat Social.

L'evolució seguida per l'índex de sinistralitat per sectors d'activitat econòmica a Mataró indica que el sector de la construcció ha estat el que ha seguit una evolució més favorable en el darrer any (-23 p.m.), tot i que continua sent amb molta diferència el que presenta l'índex de sinistralitat més elevat (140). El fet que la construcció registri l'índex més elevat de sinistralitat també seria compartit pels àmbits de la comarca i Catalunya, si no fos per l'efecte distorsionador que té el limitat nombre d'assalariats de l'agricultura en el càlcul d'aquest índex, fet que fa que l'índex d'aquest sector se situï sempre en valors molt elevats i presenti acusades variacions. L'explicació més plausible de la tendència descendent seguida per l'índex de sinistralitat de la construcció en tots tres àmbits territorials té més a veure amb la caiguda de l'activitat del sector a con-

GRÀFIC 8.5.1. Evolució de l'índex d'incidència segons àmbits territorials. 1998 - 2008.

TAULA 8.5.5. Índex d'incidència per sectors d'activitat. 1998 - 2008.

		1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Mataró	Agricultura	1.098	1.063	541	425	229	137	95	52	29	42	61
	Indústria	70	59	65	65	52	50	61	50	61	57	58
	Construcció	217	213	214	227	225	183	156	152	154	163	140
	Serveis	55	58	55	52	46	45	37	32	38	43	40
Maresme	Agricultura	1.278	1.107	1.051	910	624	510	430	350	193	186	231
	Indústria	102	96	92	96	73	81	84	77	84	80	76
	Construcció	196	200	204	202	223	169	150	137	148	152	138
	Serveis	92	74	65	63	57	55	45	40	41	45	45
Catalunya	Agricultura	609	498	466	408	342	279	242	214	206	196	185
	Indústria	106	110	110	111	65	95	92	88	92	86	80
	Construcció	174	184	187	187	278	157	137	125	130	126	121
	Serveis	87	63	55	55	54	49	43	40	40	40	39

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de la Direcció General de Relacions Laborals del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

²⁸ Resulta paradoxal, però part de la caiguda de l'aportació de la construcció al PIB deriva de la davallada dels costos per tractaments mèdics i funeraris com a conseqüència de la sinistralitat laboral. Aquest és un bon exemple de la perversió d'aquest indicador i de la llunyania que presenta respecte de la valoració dels elements que realment ajuden a millorar el benestar i les condicions de vida.

TAULA 8.5.3. Accidents en jornada laboral amb baixa. 2008.

	Mataró	Maresme	%
Lleus	1.735	5.798	29,92
Greus	19	43	44,19
Mortals	0	4	0,00
Total	1.754	5.845	30,01

TAULA 8.5.4. Índex de gravetat dels accidents en jornada laboral amb baixa. 2008.

	Mataró	Maresme
Lleus	52,49	62,03
Greus	0,57	0,46
Mortals	0,00	0,04

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de la Direcció General de Relacions Laborals del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

seqüència de la crisi immobiliària que no pas amb una millora generalitzada de les condicions laborals en el sector²⁸.

TAULA 8.5.5.

A més del sector d'activitat, també podem analitzar la distribució de la sinistralitat d'acord amb tot un seguit de variables. La impossibilitat de poder disposar del nombre d'assalariats del 2008 per a cada variable, tret de la grandària de l'empresa, limita força la interpretació que es pot arribar a fer de les dades.

En el cas del sexe, els homes donen compte del 74,91% de la sinistralitat total i del 68,42% si ens referim als accidents greus durant la jornada laboral.

TAULA 8.5.6. Distribució dels accidents i índex de sinistralitat laboral per sexe. Mataró. 2008.

Sexe	Lleus		Greus		Mortals		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Homes	1.301	74,99	13	68,42	0	0	1.314	74,91
Dones	434	25,01	6	31,58	0	0	440	25,09
Total	1.735	100	19	100	0	0	1.754	100

TAULA 8.5.7. Distribució dels accidents i índex de sinistralitat laboral per trams d'edat. Mataró. 2008.

Edat	Lleus		Greus		Mortals		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%
16-19	52	3,00	1	5,26	0	0	53	3,02
20-24	222	12,80	3	15,79	0	0	225	12,83
25-34	528	30,43	3	15,79	0	0	531	30,27
35-44	446	25,71	4	21,05	0	0	450	25,66
45-54	332	19,14	5	26,32	0	0	337	19,21
55-64	153	8,82	3	15,79	0	0	156	8,89
65i+	2	0,11527	0	0,00	0	0	2	0,11
Total	1.735	100	19	100	0	0	1.754	100

TAULA 8.5.8. Distribució dels accidents i índex de sinistralitat laboral per antiguitat en l'empresa. Mataró. 2008.

Durada	Lleus		Greus		Mortals		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Menys 6 dies	31	1,79	1	5,26	0	0	32	1,82
De 6 dies a 3 mesos	320	18,44	4	21,05	0	0	324	18,47
Més de 3 mesos a 6 mesos	174	10,03	2	10,53	0	0	176	10,03
Més de 6 mesos a 1 any	210	12,10	3	15,79	0	0	213	12,14
Més d'1 any a 3 anys	391	22,54	1	5,26	0	0	392	22,35
Més de 3 anys	609	35,10	8	42,11	0	0	617	35,18
Total	1.735	100	19	100	0	0	1.754	100

TAULA 8.5.9. Distribució dels accidents i índex de sinistralitat laboral per tipologia de contracte. Mataró. 2008.

Contracte	Lleus		Greus		Mortals		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Indefinit	1.106	63,75	8	42,11	0	0	1.114	63,51
Temporal	615	35,45	10	52,63	0	0	625	35,63
No consta	14	0,81	1	5,26	0	0	15	0,86
Total	1.735	100	19	100	0	0	1.754	100

TAULA 8.5.10. Índex de sinistralitat laboral per grandària d'empresa. Mataró. 2008

	Accidents	Assalariats	Índex
1-5 assalariats	245	6.232	39
6-10 assalariats	187	3.660	51
11-25 assalariats	367	5.293	69
26-50 assalariats	256	3.510	73
51-100 assalariats	162	2.962	55
101-250 assalariats	230	3.113	74
251-500 assalariats	73	2.001	36
501-1000 assalariats	110	1.966	56
Més de 1000 assalariats	110	4.320	25
Total	1.740	33.056	53

De 15 accidents no es disposa informació sobre la grandària de l'empresa.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de la Direcció General de Relacions Laborals del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

El major nombre d'assalariats i la major presència en sectors d'alta sinistralitat (construcció) són raons a considerar a l'hora d'entendre aquesta distribució.

TAULA 8.5.6.

En el cas de l'edat també són trams de plena activitat els que concentren el gruix dels accidents. Així, el de 25-34 anys explica el 30,27% i el de 35-44 anys, el 25,66%. Pel que fa als accidents greus, el tram que presenta el percentatge més elevat és el de 45-54 anys (26,32%).

TAULA 8.5.7.

Dos dels indicadors més afectats per la impossibilitat de relativitzar les dades d'accidents pel nombre d'assalariats són els relatius a l'antiguitat a l'empresa i el tipus de contracte, ja que la distribució percentual no permet arribar a conclusions fermes pel que fa a la relació apuntada per molt estudis o per aquest mateix informe quan sí que ha disposat de totes les dades entre precarietat en les condicions laborals, la manca d'arrelament a l'empresa i la sinistralitat laboral.

TAULES 8.5.8 i 8.5.9

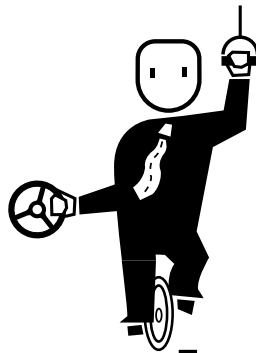
Si tenim en compte la grandària de les empreses, els dos índexs de sinistralitat més elevats són, en primer lloc, els de les empreses de 101 a 250 treballadors (74%) i, en segon lloc, de 26 a 50 treballadors (73%). **TAULA 8.5.10.**

Per últim, si fem una caracterització dels accidents, val a dir que el tipus de lesió dels accidents greus mostra una elevada dispersió. El tipus de lesió més comuna són les fractures tancades. Entre els accidents lleus ho són, per aquest ordre, les lesions superficials, altres tipus de dislocacions i, per últim, esquinços i torçades.

Quant a la distribució percentual de la sinistralitat entre ocupacions, són els treballadors no qualificats els que registren el major nombre pel que fa als accidents greus i ocupen la segona posició en el cas dels lleus.

En relació amb el dia de la setmana, el dilluns és el dia que registra més accidents, ocupant la segona posició en el cas dels greus darrere del dimecres. El major nombre d'accidents s'ha donat entre la segona i la tercera hora de treball. Tanmateix, és a la cinquena hora quan s'han computat més accidents greus.

Les caigudes i la manipulació de materials i productes han estat dues de les situacions que més accidents han generat.

9. Transport i mobilitat a Mataró

9.1. Trànsit i mobilitat amb vehicle privat

9.2. Transport públic

Augmenta el nombre d'usuaris de l'autobus interurbà, però es redueix el nombre de cancel·lacions de l'autobús urbà i circulen menys vehicles per la C-32.

Fonts utilitzades: ICTNET, El País, La Vanguardia, Cinco Días, Expansión, Avui i El Punt.

9.1. Trànsit i mobilitat amb vehicle privat

Vehicles per autopista

La crisi econòmica ha provocat que el 2008 el volum de circulació a l'autopista es redueixi Els efectes de la crisi econòmica també es deixen entreveure en el descens del trànsit de vehicles a les autopistes, tant de pesants com de lleugers. Durant el 2008, pel tram d'autopista entre Montgat i Palafolls, hi van circular diàriament una mitjana de 54.670 vehicles, un 4,3% menys que durant el 2007.

Aquest descens és lleugerament millor que el registrat per al conjunt de la concessió, que al 2008 ha sofert una davallada del 5,3%. El tram Montgat-Palafolls ha estat el segon més transitat del conjunt de la concessió, situat per darrere del tram Barcelona-Tarragona, que ha registrat una circulació mitjana diària de 58.198 vehicles, un 6,1% menys que al 2007.

La separació entre vehicles lleugers i pesants mostra que al 2008, pel tram entre Montgat-Palafolls, el 95,8% dels vehicles que hi van circular diàriament eren lleugers (54.670 vehicles en xifres absolutes). Aquest percentatge de vehicles lleugers tan alt no es dona en cap altre tram de la concessió d'Acesa ni en cap altre dels trams

d'autopista que té concedits el grup Abertis, la qual cosa denota el caràcter residencialista de la comarca del Maresme. La davallada del trànsit d'aquesta tipologia de vehicles pot atribuir-se, principalment, a un augment de l'atur, ja que un bon nombre de treballadors no s'hauria pogut desplaçar per anar a treballar perquè s'han quedat sense feina.

Pel que fa al trànsit de vehicles pesants, val a dir que està directament relacionat amb el transport de mercaderies: durant el 2008, pel tram Montgat-Palafolls han circulat 2.302 vehicles de mitjana diària, la qual cosa representa una davallada del 8,4% del trànsit de vehicles pesants i, de retruc, és un indicatiu de la menor activitat productiva per part de les empreses.

TAULA 9.1.1.

TAULA 9.1.1. Intensitat Mitjana Diària (IMD) del trànsit a diferents trams de l'AP2, l'AP7, la C-31 i C-32. 2008.

	IMD vehicles lleugers		IMD vehicles pesants		IMD total vehicles	
	2008	Var. % 2008/2007	2008	Var. % 2008/2007	2008	Var. % 2008/2007
Montgat - Palafolls	52.368	-4,11%	2.302	-8,43%	54.670	-4,30%
Barcelona - La Jonquera	40.314	-3,31%	9.006	-7,55%	49.320	-4,11%
Barcelona - Tarragona	46.925	-5,54%	11.273	-8,09%	58.198	-6,05%
Saragossa - Mediterrània	12.191	-7,35%	2.046	-9,99%	14.237	-7,74%
Conjunt concessió	29.456	-4,78%	5.606	-8,15%	35.062	-5,34%

Font: elaboració pròpia a partir de les dades d'Abertis SA.

TAULA 9.1.2. Gravetat dels accidents de trànsit amb víctimes per trimestre. 2007 - 2008.

	2007				2008				Totals			
	1r	2n	3r	4t	1r	2n	3r	4t	2007	2008	Variació absoluta	Dif. relativa (%)
Lleus	90	103	86	97	93	95	91	101	376	380	4	1,06
Greus	23	17	14	15	6	10	6	10	69	32	-37	-53,62
Mortals	1	1	1	0	0	0	0	0	3	0	-3	-100
Total	114	121	101	112	99	105	97	111	448	412	-36	-8,04

TAULA 9.1.3. Gravetat de les víctimes d'accidents de trànsit per trimestres. 2007 - 2008.

	2007				2008				Totals			
	1r.	2n.	3r.	4r.	1r.	2n.	3r.	4r.	2007	2008	Variació absoluta	Dif. relativa (%)
Lleus	99	129	110	132	103	118	106	116	470	443	-27	-5,74
Greus	24	18	14	15	6	10	6	11	71	33	-38	-53,52
Mortals	1	1	1	0	0	0	0	0	3	0	-3	-100
Total	124	148	125	147	109	128	112	127	544	476	-68	-12,50

Font: elaboració pròpia a partir de dades del Servei de Policia Local de Mataró.

Accidents de trànsit a Mataró

Arran de l'entrada en vigor del conveni de col·laboració entre el Servei Català de Trànsit i l'Ajuntament de Mataró per a la redacció d'un Pla Local de Seguretat Viària, el 3 de desembre del 2007, s'han modificat els criteris de registre i obtenció de les dades d'accidents i víctimes, la qual cosa ha provocat que es produís un trencament de la sèrie històrica. A continuació presentarem les dades per al conjunt de l'any 2008 amb els nous criteris, així com les dades corregides del 2007 per poder fer les comparacions que es considerin oportunes.

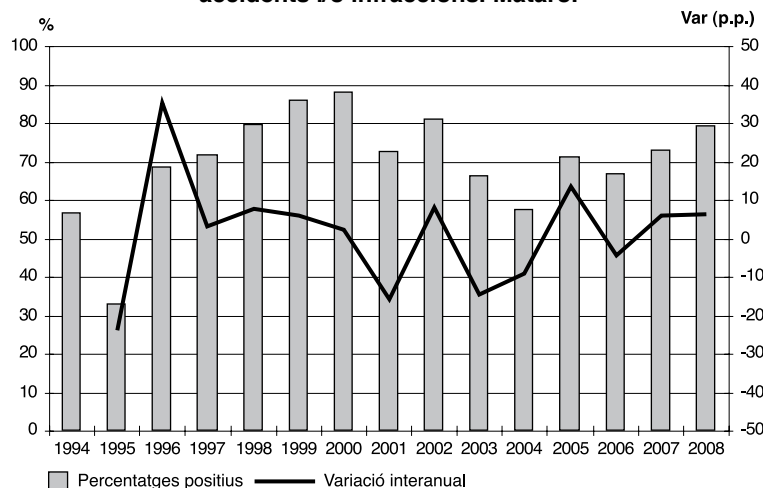
Milloren els registres de sinistralitat del trànsit Al 2008 es va registrar un nombre d'accidents de trànsit amb víctimes inferior al del 2007. Així, els 412 accidents registrats al 2008 suposen una reducció absoluta de 36 accidents respecte d'un any abans, fet que en termes relatius representa un descens del 8,04%. Aquesta millora de la sinistralitat del trànsit s'explica pel menor nombre d'accidents greus (-37) i perquè no s'ha registrat cap accident mortal, ja que al llarg del 2007 vam haver de lamentar-ne tres. **TAULA 9.1.2.**

Els trimestres amb major sinistralitat han estat el segon del 2007 (121) i el quart del 2008 (111), si bé el major nombre d'accidents greus va tenir lloc al primer trimestre del 2007 (23) i al segon i quart del 2008, amb 10 accidents respectivament.

Aquesta millora dels registres de sinistralitat es veu perfectament en el descens del nombre de víctimes (-68), fet que en termes relatius suposa una variació de menys 12,5%. La millora, com en el cas dels accidents, ha vingut sobretot de la mà de les víctimes greus i mortals. **TAULA 9.1.3.**

Pel que fa als controls d'alcoholèmia, un cop més es posa de manifest la forta correlació existent entre la sinistralitat del trànsit i el consum d'alcohol. Així, el 79,03% dels controls d'alcoholèmia que s'han dut a terme per part del Servei de la Policia Local, com a conseqüència d'una infracció o un accident, van donar positiu. **GRÀFIC 9.1.1.**

GRÀFIC 9.1.1. Percentatge i variació de positius en controls en accidents i/o infraccions. Mataró.

Font: elaboració pròpia a partir de dades del Servei de Policia Local de Mataró.

9.2. Transport públic

Autobús urbà

Al 2008 es registra un retrocés en el nombre d'usuaris de Mataró Bus

Les dades de passatgers de l'autobús urbà durant el 2008 sembla que s'ajusten al moment econòmic actual, ja que s'hi han registrat gairebé 126.000 viatgers menys que al 2007, la qual cosa representa un decreixement del 2,4%. En total, 5.173.177 passatgers han transitat per les sis línies d'autobús urbà, la segona millor xifra de passatgers en la història de Mataró Bus, només superada per la xifra de passatgers registrada al 2007.

En la sèrie de passatgers acumulats dels darrers dotze mesos que es presenta en el **GRÀFIC 9.2.1** s'observa com el nombre de passatgers de Mataró Bus va iniciar el seu descens a partir del febrer del 2008. En la variació interanual el descens ve de més enrere, des de la meitat del 2007, quan es va registrar un creixement del 3,9%. D'aleshores ençà, el ritme de creixement presenta una línia descendent que comença a registrar valors negatius a partir del mes de maig del 2008 i que culmina amb una pèrdua del 2,4% de passatgers al mes de desembre.

A l'hora de destriar els passatgers per tipus de bitllet, val a dir que la majoria d'usuaris de l'autobús urbà fa servir targetes. En els darrers dotze anys les targetes han passat de representar el 46% dels viatges amb autobús al 61,3%. En aquest auge de les targetes hi ha tingut una especial incidència la integració de Mataró Bus en el Sistema Tarifari Integrat de l'Autoritat del Transport Metropolità. Al 2008, dels 5,17 milions de passatgers totals, 1.124.098 van fer servir la targeta ATM; és a dir, el 21,7% dels passatgers. Al 2006 i 2007, aquesta targeta representava el 18,7% i el 20,1%, res-

pectivament, de totes les cancel·lacions que van produir-se a Mataró. Al 2008, la targeta ATM ha augmentat la seva participació en 1,6 punts percentual. Si bé les targetes ATM han estat les impulsores en l'ús de targetes, la targeta més utilitzada continua sent la T-10, ja que representa el 35,5% de les cancel·lacions. Val a dir, però, que la T-10 ha perdut 3,5 punts percentuals de representativitat en els darrers dos anys.

El bitllet senzill o individual és la tipologia que està perdent quota entre els usuaris de Mataró Bus. Al 2008, el nombre de cancel·lacions de bitllets es va situar en 1.031.947, fet que representa una davallada del 4,4% respecte de les xifres d'un any abans. Amb aquestes xifres, el bitllet representa el 20% del total de cancel·lacions, 0,4 punts per sota de la quota que tenia al 2007.

El creixement més notable de viatges en l'autobús urbà s'està produint entre els usuaris del Carnet Blau, amb més 970.000 cancel·lacions anuals, la qual cosa suposa un creixement del 5,4%. Aquest augment permet elevar la quota de participació del Carnet Blau en les cancel·lacions del conjunt de Mataró Bus fins al 18,8%, 1,4 punts per sobre la quota del 2007 (17,4%) i 1,8 punts per sobre la quota del 2006 (16,9%).

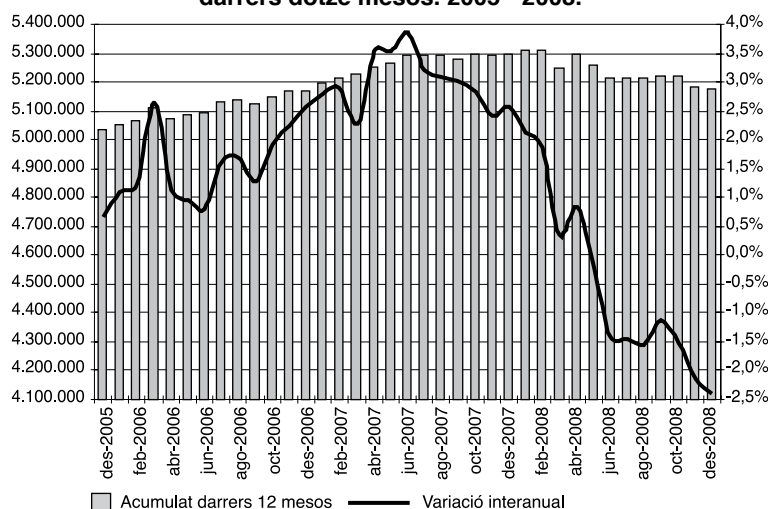
TAULA 9.2.1. Evolució del nombre de viatgers segons tipologia del Mataró Bus. 1997 - 2008.

	Targeta			Bitllet			Carnet Blau			Total	
	Viatgers	%	Var.*	Viatgers	%	Var.*	Viatgers	%	Var.*	Viatgers	Var.*
1997	1.445.308	46%	-2,01%	871.639	28%	-4,15%	837.607	27%	9,59%	3.154.554	0,19%
1998	1.499.263	45%	3,73%	941.070	29%	7,97%	854.784	26%	2,05%	3.295.117	4,46%
1999	1.700.717	49%	13,44%	1.093.171	31%	16,16%	684.022	20%	-19,98%	3.477.910	5,55%
2000	1.916.896	49%	12,71%	1.260.745	32%	15,33%	711.920	18%	4,08%	3.889.561	11,84%
2001	1.973.921	49%	2,97%	1.357.207	33%	7,65%	731.196	18%	2,71%	4.062.324	4,44%
2002	2.284.780	52%	15,75%	1.331.117	30%	-1,92%	768.875	18%	5,15%	4.384.772	7,94%
2003	2.733.714	56%	19,65%	1.288.717	27%	-3,19%	835.182	17%	8,62%	4.857.613	10,78%
2004	2.941.520	59%	7,60%	1.199.938	24%	-6,89%	859.195	17%	2,88%	5.000.653	2,94%
2005	3.053.459	61%	3,81%	1.125.956	22%	-6,17%	856.523	17%	-0,31%	5.035.938	0,71%
2006	3.192.339	62%	4,55%	1.097.164	21%	-2,56%	875.624	17%	2,23%	5.165.127	2,57%
2007	3.298.482	62%	3,32%	1.079.894	20%	-1,57%	920.727	17%	5,15%	5.299.103	2,59%
2008	3.170.882	61%	-3,87%	1.031.947	20%	-4,44%	970.348	19%	5,39%	5.173.177	-2,38%

* Variació (%) respecte de l'any anterior.

Font: elaboració pròpia a partir de dades de CTSA.

GRÀFIC 9.2.1. Nombre de viatgers de Mataró Bus acumulats els darrers dotze mesos. 2005 - 2008.

Font: elaboració pròpia a partir de dades de CTSA.

Autobús interurbà

Al 2008, 1,68 milions de passatgers van fer ús de l'autobús interurbà

A banda del tren de rodalia, l'autobús interurbà és l'altre mitjà de transport que comunica a Mataró amb bona part dels municipis de la comarca del Maresme i també amb Barcelona. Al contrari del que passa amb l'autobús urbà, el nombre de passatgers de l'autobús interurbà ha crescut en un 5,2% al 2008 i ha arribat als 1,68 milions de passatgers l'any. Aquest creixement, però, se situa tres punts per sota del registrat al 2007.

De les diferents línies d'autobús interurbà, en destaquen les que connecten Mataró amb Barcelona (i a l'inrevés), ja que les fan servir tres de cada quatre usuaris de l'autobús interurbà. En especial s'utilitzen les línies C1 i C2, ja que es tracta de les dues línies directes que no fan cap parada fins arribar a la capital catalana. En total, han estat gairebé 916.000 els usuaris que durant el 2008 han fet servir les línies C1 i C2, el 71% del total d'usuaris que van o vénen de Barcelona. Val a dir que la connexió amb Barcelona és, amb diferència, la que disposa d'una major freqüència de sortides diàries. El nombre de cancel·lacions en la connexió Mataró-Bar-

celona ha crescut un 3,5% al 2008, 1,3 punts menys que el creixement que es va registrar l'any anterior.

Pel que fa a les altres línies, destaquen els increments en les línies que connecten Mataró amb Sant Vicenç i Mataró amb Vilassar, ja que els creixements relatius són de dos dígit: del 16,6% i del 14,5%, respectivament. Igual com ha passat amb la connexió de Mataró amb Barcelona, el creixement d'aquestes dues línies al 2008 és inferior al del 2007.

La nota negativa recau en la caiguda de passatgers en l'autobús que va i torna entre Mataró i la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), que al 2008 ha registrat 68.597 cancel·lacions, un 4,3% menys de les registrades al 2007. De fet, es tracta del nombre més baix d'usuaris d'aquesta línia des que se'n tenen dades, l'any 2005.

TAULA 9.2.2. Evolució del nombre de viatgers en l'autobús interurbà segons destinació final. 2005 - 2008.

	Dades anuals				Variació (%)
	2005	2006	2007	2008	2008/2007
Mataró-Barcelona (C1-C2-C10-N80)	1.145.018	1.185.180	1.241.353	1.284.371	3,47%
Mataró-UAB (C5)	68.990	74.740	71.710	68.597	-4,34%
Mataró-Sant Vicenç de Montalt (C20)	110.657	87.488	103.862	121.123	16,62%
Mataró-Vilassar de Dalt (C30)	145.508	133.433	182.626	209.054	14,47%
Total	1.470.173	1.480.841	1.599.551	1.683.145	5,23%

Font: elaboració pròpia a partir de dades de Casas - Grup Sarbus.

10. Resumen / Summary

10.1. Cuadro resumen de la coyuntura de Mataró

10.2. Summary chart of the situation in Mataró

10.1. Cuadro resumen de la coyuntura de Mataró

TAULA 10.1.1. Cuadro resumen de la coyuntura de Mataró. Hasta el 4º trimestre de 2008.

		Signo[+]	Valor	Variación interanual	Periodo
Demografía	Población		121.746	1,6%	1 enero 2009
	Edad media		39,48	0,04 años	1 enero 2009
	Esperanza de vida		81,88	0,34 años	1 enero 2009
	Tasa bruta de natalidad		14,31‰	1,63 p.m.*	2008
	Tasa bruta de mortalidad		6,62‰	-0,44 p.m.*	2008
	Tasa de altas		54,65‰	0,42 p.m.*	2008
	Tasa de bajas		43,39‰	-8,45 p.m.*	2008
Consumo	Agua (doméstica) ^{1, 2}		4.503.096	-5,1%	4º trim. 2008
	Electricidad ¹		456.583.123	1,7%	4º trim. 2008
	Gas ¹		400.756.000	-14,6%	2008
	Matriculación de turismos ²		2.454	-30,8%	4º trim. 2008
	Residuos generados ²		67.032.818	0,1%	4º trim. 2008
Vivienda	Viv. unifam. inic. ²		20	-42,9%	4º trim. 2008
	Viv. plurifam. inic. ²		90	-86,6%	4º trim. 2008
	Precio m ² construido (euros)	+	3.666	-12,7%	2008
Actividad	Número de empresas	-	3.930	-8,5%	4º trim. 2008
	Obras menores ²	-	229	-13,3%	4º trim. 2008
	Obras mayores ²	-	113	-48,4%	4º trim. 2008
	Licencias de activ. solicitadas ²	-	672	-20,1%	4º trim. 2008
I+D	Patentes ⁷	-	0,83	-33,7%	2008
	Artículos publicados ⁸	+	1,34	22,3%	2008
Hostelería y turismo	Ocupación hotelera ³	-	55,3%	-4,24 p.p.**	4º trim. 2008
	Pernoct. en el albergue municipal	+	4.316	22,7%	4º trim. 2008
	Pernoct. en el puerto de Mataró ²	+	972	8,8%	4º trim. 2008
Mercado de trabajo	Asalariados	-	31.668	-8,6%	4º trim. 2008
	Autónomos	-	8.447	-6,6%	4º trim. 2008
	Contratos ²	-	31.103	-14,4%	4º trim. 2008
	Trab. afectados por ERE ^{2,7,9}	-	139	49,5%	4º trim. 2008
	Paro registrado	-	9.448	54,1%	4º trim. 2008
	Tasa de paro registrado	-	14,52%	5,03 p.p.**	4º trim. 2008
	Accidentes laborales ⁴	+	53,1	-10,2%	2008
Transporte	Autobús urbano ²	-	5.173.177	-2,4%	4º trim. 2008
	Autobús interurbano ²	+	1.683.145	5,2%	4º trim. 2008
	RENFE viajeros Mataró ²	+	2.655.076	1,0%	1º trim. 2007
	IMD Autopista C-32 ³	-	54.670	-4,3%	2008
	IMD Autovía C-60 ³	+	52.789	7,7%	2007
	Seguridad viaria ⁵	+	5,87	-12,6%	4º trim. 2008
Recogida selectiva y vectores medioambientales	Vidrio recogido selectivamente ²	+	1.801.460	2,0%	4º trim. 2008
	Papel recogido selectivamente ²	-	3.368.993	-16,3%	4º trim. 2008
	Envases recogidos selectivamente ²	-	1.142.000	-15,0%	4º trim. 2008
	Orgánica recogida selectivamente ²	-	6.576.320	-6,3%	4º trim. 2008
	Entrada de vehículos en el centro de recogida de residuos ²	+	46.116	13,4%	4º trim. 2008
	Calidad de las playas ⁶	+	4,98	0,06	2008
	Ruido en la red viaria	-	68,67	0,37 dBA	2008

[+] El signo positivo (+) indica una evolución favorable de la variable, y el signo negativo (-), desfavorable. (1) Variables altamente afectadas por factores externos, climáticos, medidas de ahorro... (2) Variación interanual entre el acumulado de los últimos doce meses. (3) Variación interanual sobre la media de los últimos doce meses. (4) Accidentes laborales por cada 1.000 asalariados. (5) Accidentes en la red viaria de Mataró por cada 1.000 vehículos. (6) Puntuación de 1 a 5 puntos, donde 1 es mala y 5 muy buena. (7) Número de patentes por cada 10.000 habitantes. (8) Artículos publicados en publicaciones científicas de ámbito internacional en materia de medicina por cada 10.000 habitantes. (9) Expedientes de regulación de empleo (ERE). (*) p.m.: puntos por mil. (**) p.p.: puntos porcentuales.

Demografia

A principios de 2009 Mataró ha superado los 121.000 habitantes, lo que supone un incremento del 1,6% de la cifra de habitantes registrados en el padrón continuo en el año anterior. Durante 2008 se ha registrado el mayor número de nacimientos en la ciudad desde 1976, con un total de 1.729 nacimientos, frente a las 800 defunciones (la cifra más baja desde el año 2000). A pesar del aumento del saldo natural, el componente que más ha contribuido al crecimiento poblacional de Mataró ha sido el saldo migratorio.

Consumo

El consumo de las familias de Mataró se ha visto reducido de forma considerable, como así lo revela el principal indicador indirecto existente para su evaluación, la matriculación de turismos. En 2008 se han contabilizado un total de 2.454 matriculaciones de turismos, lo que representa un descenso del 30,8% respecto a las cifras de 2007.

Vivienda

El inicio en la construcción de viviendas nuevas en Mataró está prácticamente estancado. En 2008 se empezaron a construir 110 viviendas, casi 600 menos que las iniciadas en 2007, lo que supone un descenso del 84,4% en términos relativos. El precio por metro cuadrado de las viviendas nuevas en Mataró ha caído un 12,7% en 2008, situándose en los 3.666 euros/m².

Actividad

El número de empresas se ha reducido en un 8,5% durante el 2008. Durante este periodo se presentaron 672 solicitudes para obtener la licencia de actividad, un 20,1% menos que las solicitudes recibidas en 2007. También se han reducido drásticamente las solicitudes de obras mayores (-48,4%) y, en menor medida, de obras menores (-13,3%).

I+D

Los indicadores de patentes presentan un descenso en 2008, mientras que los indicadores de artículos científicos publicados mejoran. A pesar de la evolución discrepante de estos dos indicadores, ambos coinciden en el bajo nivel en el ámbito de la provincia de Barcelona.

Hostelería y turismo

Descensos de 4,2 puntos porcentuales de la ocupación hotelera de la ciudad, mientras que se produce un aumento de las pernoctaciones en el albergue municipal del 22,7% y un 8,8% en el número de pernoctaciones de la tripulación de los barcos transeúntes que amarran en el puerto de Mataró.

Mercado de trabajo

El número de trabajadores asalariados y autónomos se ha reducido un 8,6% y un 6,6%, respectivamente. El paro registrado a finales de 2008 ha aumentado un 54% y la tasa de paro registrado de Mataró queda fijada en el 14,5%.

Transporte

La intensidad media diaria de vehículos que circulan por la C-32 durante 2008 ha sido de 54.670, cifra un 4,3% inferior a la de 2007. El número de pasajeros del autobús urbano se ha reducido un 2,4%, mientras que el número de usuarios del autobús interurbano ha crecido un 5,2%. El otro indicador del transporte, el relacionado con los accidentes, ha mejorado al reducirse un 12,6% en 2008.

Recogida selectiva y vectores medioambientales

Disminuye la recogida selectiva de papel, envases y fracción orgánica, todo ello a pesar de registrarse una mayor entrada de vehículos en los centros de recogida de residuos. En 2008, la recogida selectiva de vidrio ha sido la única que aumentado, en un 2%.

10.2. Summary chart of the situation in Mataró

TAULA 10.2.1. Summary chart of the situation in Mataró through 4th quarter 2008.

		Sign[+]	Value	Inter-annual variation	Period
Demography	Population		121,746	1.6%	January, 1st 2009
	Average age		39.48	0.04 years	January, 1st 2009
	Life expectancy		81.88	0.34 years	January, 1st 2009
	Gross birth rate		14.31‰	1.63 p.t.*	2008
	Gross mortality rate		6.62‰	-0.44 p.t.*	2008
	Births registered rate		54.65‰	0.42 p.t.*	2008
	Deaths registered rate		43.39‰	-8.45 p.t.*	2008
Consumption	Water (domestic) ^{1, 2}		4,503,096	-5.1%	4th quarter 2008
	Electricity ¹		456,583,123	1.7%	4th quarter 2008
	Gas ¹		400,756,000	-14.6%	2008
	Vehicle registrations ²		2,454	-30.8%	4th quarter 2008
	Waste generated ²		67,032,818	0.1%	4th quarter 2008
Housing	Single-family homes started ²		20	-42.9%	4th quarter 2008
	Multiple-family homes started ²		90	-86.6%	4th quarter 2008
	Price per m ² built (euros)	+	3,666	-12.7%	2008
Activity	Number of companies	-	3,930	-8.5%	4th quarter 2008
	Minor works ²	-	229	-13.3%	4th quarter 2008
	Major works ²	-	113	-48.4%	4th quarter 2008
	Licenses requested for activities ²	-	672	-20.1%	4th quarter 2008
R&D	Patents ⁷	-	0.83	-33.7%	2008
	Articles published ⁸	+	1.34	22.3%	2008
Hotel and tourism industry	Hotel occupation ³	-	55.3%	-4.24 p.p.**	4th quarter 2008
	Nights stayed in municipal lodging ⁹	+	4,316	22.7%	4th quarter 2008
	Nights stayed in the Port of Mataró ²	+	972	8.8%	4th quarter 2008
Labour market	Salaried employees	-	31,668	-8.6%	4th quarter 2008
	Independent workers / freelancers	-	8,447	-6.6%	4th quarter 2008
	Contracts ²	-	31,103	-14.4%	4th quarter 2008
	Workers affected by ERF ^{2,9}	-	139	49.5%	4th quarter 2008
	Registered unemployment	-	9,448	54.1%	4th quarter 2008
	Registered unemployment rate	-	14.52%	5.03 p.p.**	4th quarter 2008
	Workplace accidents ⁴	+	53.1	-10.2%	2008
Transport	City bus ²	-	5,173,177	-2.4%	4th quarter 2008
	Inter-urban bus ²	+	1,683,145	5.2%	4th quarter 2008
	RENFE travellers to Mataró ²	+	2,655,076	1.0%	1st quarter 2007
	ADI ¹¹ Motorway C-32 ³	-	54,670	-4.3%	2008
	ADI ¹¹ Dual Carriageway C-60 ³	+	52,789	7.7%	2007
	Road safety ⁵	+	5.87	-12.6%	4th quarter 2008
Selective collection and environmental vectors	Glass selectively collected ²	+	1,801,460	2.0%	4th quarter 2008
	Paper selectively collected ²	-	3,368,993	-16.3%	4th quarter 2008
	Packaging selectively collected ²	-	1,142,000	-15.0%	4th quarter 2008
	Organic selective collection ²	-	6,576,320	-6.3%	4th quarter 2008
	Vehicle entry in the waste collection centre ²	+	46,116	13.4%	4th quarter 2008
	Beach quality ⁶	+	4.98	0.06	2008
	Noise on the road network	-	68.67	0.37 dBA	2008

[+] The plus sign indicates a favourable development of the variable and the minus sign (-), an unfavourable one. (1) Variables highly affected by external factors such as weather, savings measures, etc. (2) Inter-annual variations in the last twelve months. (3) Inter-annual variations in the last twelve months. (4) Workplace accidents for every 1000 salaried employees. (5) Accidents on the Mataró road network for every 1,000 vehicles. (6) Score from 1 to 5 points, where 1 is bad and 5 is very good. (7) Number of patents for every 10,000 inhabitants. (8) Articles published in international scientific magazines related to medicine for every 10,000 inhabitants. (9) Employment regulation files. (11) ADI: Average daily intensity. (*) p.t.: points per thousand. (**) p.p.: percentage points.

Demographics

In early 2009, Mataró had more than 121,000 inhabitants, a 1.6% rise in the number of inhabitants registered in the ongoing town census in the previous year. The highest number of births was registered in the city in 2008 since 1976, with a total of 1,729 births compared to 800 deaths (the lowest figure since 2000). Despite the rise in the natural population, the component that contributed most to Mataró's population growth was migration.

Consumption

The consumption of families in Mataró dropped considerably, as revealed by the main indirect indicator used to assess it: car registration. In 2008, a total of 2,454 cars were registered, a 30.8% drop compared to the 2007 figures.

Housing

The start of construction on new homes in Mataró is practically at a standstill. In 2008, construction began on 110 homes, almost 600 fewer than in 2007, an 84.4% drop in relative terms. The price per square metre of new homes in Mataró dropped 12.7% in 2008 and stands at 3,666 euros/m².

Activity

The number of companies fell 8.5% in 2008. During this period 672 applications for activity licenses were submitted, 20.1% fewer than in 2007. The number of applications for major construction projects also experienced a major slump (down 48.4%), as did the figures for smaller construction projects, albeit to a lesser degree (down 13.3%).

R&D

The indicators on patents dropped in 2008, while the indicators on the number of scientific articles published rose. Despite the disparate evolution in these two indicators, both coincide with the low levels found throughout the province of Barcelona.

Hotel and tourism industry

Hotel occupancy in the city dropped 4.2 points, while the number of overnight stays in the town hostel rose 22.7%, and the number of overnight stays by boat crews stopping to anchor in the port of Mataró rose 8.8%.

Labour market

The number of salaried and freelance workers rose 8.6% and 6.6%, respectively. The unemployment registered at the end of 2008 rose 54% and the official unemployment rate in Mataró now stands at 14.5%.

Transport

The average daily intensity of vehicles circulating on the C-32 motorway in 2008 was 54,670, 4.3% less than in 2007. The number of urban bus passengers dropped 2.4%, while the number of inter-urban bus riders rose 5.2%. The other transport indicator, accidents, improved by dropping 12.6% in 2008.

Selective collection and environmental vectors

The selective collection of paper, containers and organic waste dropped, despite a higher number of vehicles entering the waste collection centres. In 2008, the selective collection of glass was the only kind that rose, by 2%.

11. Glossari

11.1. Glossari

Variables utilitzades:

TAULA 11.1.1. Indicadors de síntesi. Mataró.

Variable	Periodicitat	Àmbit	Font
Consum d'aigua en m ³ (domèstic, comercial, industrial)	Trimestral (1995 - ...)	Mataró	Aigües de Mataró S.A.
Consum de gas canalitzat (kWh) (domèstic-comercial, industrial)	Anual (1990-...)	Mataró	Gas Natural SDG, S.A.
Consum d'electricitat (Kwh) (per potència contractada)	Semestral (2000-...)	Mataró	FECSA-ENDESA
Turismes matriculats	Mensual (jul 1992 - ...)	Mataró	Servei d'Ingressos de l'Àrea de Serveis Centrals i Planificació de l'Ajuntament de Mataró
Residus generats (Tm)	Mensual (gen 1997 - ...)	Mataró	Secció de Residus i Neteja de l'Àrea de Serveis Territorials de l'Ajuntament de Mataró
Paper recollit selectivament (Kg.)	Mensual (gen 1997 - ...)	Mataró	Secció de Residus i Neteja de l'Àrea de Serveis Territorials de l'Ajuntament de Mataró
Vidre recollit selectivament (Kg.)	Mensual (gen 1997 - ...)	Mataró	Secció de Residus i Neteja de l'Àrea de Serveis Territorials de l'Ajuntament de Mataró
Envasos recollits selectivament (Kg.)	Mensual (des 1998 - ...)	Mataró	Secció de Residus i Neteja de l'Àrea de Serveis Territorials de l'Ajuntament de Mataró
Fracció orgànica recollida selectivament (Kg.)	Mensual (gen 2002 - ...)	Mataró	Secció de Residus i Neteja de l'Àrea de Serveis Territorials de l'Ajuntament de Mataró
Entrada de vehicles a la deixalleria	Mensual (jul 1998 -...)	Mataró	Secció de Residus i Neteja de l'Àrea de Serveis Territorials de l'Ajuntament de Mataró
Població (sexe, edat, barri, lloc de naixement,...)	Anual (2000 -...)	Mataró	Servei de Sistemes d'Informació i Telecomunicació de l'Àrea de Serveis Centrals i Planificació de l'Ajuntament de Mataró
Habitatges iniciats (per tipus d'habitatge, superfície)	Trimestral (1994 - ...)	Mataró, Maresme, província de Barcelona i Catalunya	Secretaria d'Habitatge de la Generalitat de Catalunya
Preu m ² d'habitatges nous de segona mà i renda mensual de lloguer	Anual (1991 -...)	Mataró i els altres mun. de Catalunya	Secretaria d'Habitatge de la Generalitat de Catalunya
Nombre d'assalariats (per sectors i grandària de l'empresa)	Trimestral (1996 - ...)	Mataró i els altres mun. de la província	Departament de Treball i Indústria de la Generalitat de Catalunya
Nombre d'autònoms (per sectors)	Trimestral (1995 -...)	Mataró, municipis del Maresme i Catalunya	Departament de Treball i Indústria de la Generalitat de Catalunya
Nombre d'empreses (per sectors i grandària de l'empresa)	Trimestral (1996 - ...)	Mataró i els altres mun. de la província	Departament de Treball i Indústria de la Generalitat de Catalunya
Sol·licituds de llicències d'activitats	Trimestral (1990 - ...)	Mataró	Secció de Llicències d'Activitats del Servei de Ciutat Sostenible de l'Ajuntament de Mataró
Sol·licituds de llicències d'obra (obra menor i obra major)	Trimestral (1994 - ...)	Mataró	Secció de Llicències d'Obres del Servei de Ciutat Sostenible de l'Ajuntament de Mataró
Conjuntura sector tèxtil (comandes, facturació, perspectiva facturació, marge brut,...)	Trimestral (2001 -...)	Maresme	ASEGEMA
Indicador clima comercial urbà (vendes, estoc, ocupació, marge comercial)	Trimestral (2000 -...)	Mataró i Catalunya	Direcció General de Comerç i Institut d'Estadística de Catalunya
Embarcacions i tripulació transeünt al Port de Mataró	Mensual (2001 -...)	Mataró	Consorti del Port de Mataró
Ocupació hotelera	Mensual (2001 -...)	Mataró	Hotel Castell de Mata, Hotel Ciutat de Mataró i Hotel Colón
Contractacions (per tipus de contracte, sexe, edat, sectors, formació i durada)	Mensual (1994 - ...)	Mataró i altres municipis del Maresme**	Departament de Treball i Indústria de la Generalitat de Catalunya
Exp. de regulació d'ocupació (per grans sectors)	Trimestral (1993 - ...)	Mataró i Maresme en conjunt	Departament de Treball i Indústria de la Generalitat de Catalunya
Atur registrat (per sexe, edat, sectors, formació)	Mensual (1993 - ...)	Mataró i altres municipis del Maresme**	Departament de Treball i Indústria de la Generalitat de Catalunya
Intensitat Mitjana Diària (IMD) C-32	Anual (1991 -...)	Montgat-Palafolls	Abertis
Intensitat Mitjana Diària (IMD) C-60	Mensual (1996 -...)	Mataró-Granollers	Direcció General de Carreters de la Generalitat de Catalunya
Víctimes i accidents de trànsit	Anual (1997 -1999) i trimestral (2000 -...)	Mataró	Servei de Policia Local de Mataró
Nivells de soroll en punts de la xarxa viària (dBA)	Anual (1997-...)	Mataró	Àrea d'Acústica de l'Escola Universitària Politècnica de Mataró
Cancel·lacions de bitllets d'autobús urbà	Anual (1988-1996) i mensual (1997-...)	Mataró	CTSA
Cancel·lacions de bitllets de tren (fins 2001 bitllets de tren venuts)	Anual (1991-1995) i mensual (1996 -...)	Mataró i altres municipis***	RENFE

* Tots a excepció de Dosrius, Montgat, Tiana i Tordera.

**Mataró, Argentona, Cabrera, Caldes d'Estrac, Dosrius, Òrrius, Sant Andreu de Llavaneres, Sant Vicenç de Montalt, Vilassar de Mar, Premià de Mar, Premià de Dalt, Cabrils, Arenys de Mar, Arenys de Munt i Vilassar de Dalt.

***St. Adrià, Badalona, Montgat, Montat N., El Masnou, Ocata, Premià de Mar, Vilassar de Mar, Mataró, Llavaneres, Caldes, Arenys, Canet, St. Pol, Calella, Pineda, Malgrat, Tordera.

Fórmules utilitzades:

Increment interanual o increment respecte del mateix període de l'any anterior:

$$I = \frac{x_t - x_{t-n}}{x_{t-n}} * 100$$

On I és l'increment interanual de la variable en qüestió, x_t és el valor de la variable en el moment t , i x_{t-n} és el valor de la variable en el mateix període de l'any anterior. Si per exemple la variable és mensual, n serà igual a 12, o si és trimestral, n serà igual a 4. Aquests increments interanuals són útils per poder observar l'evolució d'una sèrie de dades sense els seus efectes estacionals.

Mitjana mòbil

Només s'han utilitzat per amortir les fluctuacions o l'aleatorietat acusada de la matriculació de nous turismes. En aquest cas concret, es tracta de calcular per a cada moment la mitjana dels últims tres mesos.

$$Mm_3 = \frac{x_t + x_{t-1} + x_{t-2}}{3}$$

On Mm_3 és la mitjana mòbil d'ordre 3 que calcula la mitjana de les x corresponents als valors de la variable durant els tres últims períodes. Posteriorment, en el cas dels nous turismes matriculats, s'han calculat els increments interanuals d'aquestes mitjanes mòbils.

Acumulat dels últims 12 mesos

Es tracta de la suma dels últims 12 mesos.

$$A_{12} = x_t + x_{t-1} + x_{t-2} + \dots + x_{t-10} + x_{t-11}$$

On A_{12} és aquest acumulat dels darrers 12 mesos, i les successives x , els valors de la variable en el mes t i els 11 mesos anteriors.

Aquest acumulat s'utilitza també per desestacionalitzar les sèries, ja que per a la variable en qüestió s'agafa el total del darrer any.

Estimació per al total d'un any

S'ha utilitzat en aquelles variables en què es pretén comparar l'evolució de les dades d'un any incomplet amb les dades anuals, completes, d'anys anteriors.

$$T_{12}^{12}$$

Per exemple, en el cas que disposéssim de les dades d'una variable fins al tercer trimestre de l'any t i la volguéssim comparar amb les dades anuals d'anys anteriors, seria:

$$Et = \frac{(x_{1r.trim.} + x_{2n.trim.} + x_{3r.trim.}) * 4}{3}$$

On Et és l'estimació per a l'any t , i les tres x el valor de la variable dels tres trimestres.

L'inconvenient de comparar aquesta estimació amb les dades anuals anteriors és que la variable pot estar afectada per factors estacionals i que, per tant, es sobrevalorin o menystinguin els períodes projectats que manquen per completar l'any.

Pes relatiu o percentual

Dins d'una variable, mesura la importància d'una categoria respecte del total o respecte de la suma dels valors de totes les categories de la mateixa variable.

$$Pi = \frac{x_i}{\sum x_j} * 100$$

On Pi és el pes relatiu o percentual de la categoria i . x_i és el valor de la variable en la seva categoria i i $\sum x_j$ és el total o la suma de totes les categories, inclosa la que se'n vol mesurar el seu pes relatiu.

Aclariments d'alguns termes utilitzats en l'informe

Residus generats

Les dades que apareixen en aquest informe són relatives al volum total de residus que s'han generat a la ciutat. Consta de les deixalles tractades en la Planta de Tractament i Compostatge del Maresme, les dades de recollida selectiva i les dades de les dues deixalleries de Mataró.

Expedients d'Obres

Tràmit iniciat per a l'obtenció d'una llicència d'obra. Les obres es poden distingir entre obres majors i obres menors.

Assalariats

Són aquells treballadors per compte d'altri.

Empreses

Centres de cotització a la Seguretat Social amb un o més treballadors assalariats. No s'inclouen, per tant, els treballadors autònoms sense treballadors assalariats.

Autònoms

Són aquells treballadors per compte propi.

Llicències d'activitats

S'analitzen el nombre de sol·licituds rebudes per tal d'obrir establiments destinats a exercir una determinada activitat.

Les activitats es distingeixen segons la seva incidència en el medi ambient, la seguretat i la salut de les persones a què es refereix la Llei 3/1998, de 27 de febrer, d'intervenció integral de l'Administració ambiental (LIIA). Es distingeixen quatre tipus d'incidència:

Annex I: activitats amb una gran incidència en el medi ambient, la salut i la seguretat de les persones.

Annex II: activitats amb una moderada incidència en el medi ambient, la salut i la seguretat de les persones.

Annex III: activitats amb una baixa incidència en el medi ambient, la salut i la seguretat de les persones.

Annex IV: activitats amb una lleu incidència en el medi ambient, la salut i la seguretat de les persones.

Aturat Registrat

És aquella persona sense feina en edat de treballar inscrita a l'OSOC i que compleix el concepte estadístic establert per l'Ordre Ministerial d'11 de març de 1985.

Contractacions

Seràn objecte d'anàlisi en aquest informe aquells contractes (acord laboral escrit entre el treballador nou contractat i una empresa) comunicats a les OSOC. Els contractes es comuniquen a l'oficina a la qual pertany l'empresa contractant.

Leq

El nivell equivalent d'un soroll continu que subministra la mateixa energia acústica del soroll fluctuant mesurat en el mateix interval de temps.

24

Informe de
conjuntura
socio
econòmica
de Mataró
Juliol 2009

Diputació
Barcelona
xarxa de municipis

Generalitat de Catalunya
Servei d'Ocupació de Catalunya

UNIÓ EUROPEA
Fons Social Europeu

Per a més informació:

Ajuntament de Mataró. Servei d'Estudis i Planificació

C/ El Carreró, 13. 08301 Mataró. Tel. 93 758 21 00 Fax 93 758 21 62

<http://www.mataro.cat> correu electrònic: ajmataro@ajmataro.cat